

နိုင်ငံတော် သံဃာမဟာနာယက
ဆရာတော်ကြီးများ
မြန်မာ့ အသံမှဟောကြားအပ်သော

ဝေပျံ့ခြင်းဘုံ ယဉ်းခက်များ

ကောင်းကြွယ်စိစဉ်သည်

(ဒုတိယအကြိမ်)

နိုင်ငံတော်

သံဃမဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများ

မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ဟောကြားအပ်သော

ဝေဖန်ချီးမြှင့်ချီးမြှင့် စာတမ်းစာတမ်းများ

ကောင်းကြွယ်
စီစဉ်သည်

ကျေးဇူးတန်စာပေ

စာတိုက်သေတ္တာလျှော

ဗဟိုစာတိုက်ကြီးရန်ကုန်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဒုတိယအကြိမ်
၁၉၉၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ

အုပ်စု ၃၀၀

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်(၇၄၄/၉၂ (၇)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၂/၉၂) (၇)

မျက်နှာဖုံး ကျော်ဖြူစံ

မျက်နှာဖုံးရိုက် ဦးကျော်စိန်

ကျောက်စိမ်းပုံနှိပ်တိုက်
၁၇၁၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်

တန်ဖိုး ၄၀ ကျပ်

ဦးမြသန်း မြဲ(၈၁၀၅၀) အသိုင်းအဝိုင်းစာပေ

အမှတ် ၃၅၊ ဇွဲစုံလမ်း

ကမ္ဘာအေးရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍

ဒေါ်သန်းကြည် (မြဲ ၀၂၆၇၈)

ဝင်းရွှေစင် ပုံနှိပ်တိုက်

၂၆၊ ၉၇ လမ်း၊ မင်္ဂလာဘောင်ညွန့်မြို့နယ် ရန်ကုန်တွင်

ရိုက်နှိပ်သည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဤစာအုပ်တွင် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ ဆရာ
တော်ကြီးများ မြန်မာ့အသံမှ အလှည့်ကျဟောကြားထုတ်လွှင့်
တော်မူခဲ့ကြသော ဆရာတော်ကြီး ဆယ့်လေးပါးတို့၏ တရား
တော် ဆယ့်ခြောက်ပုဒ်ကို စုံစည်းထားပေးသည်။ ဆရာတော်
ကြီးများသည် အချိန်ကာလနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိမည့်တရား
တော်များကို ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်များမှ ထုတ်နုတ်၍
ဟောကြားတော် မူခဲ့ကြသော တရားတော်များ ဖြစ်ပေသည်။
ထို့ပြင် မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ဟောကြားရသော တရား
တော် အစီအစဉ်တိုင်းသည် အချိန်အတိုင်းအတာနှင့် ဟောရ
သော တရားများဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တိုတောင်းသော
အချိန်ပိုင်းအတွင်းဝယ် လိုရင်းတိုရှင်းဖြင့် တရားနာပရိသတ်
များ သိနားလည်လွယ်အောင် ဟောကြားရပေသည်။ သို့ဖြစ်၍
မျက်မှောက်ခေတ်ကာလ တရားနာ ပရိသတ်များနှင့် အထူး
ကိုက်ညီဆီလျော်သော ခေတ်မီတရားဒေသနာများဟု ဆိုလျှင်
လည်း မှားမည်မဟုတ်ပေ။

မျက်မှောက်ခေတ် ကာလတွင် ကျား-မ မဟူ အချိန်ကို
တန်ဖိုးထားကာ အလုပ်ကို ကြိုးစား၍ လုပ်နေကြပေသည်။
ဤသို့သော အချိန်ကာလမျိုးတွင် တရားဟောသူအတွက်ရော၊

တရားနာသူအတွက်ပါအချိန်နည်းနည်းနှင့်ဗုဒ္ဓ၏ လိုရင်းအနှစ်ချုပ် တရားတော်များကို ဟောကြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဘက်က ဟောကြားရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ နာယူသူများဘက်ကလည်းထိုသို့ လိုရင်းတိုရှင်း တရားတော်များကို နှစ်သက်တတ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤစာအုပ်သည် ယင်းသို့သော တရားဟော တရားနာ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ရည်ညွှန်းကာ စုစည်းမှုပြု၍ စီစဉ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထူထဲသော တရားစာအုပ်ကြီးများသည် ခရီးသွားရင်း လာရင်း လူထဲတွင် ယူဆောင်ဖတ်ရှုသွားရန် ခဲယဉ်းသကဲ့သို့ ဝယ်ယူ ဖတ်ရှုသူတို့အတွက်လည်း အခက်အခဲရှိပေသည်။ ဤတရားစာအုပ်သည် ခရီးသွားရင်း လာရင်းလည်း လူထဲတွင် ယူဆောင်ဖတ်ရှုရန် လွယ်ကူမည် ဖြစ်သကဲ့ကို ဝယ်ယူဖတ်ရှုသူများအတွက်လည်း တန်ဖိုးမကြီးလှသဖြင့် တတ်နိုင်ပေသည်။ ခရီးသွားရင်းလာရင်း အချိန်တိုတိုအတွင်းမှာပင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ဖြစ်သော တရားဓမ္မများကိုမှတ်သား ရှုပွားလေ့ လာထားနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ စီစဉ်သူသည် ဤသို့ စိတ်စေတနာ မေတ္တာကို အရင်းခံကာ စီစဉ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တရားစာမြည်း အနေအားဖြင့် ဆရာတော်ကြီးများ၏ အောက်ပါ တရားဓမ္မများကို ဖော်ညွှန်းတင်ပြအပ်ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီးများ၏
စာမြည်းတရားဓမ္မများ

နှစ်သက်စရာကောင်းတဲ့ အဆင်းအနံ့ အရသာအတွေ့အထိ
တွေ့၊ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ယောကျ်ားမိန်းမစတဲ့ သက်ရှိအာရုံ
တွေ့၊ လိုချင်စရာကောင်းတဲ့ အဝတ်တန်ဆာ တိုက်တာနေအိမ်
စတဲ့ အသုံးအဆောင်တွေကို ဝတ္ထုကာမလို့ ခေါ်တယ်။ အဲသည်
သက်ရှိသက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို မက်မောတဲ့
တဏှာလောဘကြောင့် အဲသည် အာရုံတွေကို ရအောင် သူ့
အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ညစွာ ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက်ခြင်း စတဲ့
မကောင်းမှုတွေကို ပြုကြတဲ့အတွက် အပါယ်လေးပါး ကျပြီး
ဒုက္ခရောက်ကြရတယ်။

ဘဒ္ဒန္တကုမာရ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) မကွေး။

လူဒါန်းပေးကမ်းဆဲ ခဏလေးမှာ ဘု်သုံးပါးကို လိုချင်မှု၊
အာရုံငါးပါးကို တွယ်တာမှုတွေကို ဖြတ်ထားပါ။

ဘဒ္ဒန္တခမာဝံဓ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဟင်္သာတ။

လောက၌ တစ်ခါတစ်ရံ အားနည်းသူသည် အားကြီးသူ၏
ချွတ်ယွင်းချက် ချိုတဲ့ချက်များကို မြင်နိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ
အားကြီးသူက အားနည်းသူ၏ ချွတ်ယွင်းချက် ချိုတဲ့ချက်များ
ကို မြင်တတ်ပြန်သည်။

ဘဒ္ဒန္တဉာဏာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) မန္တလေး။

(၈)

စာမြည်း တရားဓံမ္မများ

ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ သြဝါဒကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြသူ များတွင် အချို့အကျိုးအကြောင်း၊ အဆုံးအကောင်းတွေကို သိကြရ၏။ တချို့ စွန့်ရ၍ စွန့်ဖြင့် မေ့လျော့ကြရ၏။ တချို့ ရုပ်နာမ်ဓံမ္မ သင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်အပျက်တွေကို ဆင်ခြင်သုံးသပ် ရှုမှတ်၍ သိမြင်ရခြင်းကြောင့် ပျော်ရွှင်နေကြရ၏။

ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ (တမူးဆရာတော်) ။

ခန္ဓာရလာကြတဲ့ သတ္တဝါမှန်သမျှ ခန္ဓာက လူသတ်သမား အစစ် ဖြစ်နေသည့်အတွက် သွားလေရာ နေလေရာ ထိုင်လေရာ အိပ်လေရာတို့၌ လူသတ်သမားက ကိုယ့်နောက်က အမြဲပါလာ နေပါတော့တယ်။ လူသတ်သမားက အခွင့်ရတဲ့ အချိန်မှာ သတ်မှာဖြစ်တော့ သွားရင်းလဲ သေတယ်၊ နေရင်း ထိုင်ရင်း အိပ်ရင်းလဲ သေရပါတယ်။ ခန္ဓာရလာတဲ့ သတ္တဝါမှန်သမျှ သေတဲ့ အမျိုးမျိုးချည်းလဲလို့ မှတ်ရပါမယ်။

ဘဒ္ဒန္တကေလာသ (မိတ္ထီလာ-ပျံလွန်) ။

တမလွန်အဝ တိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် ဒါနမှုတွေ ပြုလုပ်နေတာ၊ သီတင်းသီလ ကျင့်သုံးဆောက်တည်နေတာ၊ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာအလုပ်တွေကို ကြိုးစားအားထုတ် ပွားများနေတာဟာလဲ ဒီလုပ်ငန်းတွေကို ပြုလုပ်တဲ့အတွက် ရရှိ လာမည့် အကျိုးကျေးဇူးတွေကို သက်ဝင်ယုံကြည်လို့ ခံယူချက် အမြင် ကြည်လင်ပြတ်သားစေတဲ့ သဒ္ဓါတရားက ဦးဆောင် လမ်းညွှန်ပေးလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘဒ္ဒန္တကဝိန္ဒာစာရ (လားရှိုး) ။

အကုသိုလ်တရားများသည် သင့်ဘဝအတွက် ဆုတ်ယုတ်မှုများဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားများကသာ သင့်ဘဝအတွက် တိုးတက်ကြီးပွားမှုများ ဖြစ်ပါသည်။

ဘဒ္ဒန္တလောဘသမိ(ဟင်္သာတ)။

အခမ္မနဲ့ ဓမ္မလမ်းရယ်လို့ လမ်းနှစ်သွယ်ရှိရာတွင် ဘယ်လမ်းကိုရွေးပြီးပါပြီလဲ။ မည်သည့်လမ်းကိုမှ မရွေးဘဲ ခြေစုံရပ်နေ၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ တစ်လမ်းလမ်းသို့ မြန်းရမည်မှာ ဝေကန်အမှန် ဖြစ်ပါတော့စာယ်။

ဘဒ္ဒန္တဩသဓာဘိဝံသ (ညောင်တုန်း)။

ကြီးလေးသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့သူများ ကြီးလေးသော မကောင်းမှုမျိုး မဟုတ်သော်လည်း မကောင်းမှုမျိုးစုံကို ပြုလုပ်ခဲ့သူများနှင့် မကောင်းမှု တစ်မျိုးတည်းကပင် ခဏခဏ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပြုလုပ်ခဲ့သူများသည် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဆင်းရဲမျိုးစုံရာ ငရဲခန်းအတွင်း တိုက်ရိုက်ရောက်သွားရပါသည်။

ဘဒ္ဒန္တဝိမလာဘိဝံသ(ရွှေဘို)။

ကုသိုလ်တရားကို ရယူထားပြီးနောက် မိမိရရှိသော ကုသိုလ်အဖို့ကို မိမိနေထိုင်ရာ မြို့ရွာဒေသမှာ ရှိနေကြသည့် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေသော အားဖြင့် ဖြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသလိုက်ပါ။ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးဝေသောအားဖြင့် ဖြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသခြင်း

(၉)

စာမြည်းတရားဓမ္မများ

ခံကြရသည့် နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့က အမျှ
ပေးဝေပြီး ပူဇော်ပသသည့် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို တုန့်ပြန်၍ ပူ
ဇော်ကြပါလိမ့်မည်၊ တုန့်ပြန်၍ မြတ်နိုးကြပါလိမ့်မည်။

ဘဒ္ဒန္တကေသရ (သရက်)။

စိတ်ကလည်းဖြူစင် မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်၊ မည်းနက် ယုတ်ညံ့တဲ့
စိတ်လို့ ရှိနေတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကလည်း ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ မည်းနက်ယုတ်ညံ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရယ်လို့
ဖြစ်လာပါတယ်။

ဘဒ္ဒန္တကုသလသာမိ (မော်လမြိုင်ကျွန်း)။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် သက်တော်ရှစ်ဆယ်၊ ဝါတော်လေးဆယ်
ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့၏
လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားနှင့် ဆက်နွှယ်သောတရား
တော်များကို မနေမနား ဟောကြားတော် မူသွားခဲ့ပေသည်။
ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်မှာပင် နှစ်
ထောင့်ငါးရာကျော်ပေပြီ။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောကြား
တော်မူခဲ့သောတရားဓမ္မများက လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများ
တို့၏ လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းကြောင်း
များကို လမ်းညွှန်ပြနေဆဲပင် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းသို့သော တရားတော်များကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူပြီးသည့် နောက်ပိုင်းအချိန်ကာလမှစ၍ မျက်မှောက်
ခေတ်ကာလအထိ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏အနွယ်တော်မှစဉ်ဆက်မပြတ်

ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသော ရဟန်းတော်များက လက်ဆင့်ကမ်း
ဟောကြားကာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားရာ ထွန်းကား
ကြောင်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင်လည်း ယင်းသို့သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်
ထွန်းကားရာထွန်းကားကြောင်းထမ်းဆောင်ကြရာတွင်မြန်မာ
ပြည်၏ သာသနာပြု မီးရှူးတန်ဆောင်ကြီးများ ဖြစ်တော်မူ
ကြသော နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများ
၏ တရားစုများကို စေတနာကောင်းဖြင့် စုစည်းဖော်ပြ စီစဉ်
ကာ သာသနာပြုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

အရှင်ကုသလဗုဒ္ဓ^၀ (ကောင်းကြွယ်)

စီစဉ်သူ

၂၁-၁၂-၈၉

(ည)

သားသားမီးမီးတို့ကို ဘာသာယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပြည့်ဝသူများ

ဖြစ်စေချင်သလား။

အရှင်ကုသလဗုဒ္ဓ^၀

(ကောင်းကြွယ်) ရေးတဲ့

ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ကျင့်ဝတ်များ

စာအုပ်ကို ဝယ်ပေးထား

တစ်အုပ်လုံး ခေတ်မီကုန်ပြုတာ လေဆာစာလုံးများဖြင့်
ရိုက်နှိပ်ထားသည်။

တတိယအကြိမ် ထပ်မံပုံနှိပ်ခြင်း ထွက်ပြီ။

ရောင်းဈေး ၂၀ ကျပ်

ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း ၁၈ ကျပ်။

ကျေးစေတမန်စာပေ

သားသားမီးမီးတို့ကို လိမ္မာယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စေချင်သလား

ကောင်းကြွယ် ရေးတဲ့

ဗုဒ္ဓဝင်နှင့်လောကနီတိ

ကလေးကဗျာများ စာအုပ်ကို ဝယ်ပေးစား

ဘစ်အုပ်လုံး ခေတ်မီကွန်ပျူတာ စာအုပ်များဖြင့်

ဂိုက်နှိပ်ထားသည်

တတိယအကြိမ် ထပ်မံပုံနှိပ်ခြင်း ထွက်ပြီ

ရောင်းဈေး ၁၅ ကျပ်

ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း ၁၃ ကျပ်

ကျေးစေတမန် စာပေ

(၄)

မြိတကျေးဇူးသိတတ်တဲ့ သားမီး ဖြစ်စေချင်သလား

ကောင်းကြွယ်ရေးတဲ့

အလိမ္မာမလေး အမောပြေ နှင့်

အခြားသော ပုံပြင်

များစွာအုပ်ကို ဝယ်ပေးထား

တစ်အုပ်လုံး ခေတ်မီ ကွန်ပျူတာ

လေဆာစာလုံးများဖြင့်

ထွက်ပြီ

ရောင်းဈေး ၃၂ ကျပ်

ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း ၂၈ ကျပ်

ကျေးစေတမန် စာပေ

ပထမပြန် စာသင်သား ရှင်ရဟန်းများနှင့်
ကလေးသူငယ်များ

မိဘကျေးဇူးသိတတ်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်လျက်
သုဝဏ္ဏံသာမ ဇာတ်တော်ကြီးကို

ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် နှစ်ပိုင်းခွဲခြားပြီး

စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်အောင် ရေးသားထားတဲ့

ကလေးကဗျာဆရာ

ကောင်းကြွယ်ရဲ့

ဒုတိယမြောက် လက်ရာဖြစ်တဲ့

သားကောင်းရတနာ

ကဗျာများ

မကြာမီ ထွက်တော့မည်

နယ်ကိုယ်စားလှယ်ထော်ကြီးများ

အမှာစာ ပေးပို့နိုင်ကြပါပြီ

ကျေးစေတမန်စာပေ

(၁)

အချစ်ကြောင့် ဆောက်ဖြစ်နေရသူများ

မလွဲမရှောင်သာသည့် သေခြင်းတရားကြောင့်

ခွဲခွါသွားသူများကြောင့် သောကဇရာန်နေရသူများအတွက်

အရှင်ကုသလ မုဒ္ဒိ

(ကောင်းကြွယ်)

ရေးသားပြုစုသည့်

သောကကင်းဝေး ချမ်းသာရေးတရားတော်များ

ဆက်လက်ထွက်ပါမည်

မျှော်

မျှော်

မျှော်

လေလှိုင်းသံတရား ဒုတိယတွဲ ဆက်လက် ထွက်ပါမည်။ မျှော်

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁။	ဩဇာတရဏသုတ္တန် တရားတော်	၁
၂။	ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ တရားတော်	၁၂
၃။	စခန်းမထောင့် မင်္ဂလမ်းဖြောင့် တရားတော်	၂၈
၄။	နယုန်လပြည့် မဟာသမုဗ္ဗ အခါတော်နေ့ တရားတော်	၃၉
၅။	သုံးပါးရတနာ ကိုးကွယ်ရာ တရားတော်	၅၃
၆။	ကိုယ် ရန်သူဟာ ကိုယ် ခန္ဓာ တရားတော်	၆၃
၇။	တရားငါးပါး စိမ့်ထူပွား လားရထက်နတ်ရွာ တရားတော်	၇၂
၈။	နှစ်သစ်မင်္ဂလာ ကျင့်ဖွယ်ရာ တရားတော်	၈၈
၉။	ဓမ္မစကြာဒေသနာအကြောင်း တရားတော်	၉၈
၁၀။	ကြိုက်ရာရွေးချယ် လမ်းနှစ်သွယ် တရားတော်	၁၀၉
၁၁။	အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန် တရားတော်	၁၂၃
၁၂။	ဒေဝဒူတသုတ္တန် တရားတော်	၁၃၁
၁၃။	နောင်တဆယ်ပါး တရားတော်	၁၄၇
၁၄။	ဘုရားဟောသော နတ်ပူဇော်နည်း တရားတော်	၁၆၂
၁၅။	စိတ်တလုံး အသုံးချပုံ တရားတော်	၁၇၆
၁၆။	စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာ တရားတော်	၁၈၇
၁၇။	စက်လေးပါးစုံ လှည့်လည်ပုံ တရားတော်	၁၉၉
၁၈။	ဇရာသုတ္တန်တရားတော်	၂၁၂

ပိန္နသီးလိုလူမျိုး

*

ပိန္နသီးမှည့် မျက်နှာငယ်၊

ဆူးကြောင် အလှကွယ်

အလှဝယ် မရှိလည်း

ချိုမြ ရသ ကဲ။

သူတော်ကောင်းလည်း ထို့တူလျှင်

ပိန္နသီးသို့ပင်။

နှလုံးစိတ်တွင် လှပဘိ

လောကနီတိ မိန့်ဆို၏။

လေလှိုင်းသံတရားတော်များ

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဩဃတရဏသုတ္တန် တရားတော်

ယနေ့မြန်မာ့အသံမှအသံလွှင့်ဟောကြားမည့် တရားတော် ကတော့ နိကာယ်ငါးရပ်အနက် သံယုတ္တနိကာယ်မှ အစဦးဆုံး သင်္ဂါယနာတင်ထားတဲ့ ဩဃတရဏသုတ္တန်တရားတော်ဖြစ်ပါ ကယ်။ ဩဃတရဏသုတ် ဆိုတာ ဘုရားရှင် ကိုယ်ဒဏ်မြတ် ကိလေသာရောလျှင်ကို ကူးမြောက်တော် မူခဲ့ပုံကို ဟောကြား ထားတဲ့ သုတ်ပါပဲ။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တစ်ခုသော ညဉ့်အခါမှာ ရူပဝစး ဗြဟ္မာကြီးတစ်ဦးဟာ ဘုရားရှင်ထံဒဏ် မှောက် ဆိုက်ရောက်လာပြီး ဘုရားရှင်ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦးချ လျက် သင့်တော်တဲ့နေရာမှာ ရပ်ပြီးတော့-

“ကထိန္ဒ တွံ မာရိဿ ဩဃဇတရိ” ။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် အဘယ်သို့ သောအကြောင်းဖြင့် ဩဃလေးသွယ်ကိလေသာရေပင်လယ်ကို ကူးမြောက်တော် မူခဲ့ပါသနည်း-လို့ လျှောက်ထား မေးမြန်း ပေတယ်။

လောကမှာ အင်း အိုင် ချောင်း မြောင်း မြစ် သမုဒ္ဒရာတွေ ထဲက ရေအလျဉ်းတွေကို လူတိုင်းသိကြပါတယ်။ အဲသည် ရေ ကျေးစေတမန်- ၁

အလျဉ်းတွေထဲ ကျရောက်သွားလျှင် မျောပါနစ်မြုပ်ပြီး သေတတ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် အံ့သည်ရေ အလျဉ်းတို့ကို ဩဃ-လို့ ခေါ်တယ်။ တို့နည်းအတိုင်း လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာတွေဟာလဲ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှာ မျောပါနစ်မြုပ်ပြီး ဒုက္ခရောက်စေတတ်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် အံ့သည် လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာတို့ကိုလဲ ဩဃ-လို့ ခေါ်တယ်။ အံ့သည်ဩဇာ-က ကာမောဃဘဝေါ့ ဒိဋ္ဌောဃ အဝိဇ္ဇောဃလို့ လေးမျိုးရှိတယ်။ အံ့သည် လေးမျိုးထဲမှာ နှစ်သက်ချစ်ခင်လိုချင်စရာကောင်းတဲ့ ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို နှစ်သက် ချစ်ခင် လိုချင်တပ်မက်မောတဲ့ တဏှာ လောဘကို ကာမောဇာလို့ ခေါ်တယ်။ နှစ်သက်စရာကောင်းတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိတွေ့ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ယောကျ်ား မိန်းမစတဲ့ သက်ရှိအာရုံတွေ၊ လိုချင်စရာကောင်းတဲ့ အဝတ်တန်ဆာ တိုက်တာနေအိမ်စတဲ့ အသုံးအဆောင်တွေကို ဝတ္ထုကာမလို့ ခေါ်တယ်။

အံ့သည် သက်ရှိသက်မဲ့ ဖြစ်တဲ့ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို မက်မောတဲ့ တဏှာ လောဘတွေကြောင့် အံ့သည် အာရုံတို့ကို ရအောင် သူ့ အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ ဥစ္စာခိုးဝှက်တိုက်ခိုက်ခြင်း စတဲ့မကောင်းမှုတွေကို ပြုကြတဲ့အတွက် အပါယ်လေးပါးကျပြီး ဒုက္ခရောက်ကြရတယ်။ တချို့ကတော့ နောက်ဘဝတွေမှာ လူနတ်တို့ရဲ့ စည်းစိမ်တွေရအောင်လို့ ဒါန သီလစတဲ့ ကောင်းမှုတွေကို ပြုကြတဲ့အတွက်လူ့ ဘဝနတ်ဘဝ တွေရောက်ပြီး သံသရာမှာ ကျင်လည် ကြရတယ်။ သံသရာမှာ ကျင်လည် ကြရတော့ အိုရ နာရ သေ စို့ ဝိမ်ပုဆွေး ငိုကြွ မြည် ခမ်းရခြင်းစတဲ့

သံသရာဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့ကြရတာပေါ့။ ဒါဟာ ကာမောဃ
ခေါ်တဲ့ ကာမရေယဉ်ကြောမှာ မျောပါနစ်မြုပ် ဒုက္ခရောက်ရ
ပုံပါပဲ။

ရူပအရူပချာန်နှင့်အဲသည်ချာန်ရဲ့ အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်တဲ့ ရူပ
ဘဝ အရူပဘဝကို သာယာနှစ်သက်တပ်မက်တဲ့ တဏှာလောဘ
ကို ဘဝေါသ-လို့ ခေါ်တယ်။ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ရူပ
အရူပ ဗြဟ္မာဘဝတွေကို လိုချင်တာနဲ့ ရူပ အရူပချာန် တွေကို
ရအောင် သမထဘာဝနာကိုအားထုတ်ကြတဲ့အတွက် ရူပ အရူပ
ချာန်ကိုရလို့ ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေကိုရောက်ပြီးကမ္ဘာပေါင်းများစွာ
ချမ်းသာနေကြတယ်။

ခေတ္တလောက်တော့ သက်သာရာ ရသွားတယ်လို့ ဆိုရမှာ
ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သက်တမ်းကုန်တဲ့အခါ ဗြဟ္မာ့ဘုံက စုတေပြီး
လူ့ပြည်နတ်ပြည်ရောက် အဲသည်ကတစ်ဆင့် အပါယ်လေးပါး
ကျပြီး ဒုက္ခရောက်သွားရပြန်တာပဲ။ အဲဒါဟာ ဘဝေါသခေါ်
တဲ့ ဘဝရေယဉ်ကြောမှာနစ်မြုပ် ဒုက္ခရောက်ပုံပါပဲ။

၆၂-ပါးသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တဲ့အယူမှားတွေကိုဒိဋ္ဌော
သ-လို့ ခေါ်တယ်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါးဆိုတော့ အလွန်များ
တယ်။ ဒါပေမဲ့ အကျဉ်းချုပ်လိုက်လျှင်တော့ သဿတဒိဋ္ဌိ၊
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါးသော အရင်းခံရှိပါတယ်။

အဲသည်နှစ်ပါးထဲက သဿတဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ သတ္တဝါတွေမှာ
အသက်လိပ်ပြာခေါ်တဲ့ အတ္တရှိတယ်။ သတ္တဝါတွေ သေသော်
လည်း အဲသည် အသက် လိပ်ပြာခေါ်တဲ့ အတ္တက မပျက်စီးပဲ
တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ကူးသွားပြီး အမြဲ တည်နေတယ်လို့ မှား
ယူတဲ့ အယူပါပဲ။

ဥဒစ္ဆေဒိဋ္ဌိဆိုတာကတော့ သတ္တဝါတွေမှာ အသက်လိပ်ပြာ
ခေါ်တဲ့အတ္တရှိတယ်။ သတ္တဝါတွေ သေတဲ့အခါ အဲသည့်အတ္တ
ဟာ ပြတ်စဲ သွားတယ်။ သေပြီးတဲ့နောက် ဘာမှ မဖြစ်တော့
ဘူးလို့ ယူတဲ့ အယူပါပဲ။ (လူဆိုတာ ပုခက်နဲ့ ခေါင်းကြားမှာ
သာရှိတယ်လို့ ယူတဲ့အယူနဲ့ ဥဒစ္ဆေဒိဋ္ဌိပါပဲ)။

အဲသည့်ဥဒစ္ဆေဒအယူရှိတဲ့သူက နောက်ဘဝမရှိဘူးလို့ ယူ
ကြည်နတ်တဲ့အတွက် နောက်ဘဝမှာ ခံရစံရမည့် ကုသိုလ် အကု
သိုလ်တို့၏ အကျိုးအပြစ်လဲမရှိဘူး။

ဒါ့ကြောင့် ကုသိုလ်ကိုလဲ ပြုဖို့မလိုဘူး။ အကုသိုလ် ကိုလဲ
ရှောင်ဖို့ မလိုဘူး။ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်နိုင်တယ်လို့ ယူထား
တယ်။ ဒါ့ကြောင့်ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့မရှိပဲ အကုသိုလ်တွေသာများပြီး
လျှင် သေတဲ့အခါ အပါယ်လားသွားရတယ်။

သဿတဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူတွေမှာတော့ တချို့ကနောင်ဘဝ
ကောင်းစားအောင်လို့ ဒါန သီလစတဲ့ ကုသိုလ်ပြုကြတဲ့အတွက်
လူ့ဘဝနတ်ဘဝတွေမှာဖြစ်ပြီးသံဃရာမှာကျင်လည်ကြရတယ်
တချို့ကတော့လဲ သတ္တဝါတွေသတ်ပြီး ယစ်ပူဇော်ခြင်းစတဲ့
အလုပ်တွေကို ကောင်းမှုကုသိုလ် ထင်ပြီး ပြုမှားမိတဲ့အတွက်
အပါယ်လေးပါးလားကြရတယ်။ ဒါတွေဟာ ဒိဋ္ဌောသခေါ်တဲ့
ဒိဋ္ဌိရေယဉ်ကြောမှာ မျောပါနဲ့မြုပ် ဒုက္ခရောက်ရပုံပါပဲ။

သစ္စာလေးပါးကိုအမှန်အတိုင်းမသိအောင်ဖုံးလွှမ်းတတ်တဲ့
မောဟကို အဝိဇ္ဇောသ-လို့ခေါ်တယ်။ အများနားလည်အောင်
အနည်းငယ်ရှင်းပြပါဦးမယ်။

သတ္တဝါတွေရဲ့သန္တာန်မှာဖြစ်နေသမျှတကျာမှ ကြွင်းကျန်တဲ့ နာမ်ရုပ်တရားတွေဟာ ဆင်းရဲစစ် ဆင်းရဲမှန် ဒုက္ခသစ္စာချည်းပဲ။

ဒါပေမဲ့ လူအများစုကတော့ ဆင်းရဲလို့မထင်ဘဲချမ်းသာလို့ ထင်နေကြတယ်။ နောက်ပြီးတော့ နှစ်သက်ချစ်ခင် လိုချင်မက် မောတဲ့တကျာကိုဒုက္ခဖြစ်ရခြင်း၏အကြောင်းသမုဒယသစ္စာလို့ မသိကြဘူး။ တကျာအကြွင်းမရှိအောင် ချုပ်ငြိမ်းသွားခြင်းကို ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းမှု နိရောဓသစ္စာ (နိဗ္ဗာန်)လို့ မသိကြဘူး။ ဘဲမွှာ ဒိဋ္ဌိစတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းမှုနိရောဓခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန် သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်မှန် မဂ္ဂသစ္စာလို့ လဲ မသိကြဘူး။

အဲသည်လို အထင်လွဲဘာမသိတာတွေဟာ အဝိဇ္ဇာဖုံးလွှမ်းမှုချည်းပဲ။ အဝိဇ္ဇာဖုံးလွှမ်းလို့ အကောင်းထင်နေတော့လိုချင် မက်မောတဲ့တကျာဖြစ်တယ် လိုချင်တဲ့တကျာဖြစ်တော့စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါနဲ့ ဖြစ်တယ်။ စွဲလမ်းတော့ မရရအောင် အားထုတ်တဲ့ သောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲသည်ကံတွေ ကြောင့် အထက်ဘဝက အောက်အင်စီအထိ ဘဝများစွာမှာ ကျင်လည်ပြီး ဒုက္ခတွေ ရောက်ကြရတယ်။ ဒါဟာ အဝိဇ္ဇာသိ ခေါ်တဲ့ ရေယဉ်ကျောမှာပေါ်နစ်မြုပ် ဒုက္ခဆောက်ရပုံပဲ။

ဒီဩဇာသေးဖြာ ကိလေသာ ရေယဉ်ကြီးတွေဟာ အလွန် ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်။ ပရုတို ရေအလျဉ်ထဲ နစ်မြုပ်ရ တာက တစ်ဘဝသာ သေချတာပါ။ ဒီဩဇာသေးဖြာ ကိလေသာ ရေအလျဉ်ကြီးတွေထဲ မျောပါနစ်မြုပ် ကြရတာကတော့ အစ မကင်း သံသရာဘစ်ခွင်က ယနေ့အထိပါပဲ။ နောင်လဲ ဆိုင်ရာမက်

ဖြင့် မကူးနိုင်သေးသမျှ မျောပါနစ်မြုပ် ဒုက္ခရောက်နေကြရဦး
မူပဲ။ ဒီကိလေသာ ရေအလျဉ်ကြီးတွေကို ကူးဖို့ရန် မလွယ်ဘူး။

ဒါကြောင့် မြဟွာကြီးက- ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၊ ရှင်တော်
မြတ်ဘုရားသည် သြဃာလေးသွယ် ကိလေသာရေပင်လယ်ကြီးကို
ဘယ်လိုအကြောင်းဖြင့် ကူးမြောက်တော် မူပါသလဲလို့မေး
လျှောက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအမေးကို ဘုရားရှင်က- အပ္ပတိဋ္ဌံ ခွာဟံ အာဝုဿာ
အနာယူဟံ သြဃမတရိံ ၊ ဒါယကာမြဟွာကြီး- ငါဘုရားသည်
ရပ်လည်း မရပ်တည်ဘဲ အားလည်း မထုတ်ဘဲ သြဃာလေးသွယ်
ကိုကလေးသာရေပင်လယ်ကို ကူးမြောက်တော်မူခဲ့ပြီလို့ ဖြေတော်မူ
ပါတယ်။

ဒီအဖြေကိုကြားရတော့မြဟွာကြီးရဲ့စိတ်ထဲမှာ မြစ်ချောင်း
အင်းအိုင်စသည်တွေထဲက ရေအလျဉ်ကို ကူးတဲ့သူတွေဟာ ရပ်
သင့်တဲ့နေရာမှာရပ်တည်လို့ ကူးသင့်တဲ့နေရာမှာ အားထုတ်ပြီး
ကူးရတာယ် ဒါမှ ကိုယ်လိုရာ ရောက်နိုင်ကြတယ်။ ဘုရားရှင်က
တော့ အောက်အဝီစိ အတက်ဘဝဂ်အထိ ပျံ့နှံ့ စီးသွားနေတဲ့
ကိလေသာ ရေပင်လယ်ကြီးကို ရပ်သဲ မရပ်တည်ဘဲ အားလဲ
မထုတ်ဘဲ ကူးမြောက်ခဲ့တယ်လို့ ဟောတော်မူတယ်။

ဒါဟာ ဘယ်လိုပါလဲလို့ တွေဝေသွားတယ်။

ဒါကြောင့် ယထာဏထံ ပန တွံ မာရိသ အပ္ပတိဋ္ဌံ အနာ
ယူဟံ သြဃမတရိံ ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
သည် ရပ်လဲရပ်တည်မနေဘဲ အားလဲမထုတ်ဘဲ ကိလေသာ ရေ
ပင်လယ်ကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်းကူး မြောက်တော်မူခဲ့ပါသနည်းလို့
ထပ်ပြီးလျှောက်ထားမေးမြန်းပါတယ်။ ဒီတော့ဘုရားရှင်က-

ယဒါသွာဟံ အာရုဇော သန္တိဋ္ဌာမိ၊ တဒါဿု သံသီဒါ မိ။
ယဒါသွာဟံ အာရုဇော အာယုဟာမိ၊ တဒါဿု နိဗ္ဗယာမိ၊
ဝေဟံ အာရုဇော အပ္ပတိဋ္ဌံ၊ အနာယုဟံ သြဿမတရိ။

ဒါယကာဗြဟ္မာကြီး၊ ငါဘုရားသည် ရပ်တည်နေလျှင် နှစ်
မြှုပ်သွားရတယ်၊ အားထုတ်လျှင်လည်း မျောသွားရတယ်၊ ငါ
ဘုရားသည် ဤအပြစ်နှစ်ပါးကို သံမြင်သောကြောင့်ရပ်လဲ ရပ်
တည်မနေအားလဲမထုတ်ဘဲ သြဿလေးဖြာကံလေသာအလျဉ်ကို
ဤပုံဤနည်းကူးမြောက်တော်မူခဲ့တယ်လို့ ဖြေတော်မူပါတယ်။

ဒီလိုဖြေဆို ဟောကြားလိုက်တော့ ဗြဟ္မာကြီးကတော့ သိ
သွားပြီ၊ ဒါပေမယ့်အများပရိသတ်သိသာထင်ရှားအောင်ရှင်း
ပြရဦးမယ်၊ ရပ်တည်နေလျှင်နှစ်မြှုပ်သွားရပုံ၊ အားထုတ်လျှင်
မျောပါသွားရပုံကို အဋ္ဌကထာမှာ ခုနစ်မျိုးခွဲပြီး ရှင်းပြထား
သော်လည်း အချိန်ကိင့်ရတဲ့အတွက် နှစ်မျိုးလောက်သာပြောပြ
ပါမယ်။

ကံလေသာတွေ ဖြစ်နေတာကို ရပ်တည်နေတယ်လို့ ခေါ်
တယ်။ ကံလေသာ ဖြစ်ပြီး ရပ်တည်နေလျှင် သံသရာရေအလျဉ်
ထဲမှာ နှစ်မြှုပ်သွားတော့တာပဲ၊ အဘိသင်္ခါရ ခေါ်တဲ့လောကီ
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတွေ ပြုလုပ်နေတာကို အားထုတ်တယ်
လို့ ခေါ်တယ်၊ လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတွေကို ပြုလုပ်
ပြီး အားထုတ်နေလျှင် သံသရာရေယဉ်ကြောမှာ မျောပါ
သွားတာပဲတဲ့။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ငြိကုပ် တွယ်
တာသောအားဖြင့် အားထုတ်နေတာ၊ ဖြစ်စေတာ၊ ခံစားနေ

တာကို ရပ်တည်နေတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကို ခံစားပြီး ရပ်တည်နေလျှင် သံသရာ ခရလျှင် ထဲမှာ နှစ်မြှုပ်သွား တော့တာပဲ။ အစာ မစားခြင်း၊ ဆူးပင် အိပ်ခြင်း၊ ရေစိမ့် ခြင်း၊ မီးလှုံခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း စတဲ့ ခန္ဓာကိုယ် ပင်ပန်းကြောင်း အကျင့်တွေကို ကျင့်နေတာကို အားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

အဲသည်လို ခန္ဓာကိုယ် ပင်ပန်းအောင် ကျင့်ပြီး အားထုတ် နေလျှင် သံသရာ ခရယဉ်းကြွေမှာ မျှော်ပါသွားတော့တာပဲ တဲ့။ ဒါကြောင့် ဘုရားနာကြတဲ့ သူတော်စင် အပေါင်းတို့လည်း ကိုလေသာ အစွမ်း ကာမသုခလိက နုပယ်ကာ အစွမ်းဖြင့် ရပ် တည်မနေကြဘဲ အဘိသင်္ခါရ အစွမ်း အတ္တကိလေသာ နုပယ်ကာ အစွမ်းဖြင့် အားမထုတ်ကြဘဲ ဩသိလေးဖြာ ကိလေသာ ရေ အလျှင်ကြီးတွေကို ကူးကြရမယ်၊ ကူးဖို့ရန် ကျင့်စဉ်ကိုလဲ ဘုရားရှင်က....

သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နာ၊ ပညဒါ သုသမာဟိတော။

အဇ္ဈတ္တစိန္တိ သတိမာ၊ ဩသိ တရဘိ ဒုတ္တရံ၊

လို့ ဟောမဝတသုတ္တန်မှာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒီဂါထာမှာ-သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နာ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ဖြင့် သီလ သိက္ခာကို ပြတော်မူတယ်။ သတိမာ သုသမာဟိတော-ဆိုတဲ့ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် သမာဓိသိက္ခာကို ပြတော်မူတယ်။ အဇ္ဈတ္တစိန္တိ ပညဝါ-ဆိုတဲ့ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ပညာသိက္ခာကို ပြတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ဩသိလေးဖြာ ကိလေသာ ရေအလျှင်ကြီးတွေကို ကူးမြောက်လိုတဲ့ သူတော်စင်သည် ရှေးဦးစွာ သီလသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်။

ဒါကြောင့်-သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နာ-လို့ ဟော်တော်မူတယ်။
 သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နာ၊ နေရာညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း သီလနှင့်
 ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။ လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် ငါးပါးသီလနှင့် ပြည့်စုံ
 ရမယ်၊ ရဟန်းဖြစ်လျှင် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံရ
 မယ်။ အဲသည်လို အခါခပ်သိမ်း သီလစင်ကြယ်နေပါမှ ကိုယ့်
 သီလကို ပြန်ဆင်ခြင်တဲ့အခါမှာ စိတ်နှလုံး သာယာရွှင်လန်း
 ပြီး ဝမ်းမြောက်မှု ပါမောဇ္ဇ၊ နှစ်သက်မှုပီတိ၊ ငြိမ်းအေးမှု
 ပဿဒ္ဓိ၊ ချမ်းသာမှု သုခ၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိရပြီး ယထာ
 ဘူတဉာဏ်ခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်မှ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရပြီး သြဿံလေးဖြာ
 ကိလေသာ ရှေးဦးစွာ အလျဉ်းကြာကြီးတွေကို ကူးမြောက်နိုင်တယ်
 ဒါကြောင့် ရှေးဦးစွာ အခါခပ်သိမ်း သီလနှင့် ပြည့်စုံရမယ်-
 လို့ ကောဇာန်မူပါတယ်။

သီလသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံပြီးတဲ့နောက် သမာဓိသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ
 အောင် အားထုတ်ဖို့ရန် သတိမာ သုသမာဟိတော၊ လွှဲဟော
 တော်မူပါတယ်။ သတိမာ သုသမာဟိတော၊ သိက္ခာသုံးရပ်
 အမြဲမပြတ်ဖြစ်အောင် ရွက်ဆောင်ပေးတတ်တဲ့ သတိရှိလျှင်
 ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ
 တို့နှင့် ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။ တတ်နိုင်လျှင် အပ္ပနာသမာဓိခေါ်တဲ့
 စျန်းနုအောင် သမာသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရမယ်။ ရှေးကျွန်
 လေးပါး၊ အဂ္ဂပဗျာန်လေးပါး၊ အဲသည့် စျာန်သမာပတ် ရှစ်
 ပါးလုံးရအောင် အားထုတ်နိုင်လျှင် အကောင်းဆုံးပဲ။ ရှစ်ပါး
 လုံးရအောင် အားထုတ်နိုင်လျှင် တစ်ပါး နှစ်ပါး စသည့်
 တတ်နိုင်သပောက်ရအောင် အားထုတ်ရမယ်။

စျာန်ရအောင် အားမထုတ်နိုင်လျှင်တော့ စျာန်၏ အနီး အပါးမှားဖြစ်တဲ့ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်။

သမထိကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိခြားအားမထုတ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ အတုကံတော့ဖြစ်ဆဲနာမ်ရုပ်ကို ရှုတ်ပြီး ဥပစာရ သမာဓိနှင့် တူညီတဲ့ ခဏိကဏေဂ္ဂတာခေါ်တဲ့ သမာဓိမျိုးဖြစ်အောင်အား ထုတ်ရမယ်။ အောက်ထစ်ဆုံး အဲဒီဥပစာရ သမာဓိ သို့မဟုတ် ခဏိကဏေဂ္ဂတာခေါ်တဲ့ သမာဓိမျိုးလောက်တော့ ပြည့်စုံမှ စိတ်ဟာ နိဝရဏအညစ်အကြေးကင်းလို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပြီး စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်နိုင်တယ်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်မှလဲ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပြီး မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရနိုင်တယ်။ ဒါမှ သြဃလေးဖြာ ကိုလေသာ ရေအလျဉ်ကြောကြီးတွေကို ကူးမြောက်နိုင်တယ်။

ဥပစာရသမာဓိ သို့မဟုတ်ခဏိကဏေဂ္ဂတာခေါ်တဲ့သမာဓိ လောက်မှ မပြည့်စုံလျှင်စိတ်ဟာ နိဝရဏအညစ်အကြေးတွေမှ မစင်ကြယ်ဘူး။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မဖြစ်ဘူး။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မဖြစ်လျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်လဲ မဖြစ်နိုင်တဲ့အတုကံမဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုမရ နိုင်ဘူး။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုမရလျှင် သြဃလေးဖြာကိုလေ သာ ရေအလျဉ်ကြောကြီးတွေကို ဘယ်မှာ ကူးမြောက်နိုင်ပါ တော့မလဲ။

ဒါကြောင့် ဒုတိယအဆင့်အနေနဲ့ သိက္ခာသုံးရပ်ကို အမြဲ မပြတ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့အထိ ကောင်းစွာ တည် ကြည်မှု သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံရမယ်လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

သမာဓိသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံပြီးတဲ့နောက် တတိယဆင့်အနေနဲ့ ပညာသိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ဖို့ရန် အဇ္ဈတ္တစိန္တိ ပညာဝါ-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ ဒီအဇ္ဈတ္တစိန္တိဆိုတဲ့ ပုဒ်မှာ

အဇ္ဈတ္တ-အရ နိယကဇ္ဈတ္တကို ယူရမယ်လို့ အဌကထာမှာ ဖွင့်ပြ ထားပါတယ်။ နိယကဇ္ဈတ္တဆိုတာ မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး နာမ်ရုပ်တရားတွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုနေလျှင်၊ ပညဝါ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏တဲ့။

ဘယ်လိုဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသလဲဆိုလျှင် မိမိ၏ အတွင်း သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ နာမ်ရုပ် တရားတွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ရှုနေတဲ့ ယောဂီမှာ နာမ်နှင့်ရုပ်ကိုပိုင်း၊ ပိုင်းခြားခြား ကွဲကွဲပြားပြား သိတဲ့ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ အကြောင်းအကျိုးဆက်ပြီး ဖြစ်နေပုံကို သိမြင်တဲ့ ပစ္စယ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ နာမ်ရုပ်တရားတွေဟာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် ချုပ်ပျောက် ပျက်စီးနေတာကိုသိမြင်ရတဲ့အတွက် မမြဲတဲ့အနိစ္စ တွေပဲ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေပဲ၊ အသက်လိပ်ပြာ အနှစ်သာရ အတ္တ မဟုတ်၊ သဘောတရားသက်သက်မျှ အနတ္တတွေပဲလို့ သိမြင်တဲ့ သမ္မသနဉာဏ်စတဲ့ လောကီ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်။

ဝိပဿနာဉာဏ် အထွတ်အထိပ် ရောက်တဲ့အခါမှာ နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှောက်ပြု သိမြင်တဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ သကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ အနာဂါမိ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ် ဉာဏ်၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ လောကုတ္တရာ ဉာဏ် ပညာတွေ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်ကြတယ်။

အဲဒါဟာ သီလသမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပုံကြံအင်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် သည်- ဩဃ် တရတိ ဒုတ္တရံ၊ ကူးမြောက်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းလှတဲ့

ဩဇာလေးသွယ် ကိုလေသာ ရေပင်လယ်ကြီးကို ကူးမြောက် နိုင်တယ်တဲ့။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရပ်တည်နေလျှင် နစ်မြုပ် သွားတဲ့အပြစ်၊ အားထုတ်လျှင် မျောပါသွားတဲ့ အပြစ်များကို မြင်ဟော်မူတဲ့အခါ က် ရပ်လဲမရပ်တည်၊ အားလည်း မထုတ်ဘဲ သိက္ခာသုံးခု ရပ် အကျင့်မြတ်ဖြင့် ဩဇာလေးသွယ် ကိုလေသာ ရေပင်လယ်ကြီးကို ကူးမြောက်တော် မူခဲ့ပါတယ်။ ဒီပြဿနာ ၏ အဖြေကို ကြားနာရတဲ့အတွက် ပြဟွံးကြီးဟာ သောတာ ပန် ဖြစ်သွားပါ့မယ်။ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့နှစ်သက် ကြည်ညိုတဲ့ အတွက်-

စိရဿံ ဇတ ပဿာမိ၊ ပြဟွာဏံ ပရိနိဗ္ဗုတံ။
အပ္ပတိဋ္ဌံ အနာယူဟံ၊ တိဏ္ဍံ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

လို့ ဥဒါန်းကျူးရင်းပါတယ်။

သောက၊ သတ္တလောက၌။ အပ္ပတိဋ္ဌံ၊ ရပ်လည်းရပ်တည်မနေဘဲ။ အနာယူဟံ၊ အားလည်းမထုတ်ဘဲ။ ဝိသတ္တိကံ၊ တဏှာအလျဉ်ကို။ တိဏ္ဍံ၊ ကူးမြောက်တော်မူပြီးတော့။ ပရိနိဗ္ဗုတံ၊ ကိလသာပေသိမ်း ငြိမ်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာ ဘုရားကို။ စိရဿံ၊ ကြွေးမြင့်မှတ်။ ပဿာမိဝေတ၊ ဖူးမြင်ရလေစွတကား-လို့ ဝမ်းမြောက်ကြေညာင်း ဥဒါန်းစကား ပလျာက်ထားပြီး ကွယ်သွားပါတယ်။

ဤဩဇာဘုရားသုတ္တန်တရားကို နာခံမှတ်သား ကြားနာကြရတဲ့ သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည် ကိလသာအစွမ်း၊ ကာမသုခဗ္ဗိကာနဲ့ယာဂ အစွမ်းဖြင့် ရပ်တည်မနေဘဲ အဘိသင်္ခါရ

အစွမ်းဖြင့် အတ္တကိလမထာနဲ့ယောဂအစွမ်းဖြင့်အားထုတ်ကြ
ဘဲ သြဃလေးသွယ် ကိလေသာရေပင်လယ်ကြီးကို ကူးမြောက်
နိုင်အောင် သီလသမာဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရားတို့
ကို ပွားများ အားထုတ်ကြကုန်ရာသတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ
(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)။ နိုင်ငံတော် သံဃ မဟာ
နာယကအဖွဲ့ တွဲဘက်အကျိုးတော်ဆောင်။

၂။ နေရပ်....မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊ မကွေးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်....၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလကွယ်နေ့၊
(၅-၈-၈၆)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့

ဘုရားတော်

တရားတော်ကို နာကြားကြသော အိုသွေးတော်စင်အပေါင်းတို့- ယနေ့သည် ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘာကြောင့် ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓနေ့ဟု သတ်မှတ်ရသနည်း ဆိုလျှင် ဤ ကဆုန်လပြည့်နေ့သည် ဘုရား အလောင်းတော်ကြီးများ နိယတဗျာဒိတ် ခံတော်မူသည့်နေ့၊ ဘုရားအလောင်းတော်များဖွားမြင်တော်မူသည့်နေ့၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည့်နေ့၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်နေ့များ ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နှင့် စပ်၍ အလွန်ထူးမြတ်သောနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူသည့်နေ့က-

တာရာဂဏာ ဝိရောစန္ဒိ၊ နက္ခတ္တိံ ဂဂနမဏ္ဍလေ။

ဝိသာခါ စန္ဒိမာယုတ္တဒ၊ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။

“အို-သုမေဓာရှင်ရသေ့ မြတ်-ရှေးရှေးဘုရားအလောင်းတို့ နိယတဗျာဒိတ် ခံတော်မူသောနေ့မှာ ကောင်းကင် အပြင်၌ နက္ခတ်ကြယ်တာရာအပေါင်းတို့ တင့်တယ်ကြမြဲ ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဝိသာခါနက္ခတ်သည် စန်းဟုခေါ်သော လပြည့်ခန်းနှင့်ယှဉ်မြဲ ဖြစ်ပါ၏။ ယနေ့လည်း ထိုနမိတ်တို့ ထင်ကြပါကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်ရသေ့မြတ်သည် မချွတ်ကေန် ဘုရားဖြစ်တော်မူပါလိမ့်မည်”ဟု နတ်ဗြဟ္မာများက ကောင်းချီးစကား ပြောကြားကြသည်။ ဤစကားရပ်တွင် ဝိသာခါနက္ခတ်သည် စန်းဟု

ခေါ်သော လပြည့်ဝန်းနှင့် ယှဉ်မြဲဖြစ်ပါ၏ ဟူသော စကား အရ ဝိသုဒ္ဓါနိက္ခတ်နှင့် စန်းယုဉ်ချိန်သည် ကဆုန်လပြည့်နေ့ သာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်များ နိယာဏဗျာဒိတ် ခံတော်မူသည့်နေ့သည် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဘုရားအလောင်းတော်များ နိယာဏဗျာဒိတ် ခံတော်မူရာနေ့ ဖြစ်သည့်အတွက် ကဆုန်လပြည့်နေ့သည် နေ့ထူးနေ့မြတ် ဖြစ် ပါသည်။

ဒုတိယ အချက်မှာ ကဆုန်လပြည့်နေ့သည်နောက်ဆုံးဘုရား ဖြစ်မည့်ဘဝမှာ ဘုရားအလောင်းတော်များ ဖွားမြင်တော်မူ သော နေ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုန်းကြီးတို့ဂေါတမရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်လည်း မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခုနှစ်၊ ကဆုန် လပြည့်နေ့မှာ ဖွားမြင်တော်မူပါသည်။ ထိုသို့ဘုရားအလောင်း တော်များ ဖွားမြင်တော်မူသောနေ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း ကဆုန်လပြည့်နေ့သည် နေ့ထူးနေ့မြတ် ဖြစ်ပါသည်။

တတိယအချက်မှာ ကဆုန်လပြည့်နေ့သည် ဘုရားရှင်တိုင်း ဘုရားဖြစ်တော်မူသောနေ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုန်းကြီးတို့ ဂေါတမရှင်တော်မြတ်ဘုရားလည်း ကဆုန်လပြည့်နေ့ မှာပင် ဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို တရားနာယူကြ သော သူတော်ကောင်းများ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားရအောင်အနည်း ငယ်ချဲ့ပြီး ဟောပါဦးမည်။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် မဟာ သက္ကရာဇ် ၉၇-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့် တနင်းလာနေ့၊ သက်တော် နှစ်ဆယ်ကိုးနှစ် အရွယ်မှာ ထီးနန်း စည်စိမ်းကို စွန့်လွှတ်ပြီး မြတ်သော ဟောထွက်ခြင် ဖြင့် ကောသုကံတော်မူကာ အလွန်

အလွန် ဩကျင့်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းလှသော ဒုက္ခရစရိယာအကျင့်မြတ်
ကို ခြောက်နှစ်ပတ်သုံး ကျင့်တော်မူပါသည်။ ခြောက်နှစ်ကြာ
ကျင့်ပြီးသောအခါထိုဒုက္ခရစရိယာအကျင့်ဖြင့် သဗ္ဗညုဟဉ္ဇန
ကို မရနိုင်၊ ဘုရားမဖြစ်နိုင်ဟု သိတော်မူသောကြောင့်မချီမ
ပဋိပဒါခေါ် မဂ္ဂင်အကျင့်ကို ပြောင်းပြီး ကျင့်တော် မူပါ
သည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၈၁၃-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ညနေချမ်း
အချိန်ရောက်တော့ မဟာဗောဓိပင်ကို နောက်မှီထားပြီးအရှေ့
အရပ်သို့ မျက်နှာတော်မူကာ အရှေ့မျက်နှာလှိုင်းလှောင်ကျန်ပစေ၊
အကြီးမျက်နှာလှိုင်းလှောင် ကျန်ပစေ၊ အရိုးမျက်နှာလှိုင်းလှောင် ကျန်
ပစေ၊ ငါ့တင်ကြယ်လုံးက အသားအသွေး အားလုံးတို့ ခန်း
ခြောက်သွားလျှင် သွားပစေ၊ ငါသည် ဘုရားမဖြစ်သမျှ ယခု
ဖွဲ့ခွဲထားသော တင်ပျဉ်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဖျက်လိမ့်မည်
မဟုတ်ဟု အင်္ဂါ သားပါးနွဲ့ကာဝီရိယဖြင့် ဆောက်တည်တော်
မူလျှင် ရတနာလွှဲတော်ပေါ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေဆိုင်နေတော်
မူပါသည်။

ထိုအခါ သိကြားမင်းက ဝိဇယက္ခရာ ခရုသင်းကိုမူတ်လျှင်
ပဉ္စသီလနတ်သင်းက ဗေဠုဝစေ ငါးကံတီးလျက်၊ သုယာမနတ်
မင်းက ကာမုဒ္ဒိယပ်ကိုပေါ်လျက်၊ သန္တုသိတနတ်မင်းက ပတ္တ
မြာယပ်ခန်းကိုပေါ်လျက်၊ သဏ္ဍမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းက သုံးယူဇနာ
ရှိသော ထီးဖြူကို ဆောင်းမို့ လျက်ပူဇော်ကြပါသည်။ ဘောလ
နတ်မင်းက ဝဇ္ဇာမင်းက ချေခံညှိ နတ်မင်းမအပေါင်း ခြံရံလျက်
ထောမနာဝါယာ ချီးမွမ်းမှု ရာပေါင်းများစွာ ရွတ်ဆိုကာ
ပူဇော်ပါ၏။ စေကြိုဓဋ္ဌာပေါင်းတို့ကတစ်သောင်းရှိကြသောနတ်

ပြဟွာအပေါင်းတို့ကလည်းအလွန်မို့ကြိုင် လှပသောပန်း နံ့ သာ နံ့သာမှုနှင့် အခိုးအထုံနှင့်ဖြင့် ပူဇော်လာကြပါသည်။

ထိုအခါ ဝသဝတ္ထီ နတ်ပြည်မှမာရ်နတ်သားကယူဇနာတစ် ရာဇဝါးဆယ်ရှိသော ဂီရိမေဓလာဆင်ကြီးကိုစီးလျက် လက်ရုံး တစ်ထောင် ဖန်ဆင်းပြီး လက်နက်အမျိုးမျိုးကိုကိုင်ဆောင်ကာ ရှေ့ဘက်က ဆယ် နှစ်ယူဇနာ၊ လကျောဖက်ကဆယ် နှစ်ယူဇနာ လက်ဝဲဖက်က ဆယ် နှစ်ယူဇနာ၊ အတက်ကကိုးယူဇနာ၊ နောက် ဖက်က စကြဝဠာ တိုက်စွန်းအထိ များပြားလှသော စစ်တပ် ကြီးဖြင့် လာရောက်တိုက်ခိုက်ပါသည်။ မာရ်နတ်၏ စစ်တပ်ကြီး ချီတက်လာသောအခါ စောစောကဘုရားအလောင်းတော်ကို ပူဇော်နေကြသော သိကြီးမင်းနှင့် နတ်ပြဟွာများ တစ်ဦး တလေမျှ မနေဝံ့ကြတော့ဘဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြပြီးဘယ် သူနိုင်လို့ ဘယ်သူရှုံးမလဲ-ဟု အဝင်းကသာ ကြည့်ရှုနေကြ ပါသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်လည်း မာရ်နတ်သားစစ်ချီလာတာ ကို မြင်သောအခါ ပါရမီတော်ဆယ်ပါးကိုသာ ဆင်ခြင်တော် မူနေပါသည်။ မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ်၏စစ်သည်များက ဘုရား အလောင်းတော်ကို လက်နက်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက် ကြပါသည်။ သူတို့ပစ်ခတ်လိုက်သော လက်နက် အားလုံးသည် ဘုရားအလောင်းတော်၏ ခြေတော်ရင်းရောက်သာအခါ ပန်း ပေါက်ပေါက်တွေ နံ့သာမှုန့်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြပါသည်။

ထိုသို့ လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်လို့ မရတော့ မာရ်နတ်က-
“အိုသိဒ္ဓတ္ထ သင်သည်ငါ၏ဥစ္စာ ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်နေ ရာ၌ အဘယ်ကြောင့် နေထိုင်ဘိသနည်း၊ ငါ၏ဥစ္စာပုတနာ

ပလ္လင်မှ ယခုပင် ဆင်းလော့၊ ဤပလ္လင်သည် ငါ၏ဥစ္စာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤစစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့သည် ငါ၏သက်သေဖြစ်သည်။ သင့်မှာ သက်သေ ပြစရာ ဘယ်သူရှိသနည်း” ဟု ပြောသောအခါ မာရ်နတ်၏ ပရိသတ်ကြီးက တပြိုင်နက်ထပြီး သက်သေခံကြသည့်အသံကြီးသည် မိုးကြီးပြိုမတတ် ဆူညံသွားပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းတော်က....

ပလ္လင် မမ ဘာဝါယ၊ ကိမတ္ထေညေန သက္ခိနဇ။
ကမ္ပိတာ မဒ္ဒိယာ ဒါနာ၊ သက္ခိဟောတိ အယံ မဟိ၊
ဟယ် မာရ်နတ်-ငါသည် ဤအပရာဇိတပလ္လင်ကို လိုသားတောင့်တသဖြင့် ဘုဝများစွာ ကမ္ဘာဘာတို့၌မလှူခဲ့ဘူးသော ဒါနဟူ၍ မရှိ၊ မစောင့်ထိန်းခဲ့ဘူးသော သီလဟူ၍မရှိ၊ မကျင့်ခဲ့ဘူးသော ဒုက္ကရအကျင့်ဟူ၍မရှိ၊ ဟယ်မာရ်နတ်-ဘုဝများစွာ အတိတ် ဖြစ်သောကမ္ဘာဘာကလှူဒါန်းခဲ့တဲ့ဒါနပါရမီစသည့်တို့ကို ထားလိုက်ဦးတော့၊ ဝေဿန္တရာ ဘဝတစ်ခုတည်းမှာပင် မဒ္ဒိမိဖုရားကို လှူခြင်းစသောအလှူကြီးများကို ပေးလှူတဲ့အခါ မဟာပထဝီဤမြေကြီးသည်ခုန်စဲကြိမ်တိုင်တိုင် တုန်လှုပ်ခဲ့လေပြီ။

“ဟယ် မာရ်နတ်-စိတ်စေတနာမရှိသောမဟာပထဝီဤမြေကြီးသည်ပင် ငါ၏သက်သေဖြစ်ပေလေတံ့” ဟုမိန့်တော်မူလျက် လကျာတော်ဖြင့်မဟာပထဝီမြေကြီးကို ရှေ့ညွှန်ပြတော်မူလိုက်သောအခါ မဟာပထဝီမြေကြီးသည်လည်းအိုးထိန်းစက်သဖွယ် သွက်သွက်လည်ပြီး ကြောက်မက်ဖွယ်အသံကြီး မြည်ဟည်းလာသည်။ တောင်စဉ်ခုနစ်ဆယ်နှင့် ဟိမဝန္တာစသောတောင်တို့သည်

လည်းပြင်းပြင်းထန်ထန် ကြောက်မက်ဖွယ်မြည်ဟည်းကြသည်။
 ဝါးတောကြီး မီးလောင်သောအခါမှာ တဖျောင်းဖျောင်း
 တဖျန်းဖျန်းမြည်ဟည်းနေသလို စကြဝဠာတိုက်ကြီး တစ်တိုက်
 လုံး ကြောက်မန့် လန့်မန့်ကြမ်းတမ်း ပြင်းထန်သောအသံ
 ကြီးတွေ မြည်ဟည်းနေသည်။ ကောင်းကင် တစ်ပြင်လုံးလည်း
 မိုးတိမ်မရှိဘဲ ကြောက်မက်ဖွယ်ထစ်ချုန်းပြီး ရဲရဲပြောင်ပြောင်
 တောက်လောင်နေသော မီးကျည်ဟော့လို မီးပေါက်မီးပွားတွေ
 ကလည်း မိုးရွာနေသလို တဖွားဖွားကျ၊ မိုးကြိုးတွေကလည်း
 တဖျန်းဖျန်းတဖျန်းဖျန်းကျလာသည်တွင် မာရ်နတ်ကြီးသည်
 အလွန်အမင်း ကြောက်သန့်ပြီး လက်နက်တွေကို စွန့်ပစ်ပြီးဂို
 မေလောဆင်ကြီးကိုတောင် ပြန်မကြည့်နိုင်ဘဲ ဦးတည်ရာထွက်
 ပြေးပါတော့သည်။ မာရ်နတ်ကြီး ထွက်ပြေးလျှင်ပင် သူ၏စစ်
 တပ်ကြီးလည်း ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးကာ ခြေဦးတည်ရာ ထွက်
 ပြေးပြီး ဝသဝတ္ထီနတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားကြသည်။

မာရ်နတ်ကြီးနှင့် သူ့ စစ်တပ်ကြီး ကစဉ့်ကရဲထွက်ပြေးသည့်
 အခါ စောစောက တိမ်းရှောင်နေကြသော နဂါး ဂဠုန်နတ်
 ဗြဟ္မာတို့သည်-

ဇယော ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊ မာရဿ စ
 ပါပိမတော ပရာဇယော။

“ကျွန်သီရေရှင် ဘုရားသခင်ဘ အောင်မြင်ပြီဟေ့၊ မာရ်
 နတ်မိစ္ဆာ အယုတ်တမာကား ရှုံးပြီဟေ့” ဟုကြွေးကြော်ကာ
 ပန်းနံ့ သံသေသည် လက်စွဲလျက် ဘုရား အလောင်းတော် ရှိရာ
 မဟာဗောဓိပလ္လင်တော်သို့ တညီတညွတ်တည်းစည်းဝေးရောက်
 ရှိလာကြသည်။

ယခု ဟောပြောခဲ့သည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား အလောင်း
တော်သည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ကဆုန် လပြည့်နေ့
နေမဝင်မီ ဒေသပုတ္တမာရ်ဟုခေါ်သော မာရ်နက်သား ရန်ကို
အောင်မြင်တော်မူပြီးနောက် ထိုနေ့ ညဉ့်ဦးယံ၌ ပုဗ္ဗနိဝါသာ
နုဿတိဉာဏ်၊ သန်းခေါင်ယံ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ မိုးသောက်ယံ၌
အာသာဓက္ခယဉာဏ်-ဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို အစဉ် အတိုင်း
ရတော်မူပြီး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်တော်မူလျှင်ပင် အလွန်စင်
ကြယ်သောစိတ်ရှိလျက်ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လေးပါးအသာဓုာရဏ
ဉာဏ်တော်ခြောက်ပါး၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်၊ တစ်တစ်ဆယ်၊ လေးပါး၊
အာဇေဏိကဂုဏ်တော်တစ်ဆယ်ရှစ်ပါးဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်
လေးပါးအစရှိတဲ့ ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးတို့နှင့် တကွ
သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူပြီး၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့မိုး
သေ က်ယံအချိန်မှစ၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုံး လောကထွတ်ထွားဘုရား
ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပါသည်။ ယခုလို ဘုရား ဖြစ်တော်
မူရာနေ့ ဖြစ်သည့်အတွက် ကြောင့်လည်း ကဆုန်လပြည့်နေ့သည်
နေ့ထူးနေ့တော် ဖြစ်ပါသည်။

သဗ္ဗညုရွှေဉာဏ်တော်နှင့်တကွဘုရားဘုန်းဂုဏ်အလုံးစုံတို့ကို
ပြည့်စုံစွာ ရတော်မူပြီးနောက် “ငါသည်ကြီးစွာသောသံသရာ
ဝဋ်မှ လွတ်မြောက်ရလေပြီတကား၊ ငါသည်အလွန်မြတ်လှစွာ
သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သုံးလောကထွတ်ထွားဘုရားအဖြစ်ကို ရခဲ့
လေပြီတကား၊ ကြီးစွာသောအောင်ပွဲသဘင်ကိုဆင်ယင်ကျင်းပ
နိုင်ခဲ့လေပြီတကား၊ ငါသည်လူ၊ နတ်၊ ပြဿာသတ္တဝါအပေါင်း
ကိုဘဝ သုံးပါးတည်းဟူသောအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်စေ
နိုင်သူ ဖြစ်ပေပြီတကား” ဟုဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ မြတ်စွာ

ဘုရားသိန္နာန်တော်မှာ အလွန်အလွန်ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိတရားများဖြစ်ပွားလာသည်။ ထိုပီတိအဟုန်ဖြင့် အလုံးစုံသောဘုရားရှင်တို့ ဘုရားဖြစ်လျှင် ကျူးရင့်တော်မူမြဲ ဓမ္မဘာ ဖြစ်သည်။ အနာက ဇာတိ သံသာရ-စသော ဥဒါန်းနှစ်ဂါထာကို ကျူးရင့်တော်မူပါသည်။

ထို့နောက် ကဆုန် ပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့ တစ်နေ့ပတ်လုံး အရဟတ္တဖိုလ်စတုတ္ထချာန် သဘာဝသိက္ခိဝိစာလျက်ဝိမုတ္တိချမ်းသာကို ခံစားတော်မူပြီး၊ ညဉ့်ဦးယံမှာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရသုံးပါးတို့သည် ဖြစ်ကြလေသည်တကား စသည်ဖြင့် သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခဖြစ်စဉ် အနုလောပအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာယတွေဝအသေသ ဝိရာဂ နိုးရာခေ သင်္ခါရနိရောဓခေ- “အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာအကြွင်းမရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရသုံးပါးတို့ ချုပ်ကြလေသည်တကား” စသည်ဖြင့် သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခချုပ်စဉ် ပဋိလောမအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူသည်။ ယခုလို ဆင်ခြင်သည့်အခါ လွန်စွာနှစ်သက်မှု ပီတိဘုရားတို့ ဖြစ်ပွားလာခြင်းကြောင့် ယဒါ ဟဒေစသော ဥဒါန်းဂါထာကို ကျူးရင့်တော်မူပါသည်။

သန်းခေါင်သံ မိုးသောက်ယံတို့ မှာလည်း ဤနည်းအတိုင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အနုလုံပဋိလုံ ဆင်ခြင်တော်မူပြီး၊ ယဒါ ဟဒေစသော ဥဒါန်းဂါထာများကို ကျူးရင့်တော်မူပါသည်။ ယခုကာလ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်စား ရှပ်ပွားဆင်းတုထုလုပ်ကိုးကွယ်ကြရာမှာ ဆင်းတုဘက်ကို အနာက ဇာတိ သံသာရ-စသော ဥဒါန်းဂါထာကို ကျူးရင့်နိုင်သည့် ဆတွက် ရဟန်းတော်များ

က-အနေက ဇာတိ သံသရာ စသော ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်ပူဇော်ခြင်းကို အနေက ဇာတင်သည်ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

စတုတ္ထအချက်မှာ ကဆုန်လပြည့် နေ့သည် ဘုရားရှင်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသော နေ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုန်းကြီးတို့ ဂေါတမဘုရားရှင်လည်း ဟောသက္ကရာဇ် ၁၄၇-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်အင်္ဂါနေ့ မိုးသောက် ယံအချိန်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါသည်။ ထိုသို့ဘုရားရှင်တို့ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောနေ့ဖြစ်သည့် အတွက်လည်း ကဆုန်လပြည့် နေ့သည် နေ့ထူး နေ့မြတ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်—

ဗျာဒိတ်စွမ်းသစ်၊ ဘုရားဖြစ်၊ စံလစ်နိဗ္ဗာန်ဆို။

ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့

မှတ်လေ များဗိုလ်လူ ဆိုသည့်အတိုင်း ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓနေ့ဟု သတ်မှတ် ကြပါသည်။ တရားခင်မင် သူတော်စင် အပေါင်းတို့၊ ဤကဆုန်လပြည့်နေ့သည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နှင့် စပ်၍ ထူးမြဲသည့်နေ့ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ယနေ့အဖို့ မိမိတို့ စိတ်အစဉ်ကို သီလရေစင်ဖြင့် ဆေးကြေးပြီး ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အမှတ်ရ ပွားများနေကြရမည်။ မြတ်စွာဘုရားက ဟောနာမ် သာကီဝင်မင်းကြီးအား “မဟာနာမံ၊ အရိယာ ဖြစ်သော ငါဘုရား၏တပည့်သည် ငါဘုရား၏ အရဟံစသော ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် နှလုံးသွင်း အမှတ်ရ ပွားများနေကြ’ဟု ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဘယ်လိုအမှတ်ရ ပွားများနေရမလဲဆိုလျှင်— “ထို့ငါတို့၏ ဆရာသခင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ဤသို့တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိုလေသာရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တော် မူတတ်သော

အကြောင်း၊ မကောင်းမှုပြုရန် ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ် ရှိတော်
မမူသော အကြောင်း၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော
အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူပါပေ၏။

-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှီစွာ သိတော်
မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်
တော် မူပါပေ၏။

-အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ အကျင့်စရုဏတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရုဏ-မည်
တော်မူပါပေ၏။

-ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အ
အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူပါပေ၏။

-လောကံကို သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်
လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။

-ဆုံးမထိုက်သူတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သည့် အတုမဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း
အနိတ္တရာပုရိသ ဓမ္မသာရထိ-မည်တော် မူပါပေ၏။

-နတ်လူတို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်
လည်း သတ္တာ-ဒဝမနုဿာနံ-မည်တော် မူပါပေ၏။

-သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိတော်မူတတ်သောအကြောင်း
ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ-မည်တော်မူပါပေ၏။

-ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်
လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူပါပေ၏။

ဟု အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အမှတ်ရ ပွားများ ရမည်။ ဘယ်
လောကီများများ အမှတ်ရပွားများရမလဲဆိုလျှင်ဘုရားရှင်က-

‘ငါတရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန်အမှတ်ရမှု ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ကို သွားနေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်၊ ရပ်နေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်၊ ထိုင်နေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်၊ အိပ်နေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်၊ လုပ်ငန်းကိစ္စတွေ ပြုလုပ်နေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်၊ သားတွေ သမီးတွေနဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အိမ်မှာနေစဉ်လဲ ပွားများရမယ်’ ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုသို့ ပွားများနေလျှင် ဧကမူဟုခေါ်သော စွဲငြိမှု ကာမဂုဏ် ငါးပါးမှ ကျွတ်လွတ် ထွက်မြောက်နိုင်ပါသည်။ ကိုလောသာ စင်ကြယ်သူဖြစ်နိုင်သည်” ဟုလည်း ဟောတော်မူပါသည်။ ကဇ္ဇာယနသုတ်မှာတော့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်-

“သတ္တံနံ ဝိသုဒ္ဓိံသာ၊ သတ္တဝါတွေ ကိုလောသာမှ စင်ကြယ်ဖို့ရန်။ သောကပုရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းတွေကို လွန်မြောက်ဖို့ရန်။ ဒေါမနဿနံ အတ္တဂံမာယ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတွေချုပ်ငြိမ်းဖို့ရန်။ ဉာဿ အဓိဂမာယ၊ အရိယမဂ်ကို ရဖို့ရန်။ နိဗ္ဗာနသစ္စံ ကိရိယာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့ရန် ဖြစ်သည်” ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

ထို့ကြောင့် တရားခင်မင်း သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည် ငါတို့၏ဆရာသခင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ဘန်သောင့်ငါးရာ ကိလေသာရန်သူကို နယ်သတိတော်မူပြီးသောကြောင့် ဧရဟံ မည်တော်မူပါပေ၏။ ဘုရားရှင်သန္တာန်တော်မှာ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ကင်းဝေး စင်ကြယ် နေပုံကို အာရုံပြုကြည့်သိပြီး၊ အရဟံဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အတတ်သိ ပွားများနေကြ

ရမည်။ ထိုသို့ဂုဏ်တော် တစ်ပါးပါးကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အမှတ်ရ ပွားများနေသည့်အခါမှာ-

တသို့ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နနဝဿ တသို့ လမယေ ရာဂ-
ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တံ ဟောတိ၊ န ဒေါသပရိယုဋ္ဌိ စိတ္တံ
ဟောတိ၊ န မောဟပရိယုဋ္ဌိ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဇ္ဇဂတ
မေဓဿ တသို့ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တထာဂတံ
အာရဗ္ဗ-

ဟူသော ဒေသနာတော် အတိုင်း ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
သောင်းကျန်းသောစိတ်တွေ မဖြစ်ဘဲ ဘုရားဂုဏ်ကို အံ့ရံပြုပြီး
စိတ်ဖြောင့်မတ် နေလိမ့်မည်။ စိတ်ဖြောင့်မတ်လာလျှင်-

ဥဇ္ဇဂတစိတ္တောခေါ်ပန မဟာနာမ အရိယသာဝကော
လဘတိ အတ္တဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ
ဓမ္မုပသံဟိဘပါမေဓဇ္ဇံ-

ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း ပါဠိကော်၏ အနက်ကိုမှီးပြီး နှစ်သက်မှု၊
တရားနှင့်ယှဉ်သော ဝမ်းမြောက်မှုတို့ ရလာမည်။ ပမုဒိတဿ
ပီတိ ဇာယတိ၊ ဝမ်းမြောက်မှု ပါမေဓဇ္ဇံဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
နှစ်သက်မှုပီတိများ တဖွားဖွားဖြစ်လာပါသည်။ ပီတိမနုဿ
ကာယောယဿတိ၊ ပီတိဖြစ်သောသူများကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ငြိမ်း
အေးမှု ကာယာယဿဒွိ စိတ္တပဿဒွိ တရားများဖြစ်ပွားလာသည်။
ပဿဒွိ ကာယော သုခံ ဝေဒယတိ၊ ငြိမ်းအေးမှုပဿဒွိဖြစ်လာ
လျှင်ချမ်းသာမှုသုခကိုခံစားရသည်။ သုခိနော စိတ္တံ သုခာဓိယတိ
ချမ်းသာမှု သုခဖြစ်လျှင် တည်တည်မှု သမာဓိ ရလာသည်။
အယံဝံ့စွာ မဟာနာမ အရိယသာဝကောဝိသမဂတာယပဇာ

ယ သမပတ္တိ၊ ဝိဟရတိ၊ အဗျာပဇ္ဇာယ ပဇာယ အဗျာပဇ္ဇော
 ဝိဟရတိ၊ သမာဓိ ရနေသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့
 ဖြင့် ငြိမ်းအေးသောသတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင် ငြိမ်းအေးခြင်းသို့
 ရောက်ပြီး နေနိုင်သူ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ဖြင့် ဆင်းရဲ
 ခြင်း ရှိနေသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင် ဆင်းရဲခြင်းကင်းပြီး
 နေနိုင်သူ-ဟု ဆိုရပါမည်။ ထိုသို့ငြိမ်းအေးငြိမ်သက်၍ ဆင်းရဲ
 ခြင်းကင်းနေသောအခါ စိတ်သည် နှိပ်ရဏကင်း၍ သန့်ရှင်း
 စင်ကြယ်ပြီး စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို-

ဓမ္မသေသတံ သမာပဇ္ဇော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ' ဘာဝေတိ။

ဓမ္မသေသတံ၊ ဝိပဿနာ တရားအလျဉ်သို့၊ သမာပဇ္ဇော၊
 ကောင်းစွာ ဆိုက်ရောက်လျက်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ'၊ ဗုဒ္ဓနုဿတိကို။
 ဘာဝေတိ၊ ပွားများနေသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်ဟု
 ဖြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသည့်အတိုင်း ဝိပဿနာတရား
 အလျဉ်သို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး ဗုဒ္ဓနုဿတိ ပွားများသူ ဟု ခေါ်ဆို
 ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိပွားများ၍ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်
 လာလျှင် ဝိပဿနာရှုရသည်။ ဝိပဿနာ ရောက်သည့် အခါ
 ဥပါဒါနိက္ခန္ဓာ ငါးပါးခေါ်သည့် နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးကို ဖြစ်တိုင်း
 ဖြစ်တိုင်း ရှုပွားသွားရသည်။

မြ်ဆဲခဏ၊ ကြာဆဲခဏ၊ နံဆဲခဏ၊ စားဆဲခဏ၊ ထိသိဆဲ
 ခဏ၊ ကြံသိဆဲခဏ၊ သွားဆဲခဏ၊ ရပ်ဆဲခဏ၊ ထိုင်ဆဲခဏ၊
 လျောင်းဆဲခဏ၊ ကွေးဆဲခဏ၊ ဆန့်ဆဲခဏ၊ စသောခဏတိုင်း
 ခဏတိုင်းမှာ ဥပါဒါနိက္ခန္ဓာ ငါးပါး ဟုခေါ်ရသောနာမ်ရုပ်
 တရားတွေဖြစ်နေသည်။ ထို နာမ်ရုပ်တရားများကို ဖြစ်တိုင်း
 ဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်သွားလျှင် နာမ်နှင့်ရုပ်ကွဲသည်။ အကြောင်း

အကျိုးဆက်ပြီး ဖြစ်နေပုံကို သိသည်။ ရှုလိုက်တိုင်း ရှုလိုက်တိုင်း ဖြစ်ပေ။ လာပြီး ချုပ်ပျောက်သွားတာကိုချည်း သိမြင်နေသည့် အတွက် မမြဲဆင်းရဲ အစိုးမရသောသဘောတရားများသာ ဖြစ်သည်ဟု သိပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်လာပါသည်။ ဝိပဿနာ ခေါင်ထိပ်ရောက်သည့်အခါ ဒုက္ခခပ်သိမ်း သင်္ခါရခပ်သိမ်း ငြိမ်းသည့် နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ဆိုက်ရောက် သွားသည်။

ထို့ကြောင့် တရားတော်ကို လိုလားခင်မင် သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည် ထူးမြတ်လှသော ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့မှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အမှတ်ရ ပွားများကြ၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါ စေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်- ဆရာတော် ဦးကုမာရ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) (နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၊ တုံ့ဖက်အကျိုးတော်ဆောင်)။

၂။ နေရပ်- မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်၊ မကွေးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်- ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် (၃၀-၄-၈၁)

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟောကြားသည်။

ခခနီးမထေဘင့် မဂ်လမ်းမြေဘင့်

တရားတော်

သံသာရသောတံ ဆိန္ဒ္ဒိတော၊ ဝိဒ္ဓိသေတော တယောဘဝ။

ဓမ္မနာဝံ သမာရုယျ၊ တရိယာမ အနာလယံ။

သံသာရသောတံ၊ တစ်ခုပြီးတစ်ခုထပ် ရုပ်နာမ်တို့၏ကြား
မလပ်အောင် ဖြစ်တတ်တဲ့အစဉ် သံသာရာ ဘညးဟူသောအလျဉ်
ကိုး ဆိန္ဒ္ဒိတော၊ ဖြတ်တောက်ကြကုန်၍ တယောဘဝ၊ ကာမ
ရူပ အရူပဟု ဘဝသုံးရပ် ဘုံသုံးထပ်တို့ကို။ ဝိဒ္ဓိသေတော၊ ဘာ
တစ်ခုမျှရှာမရအောင် ဖျက်ဆီးကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနာလယံ
တော်ကုမာဒုက္ခမြှင့် ခင်းခင်းများစွာ ဝဋ်ချမ်းသာကိုတူယံတာ
ကင်းပလွတ်ရှင်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍ဓမ္မနာဝံ၊ ဖိုလ်ထီးဖြူကနက်
ဆင်တဲမဂ္ဂင်တည်း-ဟူသော ဖောင်တော်ကြီးကို။ သမာရုယျ၊
ငြိမ်ငြိမ်ညောင်းညောင်း သားသမီးမိတ်ဆွေအပေါင်းတို့နှင့်
တကွကောင်းကောင်းကြီးတက်စီးကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ တရိယာ
မ၊ ကူးမြောက်ကြပါကုန်အံ့သဘည်း၊ တရိယာမ၊ ဘယ်ဘုံဘယ်
နန်း ဘယ်ကြွင်းကိုမှ မဲမဝင် ခရီးစဉ်စခန်းမထောင့်ဘဲ လမ်း
ဖြောင့်ဖြောင့် ကူးမြောက်ကြပါကုန်အံ့သဘည်း။

ဤဒေသနာတော်အရ စိစစ်သေဖန် ကြည့်ကြလျှင် မဂ္ဂင်
ဖောင်ကြီး ငြိမ်ငြိမ်စီးကြရန်အတွက် ပထမ-သံသာရသောတံ
ဆိန္ဒ္ဒိတောအရသံသာရာ အလျဉ်ကိုဖြတ်ရမည်ဒုတိယ-ဝိဒ္ဓိသေတော
တယောဘဝ အရ ဘုံသုံးပါးကို ဖျက်ဆီးရမည်။ တတိယ-
အနာလယံ အရ ဝဋ်ချမ်းသာများကို တောင့်တ တွယ်တာမှု

ကင်းကြရမည်။ ဤသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အလုပ်ဆိုလျှင် မဂ္ဂင်
ဖောင်ကြီး တက်စီ ဖို့ရန်အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထေ၊ သံသာရသောတံအရက် သိဖို့လိုပါတည်။ ထို့ကြောင့်
အဋ္ဌကထာက သံသာရသောတန္တိ ကမ္မကိလေသဝသေန ယောနိ
ဂတိ ဝိညာဏ ဌိတိ နဝသတ္တဝါသေသု ဣဒတာ စိတော စ
သံသာရဏံ သံသာရော-ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

သံသာရသောတန္တိ၊ သံသာရသောတ ဟူသည်ကား။ ကမ္မ
ကိလေသသေန၊ ကံကိလေသတို့၏အစွန်းအားဖြင့်၊ ယေ နိဂတိ
ဝိညာဏဌိတိ နဝသတ္တဝါသေသု၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်လေးပါး၊
လားရာဂတိအားဖြင့် ငါးပါး၊ ဝိညာဏ၏ တည်ရာအားဖြင့်
ခုနစ်ပါး၊ သတ္တဝါသအားဖြင့် ကိုးပါးတို့၌ ဣဒတာစိတော၊
ဤမှထိုမှလည်း။ သံသာရဏံ၊ ကျင်လည်ခြင်း။ သံသာရော၊
ကျင်လည်ခြင်းဘဲ။ ကျင်လည်ခြင်းဆိုသည်မှာ အခြေခံအားဖြင့်
ကံကိလေသအကြောင့် ကျင်လည်ခြင်းကိုဆိုပေသည်။ ဘယ်နေရာ
တွေမှာ ကျင်လည်ပါသနည်းဆိုလျှင် ပဋိသန္ဓေတစ်ခုမှပဋိသန္ဓေ
တစ်ခုသို့၊ လားရာဂတိတစ်ခုမှ လားရာဂတိတစ်ခုသို့၊ ဝိညာဉ်
တစ်ခုမှ ဝိညာဉ်တစ်ခုသို့၊ သတ္တဝါတစ်ခုမှ သတ္တဝါတစ်ခုသို့
ပြောင်းရွှေ့နေရခြင်းကို ကျင်လည်ခြင်းဟု ဆိုပါသည်။

ယခုပြောနေသည်မှာ သံသာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ပင် ဖြစ်သည်။
သံသာရနဲ့သောတ မည်ကဲ့သို့ဆက်စပ်ပါသလဲဆိုလျှင်—

သံသာရော စ သော သောတဉ္စာတိ သံသာရသောတံ-
သံသာရသောတ၊ သံသာရတည်းဟူသော အလျဉ်းဟူစပ်လိုက်
တော့ သံသာရနဲ့သောတအရတူ အဓိပ္ပါယ်တူ ဖြစ်သွားလေ၏။

တစ်နည်းအားဖြင့်-အထဝါ သံသာရဿသောတံ သံသာရ
သောတံဟုအဋ္ဌကထာဆရာများကဖွင့်ဆိုထားပြန်သောကြောင့်
သံသာရဿ၊ သံသရာ၏။ သောတံ၊ အလျဉ်တည်း။

သံသာရသောတံ၊ သံသရာ၏အလျဉ်-ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။

သံသရာ၏အလျဉ်မှာ အဓိပ္ပာယ်မပေါ်လွင်ခင်းသဖြင့် သံ
သာရကာရဏံ တဏှာသောတံ ဆိန္ဒိတာတိ အတ္ထော- သံသရာ
အကြောင်းဖြစ်သော (၀၁) ကျင်လည် ရခြင်း၏ အကြောင်း
ဖြစ်သောတဏှာကိုသံသာရသောတဟုဖွင့်ပြထား သောကြောင့်
ထိုတဏှာကို ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းကိုပင်လျှင်သံသာရသောတံ
ဆိန္ဒိတာ-ဟု ဆိုပါသည်။

ဒုတိယ-ဝိဒ္ဓံ သေတွာ တယော ဘဝေ၊ ဘုံသုံးပါး တို့ကို
ဖျက်ဆီးကြကုန်၍ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကား-

တယောဘဝေတိ ကာမရူပါ ရူပဘုဒဝ။

တိဘဝနိဗ္ဗတ္တက ကမ္မ ကိလေသာ တယော ဘဝါတိ
အဓိပ္ပေတာ-

ဟု ဖွင့်ဆိုချက်အရ ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့ကို ဘုံသုံး
ပါးဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ သို့သော်ထိုဘုံသုံးပါးကိုဖျက်ဆီးရမှာ
ထား၊ ဤသို့လည်းမဟုတ်ပါ။ တိဘဝ နိဗ္ဗတ္တက ကမ္မကိလေသာ
ဘုံသုံးပါးတို့၌ဖြစ်စေဘတ်သော ကံကိလေသာတို့ကို ဆိုလိုရင်း
ဘုံသုံးပါးဟု မှတ်ပါ။ ဘုံသုံးပါးကိုဖြစ်စေသော တောင့်တမှု
လောဘတဏှာကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ မဖြစ်ပေါ်လာအောင်ပယ်ခွါ
ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

တတိယ-အနာလယံဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကား- ဘုံသုံးပါး
အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို(၀၁)

ရူပ သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဖောဠဗ္ဗ ဘုဆိအပ်သော ကိလသာအာရုံ
 ကာမဂုဏ်တို့ကို တွယ်တာမက်မောခြင်းမှ ကင်းတာကို ဆိုလိုပါ
 သည်။ ဤအင်္ဂါအကြောင်းအချက်နှင့်ပြည့်စုံပါက မိမိတို့ပြုကြ
 သော ကုသိုလ်မှုတို့သည် မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီး ငြိမ်ငြိမ် စီး၍ ခရီး
 မထောက် လမ်းဖြောင့်ဖြောင့်ဖြင့် မဂ်ဖိုဆို ပေါက်ရောက်ကြ
 မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ မဂ္ဂင်တရားဆိုသည်မှာ ဖောင်ကြီး
 နှင့် အလားသဏ္ဌာန်တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မနာဝန္တိအရိယံ
 အဋ္ဌဂီကံမဂ္ဂံ-ဟု ကျမ်းဂန်များက ဆိုပါသည်။ အရိယာတို့၏
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် ဖောင်နှင့်တူသောကြောင့် ဓမ္မနာဝံဟု ဖွင့်ဆို
 ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤဂါထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို အကျဉ်းချုပ်လိုက်လျှင်-

- ၁။ သံသရာဟု ဆိုအပ်သော ကျွင်လည်ခြင်း၏အကြောင်း
 တဏှာလောဘကို ဖြတ်ပါ။
- ၂။ ဘုသုံးပါးကိုတောင့်တခြင်းဘဝတဏှာကိုလည်းဖျက်
 ဆီးပါ။
- ၃။ ဝဋ်ဆင်းရဲထဲမှာ ဖြစ်နေသော လူငယ် ကန္တ မနာပ-ဖြစ်
 သော ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဠဗ္ဗာရုံတွေ
 ကို တွယ်တာမမှုရှိအောင် လုပ်ပါ။

ဤအင်္ဂါသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသောကုသိုလ်ဖြစ်ကြလျှင် နိဗ္ဗေဓံ
 ဘာဂိယကုသိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငိဝဋ် ဥဒ္ဓိဿ ဥပစိတံ
 နိဗ္ဗေဓဘာဂိယကုသလံ ဥပနိဿယော-ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ဝိဝဋ်၊ ဝဋ်ဘုရားတို့၏ ကင်းပြတ်ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းရာဖြစ်
 သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ (ဝါ) ဦးတည်ရှေ့ရှုအာရုံ
 ပြု၍။ ဥပစိတံ၊ ဆည်းပူးစုဆောင်းအပ်သော။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ

ကုသလံ၊ သိစ္စာလေးပါး မြတ်ဗျာရာ ကို ပိုင်းခြားဆင်ခြင် ထိုး
ထွင်းသိမြင်ခြင်းလျှင် အဖို့ရှိသော ကုသိုလ်သည်။ ဥပနိဿ-
ယော၊ အာကောင်းသော အကြောင်းတရားသည်။ ဟောတို့၊
ဖြစ်၏။

ကုသိုလ်ပြုကြသည့်အခါ သံသရာလည်စေတတ်သော ကံမ္မ
ကိုလေသတွေ့ မပါအောင် သတိထားကြရပါမည်။ လူ့ဘဝ
လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်ဘဝ နတ်စည်းစိမ်တွေကို တွယ်တာတောင့်တ
ပြီး ကုသိုလ်ပြုကြလျှင် ကုသိုလ်ကံနောက်က တွယ်တာမှုတဏှာ
လောဘကံလေသတွေ့ ပါလာတတ်ပါသည်။ ကိလေသာအခြံ
အရံပါသော ကုသိုလ်မျိုးကို ကမ္မကိလေသဟု ဆိုပါသည်။
ထို့ကြောင့်-

ကမ္မကိလေသဝသေန ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ
နဝသတ္တဝါသေသု ဣတော စိတော သံသရဏံ
သံသာရော-

ဟု ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ လှူဒါန်း ပေးကမ်းဆဲ ခဏလေး
မှာ ဘု်သုံးပါးကိုလိုချင်မှု၊ အာရုံငါးပါးကို တွယ်တာမှုတွေကို
ဖြတ်ထားပါ။ ဖြတ်နည်း ငါးမျိုးရှိသည့်အနက် အရေးအကြီး
ဆုံး သုံးမျိုးကို ပြောပြပါမည်။

ထိုသုံးမျိုးဆိုသည်ကား-

၁။ တဒင်္ဂပဟာန၊

၂။ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန၊

၃။ သမုစ္ဆေဒ ပဟာန-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကတော့-

ဝိပဿနာယ ကိလေသာ တဒင်္ဂဝသေန ပဟိယန္တိတိ
ဝိပဿနာ တဒင်္ဂပဟာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်သည်။ ကိလေသာ၊ ကိလေ
သာတို့ကို။ တဒင်္ဂဝသေန၊ တဒင်္ဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊
ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
ကုသိုလ်ကို။ တဒင်္ဂပဟာနန္တိ၊ တဒင်္ဂပဟာန-ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ
သိအပ်၏။

တဒင်္ဂပဟာန အရာ၌ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုထားသဖြင့် ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်များ
ကိုလည်း တဒင်္ဂပဟာန-ဟု ဆိုရပါမည်။ တဒင်္ဂပဟာနဆိုသည်
မှာ ထိုထိုသို့သော အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။
အချုပ်ကတော့ ကာမာဝစရကုသိုလ်ဖြစ်လျှင် အကုသိုလ်မဖြစ်
ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းနေသည့်အတွက် ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ကို
တဒင်္ဂပဟာန-ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့်-တဒင်္ဂဝိမုတ္တိဗ္ဗာ
ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ္တံ-ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာမှာ ဆိုထား
ပါသည်။

သမာပတ္တိ ပန ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေတိတိ သာ ဝိက္ခမ္ဘန-
ပဟာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမာပတ္တိ၊ သမာပတ် ဝင်စား ခြင်းသည်။ ကိလေသေ၊
ကိလေသာတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခါတုကဲ၏။ ဣတိတဿ၊ ထို့
ကြောင့်။ သာ၊ ထိုစျာန်သမာပတ် ဝင်စားခြင်း မဟဂ္ဂုတိ
စိတ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနန္တိ၊ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာနဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
သိအပ်၏။

မဂ္ဂေါ သမုစ္ဆန္တန္တော ဟောတိ။

မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သမုစ္ဆန္တန္တော၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တောက်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ဒါနမ္မ၊ သီလမ္မ၊ ဘာဝနာမ္မ ပြုကြသည့်အခါ ဝတ္ထုအာရုံ ကာ မဂ္ဂဏ်တွေကို တွယ်တာမှု၊ ဘာကိုတွယ်တာမှု ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာတရားတွေကို တဒဂ်ပဟာနု၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပယ်ခွါ ပြီး ပြုကြပါမှ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော နိဗ္ဗေဓဘ ဂီယကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်ကြပါမည်။

ဤနိဗ္ဗေဓဘဂီယ ကုသိုလ်မဖြစ်ကြလို့ ရှည်လျား လှစွာ သော သံသရာကြီးထဲမှာ ငါဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် လည်းကောင်း၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူးလာတုံ ခေါက် လျှောက်၍ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ ဟု မိန့်တော်မူပုံက-

စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ အနုနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိ-
ဓဓော၊ ဝေဓိဒံ ဒီဃဒ္ဒါနံ သံဓာဝိတံ သံသရိတံ

မမဉ္ဇေဝ တုမ္မာကဉ္စ-

ဟု ဟောတော်မူပါသည်။ ဘိက္ခဝေ၊ မီးဆယ့်တစ်တန် လွတ် ကြောင်းဖန်၍ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း အိုရဟန်းတို့။ စတုန္နံ၊ လေးပါး၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂ တစ်ဖြာ လေးပါးသောသစ္စာတို့ကို။ အနုနုဗောဓာ၊ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဓဓော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒီဃံ၊ ရှည်လျားလှစွာသော။ ဤဒံအဒ္ဒါနံ၊ ဤ သံသရာ အခွံ ကာလပတ်လုံး။ မမဉ္ဇေဝ၊ သင်တို့၏ဆရာ ငါ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် လည်းကောင်း။ တုမ္မာကဉ္စ၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တာဝိတံ၊ မြေဌာန ဤကဝဠ

ရပ်၍ မတည် အခြားသောဘဝဆီသို့ ပဋိသန္ဓေအစွမ်းအားဖြင့်
ပြောင်း၍ တည်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သံသရိတံ၊ ဤဘဝ
မှ ထိုဘဝ၊ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
လူးလာတုံ ခေါက် လျှောက်ခဲ့ကြရခြင်းသည် လည်းကောင်း။
အဟာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ကြရလေပြီတကား။

ဤပါဠိတော်စကားကို-

အနန္တဗောဓာတိ ဉာတပရိညာဝသေန အနန္တဗုဇ္ဈနာ။

အနန္တဗောဓာတိ၊ လျော်စွာမသိခြင်း ဆိုသည်ကား။ ဉာ
တပရိညာဝသေန၊ ဉာတပရိညာ၏အစွမ်းအားဖြင့် အနန္တဗုဇ္ဈနာ၊
လျော်စွာမသိခြင်းကြောင့်။

အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာတိ တိရဏပ္ပဟာနပရိညာဝသေန အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနာ။

အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာတိ၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းဆိုသည်ကား။ တိရဏပ္ပ
ဟာနပရိညာဝသေန၊ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာ၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနာ၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းကြောင့် ဟု ဖွင့်
ဆိုသောကြောင့် ဉာတပရိညာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍မသိ
ခြင်းကို အနန္တဗောဓ၊ ဉာတပရိညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို
အနန္တဗောဓဉာဏ်ဟု မှတ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဉာတပရိညာသိ
သိဖို့လိုပါသည်။ ဉာတပရိညာဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

တတ္ထရုပ္ပနလက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝေဒယံလက္ခဏာ ဝေဒနာတိ

ဧဝံ တေသံ တေသံ ဓမ္မံ နံ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏ

ဝသေန ပဝတ္တာ ပညာ ဉာတပရိညာနာမ။

တတ္ထ၊ ထိုပရိညာ သုံးပါးတို့တွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည် ရူပန
လက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒန

သည်။ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣဘိဇေ၊ ဤသို့။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသို့ သို့သော ပရမတ္ထတရားတို့၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ သီးခြား ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော လက္ခဏာကို ပိုင်းခြား မှတ်သား သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ အသိ ဉာဏ်ပညာသည်။ ဉာတပရိညာနာမ၊ ဉာတပရိညာမည်၏။

ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ပထမရှေးဦးစွာ မိမိရှုနေသော အာရုံအားလျော်စွာ ပေါ်လာသော ပရမတ္ထ၏ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာကို (၀၇) အခြားပရမတ္ထတို့နှင့် မဆက်ဆံ၊ မိမိရှုနေသော ပရမတ္ထနှင့်သာ ဆက်ဆံသော လက္ခဏာသာ ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စတ္တလက္ခဏာ (၀၇) သီးခြားလက္ခဏာကိုရှုမိ၍ သိနေသော ဉာဏ်ကို ဉာတပရိညာဟု ခေါ်ပါသည်။ ယင်းဉာတပရိညာအား ဖြင့် သိခြင်းကို အနုဗောဓဉာဏ်ဟု မှတ်ကြရပါမည်။ (ဖြစ်ပေါ် လတ်သောပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြစ်ဖို့ရာဖြစ်သဖြင့် လျော်စွာသိသော ဉာဏ်)ဟု ဆိုပါသည်။

တိရဏ ပရိညာက ဘာတွေကို သိသလဲဆိုတော့....

ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ အနတ္တာတိ အာဒိနာနယေန တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပဝတ္တာ လက္ခဏာ- ရမ္မဏိက ဝိပဿနာ ပညာ တိရဏပရိညာနာမ။

အနက်မပေးပဲ မြန်မာလိုပဲပြောကြပါစို့။ ရုပ်တရား၏အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ ဝေဒနာ၏ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ။ ဤသို့စသော

နည်းဖြင့်ထိုထိုသို့သော ပရမတ္ထတို့၏သာမညလက္ခဏာသို့တင်၍
ဖြစ်သော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာပညာသည်
တိရုဏပရိညာမည်၏။

တတိယမြောက် ပဟာန ပရိညာသိ-အရ ဆိုလျှင် ဘင်္ဂါ-
နုပဿနာ အာဒိ ကမ္မာ ဥပရိပဟာန ပညာယ ဘူမိ ဘင်္ဂါ
ညဏ်မှစ၍ သစ္စာနုပဿနာမညဏ် တိုင်အောင် ပဟာနပရိညာ၏
အရာဖြစ်ပါသည်။ ဤပဟာနပရိညာ၏အတွင်းမှာတော့ အနိစ္စ
တော့ အနုပဿနန္တာ နိစ္စသည် ပဇာတိ၊ အနိစ္စ လက္ခဏာ
အားဖြင့် ရှုနေသောပုဂ္ဂိုလ်သည် နိစ္စသည်ကိုပယ်ရာ ရက်၏။
ဒုက္ခတော့ အနုပဿနန္တာ သုခံသည် ပဇာတိ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ
ကိုရှုခိုက် သုခသည်ကို ပယ်၏။ အနတ္တတော့ အနုပဿနန္တာ
အတ္တသည် ပဇာတိ၊ အနတ္တ လက္ခဏာကို ရှုဆင်ခြင်နေစဉ်
အတ္တသည်ကို ပယ်၏။

ဤသို့ စသော သက်ဆိုင်ရာတို့ကိုပယ်ခြင်းကိုပြီးစေကုန်သော
ခုနစ်ပါးသော ရှုဆင်ခြင်မှုတို့သည် အစိုးရကုန်၏။ ခုနစ်ပါး
သော ရှုခြင်းတို့တွင် နောက်ဆုံး ပဋိနိဿဇ္ဇနန္တာ အာဒါနံ
ပဇာတိ၊ သင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို တွယ်တာခင်မင်ခြင်းမှကင်းသော
အားဖြင့် ယင်းသင်္ခါရနိမိတ်ဟုဆိုအပ်သောအာရုံကို ရှုဆင်ခြင်
သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရနိမိတ်ကို ယူခြင်းမှ ကင်းပြီး
သည်၏အဆုံး၌ နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်သော ဝေဒါဏတူ စိတ်ဖြင့်
ငြိမ်းချမ်းသော သန္တိသုခဓာတ်ကို အာရုံပြုပြီးမည်၏ အဆုံး၌
မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ကြလေ၏။

ထို့ကြောင့် ယခုဟောခဲ့သည့်လမ်းစဉ်အတိုင်းသွားကြလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း ဘယ်ကြံ့ခန့်ကိုမှလဲမဝင်၊ ခရီးစဉ်စခန်းမထောင့်ဘဲ မက်လမ်းဖြောင့်ဖြောင့်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးမြောက်နိုင်ကြပါကုန်အံ့သတည်း။ ။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓမ္မာဂ္ဂဓ
(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)။ (နိုင်ငံတော် ဆမဟာ
နာယကအဖွဲ့၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေ့ပေါ်....လယ်တီကျောင်းတိုက်၊ ဟင်္သာတမြို့

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်....၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလူကွယ်နေ့

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟောကြားသည်။

နယုန်လပြည့်

မဟာသမယ အခါတော်နေ့ တရားတော်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့၊ ယနေ့သည်နယုန်လပြည့် မဟာသမယနေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ နယုန်လပြည့် မဟာသမယနေ့ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ယင်း မဟာသမယ သုတ်တော်ကို သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားဟောကြားတော်မူပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်း နိဒါန်းကို ရွေးဦးစွာ အကျဉ်းချုပ်မျှ ဟောကြားပါမည်။

အခါတစ်ပါး တစ်ခုသော နယုန်လပြည့်နေ့မှာ ကောလိယမင်းမျိုးနှင့် သာကီယမင်းမျိုးတို့သည် ကပိလဝတ်မြို့တော်နှင့် ကောလိယမြို့တော်တို့၏အလယ်၌ စီးသွားသောရောဟိနီမြစ်ကို ပိုတ်ဆို့တားဆီး၍ တာတမံတစ်ခုတည်းဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှုပြုလုပ်ကြရာ မိုးရေနှည်းပါးသဖြင့် ကေ ကပ်တို့ညှိုးခြောက်လှဆဲဆဲတွင် ရေကို အလှအယက် ယူကြသော လယ်သမားအချင်းချင်း အငြင်းပွားကြရာမှ အပြစ်၍ ဆွေချင်းမျိုးချင်းနှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ စစ်ခင်းရှုစသာ အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လေသည်။

ဤသို့ နှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ စစ်မက်အင်္ဂါလေးပါးစီမံပြီးလျှင် မြစ်ဆုံနေရာသို့ ဦးတည်၍ အသီးအသီး ချီဘက်လာခဲ့ကြလေသည်။ ထိုနေ့ မိုးသောက်အခါမှ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည်

မဟာဂရုဏာဘော် သမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ ရွှေဉာဏ်ဘော် ကုန်ယက်ကို ဖြန့်ကြက်ကာ လောကကြီးကို ကြည့်ရှုဘော်မူရာ တွင် စစ်တိုက်ရန်ထွက်လာကြသည့် ဆွေဟော် မျိုးတော်ဘွဲ့ကို မြင်တော့မူလေသည်။ ထိုသို့မြင်တော်မူသောအခါ ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင် သိမြင်တော်မူသည်။

“ငါ့ဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မင်းမျိုးတို့ကို ရန်ငြိမ်းစေ ခြင်း အကျိုးငှာ ဖန္ဒနဇာတ်၊ ဒုဒ္ဓါဘဇာတ်၊ လဋ္ဌကံကဇာတ် ဤဇာတ်သုံးဇာတ်ဘွဲ့ကို ဟောကြား၍ ဆုံးမလျှင် ရန်သည် ငြိမ်းလတ်၊ ထို့နောက်တစ်ဖန် ရုက္ခဓမ္မဇာတ်၊ ဝဋ္ဋဇာတ်ဤ နှစ်ဇာတ်ကို ဟော ကြားလျှင် မင်းအပေါင်းတို့သည် ညီညွတ် ကြလတ်၊ ထိုအခါ နှစ်ဘက်သောမင်းတို့က နှစ်ဘက်လုံးဆယ်စီ သော မင်းသားတို့ကို ငါ့အားပေး၍ ထို သာကီသင်မင်းသား ငါးရာတို့ရဟန္တာဖြစ်ကြလတ်၊ ထိုအခါ အလွန်ကြီးကျယ်သော နတ်ဗြဟ္မာအစည်းအဝေးသဘင်မဟာသမယကြီးဖြစ်၍ အတိုင်း မသိ များလှစွာသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ကျွတ်တမ်းဝင်ကုန်လတ်” ဟု မြင်တော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် မည်သူ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုမျှ မပြောကြား၊ မသိစေဘဲကိုယ်တော်ဘစ်ပါး တည်သာ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူ၍ ကြွသွားတော်မူပြီးလျှင် စစ်ဘိုးနှစ်ခုတို့၏ အသက် လောင်းကင်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွဲ နေတော်မူလျက် နီလ၊ မိက၊ လောဟိတ၊ သြဂါတ၊ မဉ္ဇူဋ္ဌ၊ ပတဿရ-ဟူသော ရောင်ခြည်ဘော် ခြောက်ပါးတို့ကိုလွှတ်၍ စံနုတော်မူသည်ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့ ဖြင့်တင့်တယ် ကွန့်မြူးကြည်နူးဖွယ် စံပယ်နုတော်မူသော မြတ်ဘုရားရှင်တော်

ဘုရားကို နှစ်ဖက်သောမင်းမျိုးတို့သည် ဖူးမြင်ကြရလေသည်။
ထိုအခါ ကောလိယ မင်းမျိုးတို့က ဤသို့ ကြံဆ ဆုံးဖြတ်ကြ
သည်။

“ငါတို့၏ ခန္ဓာမျိုး ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား
သည် ငါတို့ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွား၍ စစ်တိုက်မည်ပြင်ဆင်နေသည်ကို
သိမြင်တော်မူ၍ ကြွတော်မူလာသည်ဖြစ်မည်။ မြတ်စွာဘုရား
ရှင်၏ရှေ့ တော်မော နှံ့ငြိတို့ သည် သူတစ်ပါးတို့ အားလက်နက်
ဖြင့် ပုတ်ခတ်သတ်ဖြတ်ရန် မပြုစကောင်းပေ။ တစ်ဖက် ရန်သူ
ဖြစ်သော ကောလိယ မင်းမျိုးတို့က ငါတို့ကို သတ်လိုလျှင်
လည်း သတ်ပစေ၊ နင်းနယ် နှိပ်စက်လိုလျှင်လည်း နင်းနယ်
နှိပ်စက်ကြပစေတော့” ဟု ပြောဆိုကြပြီးလျှင် မိမိတို့ စွဲကိုင်
ထားသော လက်နက်တို့ကို စွန့်လွှတ်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ရှိခိုး
ဝပ်တူးကာ ထိုင်နေကြသည်။ ကောလိယ မင်းမျိုးတို့သည်
ကပ်လပ်ဝတ်မင်းမျိုးတို့နည်းတူစိတ်၌ အကြံဖြစ်ပြီးလျှင် လက်နက်
များကို စွန့်ပစ်ကြ၍ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဝပ်တူးကာ ထိုင်နေ
ကြသည်။

ထိုစဉ်အခါက ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် နှစ်ဖက်သော
မင်းတို့ အား - အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤအရပ်သို့ စည်း
ဝေးရောက်ရှိလာကြကုန်သနည်း - ဟု သိတော် မူလျက်သာလျှင်
မေးတော်မူသည်။ ထိုအခါ နှစ်ဖက်သော မင်းတို့က ဤသို့
လျှောက်ထားကြသည်။

“အရှင်ဘုရား တပည့်ဘော်ဆိုသည် ဤမြစ်ဆုံအရပ်သို့
လာကြခြင်းမှာ ရေဆိပ်၌ ရေကစားရန် လာကြသည်
မဟုတ်ပါ။ အမှန်စင်စစ်မှာ ဤနေရာသို့ တပည့်တော်

တို့သည် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အနိုင်အထက် စစ်တိုက်သတ်ဖြတ်ရန် လာရောက်ကြပါသည် ဘုရား”-ဟု လျှောက်ထားကြသည်။

ထို့နောက် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် မေးမြန်းတော်မူသည်။

“အို-ကပ္ပိလဝတ်၊ ကောလိယ မင်း အပေါင်းတို့၊ သင်တို့သည် အဘယ် အရာကို အကြောင်းပြု၍ ရန်ပွဲဆင်ယင်ကြသနည်း”။

“အရှင်ဘုရား ဘပည့်တော်တို့သည် ရေကိုအကြောင်းပြု၍ စစ်တိုက်ရန် ပြင်ဆင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်”

“အို-မင်းအပေါင်းတို့၊ ရေသည် အဘယ်မျှလောက် အဖိုးထိုက်တန်ပါသနည်း”။

“အရှင်ဘုရား-ရေသည် မဖြစ်စလောက်အနည်းငယ်မျှသာ အဖိုးထိုက်တန်ပါသည်”။

“အို-မင်းအပေါင်းတို့၊ မြေကြီးသည် အဘယ်မျှလောက် အဖိုးထိုက်တန်ပါသနည်း”။

“အရှင်ဘုရား မြေကြီးသည် အဖိုး များစွာ ထိုက်တန်ပါသည် ဘုရား”။

“အို-မင်းအပေါင်းတို့၊ မင်းမျိုးတို့သည် အဘယ်မျှလောက် အဖိုးထိုက်တန်ပါသနည်း”။

“အရှင်ဘုရား မင်းမျိုးတို့သည် အဖိုး မဖြတ်နိုင်အောင် ထိုက်တန်ပါသည်ဘုရား”။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက နှစ်ဖက်သော မင်း ပေါင်းတို့အား “အဖိုးအနည်းငယ်သာ ထိုက်တန်သည့်ရေကို အကြောင်း

ပြု၍ အဖိုးအနုပစ္စည်းမရမတုတ်နိုင်အောင်ထိုက်တန်သောမင်းမျိုး
တို့ကို ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းငှာ မသင့်ချေ”-ဟု ဟောကြား
တော်မူသည်။ ထို့နောက် မင်းအပေါင်းတို့ ခိုက်ရန် ငြိမ်း၍
ညီညွတ်ချစ်ခင်စေရန် အောက်ပါ ဇာတ်တော်များကို ဆက်
လက် ဟောကြားတော်မူသည်။

ရှေးအခါက မပြောပလောက်သည့် အကြောင်းကြောင့်
ဝက်ဝံနှင့် ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည်ရန်ငြိုး ဖွဲ့မှား၍နှစ်ဦးစလုံးပျက်စီး
ကြရာ ဘဒ္ဒကမ္ဘပတ်လုံး ရန်ငြိုး မပြေနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ကြောင်း-
တေရသက နိပါတ် ဖန္ဒနဇာတ်ကို အကျယ်ဟောတော်မူသည်။
အထူးသဖြင့်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သူများသည် ပြောတိုင်း
မယုံကြည်အပ်ကြောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏စကားကိုယုံကြည်မိ၍
အသက် ပျက်စီးသေဆုံးကြဖူးကြောင်း၊ ဆင်မခြင်ပြောသော
ယုန်တစ်ကောင်၏ စကားကို ယုံကြည်မိသောကြောင့်ယူဇနာ
သုံးသောင်းကျယ်သောဟိမဝန္တာတော၌နေကြသည့်အခြေလေး
ချောင်း ရှိသောတောတိရစ္ဆာန်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ပြေး
ဝင်ကြဖူးကြောင်း အစချီ၍ စတုတ္ထနိပါတ် ဒုဒ္ဒါဘ ဇာတ်ကို
ဟောကြားတော်မူသည်။

လောက၌ တစ်ခါတစ်ရံအားနည်းသူသည် အားကြီးသူ၏
ချွတ်ယွင်းချက်ချို့ တဲ့ချက်များကို မြင်နိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ
အားကြီးသူက အားနည်းသူ၏ ချွတ်ယွင်းချက်ချို့ တဲ့ချက်များ
ကိုမြင်တတ်ပြန်သည်။ အဲဒီအားကိုကြီးသည့်ငယ်သည်-ဟုမမှတ်
အပ်ပေ။ အားနည်းသည့်ဗီလုံးငှက်မကလေးသည်ပင်ဆင်ပြောင်
ကြီးကို သေစေခဲ့ဖူးပြီ-ဟုမိန့်တော်မူ၍ ပဉ္စကဏ္ဍဋ္ဌာကိက ဇာတ်
ကို အကျယ် ဟောကြားတော်မူသည်။

ဤသုံးဇာတ်ကိုဟောပြီးသောအခါ နှစ်ဖက်သော မင်းတို့၏ ခိုက်ရန်သည် ပြေငြိမ်းသွားတော့သည်။ ထို့နောက်တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးချစ်ခင်ညီညွတ်လျှင် ဘေးရန်ကင်း၍ အချင်းချင်း မညီ မညွတ်ခိုက် ရန်ဖြစ်ပွားကြလျှင် ဘေးဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း ဆက်လက်၍ အောက်ပါ ဇာတ်နှစ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပြန် လေသည်။

အသက်ရှိသည့် ညီညွတ်သောသူတို့ကိုမဆိုယားဘိဦး၊ တစ်စု တစ်ဝေးဟည်း ညီညွတ်စွာ ပေါက်ရောက်နေသော အသက်မဲ့ သစ်ပင်တို့သည်ပင်လျှင် ဘေးရန်မှ ကင်းလွတ်နိုင်သည်ဟု ကေ နိပါတ် ရုက္ခဓမ္မဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူသည်။

အချင်းချင်းညီညွတ် နသည့်အခါ ဘေးရန်မှ ကင်းလွတ်၍ အချင်းချင်း မညီမညွတ် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားကြသည့် အခါငိုးငှက် တစ်သိုက်တို့သည် မုဆိုးသက်၌ အသက်သေဆုံးဘူးပြီ-ဟု အစ ချီကာ ကေနိပါတ်သဗ္ဗေဒမာနဇာတ်ကို အကျယ်ဟောကြား တော်မူသည်။

ဤသို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၏ အပြစ်နှင့်ညီညွတ်ခြင်း၏အကျိုး ကို ပြဆိုရာ ဖြစ်သော ဇာတ်ငါးဇာတ်တို့ကိုဟောကြားတော် မူပြီ နောက် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ထိန်းသိမ်း ဆုံးမကြရန် အတ္တဒဏ္ဍသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူပြန်သည်။ ဇာတ်တော် ခြောက်ခုကိုဟောကြားပြီးသောအခါ နှစ်ဖက်သော မင်းမျိုး တို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို အထူးကြည်ညိုကြ၍ ဤ သို့စိတ်၌ ကြံစည်ကြကုန်၏။

အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအရပ်သို့မကြွ ဟာခဲ့ပါမူ ငါတို့သည် အချင်းချင်းသတ်ဖြတ်ဟူ၍ သွေးချောင်းစီးကာ

သေဆုံးကြရတော့မည်။ ငါတို့၏ သား၊ မယား ညီအစ်ကိုတို့ကို အိမ်တံခါးဝ၌ တွေ့မြင်ကြရတော့မည်မဟုတ်ပေ။ မြတ်စွာဘုရား ရှင်ကိုသာ အမှီပြု၍ ငါတို့သည် အသက်မသေ ချမ်းသာရာရကြ ပေသည်။

အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အိမ်ရာထောင်သော လူ့-
ဘောင်၌ နေခဲ့ပါမူ ကျန်း ယ်နှစ်ထောင် အခြံအရံရှိသော
ကျန်းကြီးလေးကျန်းကို ပိုင်သစိုးအုပ်ရသည့် စကြဝတေး
မင်းကြီးဖြစ်ပြီးလျှင် လှည့်လည်သွားလာသောအခါ မင်းမျိုး
အခြံအရံတို့ဖြင့်သာ ခမ်းနားတင့်တယ်စွာ လှည့်လည်ပေမည်။
ထိုကဲ့သို့ စည်းစိမ်မျိုးကိုစွန့်တော်မူ၍ တောသွက်ပြီးလျှင် ဘုရား
အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကျင့်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ယခုအခါ
၌လည်း မင်းမျိုးအခြံအရံရှိ၍သာလျှင်လှည့်လည်တော်မူသင့်
ပေသည်-ဟု ကြံစည်ကြကာ နှစ်ဘက်သော မင်းမျိုးတို့သည်
တစ်ဘက်လျှင် ပျိုမျစ်သော မင်းသားငယ် နှစ်ရာ့ငါးဆယ်စီ
(နှစ်ရပ်ပေါင်း) ငါးရာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားအား အပ်နှင်းကြ
လေသည်။

ထိုအခါ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် မင်းသားငယ် ငါးရာ
တို့ကို ရဟန်းပြုပေးပြီးလျှင် အတူခေါ်တော်မူ၍ မဟာဝုန်
တောသို့ ကြွတော်မူသည်။ မင်းသားငယ်ငါးရာတို့သည်ရဟန်း
ပြုလိုသော ဆန္ဒမရှိကြပါပဲလျက် ဘုရားရှင်ကို ရိုသေလေးစား
သော အားဖြင့်သာလျှင် ရဟန်းပြုကြရသေ့စကြောင့် ရဟန်း
အဖြစ်၌မပျော်မေ့ကြပေ။ ထို့ပြင်မီးလောင်ရာလေပင့်သကဲ့သို့
၎င်းတို့၏ အိမ်သူကြီးယာ ဟောင်းများက ဖြားယောင်းသွေး

ဆောင်သောသတင်းစကားများပေးပို့ပြီးလျှင် လူထွက်စေရန် မှာကြားကြသဖြင့် အလွန်ပင် ငြီးငွေ့ကြွရှာလေသည်။

ရှင်တော်ဘုရားသည် သာကီဝင်မင်းသားငါးရာတို့ ရဟန်း ဘဝ၌ငြီးငွေ့ကြသောအဖြစ်ကိုသိတော်မူ၍ “ဤရဟန်းတို့သည် ငါ့ကဲ့သို့သော ဘုရားရှင်နှင့်အတူ နေရပါလျက် ငြိ ငွေ့ နေကြ ပေသည်။ ၎င်းတို့အား ဟိမဝန္တာ၌ရှိသော ကုဏ္ဍလအိုင်၏ သာ ယာ ကြည်နူးဖွယ်ရာရုဏ်များကို ဟောကြားပြီးလျှင် ထိုအိုင်ရှိရာသို့ ကိုယ်တော်တိုင် ခေါ်ဆောင်သွားပြီးနောက်၎င်းတို့၏ငြီးငွေ့၍ မခမ္မ့မလျှော်မပျော်ပျက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ဆောင်မူအံ့” ဟုကြံ စည်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းငါးရာတို့အား ကုဏ္ဍလအိုင်ကြီး၏ ကြည်နူးအံ့သြဖွယ်ရာရုဏ်တို့ကို ဟောကြားတော် မူလေသည်။ ရဟန်းတို့၌လည်း ကုဏ္ဍလအိုင်ကြီးကို ကြည့်ရှုလိုစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာကြလေသည်။

ထိုအခါ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက ရဟန်းတို့အား ကုဏ္ဍလ အိုင်ကို ကြည့်ရှုလိုကြသေးလော့’ဟု မေးတော်မူရာ ရဟန်းတို့က ကြည့်ရှုလိုကြောင်း ပြန်ပြောင်း လျှောက်ထားကြသည့် အခါ ယခုပင် သွားကြအံ့ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါရဟန်းတို့က ‘တန်ခိုးရှိသော သူတို့သာ သွားနိုင်သည့် အရပ်သို့တပည့်တော် တို့သည် မည်သို့ သွားနိုင်ပါမည်နည်း’ဟု ပြန်ကြား လျှောက် ထားလက်သော် မြတ်စွာဘုရားရှင်က ‘သင်တို့မှာ သွားလိုသော ဆန္ဒကိုသာ ဖြစ်ကြပေကုန်လော့၊ ငါသည် သင်တို့အားငါ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ဆောင်ယူသွားအံ့’ဟုမိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ငါ့ရာသောရဟန်း တို့ကိုကုဏ္ဍလအိုင်ကြီးဆီသို့ကောင်းကင်ပျံဖြင့်ခေါ်ဆောင်

၍ သွားတော်မူသည်။ ကုဏ္ဍာလအိုင်ကြီးသို့ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့အား ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူသည်။

‘ရဟန်းတို့၊ ကုဏ္ဍာလအိုင်၌ ရှိသော ရေ သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း၊ သစ်ပင် ပန်းပင်တို့၏ လည်းကောင်း၊ ခြေ နှစ်ချောင်း၊ ခြေခလေးချောင်း ရှိကုန်သော သားငှက်တို့၏ လည်းကောင်း အမည်များကို မေးကြကုန်လော့’ ဟု ခွင့်ပြု တော်မူခဲ့သည်။ ရဟန်းတို့ မေးတိုင်းမေးတိုင်းလည်း ဘုရား ရှင်က ဖြေကြား တော်မူသည်။ ရဟန်းငါးရာတို့သည် ကုဏ္ဍာလ အိုင်၌ သာယာကြည်နူးဖွယ်တို့ကို တွေ့မြင်ကြရသဖြင့် စိတ်ကြည် လင် ပျော်ရွှင်ကြသည်။

ထိုသို့ အိုင်၏ ကြည်နူးဖွယ်တို့ကိုကြည့်ရှုနေကြစဉ်ဥဩငှက် နှစ်ကောင်က အစွန်းတစ်ဘက်စီသို့ နှုတ်သီးဖြင့် ကိုက်ချီ၍ ပျံသန်းယူဆောင်လာသော တုတ်တစ်ချောင်းအလယ်၌နား၍ အခြံရံများနှင့် လာသော ဥဩငှက်မင်းကို မြင်ကြလေသည်။ ရဟန်းတို့က- ‘ဤဥဩငှက်ကား ငှက်မင်းဖြစ်ဟန်တူ၍ အခြား ငှက်များမှာ အခြံအရံများ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်’ဟု မေးမြန်း လျှောက်ထားရာ ဘုရားရှင်က ‘သင်တို့ လျှောက်ထားသည် အတိုင်း မှန်ပေသည်။ ဤဥဩငှက်မင်း၏ အမျိုးအနွယ်သည် ငါဘုရားနုစဉ်က အမျိုးအနွယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ငါ ဘုရားသည် နုစဉ်အခါက ဤကုဏ္ဍာလအိုင်အရပ်၌ ဥဩငှက်မင်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး သည်’ဟု စကားမျိုးတော်မူလိုက်ရာ ရဟန်းတို့က ‘ရှင်တော် ဘုရား၏ နုစဉ်ဘဝကဖြစ်ခဲ့ပုံကို ဟောကြားတော်မူပါ’ ဟု တောင်းပန်ကြသဖြင့် ဂါထာတစ်ရာရှိသည့် အသီတိနိပါတ် ကုဏ္ဍာလဇာတိဘော်ကို ဟောကြားတော်မူသည်။

ထိုအခါ အိမ်သူကြွင်းယာတို့ နှ့် အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်သော ရဟန်းတို့၏ မမေ့မလျော့ခြင်းတို့မှာ လုံးဝ ပြေပျောက်သွားလေတော့သည်။ ထိုနောက် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူလေရာ ဒေသနာတော်အဆုံး၌ ရဟန်းငါးရာတို့သည် သောတာပန်များ ဖြစ်ကြလေသည်။ ရဟန်းငါးရာတို့သည် သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တန်ခိုးအဘိညာဉ်တို့သည်လည်း ဖြစ်လာကြသည်။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သက္ကတိုင်း ကပ္ပိလဝတ်ပြည် အနီးရှိ မဟာဝုန်တောသို့ ပြန်လည်ကြွတော်မူသည်။ ထိုအခါ သောတာပန် ရဟန်းငါးရာတို့သည်လည်း မိမိတို့ တန်ခိုးဖြင့်ပင် ကောင်းကင်ထက်ဝယ် ရှင်တော်ဘုရားကို ခြံရံ၍ လိုက်ပါလာကြသည်။

မဟာဝုန်တောသို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားအပ်သော နေရာတို့၌ ထိုင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မခေါ်တော်မူပြီးလျှင် ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်ရန် အလို့ငှာ အထက်မဂ်သုံးပါးအစွဲက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသနားတော်မူသည်။ ရဟန်းတို့လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြားနာကြပြီးလျှင် ခြေတော်အစုံကိုရှိခိုးပြီးနောက် ဘုရားရှင်၏ထံတော် မှောက်မှ ထလာခဲ့ကြ၍ အသီးသီးသင့်တင့်ရာ သစ်ပင်ရင်းစသည်သို့ သွားကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများကြသည်။

ရဟန်းများ ထွက်ခွာ ကြပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင် သိမြင်တော်မူသည်။ 'ဤရဟန်း အားလုံးတို့သည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးလျှင် မိမိရရှိသည့် တရားထူးကို အသီးသီး လျှောက်ထားကြရန် ကြံရွယ်၍ ငါ့ထံသို့လာကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ကြေငြောတစ်သောင်းမှ နှုတ်ပြဟောအပေါင်း

တို့ စည်းဝေးလာ ရောက်သည့်အခါ ကြီးစွာသော အစည်းအဝေး (မဟာသမ္မယ ကြီးဖြစ်လတ် - ဟု ကြိုတင်သိမြင်တော်မူသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌နိသီခိုင် (နေရာခွင်း) ကို ခင်းကာ တစ်ပါးတည်း ထိုင်နေတော်မူသည်။

ရှေးဦးစွာကမ္မဋ္ဌာန်း ယူ၍သွားသောရဟန်းသည်ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ အဟေတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၍ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် တစ်ပါးပြီးတစ်ပါးရဟန္တာ အဖြစ်သို့ရောက်ကြ၏။ အသက်အရွယ် ပျိုနုနယ်သော ပွင့်သစ်စရဟန္တာငါးရာတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ထံတော်မှောက်သို့ လာရောက်ကြ၍ ဝန်းခံခြံရံမည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အရှေ့လောကဓာတ်မှလပြည့်ဝန်းကြီးသည်လည်း ထိန်ညှိ ပေါ်ထွန်းလာသည်။ အချိန်ကာလကား နယုန်လပြည့် နှည့်နု နေ့ငင်အခါ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆီ နှင်းမြူတိမ်သုရံနှင့် မီးခိုးညစ်မျိုးငါးအင် ကင်စေးစင်သော လောကံကင်ပြင်ပယ် ဝိဇ္ဇာလပြည့်ဝန်းကြီး ထိန်ညှိ ထွက်ပေါ်လာချိန် အချိန်အတန်အခါ၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစေရန် ယုံပြုသော ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်ခါစ သင်္ဃလွင်ပျိုမျစ်သော ရဟန္တာ အရှင် မြတ်အပေါင်း ငါးရာတို့ ခြံရံကာ တင့်တယ်စွာ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူသည်။

ဤသို့ တင့်တယ်စုံလင်ပုံ အလုံ စုံတို့ကို ရှေးဦးစွာ ဖူးတွေ့ရသော မဟာဝုန်တွေ့ကြီး တစ်ခွင် ထက်ဝန်းကျင်ရှိ နတ်အပေါင်းတို့သည် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်ကြ၍ ဤသို့ ကြွေးကြော်ကြလေသည်။

“အိုအချင်းနတ်အပေါင်းတို့၊ လာကြပါကုန်လော့၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားထံတော်သို့ သွားကြပါကုန်အံ့၊ ဘုရားရှင်ကိုဖူးမြင်ရခြင်း
 သည် ကျေးဇူးများလှပေသည်။ တရားတော်ကို ကြားနားရ
 ခြင်းသည်လည်း အလွန်ကျေးဇူးများပါပေသည်။ သံဃာတော်
 ကို ဖူးမြင်ရခြင်းသည်လည်း အလွန်ကျေးဇူးများပါပေသည်။
 အို-နတ်များတို့သည်-လာကြပါကုန်လော့ ယခုပင် သွားကြပါ
 အံ့” ဟုဟစ်အော် ကြွေးကြော်ကြကာ ဘုရားရှင်တော်နှင့်သစ်လွင်
 မျိုမျစ် ဖြစ်သစ်စ ရဟန္တာငါးရာတို့ထံ လာရောက်ကြပြီးလျှင်
 ရှိခိုး၍ သင့်တင့်သောနေရာတို့၌ နေကြလေသည်။ မဟာဝုန်
 တောမှ နတ်တို့၏ ကြွေးကြော်သံကို ဘစ်ဆင့်တစ်ဆင့်ကြားရ၍
 ဤစကြဝဠာမှစ၍ စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းတို့၌ ရှိကြကုန်
 သော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် ဘုရားရှင်ရှိတော်မူရာမဟာ
 ဝုန်တောသို့ စည်းဝေး ရောက်လာကြလေသည်။

ဤစကြဝဠာ မြေမျက်နှာပြင်မှ ပထမချာန်ဗြဟ္မာဘုံအထိ
 အလွန်ကျယ်ပြန့်သောနေရာ၌ နတ်ဗြဟ္မာတို့ဖြင့် အပြည့် ဖြစ်
 သည်။ ဤစကြဝဠာတစ်တိုက်လုံးသည် အပ်အပြည့် ဆည်းထား
 သော ကျည်တောက်ကဲ့သို့ အကြားမလပ် ကြပ်၍နေလေသည်။
 သားမြီးဖျားမျှသော ဓနုရာဇ်ပင် နတ်ပေါင်း တစ်ကျိပ်မှ
 ခြောက်ကျိပ်အထိ ဖန်ဆင်း၍နေကြရလေသည်။ မြတ်စွာဘုရား
 သည် စည်းဝေးရောက်လာကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့
 ၏ စိတ်အကြံကိုသိတော်မူ၍ စကြဝဠာတစ်သောင်းမှလွှဲရောက်
 ကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာအားလုံးတို့၏ အမည်အနွယ်ကို ထုတ်
 ဖော်၍ ဟောကြားရန် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးလျှင် ဖြစ်သစ်
 စ ဖြစ်သော ရဟန္တာ ငါးရာတို့အား ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ ယခုအခါ အလွန်ကြီးကျယ် များပြားသော နတ်၊ဗြဟ္မာ အစည်းအဝေး မဟာသမယကြီးသည် ဖြစ်လေပြီ။ ဤသို့သော နတ်၊ဗြဟ္မာ အစည်းအဝေးကြီးသည် ရှေးဘုရား ရှင်များ ပွင့်တော်မူစဉ်ကလည်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ နောင် ပွင့်တော် မူလှတံ့ သောဘုရားရှင်တို့၏ မျက်မှောက်၌လည်း ဤမျှကြီးကျယ် များပြားသော နတ်၊ဗြဟ္မာအစည်းအဝေးကြီးသည် ဖြစ်လှတံ့။ ဤ အစည်းအဝေးကြီးသို့ လာရောက်ကြကုန်သော နတ်၊ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့၏ အမည်အနွယ်တို့ကို သင်တို့အား ဟောကြား ပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် မဟာသမယ သုတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ယင်းမဟာသမယ သုတ်တော်ကို ယခုသံသင်တော်များ ရွတ်ဆိုတော်မူကြပါမည်။ ရှိသေစွာနာယူ ကြပါကုန်လော့။

(မဟာသမယသုတ် ရွတ်ဖတ်တော်မူရန်)
ဘဂဝါ တေဒဝေါစ....
သိလောကမနုပဿာမိ၊ ယတ္ထ ဘုဒ္ဓာ တဒသိတာ။
ယေ သိတာဂံရိဂဗ္ဘရံ၊ ပဟိတတ္တာ သမာဟိတဝ-။
သဗ္ဗေ ဝိဇ္ဇိတ သင်္ဂါမာ၊ ဘယဘူတိတာ ယဿဿိနော
မောဒန္တိ သဟ ဘူတဟိ၊ သာဝကော တေ ဇနေ
သုတာတိ။

ဤသို့ နယုန်လပြည့်နေ့ မဟာသမယအခါတော်နေ့၌မဟာ သမယသုတ်တော်ကိုယခုအခါ မြန်မာ့အသံမှ ကြားကြရနာကြရ သော ဓမ္မဿဝန ကုသိုလ်ကံစေတနာတို့ကြောင့်ပြည်ထောင်စံ မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များနှင့်

တကွ ကံမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့သည်ဘေးကင်းရန်ကင်းမန္တရာယ်
ကင်း ရောဂါဟူသမျှ ကင်းရှင်းကြပြီး၊ ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ
ကျန်းမာ-ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ ။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်.... ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဉာဏာ
ဘိဝံသ(အဂ္ဂမယာဇဏ္ဍိတ)။ (နိုင်ငံတော်သံဃာ
မဟာနာယကအဖွဲ့၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။

၂။ သီတင်းသုံးရာ နေရပ်.... မိုးကောင်း ကျောင်းတိုက်၊
မန္တလေးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်- ၁၃.၄.၉၀-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်နေ့၊
(၁၁-၆-၈၇)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ.... မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

သုံးပါးရတနာ ကိုးကွယ်ရာ

တရားတော်

ဘုန်းကြီး ယနေ့တော်ကြားမည့် တရားတော်သည် သုံးပါး ရတနာ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ သုံးပါးရတနာ ဆိုရာတွင် ရတနာဟူသောစကားလုံးကို စာသုံး အနေဖြင့် နာကြားကြရအောင် သတိတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေဘက်သောကြောင့် ရတနာမည်၏၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းရတနာမည်၏၊ ထို့ပြင် အကြင်အရာသည်အချိန်အသေအလေးအမြတ်ပြုအပ်၏။ အဖို့ များစွာ ထိုက်တန်၏၊ အတုလည်းမရှိ၊ တွေ့မြင်ရန်လည်း ခဲယဉ်း၏၊ မြတ်သောသူတို့သာ သုံးဆောင်ရာလည်းဖြစ်၏၊ ထိုအရာမျိုးသည် ရတနာမည်၏။ (သုတ္တနိပါတ်၊ ဋ္ဌ၊ ၂၇၂) ခုလ၏။

ရတနာဟူသည် လောကီရတနာ၊ လောကုတ္တရာရတနာဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါသည်။ ထိုတွင်-ရွှေရတနာ၊ ငွေရတနာ၊ ပုလဲရတနာ၊ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ၊ ကျွေခက်သလင်းရတနာ၊ ခရုသင်းရတနာ၊ သန္တာရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာ၊ ပတ္တမြားပြောက်ရတနာ၊ ပတ္တမြားနီရတနာအားဖြင့် ဆယ်ပါး။

ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာ၊ သူကြွယ်ရတနာ၊ သားကြီးရတနာ၊ မိဖုရားရတနာ၊ ကြောရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာအားဖြင့် ခုနစ်ပါး။ ဤရတနာများကား လောကီ ရတနာများ ဖြစ်ကြပါသည်။

လောကုတ္တရာ ရတနာမှာမူ- ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ-ဟူသော ရတနာသုံးပါးတို့ သည်ကား လောကုတ္တရာရတနာများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုရှေ့ငွေစသောပစ္စည်းဝတ္ထုများကိုတွေ့သူမြင်သူကြားသူတို့က လိုချင်မှု ခင်မင်မှု တွယ်တာမှု နှစ်သက်မြတ်နိုးပီတိများ တဖွာ ဖွားဖြစ်ပေါ်နေတတ်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုရှေ့ငွေစသောပစ္စည်းတို့သည်အရောင်အဆင်းအားဖြင့်လည်း နှစ်သက် မြတ်နိုးဖွယ် လိုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ တန်ဖိုးအားဖြင့်လည်း မြင့်မောက်၍ ခရီးရောက်သည်။ တန်ဆာအဖြစ် ဝတ်ဆင်ကြရလျှင်လည်း ဝမ်းသာအားရ နှစ်သက်ကြရပြန်ပါသည်။ စိန်တွေ မြေတွေကို ဆင်မြန်းရသည်ဆိုလျှင် ပို၍ပင်နှစ်သက်အားရ၍ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်ကြရပါသည်။

ငွေများများရှိလျှင် လိုအပ်သလို သုံးစားရ သောက်ရ ဝတ်ရ ရုပ်ရှင်စသည်ကိုကြည့်ရ၍ ပျော်ရွှင်ကြရသည်။ ရွှေခွေ စိန်တွေ ပတ္တမြားတွေပါ ရှိဦးမည်ဆိုလျှင် မိုးမမြင် လေမမြင် စိတ်ကြီးဝင်၍ တစ်မိုးအောက် တစ်ယောက်ထင်ပြီး ပျော်ရွှင်နေကြမည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပေ။ လောကတွင် ရတနာများကိုထိုက်သည့် အားလျော်စွာသူ့ နေရာနှင့်သူ လေးစားအပ်မြတ်နိုးအပ်သင့်သည်။ အထူးအားဖြင့် စကြာမင်း၏ စကြာရတနာ ပတ္တမြားရတနာ ပေါ်ပေါက်လာသော အခါ လူများသည် နတ်စသည်ကို ပူဇော်ခြင်းမပြုကြပဲ ထိုစကြာရတနာ ပတ္တမြားရတနာတို့ကိုသာ ပန်းနံ့သာစသည်တို့ဖြင့် ရှိသေ လေးစားစွာ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပူဇော်ကြပါသည်။ ပူဇော်၍ ဆုတောင်းသည့်

အခါ လိုရာဆုပြည့်ဝကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤရတနာများကို အလေးအမြတ် ပြုအပ်ပြုထိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေ၊ ငွေစသည်တို့၏အဖိုးများစွာထိုက်တန်ပုံကို အထူးပြော ဖွယ်မလိုပါ။ ရွှေတစ်ကျပ်သားဈေးနှုန်းမည်၍မည်မျှဟုကြားသိ ရခြင်းစသည်ဖြင့်ပင် သိနိုင်ကြပါသည်။ ရွှေ၊ ငွေစသော ရတနာ တို့သည် အခြား တစ်ပါးသော ပစ္စည်းဝတ္ထုများနှင့် အရောင် အားဖြင့်လည်း မတူကြပါ။ အဆင်းအားဖြင့်လည်း ကွာခြား ကြပါသည်။ နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ်အားဖြင့်လည်းမနှိုင်းယှဉ်သာ။ အဖိုးထိုက်တန်ရာမှာလည်း သစ်လွန်သောကြောင့် အတုမရှိပါ။ အထူးအားဖြင့် စကြာမင်း၏ရတနာခုနစ်ပါးအသီးသီးတို့သည် သက်ဆိုင်ရာ အလွန်ထူခြားသော အကျိုးများကို ပြီးစေနိုင် သောကြောင့် လောကီရတနာများတွင်အဘုမရှိသော ရတနာ များ ဖြစ်ကြပါသည်။ စကြာမင်းဖြစ်ပေါ်ရန် ခဲယဉ်းသကဲ့သို့ စကြာရတနာ စသည်များ ကိုလည်း ငွေ့မြင်ရန် ခဲယဉ်းလှ ပေသည်။

ဒွန်းစက္ကားစသော သူများသည် ကုဋေတစ်သိန်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါ်များ၍ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိ သောပြာသာဒ်၌ နေနိုင်ကြစေကာမူ စကြာရတနာ စသည်တို့ကို အိပ်မက်ထဲမှပင် မသုံးဆောင်နိုင် ကြပါ။ ယင်းစကြာရတနာစသည်များကို လူမွန်လူမြတ် တို့သမ သုံးဆောင်ကြရပါသည်။ ဤသို့လျှင်လောကီရတနာအကြောင်း တွေ့ကြားနာပြီးသည့်နောက် ရတနာသုံးပါး အကြောင်း ထပ် လောင်းကာ နာယူကြစေအောင် သူတော်ကောင်းတို့၊

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘိုးတော်အဇ္ဈနမင်း ကြီးပြ့်ကြွင်းသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အရုဏ်တက်ချိန်မှ

လောကသုံးပါး အတုမထားပဲ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်သော
ပါသည်။ တရားတော်ကိုကား- မြတ်စွာဘုရား ပွင့်ပြီးနောက်
နှစ်လမြောက်မှ၊ ဣသိယတန အညည်းသော မိဂဒါဝုဒ္ဓသေဉ္စ
သုဿာရွှင်ပြုံးသီတင်းသုံးပြီး ဝါဆိုသပြေသုံးနှင့် ဣဝဂ္ဂါဝါဒဦး
အနုပုဏ္ဏားလျက် နတ် ဗြဟ္မာ အပါးတို့ကား ဟောကြား
တော်မူပါသည်။ ထိုအခါ တရားဟောရာ ပေါ်ပေါက်လာပါ
သည်။ ထိုနေ့ထိုရက် ဘုရားပွင့်ရာပင် အရှင်ကောဏ္ဍိယသစ္စာ
လေးပါးတရားသိမြင်၍ ဘုရားရှင်က- ဟေတိဘိက္ခု ခေါ်တော်
မူ၍ ဟေတိဘိက္ခု ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ သံဃာ
ရတနာ စတင် ပေါ်ပေါက်တော် မူလာပါသည်။

အလုံးစုံသော လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ တို့၏ အစီအစဉ်အဖို့ငှာ
မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာပါသည်။ ဘုရားရတနာသည်- ထို
ကမ္ဘာသုကမ္ဘာသားတို့၏ ချမ်းသာသုခ ပြည့်စုံစေဖို့ရန် ပေါ်
ပေါက်လာပါသည်။ သံဃာရတနာ သည်လည်း အလုံးစုံသော
သုံးဆယ့်နှစ်ဘုံ သားသတ္တဝါများ၏ ကောင်းမှုမျိုးစေ့ကို စိုက်
ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပေါ်တော် မူလာပါ
သည်။ ဘုရားရတနာပွင့်တော်မူလာ၍ ဟောကြားတော် မူအပ်
သောတရားတော် အရကုသိုလ် အကုသိုလ် ကို ပညာ ကောင်း၊ ထို့
ထို့တုံတဝကိုလည်းကောင်း သိကြရပါသည်။ သားသို့သိ ကြရသ
ဖြင့်မကောင်းသော တုံတဝသို့ သားကြောင်းဖြစ်သော အကု
သိုလ်ကိုရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းသောတုံတဝ သို့လည်းကောင်း၊ တုံ
တဝမှ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ လည်းကောင်း၊ ရကြောင်း
ရောက်ကြောင်းကုသိုလ်များကိုကြိုးစားပြုလုပ်၍ လူ့နတ်နိဗ္ဗာန်
သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏

တရားတော်များကို ဘုရားလက်ထက်မှ စ၍ အဆက်ဆက် ဆောင်ယူလျက် ပို့ချဟောကြား စောင့်ရှောက်တော် မူသော သံသရာဘဝများ ရှိသောကြောင့်သာ ယနေ့ အထိ တရားစစ် တရားမှန်များ တည်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယင်း တရားစစ် တရားမှန်များအတိုင်းကျင့်ကြံပွားများ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်ဆောင် အကျိုးတရားများကို ရနိုင်ကြပါသည်။ သုံးလူ ထွက်ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှင်သွင်တော်အ သုံးဆယ် နှစ်ပါသော လက္ခဏာဘဝကြီး၊ ရွှင်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်၊ ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် တင့်တယ်သပ္ပာယ် ကြည်ညိုဖွယ်သော ရူပ အစိန္တယျဂုဏ် အသံတော်ကလည်း ပဲ တင်လုံးထပ် ရှစ်ရပ် သောအသံတော်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့်သာယာနာပျော်ဖွယ် ဝါစာ အစိန္တယျဂုဏ်၊ စကားလုံးလှ အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝမသာ တရားတော်များကိုဘာစွမ်းတော်မူနိုင်သောဉာဏအစိန္တယျ ဂုဏ်၊ ဤသို့ စသော ဂုဏ်ပါင်းသခင် ဘုရားရှစ်ကို ဖူးမြင်ရ လျှင် ဖြစ်စေ၊ တရာတော်ကို ကြားနာရလျှင် ဖြစ်စေ၊ သံသရာ တော်ကို ကြည်ညိုရလျှင် ဖြစ်စေ၊ ပုထုဇဉ်အများပင်နှစ်သက်မှု မိမိဘာ ဖြစ်ကြပါ၏။ တရားသိမြင်အရှိယာရှင်တို့၏နှစ်သက် မှုမှာ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိသောကြောင့် ဘုရား တရား သံသရာသည် ဂုဏ်ချည်ဝင်းသစ် ရတနာအစပ် မည်ပါပေသည်။

ဘုရားရှင်၏ အစိုးအမ ဩဝါဒကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြသူ များကွန်ဘချို အကျိုးခံကြောင်း အဆိုးအကောင်းတွေကို သိကြရ၏၊ တချို့ စွန့်ခွာ၍ စွန့်ဖြင့်ပျော်မူ ကြရ၏၊ တချို့ ရွှင်သာသနာ သင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်အပျက်တွေကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်

ရုမ္မတ်၍ သိမြင် ရခြင်းကြောင့် ပျော်ရွှင်နေကြရ၏။ တချို့
ဝိပဿနာဉာဏ် ရှင်သန်လျက် မဂ်ဖိုလ်ခုကာသမာပတ်ချမ်းသာ
ကို ခံစားရသောကြောင့် ဖျော်ရွှင် နေကြရပါသည်။ ဤ
အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သာဓကဝတ္ထုတစ်ခု ထုတ်၍ပြော
ကြားပါမည်။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း
တော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဗစ္စည်းဥစ္စာ
ဆင်းရဲနွမ်းပါး တောင်းရမ်းရှာဖွေ၍ စားသောက်နေရသော
သုပ္ပဗုဒ္ဓမည်ရှိသောအထီးကျန် လူနုတစ်ယောက်ရှိ၏။ သုပ္ပဗုဒ္ဓ
သည် ဟစ်နေသောအခါ အစာအာဟာရ ဆာလောင်လှ၍
ထိုမှဤမှ လှည့်ပတ်တောင်းခံရာ အစာအာဟာရ မျှတလောက်
ရုံပင် မရသောကြောင့် တစ်ဖန် လှည့်လည်ပြန်သော် အရဟံ
တစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော သဃမ္ဘူထွတ်ထား ရှင်တော်မြတ်
ဘုရားသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့အား တရားရေးအေးအမြှိုက်
ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူရာ နေရာအနီးသို့ရောက်လေသည်။
သုပ္ပဗုဒ္ဓသည် ပရိသတ်လေးပါးကိုမြင်လျှင် ဤနေရာ၌ တစ်စုံ
တစ်ခုသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ရလိမ့်မည်အထင်နှင့် ပရိ
သတ်အနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွား၏။ ပရိသတ် လေးပါးတို့အား
တရားရေးအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော် မူနေသော
ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို မြင်လေလျှင် ဩော်-ငါကား လူ
အများ စားသောက်ရန် စီမံနေသော နေရာဟုထင်မှတ်မိသော
ကြောင့် ချဉ်းကပ်လွှာခဲ့ပေသည်။ ယခုမှကား လူသူလေးပါး
စားသောက်ရန် စီမံသောနေရာမဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမတရား
ဟောပြောနေသော နေရာပါတကား၊ သို့သော်လည်းငါသည်

ရဟန်းဂေါတမ ဟောပြောသောတရားကို မှတ်သားမိအောင် နာဦးအံ့ဟု ကြံ၍ ပရိသတ် အစွန်အဖျား၌ သွားရောက်ချဉ်းကပ် နေထိုင်ပြီး တရားတော်ကို ရှိသေ့စွာ နာယူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက်သာ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါကို ရှေ့ဉာဏ်တော်ဖြင့် ဧဝမန်ကြည့်ရှုတော်မူသောအခါ ထိုပရိသတ် အစွန်အဖျားက တန့်နားချဉ်းကပ်လျက် တရားတော်မြတ်ကို ရှိသေ့စွာ နာကြားနေသော သူဆင်းရဲ နှုတ်စွဲသုပ္ပဗုဒ္ဓကို မြင်တော်မူ၍ ထိုသူကို ရည်ညွှန်းအကြောင်းပြုလျက် ဒါနကထာ သီလကထာ စသော တရားတော်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောမြှောက်တော်မူသောအခါ ဒေသနာ၏အဆုံးသို့ကျရောက်လျှင်ပင် သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနသည် သောတပတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။

ထိုသုပ္ပဗုဒ္ဓသည် သယမ္ဘူထွတ်ထားရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ချဉ်းကပ်ဝပ်လျှိုး ရှိခိုးပူဇော်လျက် မိမိရအပ် ရောက်အပ်သော တရားတော်မြတ်ကိုလျှောက်ထားလိုပါသော်လည်း လှူပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ သွားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကျောင်းတော်သို့ပြန်ကြွတော်မူသောအခါ မိမိရအပ်သော တရားတော်ကိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား လျှောက်ထားလိုသဖြင့် ကျောင်းတော်သို့ လိုက်သွားလေသည်။ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနသည် မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ကျောင်းတော်သို့ သွားရာ၌ နတ်တို့ကို အစို ရသော သိကြားမင်းသည် 'သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနအာ မိမိရအပ်သော တရားတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား လျှောက်ထားရန် ကျောင်းဟော်သို့သွားလေပြီ၊ ထိုသုပ္ပဗုဒ္ဓအား စူးစမ်းဦးအံ့' ဟု ကြံပြီးလျှင်ကောင်းကင်မှရပ်

လျက် “ဟယ်-အချင်းသုပ္ပဗုဒ္ဓ၊ သင်ကား လူ့ဘောင်လောက
၌ အဆင်းရဲဆုံး ဒုက္ခိဘဟစ်ယောက် ဖြစ်ပေသည်။ သင်သည်
စားရေးသောက်ရေးကိုလည်း ရွာဖွေစားသောက်ရသည်အထိ
ကျန်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင့်အား ငါသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ
ရတနာတို့ကို တစ်ခါတည်း ကြွယ်ဝ ချမ်းသာ သွားအောင်
ပေးကမ်းပါမည်။ သင်သည် ဘုရားကို ဘုရားမဟုတ်၊ ဘုရားကို
တရားမဟုတ်၊ သံဃာကိုသံဃာမဟုတ်၊ ဘုရားဖြင့် ငါအလိုမရှိ၊
တရားဖြင့် ငါအလိုမရှိ၊ သံဃာဖြင့် ငါအလိုမရှိ”ဟု ပြောဆို
ပါလော့ဟု သိကြားမင်းက တိုက်ဟွန်း၏။

ထိုအခါသုပ္ပဗုဒ္ဓက အသင်သည်သူနည်းဟုမေးသောအခါငါ
သိကြာ မင်းဖြစ်သည်ဟု ပြန်ပြောလေလျှင် အသင်သိကြားမင်း
သည် မိုက်မဲလေစွတကား၊ အရှက်မရှိလေစွတကား၊ ငါသည်
ဆင်းမှုပင်ပန်းသူ အထီးကျန်သူမဟုတ်ပါ။ ငါသည်ချမ်းသာ
ခြင်းအထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သောပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝသူသာ
တည်း-ဟု သိကြားမင်းအား ပြန်ပြောလေသည်။

ဤဝတ္ထုသက်သေ သာဓကကို ကြည့်သောအားဖြင့် စိန်ရွှေ
ငွေဥစ္စာ လောကီရတနာမျှ သည်ဘကယ် အစစ်ချစ်သာများ
မဟုတ်ကြပါ။ လောကလူသားများက ချမ်းသာအစစ်ဘုထင်
မှတ်လျက် ရွာဖွေစုဆောင်းနေကြပါသည်။ တကယ် သေရေး
အတွက်မူ ထိုရတနာများကို အားကိုး၍ မရပါ။ သဒ္ဓါသီလ
ဟိရီသြတ္တပု သုတ ဓာတုညီဟူသော သူတော်စော် မင်းဥစ္စာက
သာလျှင် တကယ် သေရေးအတွက် အားကိုးရပါသည်။ ထို
ရတနာမျိုးကို အလိုရှိလျှင် ဘုရားတရား သံဃာ သုံးဖြာရတနာ
ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှုသာလျှင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

ပြည်တန်သော ပတ္တမြားရတနာနှင့် စကြာရတနာ စသည်
 တို့ကို မဆိုသားဘဲ သာမန် စိန်၊ ရွှေ၊ ငွေ စသော ရတနာများ
 သည်ပင် ရွေးကံ ပြည့်စုံသူတို့၏ အသုံးအဆောင်မဟုတ်ကြဘဲ
 ရွေးကုသိုလ်ကံမို့မော၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာကြွယ်ဝသောသူအချို့
 တို့သာ သုံးစွဲဖို့ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓ မွေ သံဃာရတနာ
 များသည်လည်း ရွေးရွေးဘဝက ဘုန်းကံပါလာကြသူအချို့
 လူတို့သာ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သောအားဖြင့် သုံးစွဲနိုင်ကြပါ
 သည်။ ဘေးရန်အမျိုးမျိုးကို ပယ်ချိုးတာ မြစ်လျက် အကျိုး
 တက်အောင် ပြုတော်မူတတ်သော ဘုရားရတနာ၊ ဘဝခရီးခဲမှ
 ထုတ်ဆောင်၍ ချမ်းသာ သုခ နိဗ္ဗာန်ကျအောင် ပို့ဆောင်တော်
 မူတတ်သော တရားရတနာ၊ လှူဒါန်း ဖွယ်ရာ အနည်းဖွယ်ရာ
 အနည်းငယ်ဖြစ်သော်လည်း အကျိုးဖလ ကြီးမားစွာရရှိစေနိုင်
 သော သံဃာရတနာ ထိုရတနာသုံးပါးကို မတုန်မလှုပ်သက်ဝင်
 ယုံကြည် ၍ တို့ကို လမ်းရာဂတိ မြဲသောကြောင့် သောတာပန်ဟူ
 ဆိုရိုးပြုကြပါသည်။

သုပ္ပဗုဒ္ဓသည် ကိုးကွယ်ရာအစစ် ဖြစ်တော်မူသည့် ဘုရား
 တရား၊ သံဃာ-ဟု ဆိုအပ်သော ရတနာသုံးပါးကို မှီခိုဆည်း
 ကပ်ရလေသောကြောင့် သောတာပန်တည် ဟူသော အရိယာ
 စခန် သို့ တက်လှမ်းသွားရပါသည်။ ဤသည်ပင်လျှင် သုံးပါး
 ရတနာ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း၏ အကျိုးတရား
 တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်းစေမှု အသိအပြု၍ တရားတော်ကို နိဂုံးချုပ်ပါမည်၊
 ယခုဟောကြားခဲ့သော သုံးပါးရတနာကိုးကွယ်ရာတရားတော်
 မြတ်ကို ရှိသေစွာမှတ်သားနာယူကြကုန်သောသူတော်ကောင်း

အပေါင်းတို့သည် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍သက်ဝင်
ယုံကြည်သော စိတ်ထားဖြင့်ရိုသေလေးမြတ်ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်
ကြ၍ အန္တရာယ်ဟူသမျှမြို့မျှ ခခတ်အရိယာအပေါင်းခိုခအောင်း
ပျော်ရွှင် သူတော်ဝင်တို့ သိမြင် အပ်သော သစ္စာ လေးပါး
သိကာ နိဗ္ဗာန်ခွင်သို့ ဝင်စံနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်- ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ
(စုန်လည်) (နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက
အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်- ဂဏပါမောက္ခကျောင်း၊ တမူးမြို့၊
စစ်ကိုင်းတိုင်း။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်- ၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ တော်သလင်း
လကွယ်၊ (၃.၁၀.၈၆)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ- မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

ကိုယ်ရန်သူဟာ ကိုယ်ခန္ဓာ

တရားတော်

ဝကော ပဉ္စ တေ ခန္ဓာ၊ သတ္တိသုလ္လပမာ ခရာ။

ပဉ္စက္ခန္ဓနံ ကာယေန၊ သတ္တာ နဋ္ဌာ မရပ္ပလာ။

ဘောန္တော သပ္ပိုရိသာ၊ အို တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း၊
သုတော်ကောင်းတို့၊ ပဉ္စ၊ ရုပ်ကတစ်ဖြာ ဝေဒနာနှင့် သညာ
သင်္ခါရ ဝိညာဏဟု ငါးခုပိုင်းခြား ရေတွက်ကိန်းထားရကုန်
သော၊ တေခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာသမုတ် နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်။ သတ္တိ
သုလ္လပမာ၊ လှ သွားအသွင်တံကျင်တန္တုနှိုင်းပြုစရာဥပမာရှိကြ
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ခရာ၊ ညောမတာ အရာရာတွင်လွန်စွာနှိပ်စက်
မပျက် ပျက်အောင် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းတတ်ကြလေကုန်၏။
ပဉ္စက္ခန္ဓနကာယေန၊ ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော ဤ ကိုယ်
ကောင်ကြီးဖြင့်(ဝါ) ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော ဤ ကိုယ်
ကောင်ကြီးကြောင့်၊ သတ္တာ၊ ကြံ ကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား
လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အများတို့သည်၊ နဋ္ဌာ၊ ဘယ်ဘဝ
ဘယ်ဇာတိမှာမှ မိမိရရအခြေစိုက်ပြီး နေလိုက်ခွင့်မရကြကုန်ဘဲ
ခဏခဏပျက်ကြွေ၍ အသက်တွေ ဆုံးရှုံးလျက် လုံးလုံးကြီးသာ
အနစ်နာခံခဲ့ကြရလေကုန်၏။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမှန်သမျှတို့သည်
မရပ္ပလာ၊ ဖြစ်လျှင်အမှန်ကေန်သေမျိုးမို့ သေကျိုးတစ်ခုတည်း
သာ ရှိကြမဲ့ မွေတသေသာလျှင်တည်း။

ဤဒေသနာတော်ရှဲ့ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကတော့တရားဟော
တရားနာပြုနေကြတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးပိုင်ရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဘယ်

ရန်သူကမူ သေအောင်မသတ်နိုင်ကြပါဘူးတဲ့။ မိမိရဲ့ခန္ဓာကပဲမိမိတို့ကို သေအောင်သတ်ခဲ့ပဲ။ ဒါကြောင့်ကိုယ့်ရန်သူ အစစ်ဟာ ကိုယ်ခန္ဓာပဲဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နားလည်သဘောပေးပေ ကံအောင် ရှင်းပြရမည် ဆိုပါလျှင် အနည်းငယ် မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဉာဏ်စုံကံထားစေချင်တယ်။ ခန္ဓာဆိုတာ ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာရယ်လို့ မူရင်းနှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာဆိုတာ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော ကတိမျက်စိဖြင့် မြင်နေရတဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးကိုပဲ အကြမ်းစားအားဖြင့် မှတ်ထားပါ။ နာမ်ခန္ဓာဆိုတာကတော့ ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်ကောင်းတဲ့တရားမျိုး ဖောက်ပါဘူး။ သိမှုသဘော မျှသော ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာဆိုတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာလဲ အနုနိတော့ ငယ်စိ(မြေဓာတ်) အပေါ(ရေဓာတ်) တေဇော(မီးဓာတ်) ဝါယော(လေဓာတ်) ဟူသော အဓိကကျတဲ့ ဓာတ်ကြီး လေးပါးခေါင်းဆောင်သော ယောကျ်ားမှာ ရုပ် နှစ်ဆယ် ခုနစ်ပါး၊ နိဗ္ဗာန်မဟာ ရုပ် နှစ်ဆယ် ခုနစ်ပါးစီ ပေါင်းစုပြီး ဖြစ်နေကြပါတယ်။

မိမိ ရုပ်ခန္ဓာက မိမိကို သင်ပို့ကို ရှင်းပြပါမယ်။ ဥပမာ- အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြွေက လူတစ်ယောက်ကို ကိုက်လို့ ထိုလူသေ သွားပါလျှင် မြွေကိုက်လို့သေတယ်လို့ မြွေကိုပဲသေသူ၏ရန်သူသ ဖွယ်ပြောဆိုကြပါတယ်။ အမှန်ကတော့ ဒီလိုပါ မြွေကကိုက်ရုံ ကိုက်တာပါ။ မြွေ၏အဆိပ်သည် ကိုက်တဲ့နေရာမှာသာ တည်ရှိ နေမယ်ဆိုလျှင် အလွန်ဆိုးအဆိုးဆုံး အနာဖြစ်ရုံပါပဲ။ မသေ နိုင်ပါ။ အခုတော့ မြွေဆိပ်သည် လူ၏ရုပ်ခန္ဓာတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သော သွေးယူသော အာပေါဓာတ်ရုပ်တရားနှင့်ပေါင်းဆုံ

မိပါတယ်။ ထိုအာပေါဓာတ်နှင့် ပေါင်းဆုံမိတဲ့ မြေဆိပ်ကို ရုပ်ခန္ဓာတွင် အပါအဝင် ဖြစ်တဲ့ ဝါယော (လေဓာတ်) က တုန်းပို့ပြီး၊ အဆိပ်ကို ဦးနှောက် သို့မဟုတ် နှလုံးသားထဲ အထိ သယ်ဆောင် သွားပါတယ်။ ထိုအခါ မြေကိုက်ခံရသူ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရပါတယ်။

အမှန်တော့ မြေဆိပ်ကြောင့်သေသည်မဟုတ်၊ ထိုသူ၏သွေး ဟူသော အာပေါရုပ်၊ လေဟူသော ဝါယောရုပ်တို့က နှိပ်စက် သဖြင့်သာ ဓာတ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မိမိကို မသေ သေအောင် သတ်မည့်ရန်သူအစစ် ဖြစ်တယ်ဟု ပြောဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နာမ်ခန္ဓာက သတ်ပုံကိုလည်း ရှင်းပြပါဦးမယ်။ နာမ်ခန္ဓာ ဆိုတာ ဧဝဒနာက္ခန္ဓာ၊ ခံစားမှုသဘော) သညာက္ခန္ဓာ (မှတ်သား မှု သဘော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ပြုမူမှုသဘော)၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ (သိမှုသဘော) ဟု လေးမျိုးလေးစားရှိပါတယ်။ ထိုလေးပါး တို့တွင် ရှေးခန္ဓာသုံးပါးက စေတသိက်နာမ်ခန္ဓာများ ဖြစ်ကြ ပါတယ်။ နောက်ဆုံးခန္ဓာက စိတ်နာမ်ခန္ဓာတရား ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုကာလ သားရေး၊ သမီးရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးစသည်တို့ကြောင့် စိတ္တဇ ရောဂါရှင်တွေဖြစ်ပြီး စိတ် ထိခိုက်ကာ သေကြရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စိတ်ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာခေါ်တဲ့ သူ၏နာမ်ခန္ဓာက သူ့ကို သတ်တာဟု ဆိုရ ပါတယ်။

လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားစေချင် ပါတယ်။ သေနတ်နှင့် အပစ်ခံရလို့ ဓားနှင့် အခုတ်ခံရလို့ သေတဲ့သူတွေကို ကြည့်ကြ ပါစို့။ ကယ်သူတွေက သေနတ် ဘယ်လောက်များများနှင့်ပွဲ ကျေးဇူးတင်မန့်-၅

စိုင်းပြီးပစ်ပစ်မှန်စရာခန္ဓာမရှိလျှင်သေစရာမလိုပါဘူး။ ခားနှင့် ဘယ်လောက်ခုတ်ခုတ် ခုတ်စရာ ခန္ဓာကိုယ်မရှိလျှင် ခုတ်မရပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ရှိလို့သာ သေနတ်နဲ့ လှာပစ်ရတယ်။ ခားနဲ့လာခုတ်ရတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ခန္ဓာသာ လူသတ်သမား အစစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ခန္ဓာသာ မိမိရန်သူအစစ် ဖြစ်ပါတယ်-ဟု ဟောကြားရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ခန္ဓာက သုတ္တဝါတွေကို သေအောင်လဲသတ်တယ်။ မသေမီ အတွင်းမှာလဲ အနကြပ် အထိုင်ကြပ် စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ နှင့်ကြုံရအောင်လဲ အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်ပါသေးတယ်။ သွေးတိုး ရောဂါ နှလုံးရောဂါ အာအိမ်ရောဂါ အဆုတ်ရောဂါ မျက်စိ ရောဂါ သွားရောဂါ စသည်တို့ဖြင့် မယနိုင် မထိုင်နိုင်အောင် မအိပ်နိုင်အောင် အမျိုးမျိုး စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲနှင့် ကြုံရ အောင်လဲ နှိပ်စက်ပါသေးတယ်။ ခန္ဓာဉာဏ်မရောက်ကြ၊ တရား သဘောတရားမလည်ကြသူတွေကဟောတဲ့ တက်တခေါက်ခေါက် ဖြင့် ရန်သူအစစ်ကိုတွေ့အောင်မရှာနိုင်ဘဲ ဟိုလူ့ အပြစ်တင်ချင် သလိုလို ဒီလူ့ အပြစ်တင်ချင်သလိုလို သားသမီးတွေက မစောင့် ရှောက်လို့ဘဲ ဖြစ်နေရသလိုလို အတွေးချော်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲရ ပါသေးတယ်။ အမှန်ကတော့ ဘယ်သူနှင့်မှမဆိုင်ပါ။ မိမိခန္ဓာ က် မိမိကိုနှိပ်စက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အစနားမှာ ဆရာတော်က- တေခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာသမုတိ နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်။ သတ္တိသုလ္လပမာ လုံသွားအသွင်တံကျင်တန္တိ၊ နှိုင်းပြုစရာ ဥပမာ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ခရာ၊ မညှာမတောအရာရာတွင် လွန်စွာနှိပ် စက်ညှဉ်းပန်းတတ်ကြ လေကုန်၏-ဟု ရွတ်ဆိုကာ ဟောကြား ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခန္ဓာဟာ သုတ္တဝါတွေကို မခံသာအောင်

နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတတ်ကြပါတယ်။ နှိပ်စက်
ညှဉ်းပန်းရုံသာမက နောက်ဆုံး သေသံညဉ်အထိ သတ်လဲ သတ်
တတ်ပါတယ်။ နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှု သတ်မှုတို့ကလဲ တစ်ကြိမ်
တစ်ခါလားဆိုတာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ဘယ်ဘဝရောက်ရောက်
ရောက်တဲ့ဘဝမှာရတဲ့ခန္ဓာက ခန္ဓာပိုင်ရှင်သတ္တဝါကို ထာဝစဉ်
အမြဲတမ်း နှိပ်စက်တယ်။

သတ်လဲ သတ်ပါတယ်။ သတ္တဝါတွေကို သေချိန်ကျမှ
သတ္တဝါတွေက သေချင်ပါတယ် ဆိုမှ သတ်တရားဆိုတာ
မိမိမဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ သူ့သဘောအတိုင်းသာ သူသတ်ချင်တဲ့
အချိန်မှာ သတ်လိုက်တာပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ
လူဖြစ်တဲ့ဘဝ လူလိုနေရအောင်ဟဲ့၊ လူလိုဝတ်ရအောင် စားရ
အောင်ဟဲ့ဆိုပြီး အားထုတ် ပါးထုတ်အလုပ်တွေ ကြိုးပမ်းလုပ်
နေစဉ် စိမ့်ကန်းတွေချနေစဉ်မှာပဲ ခန္ဓာရဲ့အသတ်ခံရလို့ ဘယ်
ဘဝမှာမှ စိတ်တိုင်းကျ နေသွားရတယ်မရှိပါဘူးတဲ့။ ဒါ့ကြောင့်
ပဉ္စကွေ့နဲ့ ကာယန၊ ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော ဤကိုယ်
ကောင်ကြီးဖြင့်(ဝါ) ဤ ကိုယ်ကောင်ကြီးကြောင့်။ သတ္တဝါ
ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
အများတို့သည်။ နဋ္ဌာ၊ ဘယ်ဘဝ ဘယ်ဘဝတို့မှာမှ မိမိရရ
အခြေစိုက်ပြီး နေလိုက်ခွင့် မကြေကွဲနိုင် ခဏခဏ ပျက်ကြွေ၍
အသက်တွေဆုံးရှုံးလျက် လုံးလုံးကြီးသာ အနစ်နာခံခဲ့ ကြရ
ကုန်၏ဟု ရွယ်ဆို၍ ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

ခန္ဓာရလာကြတဲ့ သတ္တဝါမှန်သမျှ ခန္ဓာက လူသတ်သမား
အစစ်ဖြစ်သည့်အတွက် သွားလေရာ နေလေရာ ထိုင်လေရာ အိပ်
လေရာတို့၌ လူသတ်သမားကကိုယ့်နောက်ကအမြဲပါလာနေပါ

တော့တယ်၊ လူသတ်သမားက အခွင့်ရတဲ့ အချိန်မှာ သတ်မှတ်
 ဖြစ်တော့ သွားရင် လဲသေတယ်။ မနရင်းထိုးရင်း အိပ်ရင်းလဲ
 သေရပါတယ်။ ခန္ဓာရလာတု သတ္တဝါမှန်သမျှ သေတဲ့အမျိုး
 ဈာန်ပဲလို့ မှတ်ရပေမယ်။ နောက်ဆုံးမှာ မည်မျှတန်ခိုးကြီးကြီး
 အာဏာရှိရှိပစ္စည်းပေါ်ပေါ်ရပ်ချောချော အခြေအရံများများ
 ခန္ဓာရှိနေကြတဲ့အတွက် သတ္တဝါတွေဟာ သေခြင်းတရားဆိုတဲ့
 အကျိုးနဲ့အပြီးသတ်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်းပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့်-
 သတ္တဝါ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါအများတို့သည် မရပ္ပလာ၊ မြစ်လျှင်အမှန် သေမျိုးမို့
 ဝေကျိုး ဟစ်ခုတည်းသာရှိ ကြမြဲ ဓမ္မဘာသာလျှင် တည်း-ဟု
 ရွတ်ဆို၍ ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

တု ပုရန် ကိုယ်တော်တိုင်ကလဲ ဇာတိပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓေ
 တည်နေသာ ရခြင်းအကြောင်းရင်းကြောင့် (၁) ဇာတိဟူသော
 ဘဝခန္ဓာလာရခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုရ
 ခြင်း၊ သေရခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ မုချမသွ
 ဖြစ်ရလေ၏-ဟု ခန္ဓာလာရခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့်သေ
 ရခြင်းဆိုတဲ့အကျိုးကို ရပါတယ်-ဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာ
 တော်မှာ အထင်အရှားဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဇာတိဆို
 တဲ့ ဘဝခန္ဓာလာရမှု၊ ဇရာဆိုတဲ့ အိုရမှု၊ မရဏဆိုတဲ့ သေရမှုတွေဟာ
 အမှန်ကားတော့ ဒုက္ခသစ္စာတွေချည်းပါ။ ဟု ဘုရားရှင်ဟောကြား
 တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ထိုဒုက္ခသစ္စာတရားတွေဟာ ဘယ်ကျမှကုန်
 ဆုံးမှာလဲဆိုတော့ သန္တိသုခဇာတ်လို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်
 မှောက်ပြုရတဲ့ အချိန်ကျမှသာလျှင် ကုန်ဆုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
 ထို့ကြောင့် ဒုက္ခကုန်ဆုံးရာ ဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်

ကြောင်း အကျင့်ကောင်းဖြစ်သေ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသောမဂ္ဂင်ရှင်ပါး
တရားများကို ပွားများကြဖို့လိုပါတယ်။ နေရာမှာ အခါအခွင့်
သင့်သိ မဂ္ဂင်ရှင်ပါးကဲ့သို့ အနည်းအကြီးဆုံး ဖြစ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိ
မဂ္ဂင်အကြောင်းကို အနည်းငယ် ရှင်းတမ်း ဟောပြော လိုပါ
တယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုသော စကားလုံးဟာ အမှန်အကားသမ္မာတန်ခိုး
ဒိဋ္ဌိဘစ်လုံးစကား နှစ်လုံးပါ။ ထိုစကား ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အမှန်အတိုင်းဟူသော အနက်ကို ပေးပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိ ခြေခြင်း
ဟူသော အနက်ကို ပေးပါတယ်။ ပေါင်းစပ်လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အမြဲမှန်အတိုင်းဖြစ်ရင်းဟု ဆိုလိုပါတယ်။ ဦးလမ္ပဆန့်
ကျင့်တတ် နည်းအားဖြင့် ပြုစုလျှင် သိဋ္ဌာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အမှန်ကို
မြင်ချင်ဟု ဆိုရပါတယ်။

ထပ်၍ ရှင်းပြပါဦးမည်။ မိမိ၏ လူ့ဘဝလူ့ နန္ဒာကိုယ်ဟာ
အမှန်အတိုင်း နာမ်ရုပ်နှစ်မျိုးသာဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး မှ
တစ်ပါးကား တရားမှန်ရှိပါ။ ဒါပေမယ့် အနုပုထုဇဉ်တို့၏စိတ်
အစဉ်မှ ကော့ နာမ်ရုပ်သာဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်ရုပ်သာရှိတယ်ဟု
မမြင်ပါ။ ငါလိုပဲဆင်တယ်။ မြင်လဲမြင်တယ်။ တကယ်မဟုတ်
တကယ်မရှိဘဲ ငါလို ထင်နေမှုမြင်နေမှုစွဲနေမှုဟာ ဝိဇ္ဇာ ဒိဋ္ဌိပါပဲ
တစ်နည်း ဆက္ကာယဒိဋ္ဌိပါပဲ။ တစ်နည်းအတ္တဒိဋ္ဌိပါပဲ။ ကလျာဏ
ပုထုဇဉ်ဘုရား ဂိတ်အစဉ်မှာကျတော့ လူ့ဘဝလူ့ နန္ဒာကိုယ်
ဟာ အမှန်အတိုင်း နာမ်တရားရုပ်တရားနှင့် နှစ်မျိုးသာရှိတာပါ
ကလား။ ငါဆိုတဲ့တရားတယ်လေးရာမှာမှ ရှာလို့ မရပါလား-
ဟု ထင်လဲဆင်တယ်။ မြင်လဲမြင်တယ်။ ထိုသို့နာမ်ရုပ်သာရှိ၏-

ဟု မြင်မှုဟာ အမှန်ကိုမြင်ခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုရ
ပါတယ်။

လူ့ဘဝ လူခံနွှာဆိုတာ နာမ်ရုပ်သာ ဖြစ်တယ်။ နာမ်ရုပ်မှ
တစ်ပါး ဘာမှမရှိ။ ငါဆိုတာ မရှိဟုထင်မြင်နေသော အယာဂီ
သည် ထိုမိမိခံနွှာဆိုတဲ့နာမ်ရုပ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်စိုက်ပြီး ငြိမ်သော
အခါ နာမ်ရုပ်က သူ့သဘာဝဖြစ်သော အနိစ္စလက္ခဏာမမြဲမှု
အမှတ်အသားကို ပြလာပါတယ်။ မမြဲမှုအနိစ္စကို ပထမမြင်ပြီး
တော့ ထိုမမြဲမှုတို့က အဖန်ဖန် နှိပ်စက်နေပြန်သဖြင့် ဒုက္ခ
လက္ခဏာဆိုတဲ့ ဆင်းရဲမှု အမှတ်အသားဟာလဲ ပေါ်လာပြန်
ပါတယ်။ ထိုမမြဲဆင်းရဲတဲ့သဘောတရားတွေသူ့ အလိုအတိုင်း
ဖြစ်ပြီး သူ့အလိုအတိုင်းချုပ်ပျောက်သွားနေကြတာပါလား
ငါ၏အလိုသို့ဘာဘဝစစ်ခုမျှမလိုက်ပါလား-ဟု ဉာဏ်တွင်ထင်မြင်
လာပြန်တယ်။ ထိုသို့ ငါ့အလိုကျဖြစ်တာမဟုတ်-ဟုသိတဲ့အမှတ်
အသားဟာ အနတ္တလက္ခဏာ၏ အမှတ်အသားပင်ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုသို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အရင်းခံပြီး သမ္မသနဉာဏ် အမြင်သန်
လာသူမှာ မိမိခံနွှာအပေါ် အကောင်းထင်မှုခင်မင်မှုဆိုသော
တဏှာလောဘခေါ် သမုဒယသစ္စာတရား ခေါင်းပါးလာပါ
တယ်။ ထိုသို့အကြောင်း သမုဒယ သစ္စာ ခေါင်းပါးလာမှသာ
အကျိုးဒုက္ခ သစ္စာဟာလဲ နည်းပါးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒါကြောင့် မြန်မာ့ အသံမှ ဟောကြားနေသော ဆရာတော်၏
တရားတော်ကို နာယူနေကြသောတရားနာပရိသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့သည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် အရေးကြီးသော
သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အမြင်မှန်အောင်ရှေးဦးစွာ လေ့ကျင့်ပေးကြပါ
ထို့နောက် မမြဲဆင်းရဲ အလိုသို့ မလိုက်ဟူသော လက္ခဏာရေး

သုံးပါးကိုမြင်အောင် ကြိုးစားကြပါ။ မိမိတို့ပါရမီအားလျော်
စွာကြိုးစားနိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အားလုံး ဒုက္ခသစ္စာချည်းပါ
လား-ဟု ထင်မြင်ပြီး၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ရှုမုန်းလျက် သမုဒယ
သစ္စာကို ပယ်နိုင်ကြကာ ဒုက္ခငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်တစ်ခုလျှင်စွာထုတ်
ချောက် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါ စေကုန်သတည်း။ ■

၈။ ဟောကြားသောဆရာတော်-ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တကေလာသ
(နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့၊ တွဲဖက်
အကျိုးတော်ဆောင်)။

၉။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်- သာသနာဝပုလ္လ ကျောင်းတိုက်၊
မိတ္ထီလာမြို့။

၁၀။ ဟောကြားသည့်ရက်- ၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့၊
(၂၀-၈-၈၆)။

၁၁။ ဟောကြားသည့်နေရာ- မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

✽

တရားငါးပါးစီစုံထုံပွား

လားရထက်နတ်ရွာ တရားတော်

ယနေ့တရားတော်ကို နာယူနေကြည့် သူတော်ကောင်း အပေါင်းအားတရားငါးပါးစီစုံထုံပွား လားရနတ်သန်ရွာ ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို ဟောကြားပေးဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်နေရတဲ့ လေးကကြီး၊ ဤကမ္ဘာလေးကကြီး မှာရှိနေကြတဲ့လူအပေါင်းဟာများသောအားဖြင့်ကြောက်ရွံ့ မှုတွေ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေ အမြဲတမ်းလုံ့လရှိနေတတ်ကြပါတယ်။ မိကြောက်ရွံ့မှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေမှ လွန်မြောက်နိုင်အောင်လဲ အမြဲပဲ ကြိုးစားအားထုတ် လုပ်ကိုင်နေကြရပါတယ်။ ဒီလို ကြိုးစား အားထုတ်နေကြပေမဲ့ ကြောက်ရွံ့မှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှု တွေကိုလွန်မြောက်နိုင်သလားဆိုတော့မလွန်မြောက်နိုင်ပါဘူး။ တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုး ကြောက်ရွံ့စရာ စိုးရိမ်ပူပန်စရာတွေ ဟာဖြစ်ပေါ်တွေ့ကြုံနေကြရတာပါပဲ။ ကြောက်ရွံ့မှု၊ စိုးရိမ် ပူပန်မှုတွေက တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး အမြဲတမ်းလုံ့လဖြစ်နေကြရတဲ့ အတွက် အသစ်အဆန်းလို့ မသင်မှတ်ရသောက်အောင်ဖြစ်နေ ပြီး ရိုးနေသလောက် ဖြစ်နေကြပါပြီ။

မိမိတို့နေ့စဉ်နေ့တိုင်းကြံစည် လုပ်ကိုင် ပြုမူပြောဆိုနေကြ ရတာဟာ ဘာကြောင့်လဲလို့ ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကြောက်ရွံ့လို့၊ စိုးရိမ်ပူပန်လို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို ရာခိုင်နှုန်း များဆုံးတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘာတွေကိုများကြောက် ရွံ့စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသလဲလို့ဆက်ပြီး စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင်-

နန္ဒစဉ် စားသောက်ရေးအတွက် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖူလုံလုံ မဖြစ်
 မှာကိုကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ပူပန်နေကြရတယ်။ ဝတ်စားသန်ဆာ
 ဆင်ယင်မှုအတွက် တင့်တင့်တယ်တယ် မဖြစ်မှာကိုကြောက်ရွံ့
 စိုးရိမ် ပူပန် နေကြ ရတယ်။ နေထိုင်မှု အတွက် သင့်တော်
 လျောက်ပတ်မှုမဖြစ်မှာကို ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ် ပူပန်မှုဖြစ်နေကြ
 ရတယ်။ အိပ်ဆောင်ရေးနှင့် သားရေး သမီးရေး၊ လူမှုရေး
 သင့်တင့်လျော် ကံပတ်မှု ရှိနေကြတဲ့ သူများကျပြန်တာလဲ လက်ရှိ
 အခြေအနေမှ လျော့ကျပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ပြီး သွားမှာကို
 စိုးရိမ် ကြည့်ကြ ပူပန် သောက ရောက်နေကြပြန်တယ်။

နုပျိုလှပကြသူများ ကလည်း နုပျို လှပမှု ပျက်သွင်းပြီး
 နှုတ်အိုမင်းမှာကံကဲ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ နေတတ်ကြတယ်။
 အသက်လေးပိမိတို့နုပျိုလှပမှုမပျက်ယွန်းရအောင် ပြုပြင်
 မှ အမျိုးမျိုးလုပ် နေကြရတာပေါ့။ အနာရောဂါအမျိုးမျိုး
 ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်မှာကိုလဲ စိုးရိမ်ပူပန်
 ကြောက်ရွံ့နေကြပါတယ်။ အနာရောဂါဝေဒနာ မဖြစ်ပေါ်
 မကျရောက်ရအောင် ဆေးအမျိုးမျိုး ပြုပြင်မှုအဖုံဖုံနဲ့တို့ ဘင်
 ကာကွယ်နေကြရတာဟာ ရောဂါဝေဒနာ ကျရောက် ဆင်းရဲ
 ဒုက္ခရောက်မှာကို စိုးရိမ် ပူပန်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချစ်ခင်
 တွယ်ကပ်ရတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာသတ္တဝါသစ်၊ သူတို့ကို
 စွန့်ခွာပြီး သေရမှာကို လိုက်ရမှာ သေရမှာကိုဘာ? - “မရကံ
 တယ် အဘယာနာသဒတ္တာနာမနတ္ထိ”။ သေဘေးကိုမကြောက်
 သော သတ္တဝါမည်သည် မရှိဘူးဆိုတဲ့အတိုင်း ပုထုဇဉ်သား
 တိုင်း သတ္တဝါတိုင်းမကြောက်ဆုံး အစိုးရိမ်ဆုံး အပူပန်ဆုံးပဲ
 ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ တစ်သက်တာတစ်ဘဝတာမှာ ကြောက်ရွံ့၊
 ထိတ်လန့်မှု၊ စိုးရိမ် ပူပန်မှုများ၊ နောက်ကပေါ်လွင် ထင်ရှား
 တဲ့ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှု၊ ထိတ်တန့်မှု အချို့သဖြစ်ပါတယ်။
 မိမိတို့ ဘဝပေး အခြေအနေအရကြောက်ရွံ့ရာတွေ၊ စိုးရိမ်
 စရာတွေ၊ ပူပန်စရာတွေဟာ- လူတစ်ခု၊ ပူမှုရယ် ဆယ်ကုဋေ
 ဆိုတဲ့အတိုင်း မရမတုက်နိုင်အောင် ရှိနေတတ်ကြပါတယ်။
 သူတော်ကောင်း အလောင်းတော်တွေကတော့ ပစ္စက္ခတစ်ဘဝ
 တာ ဆင်းရဲထက် အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာဆင်းရဲတွေကို ပိုပြီး
 ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် စိုးရိမ် ပူပန်တတ်ကြပါတယ်။ ပစ္စက္ခ
 တစ်ဘဝအတွက်သာကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စရာတွေ၊ စိုးရိမ်ပူပန်
 စရာတွေ ရှိနေတာလားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ တမလွန်
 ဘဝအတွက်လဲ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ပူပန်စရာတွေ ဒုန့်ဒေး
 ရှိနေပါသေးဘယ်။

ဘာတွေရှိနေသလဲဆိုတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခမျိုးစုံတဲ့အပါယ်ဘုံ၊
 ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာ အသုရကဘယ်ဆိုတဲ့ အပါယ်လေးဘုံ
 ကို ကျရောက်သွားဖို့ကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် စိုးရိမ် ပူပန်
 ကြရပါတယ်။ ကြောက်လဲကြောက်စရာပါပဲ။ ငရဲ ပြိတ္တာ အသု
 ရကဘယ်ဘုံ လားရောက်ကြရသူတို့ အဘယ်မျှလောက် ဆင်းရဲ
 ဒုက္ခ ရောက်ကြရမယ် ဆိုတာ မမြင်ရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်လို့
 ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ မိမိတို့မျက်မြင်ဖြစ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်လောက
 တိရစ္ဆာန်ဘုံမှာဖြစ်နေကြတဲ့တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါများရဲ့ဆင်းရဲကို
 ပဲ ကြည့်လိုက်ပါဦး။ တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်း နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း
 ကြတာတွေ၊ နိုင်ရာနိုင်ရာ သတ်ဖြတ် စားသောက်နေကြတာ
 တွေ၊ လူသားတို့ရဲ့ခိုင်းစေမှု အမျိုးမျိုးကို မိုးရွာသည့်ဖြစ်စေ၊

နေပူသည် ဖြစ်စေ၊ ဆာလောင် မှတ်သိပ် နေသည် ဖြစ်စေ၊
 မောဟိုက် ပင်ပန်း နှမ်းနယ်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ငန့်နဲအားမျှသည်
 ဖြစ်စေ၊ မမျှသည်ဖြစ်စေ၊ အခံကြောင်းအကျိုး အကောင်း
 အဆိုးကို တုံ့ပြန်ပြောဆိုနိုင်ခြင်း အလျဉ်းမရှိဘဲခိုင်းစေသလို
 လုပ်ကိုင် ကုန်းရံနိုးပေးကြရတယ်။ လူသားတို့ မညှာ မတာ
 ခိုင်းစေမှု၊ နိပ်စက်ညှင်းမှု သတ်ဖြတ် စားသောက် မှုများကို
 မည်သို့မျှ အယူခံဝင်နိုင်ခြင်း၊ တိုးလျှိုးတောင်းပန် အသနားခံ
 ခြင်းမရှိဘဲ လည်စင် ပြီး ခံကြရရှာတယ်။

တိရစ္ဆာန်လောက တိရစ္ဆာန်ဘဝကို စဉ်းစားကြည့်ဘူးနဲ့ပဲ
 တိရစ္ဆာန်လောက ဆင်းရဲထက် အဆပေါင်းများစွာ ဆိုးတဲ့
 ပြိတ္တာ အသွရကာယ်၊ ငရဲ အပါယ်ဆင်းရဲဟာ ကြောက်ရွံ့
 ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ လွန်စွာကြီးမားတယ်ဆိုတာ မှန်ဆ သိနား
 လည်လောက်ပြီပါပြီ။ ကြောင့်သူတော်ကောင်းအလောင်း
 အလျာမြတ်တွေက အပါယ်ဆင်းရဲသံသရာဆင်းရဲကလွတ်ရာ
 လွတ်ကျောင်း အကျင့်ကောင်းတွေကို ကျင့်သုံးအားထုတ်ကြ
 ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးတွေကို တွေးခေါ်
 မြေမြင်ပြီး ငါ့ရှက်တရက် သေဆုံးကွယ်လွန်သွားခဲ့ရင်ဆင်းရဲ
 မျိုးစုံတဲ့ အပါယ်ဒုက္ခဘိဘိသို့များ လားရောက်သွားစေမလား
 လို့ တွေးတောပူပန်ပြီး ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်စွာ မေးမြန်း
 လျှောက်ထားသူ မဟာနာမ် သာကီဝင် ဥပါသုကာအား
 မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ မဟာ ဂူသံယုတ်
 တော်လာ ထေမ ယာနာမ သုတ္တန် တရားတော်ကို တရား
 ငါးပါး၊ စိမ့်ထုပ်ပွား၊ လားရထက်နုတ်ရွာ တရားတော်အဖြစ်
 ဆင်လှက် ဟောကြားပါမယ်။

တစ်ချိန်က ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်သည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်မြို့တော် နိဂြာဓရုံ
ကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါတယ်။ အဲဒီအချိန်
မှာ မဟာနာမ် အမည်ရှိတဲ့ သာကီဝင် ဥပသကာတစ်ယောက်
ဟာ မြန်စွာဘုရားထံသွားမှောက်သို့ ကပ်ရောက်ပြီး ဘုရား
ရှင်ကို ရိုးသစ္စာ ရှိခိုးလျှော် သင့်တင့် လျောက်ပတ်တဲ့ နရာမှာ
ချဉ်းကပ်ထိုင်နေပါတယ်။ သာကီဝင် ဥပပါသကာ မဟာနာမ်
သည် ဘုရားရှင်နှင့်ဘက် သူကြီးညိုလေးစား စိတ်နှလုံးကို
တိုးပွားစေတတ်တဲ့ သံဃာတော် အရှင်မြတ်များထံကို အမြဲ
မပြတ် ဆည်းကပ်စား၍ ကြည်ညိုအခွင့် ပွားလေ ရှိပါတယ်။

ယခုတစ်ခါ မြန်စွာဘုရားထံသွားမှောက်သို့ ရောက်ရှိပြီး ရိုးသ
ချဉ်းကပ် ထိုင်နေပြီးနောက် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်ကို ယခုလို
ထူးထူးခြားခြားလျှောက်ထားပါတယ်။

“ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူအောင် မြန်စွာဘုရား ကပိလဝတ်
မြို့ကြီးဟာ စားဖွယ်အစားဖွယ်ဆန်ရေစပါး အမျိုးမျိုးသော
အစားအစာတို့နှင့်သည်း ပြည့်စုံ ပေါများလှပါသည်။ လက်
ကောက်၊ လက်စွပ်၊ ပုတီး၊ နားချောင်း ဝတ်ကောင်းစားလှ
အဖို၊ တန်ရတနာတွေ၊ ထူးထူးဆန်းပြား ဝတ်စား တန်ဆာ
ဆင်မြန်း ဝတ်ဆင်ဖွယ်ရာ အဝတ်အတည် မျိုးစုံတို့ဖြင့်လည်း
ပေါများပြည့်စုံကြွယ်ဝလှပါတယ်။ ဈေးဆိုင်ကနားတိုက်တာ
အိုးအိမ်များ ယည်း သာယာ စည်ကား လှပါတယ်။ မြို့နေ
လူဦးရေကလည်း ပေါများ ထူထပ်ပါတယ်။ ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ရေး အသွယ်သွယ်သော အလုပ်ကိစ္စတို့ဖြင့် အနယ်

နယ်စာ လူအများတို့ အမြဲမပြတ် ပင်ထွက်သွားလာရာအလွန် စည်ကားတဲ့မြို့လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

နယ်လမ်းမ လမ်းကျယ် လမ်းသွယ် လမ်းတို့ ထိုထို လမ်းများ လည်း ဆင်ယာ ခြံ၊ မြင်းယာ ခြံ၊ လှည်းယာ ခြံ၊ ရထားယာ ခြံတို့ဖြင့် အစဉ်းပြတ်ကွားလာ လှုပ်ရှားနေကြတော့၊ ခြေလျင်သွားကြ သွားတဲ့မြို့အမြို့တို့ရှုပ်ထွေး လျှောက် ရှိနေပါတယ်” (ကားတွေ လူတွေ အမြဲမပြတ် သွားလာလှုပ်ရှား စည်ကားနေတဲ့ ယခု ရန်ကုန်မြို့တို့လို ဖြစ်နေပါပဲ)။

“ဘဝကတော့ ကြီးတော်များသာ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ တပည့် တော်သမီးမြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုဖြင့် စာတပည့်တော်ရဲ့မိလ်နှလုံး ကို နှိုးညှို့လှင်နစ်သက်ပူ ကောင်းစေနိုင်တဲ့ သံဃာတော်... ရှင် မြတ်များတော်မိလ်သာ၊ သမ္ဘာတော်ကောင်းပြီ ပွားဝင်ပြီးနိဗ္ဗာန်ရသံဃာ ကောင်းတော်မူ အိပ်ယာ နိုးစား၊ ကပိလပတ် မြို့တို့သို့ ဝင် ရောက် ဖြစ် ချိန် ဆိုရင်ပဲ အမြဲ သွားလာနေကြတဲ့ ဆင်ယာ ခြံ တို့နှင့် လှည်းတွေရပါတယ်၊ အမြန်မြန်သွား နေကြတဲ့ မြင်းယာ ခြံ များနှင့် လည်း ဆုံရပါတယ်၊ အမြန်မောင်းနှင်နေကြတဲ့ ရထား ယာ ခြံ၊ လှည်းယာ ခြံတို့နှင့် နည်းကြံတွေ ရပ်တယ်၊ ထိုထိုညါညါ လှည့်လည်သွားလာနေကြတဲ့ လူအများနှင့်လည်း တွေ့ဆုံရပါတယ်၊ အဲဒီလိုအခါမျိုးမှာ တပည့်တော်သည် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ် တော်တွေကို ပွားများဖို့လည်း သတိမရနိုင်တော့ပါ၊ တရား ထာမြတ်၏ဂုဏ်ကိုအာရုံပြု နှလုံးသင်းဖို့ရန်လည်း သတိမထား နိုင်တော့ပါ၊ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေကို ကြည့်ညှို့ဆောက်မေ့ရန် ဆင်ခြင်ပွားများရန်လည်း အမှတ်မရ နိုင်တော့ပါ၊ ဆင်ယာ ခြံနဲ့ တိုက်မိမလား၊ မြင်းယာ ခြံနဲ့တိုက်မိ

မလား၊ ရထားယာဉ် လှည်းယာဉ်တို့နှင့်ပဲ တိုက်မိခိုက်မိလေ
မလားလို့ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်း များစွာနဲ့သတိထားပြီး
သွားလာနေရပါတယ် ဘုရား။

အဲဒီအချိန်အခါမျိုးမှာ တပည့်တော်ဒီလိုလည်းတွေးတော
ပူပန်မိပါသေးတယ် ဘုရား။ ခုလို အချိန်မျိုးမှာ တစ်စုံတစ်ခု
ဖြစ်ပြီး ရုတ်တရက် ငါသေလွန်ခဲ့ရင်ငါ့ရှဲ့လားရောက်မုန့် ဘဝ
ဂတိဟာ ဘယ်လို တမလွန် ဘဝမျိုး ဖြစ်သွားလေမလဲလို့
တွေးတောပူပန်စိတ် ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်စိတ်တွေ ဖြစ်ရပါတယ်
ဘုရား”လို့ မဟာနာမ် ဥပါသကာက သူ့စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့
မှုကို မြတ်စွာဘုရား ရှင်တော်အား တင်ပြ လျှောက်ထား
ပါတယ်။

ဒီခါမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က မဟာနာမ်
သာကီဝင် ဥပါသကာကို “မာဘာယိ မဟာနာမ မာဘာယိ
မဟာနာမ။ မဟာနာမ၊ ဒကာတော် မဟာနာမ်၊ တွံ၊
သင်သည်။ မာဘာယိ တစ်စုံတစ်ရာ တွေးပြီး စိတ်မအေးစရာ
မကြောက်ရွံ့ မစိုးရိမ်ပါနှင့်။ မဟာနာမ၊ သာကီဝင်မဟာနာမ်
တွံ၊ ရတနာသုံးရပ် မပြတ် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ဘတ်သော
သင်သည်။ မာဘာယိ ဘဝနောက် မြော်ထောက် တွေးလျက်
စိတ်လေးပူပန် ကြောင့်ကြစိတ် မဝင်ပါနှင့်။

အပါပကံ တေ မရဏံ ဘဝိဿတိ၊

အပါပိကာ ကာလကိရိယာ။

တေ၊ သင့်အား။ အပါပကံမရဏံ၊ မယုတ်နိမ့်သောသေရ
ခြင်း မြင့်မြတ်သော သေရခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်
မည်။ အပါပိကာ ကာလကိရိယာ၊ အောက်တန်း မကျသော

စုံတေ ပြတ်ကြွေ သေလွန်ရခြင်းမျိုးသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ရ လိမ့်မည်'လို့ ဟော ဖော် မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

“ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုမဖြစ်ပါနဲ့မဟာနာမံ၊ သင်ရဲ့ သေဆုံးကွယ်လွန်ရခြင်းသည် ယုတ်နိမ့်သော အောက်တန်းကျ တဲ့ သေဆုံးရခြင်းမျိုး မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ မြင့်မြတ်အထက်တန်း ကျတဲ့ သေဆုံး ကွယ်လွန်ရခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”လို့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက မဟာနာမံဥပါသကာအားအာမခံချက် ရဲရဲကြီး ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုအာမခံချက်ရဲရဲ ကြီး ပေးနိုင်သလဲဆိုရင် မဟာနာမံဥပါသကာရဲ့ စိတ်သန္တာန် မှာ အမြဲမပြတ် တည်ရှိကိန်းအောင်းနေတဲ့ ဘုရားတော်တွေကို မြတ်စွာဘုရားရှင် သိမြင်တော်မူထားပြီး ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ဒါကို မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က မဟာနာမံ ဥပါသကာ ကောင်းစွာ သိနားလည်အောင် ယုံကြည်စိတ်ချရအောင် ယခု လို ဆက်လက်ပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ယဿ ကဿစိ မဟာနာမ ဒီသနုတ္တံ၊
သဒ္ဓါပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ သီလုပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ၊
သုတပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ စာဂပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ၊
ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ။

မဟာနာမံ၊ မည်သူမဆို တစ်စုံတစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး သဒ္ဓါတရားဖြင့် အမြဲမပြတ် ထုံ့မွမ်း၍ ထားအပ်၏။ ရှည်မြင့်စွာသောနေ့ညဉ့် ပတ်လုံး သီလတရားဖြင့် အမြဲမပြတ် စောင့်ထိန်းစိမ့်ထုံ့၍ထား အပ်၏။ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး သုတ တရားဖြင့် အမြဲမပြတ် စည်ပူးထုံ့မွမ်း၍ ထားအပ်၏။ ရှည်မြင့်စွာသော

နေညဉ့်ပတ်လုံး စာဂတရားဖြင့် အမြဲမပြတ်ကြိုးစားအားထုတ် ပြုလုပ်ထုံ့မှီ၍ ထိုအား၏ ရှည်မြင့်စွာသော နေညဉ့်ပတ်လုံး ပညာတရားဖြင့် အမြဲမပြတ် လေ့လာ ပွားများ စိမ့်ထုံ၍ ထားအပ်၏။

ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခန္ဓာကိုယ်ကောင်ကြီးသည် ရုပ်တရား အထင်အရှားရှိ၏။ ပထဝီ အာဇော၊ တေဇော၊ ဝါယာဟူသော မဟာဘုတ်လေးမျိုး အရင်းခံထား၍ တည်ဆောက် ထားခြင်း ဖြစ်၏။ မိခင်ဖခင်တို့၏ ဆေးသွေးအသားနှင့် ဆက်စပ်ပြီးဖြစ်ပေ၍ လာရ၏။ ထမင်း မုန့် ငါးစားဖွယ်သောက်ဖွယ် အမျိုးမျိုး တို့ဖြင့် တိုးတက် ကြီးပွားရခြင်းဖြစ်၏။ မြေသော သဘော၊ နင်းနှိပ်ဆွတ်နယ် အဆွယ်သွယ်သော နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ပြုပြင် ပေးရခြင်းသဘော၊ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီး ရခြင်းသဘော ရှိ၏။

ဤအရပ်မှာပင် သေပြီးတဲ့နောက် ဒီခန္ဓာကိုယ် အလောင်း ကောင်ကြီးကို ကျိုးစေ့စားချင်စား၊ ကြမယ်လင်းတဖေ့စားချင် စား၊ ကြမယ်သိန်းစွန်းတဖေ့စားချင်စား၊ ကြမယ်၊ အိမ်ခွေး၊ တော ခွေးတွေ စားချင်တဲ့ စားကြမယ်၊ အမျိုးမျိုးစားပိုးလောက် တွေ စားချင်လဲ စားကြမယ်။

သေပြီးတဲ့နောက်ခန္ဓာကိုယ် အလောင်းကောင်ကြီးကို ကျိုး၊ ခွေးလင်းတသိန်း၊ စွန်းစတဲ့ သတ္တဝါတွေ စားသောက်ကြလို့ ကုန်ခန်းပျောက်ပျက်ပြီးသွားမှာ ဖြစ်ပေမယ်လို့ သဒ္ဓါတရား သီလတရားသိုဂတရား စာဂတရား ပညာတရားတို့ဖြင့်ရှည်မြင့် စွာသောကာလပတ်လုံးနေညဉ့်မပြတ်ပြုလုပ်ပွားများလေ့လာ ထားတဲ့စိတ်၊ စိမ့်ထုံထားတဲ့ စိတ်တရား (စိတ်စွမ်းအင်) များ

တော့ အထက် အသက်သို့သာ တက်ရောက်လေ့ ရှိပါတယ်။ ထူးခြားတဲ့ လားရောက်ရာသို့ လားရောက်တည်နေလေ့ ရှိပါတယ်။

မဟာနာမ်-ထင်ရှားသိစရာ လောက ဥပမာ တစ်ရပ်ဖြင့် ထင်ဟပ်ပြီး ဟောကြားရမယ် ဆိုပါလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက် သောသ္မဟာ ထောပတ်အိုးကို ဖြစ်စေ၊ ဆီအိုးကိုဖြစ်စေ ထမ်း ဆောင်သယ်ယူပြီး ရေအိုင်အစ်ခု အတွင်းသို့ သက်ဆင်းလျက် မိမိထမ်းဆောင်သယ်ယူလာတဲ့ ထောပတ်အိုး ဆီအိုးကို ရိုက်ခွဲ ချလိုက်မယ်ဆိုပါက အိုးစအိုးနဲ့အိုးခြမ်းကွဲတော့သာ ရေ အောက် သို့ကျရောက် နစ်မြုပ်သွားမှာဖြစ်ပါလိမ့်။ အိုးထဲမှာပါလာတဲ့ ထောပတ်တွေလည်း တွက်သောအခါ ခြားတဲ့သဘာဝ အနေအထား ဖြင့်ရေပေါ်မှာတက်မေး ထင်မှာသာ ဝေ့ပြန်လျက်တည်နေ မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ ဥပမာလိုပါပဲ ဟောပြောမိသောခါ သီလ သုတ် စော ပညာတရားတို့ဖြင့် အချိုးအစား ရှိရှိဖြစ်စွာ နေ့ညဉ့်မပြတ် လေ့လာပွားများ စိမ့်ထုံလာ ကိုစိတ်(သိင်္ခ) ဆင်သတ္တိ နှင့်ပွဲ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကြံ ဟာ ရုပ်တရားထင်ရှားပျက်စီးတယ်။ မဟာ ဘုတ်လေးပါး အပိုင်ခံသာ ပြီး တည်ဆက်ထားတာ ဖြစ် တယ်။ ခေတ်မီ တို့ရဲ့အသွေးအသားတို့ဖြင့် ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက် လာရတာဖြစ်တယ် နှင်းနှိပ်ဆုပ်နှပ် အသွယ်သွယ်သော နည်း လမ်းတို့ဖြင့် ပြုပြင်ပေး တယ်။ ပြိုကွဲ ပျက်သုဉ်းမှုဖြင့် နောက် ဆုံးမှာ နိဂုံးချုပ်ရတယ်။ ရိုက်ခွဲချလိုက်တဲ့ ထောပတ်အိုးဆီအိုး တို့ရဲ့ အိုးခြမ်းစ အိုး ခြမ်းကွဲတွေ ရေအောက်ကို ကျရောက်ပြီး နစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားကြမှာဖြစ်သလို ပြိုကွဲပျက်စီးသဆုံး ကျားဝေထမ့်-၆

ပြီးတဲ နောက်ကာလမှာ ဒီခန္ဓာကိုယ် အလောင်းကောင်ကြီး
ဟာ ကျိုး၊ လင်းတတွေ၊ အိမ်ခွေးတောခွေးတွေ၊ ပိုးလှောက်တွေ
စားသောက်လို့ ကုန်သွားမယ်၊ ပုပ်ရိ ဆွေးမြေ့ ပျောက်ပျက်
သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာတရား
တို့ဖြင့် နေ့၊ ညမပြတ် လေ့လာပွားများ ထုံမှမ်းထသွားတဲ့ စိတ်
အစဉ်ကတော့ အိုးထဲမှာထည့်ထားတဲ့ ထောပတ်တွေ ဆီတွေ
ရေပေါ်မှာပြန်တက် ရေအထက်မှာ ဝေ့ပြန်နေသလို ကောင်း
မြတ်သော အကျိုးပေးအနေအထားဖြင့် လူ့ရွာနတ်ရွာသုဂတိ
ဘုံဘဝအထက်အရပ်တွေမှာထူးခြားစွာတည်နေမှုဖြစ်ပါတယ်
လို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကမဟာနာမ်-ဥပါသကာသဘော
ပေါက်အောင်မြင်လွယ်အောင်ပေါ်လွင်ဆင်ရှားတဲ့အကြောင်း
အရာနဲ့ ဥပမာဆောင်ပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာတရားငါးပါးကို
အနည်းငယ်ချဲ့ထွင်ပြီး ဟောပြောလိုပါတယ်။ ဒီတရားငါးပါး
ထဲမှာ ဘာကြောင့်သဒ္ဓါတရားကို အရင်းခံထားပြီး ဘုရားရှင်
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသလဲလို့ စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။ ခြုံငုံပြီး
ပြောရရင်-အရင်းခံ ပဓာနကျတဲ့ တရားဖြစ်လို့ ၊ ရှေးဦးစွာ
အရင်းထားပြီး ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်တယ်-လို့ပြောရမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။

သဒ္ဓါ=ဆိုတဲ့တရားဟာ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု သဘောပဲဖြစ်
ပါတယ်။ ခံယူချက် အမြင် ကြည်လင် ပြတ်သားစေတဲ့ တရား
ပေါင်းပစ္စက္ခဘဝကို တိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် ပြုမူလုပ်ကိုင်
နေကြတာဟာ မိမိတို့အလုပ်၊ မိမိတို့အလုပ်ရဲ့ အကျိုးအမြတ်
ထွက်ပေါ်ရရှိမှုကို သက်ဝင်ယုံကြည်လို့ မိမိတို့ အလုပ်ကိုစွဲ

အပေပီမှာ ခံယူချက်အမြင် ကြည်လင်လို့ ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက လောကံးရားရာ၊ မိမိတို့ အလုပ်ကိစ္စနဲ့ အလုပ်ကိစ္စမှ ဖြစ်ပေပီ လာမယ့် အကျိုးအမြတ်ပေပီမှာ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုဆန်တဲ့ ဆက်ဝင်ယူဆမှု ယုံကြည်မှု သဘောပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တမလွန်ဘဝတိုင်းတက် ကြီးပွားရေး အတွက် ဒါနမူတွေ ပြုလုပ်နေတာ၊ သီတင်းသီလ ကျင့်သုံး ဆောက်တည်နေတာ၊ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအလုပ်တွေကို ကြိုးစားအားထုတ် ပွားများနေတာဟာလဲ ဒီလုပ်ငန်းတွေကိုပြုလုပ်တဲ့အတွက် ရရှိ လာမဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေကို သက်ဝင်ယုံကြည်လို့ ခံယူချက် အမြင် ကြည်လင် ပြတ်သားစေတဲ့ သဒ္ဓါတရားက ဦးဆောင် လမ်းညွှန်ပေးလို့ ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ သီတင်းသီလ ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ကြတဲ့ သီတင်းသည်တွေဟာ ဘာကြောင့်သီတင်း သီလ ကျင့်သုံးဆောက်တည်ကြတာလဲလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်မေး ကြည့်ပါ။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ သီတင်းနေဖြစ်လို့ကုသိုလ်ရအောင် လို့ စသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုး အဖြေထွက်ကောင်းထွက်နိုင်ပါတယ်။ အရင်းခံကြတဲ့ အဖြေကတော့ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိလို့ ခံယူ ချက်အမြင် ကြည်လင်ပြတ်သားစေတဲ့သဒ္ဓါတရားက ဦးဆောင် ပေးလို့ဆိုတဲ့ အဖြေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာတွေကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိတာလဲ၊ ခံယူချက်အမြင် ကြည်လင်ပြတ်သား စေတာလဲလို့ ဆက်စဉ်းစား ကြည့်မယ်။ မေးကြည့်မယ်ဆိုရင်- ရတနာသုံးတန်း၊ ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်၊ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုး၊ ယုံကြည်ကိုး မှတ်ရိုးသဒ္ဓါ သဘောတည်း- ဆိုတဲ့ အတိုင်းရတနာသုံးပါးကံ၊ ကံ၏အကျိုးတရားများကို သက်ဝင်

ယုံကြည်မှုရှိတာ ခံယူချက်အမြင် ကြည့်လင်ပြတ်သားစေတာပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက သဒ္ဓါရဲ့သဘောပါ။

အကုသိုလ် ကာယကံမူ၊ ပစီကံမူတွေကို မလွန်ကျူးမိအောင်
ကိုယ်နဲ့နှုတ်ကို ကောင်းစွာ ထိန်းချုပ် စောင့်စည်းခြင်းဟာ
သီလဖြစ်ပါတယ်။ လောကကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးဗဟုသုတနဲ့
တကွ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူတဲ့ တရားတော်ကို နာယူ
မှတ်သား ဆောင်ထားခြင်းဟာ သုတဖြစ်ပါတယ်။ စာဂဆိုတာ
ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ လှူဒါန်းခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူဖွယ်ဝတ္ထုနဲ့
စေတနာကိုလဲ စာဂလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ပညာဆိုတာ အပြား
အားဖြင့် သိခြင်း၊ သိဘတ်တဲ့သဘော ဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်၊ ကံ ကံ၏အကျိုး ကေနဲ့ ရှိတယ်လို့ သိတာ၊ အနိစ္စ
စတဲ့ သဘာဝကိုသိမြင်တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင် နာဟာ
ပညာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတရား ငါးပါးထဲမှာ အရင်းခံဖြစ်တဲ့ နာ
တရားကတော့ သဒ္ဓါတရားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါတရား
ရှိမယ်ဆိုရင် ကျန်တဲ့ တရားကိုလဲ တို့တယ် ပွားများအောင်
အားထုတ်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ပြင် သဒ္ဓါတရားကို အရင်းခံထားပြီး မြတ်စွာဘုရား
ရှင် ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသဒ္ဓါစတဲ့ တရား
ငါးပါးဟာလွန်စွာ အားကို ထိုက်တဲ့တရားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
ရောက်လိုတဲ့ဘဝ၊ ဖြစ်လိုတဲ့အဆင့်အတန်းကို ရောက်စေ၊ ဖြစ်စေ
နိုင်တဲ့ အတွက် ဘာပဲ ထိန်းစနစ်တရားများလို့ ပင်ဆိုထိုက်ပါ
တယ်။ ဒီတရားငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံနေသူတွေကိုလဲ ဘဝပဲ ထိန်း
စနစ် တပ်ဆင် ထားကြ သူများလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒီသဒ္ဓါစတဲ့တရားငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့

သုဟာ လူ့ဘုံ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဗြဟ္မာဘုံမှာ နတ်ဗြဟ္မာတို့ဘဝ၊
 မြင့်မြတ်တဲ့ လူနတ် ဗြဟ္မာတို့ရဲ့ အဆင့်အတန်းကို ရလိုလျှင်ရနိုင်
 တဲ့ အပြင် ယခုဘဝမှာလဲ ရဟန္တာအဖြစ် ချီးရက်နိုင်ကြောင်း
 (ဥပရိပဏ္ဏံ သာ၊ သင်္ခါရပတ္တိ သုတ္တန်မှာ) ဘုရားရှင်ဟောကြား
 ဘော်မူသောကော ချီပါသယ်၊ ဒါကြောင့် သဒ္ဓါစတဲ့ တရား
 ငါးပါးနဲ့ နေ့ညမပြတ် ငြိမ်ထုံ ပွားများ ထားတဲ့ စိတ်နှလုံး
 (စိတ်စွမ်းအား) ချီသွားတုဟာ မိမိတို့ရည်မှန်းတဲ့ဘဝ၊ ရည်မှန်း
 တဲ့ အဆင့်အတန်း စစ်မှန်များကို ဟည့်ကည့် ဇေယျာသီရောက်စေ
 နိုင်တဲ့ အတွက် ဘဝပဲ ထိန်းရန် တပ်ဆင် ထားကြသူများ
 နှစ်ကြောင်း ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မူရင်းဖြစ်တဲ့ မဟာနာမ်သုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်က
 မဟာနာမ်သင်္ကါပိ-သင့်မှာရှည်မြင့်စွာ သောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး
 သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ဆိုတဲ့ တရားတို့ဖြင့် အမြဲ
 မပြတ် ထုံမှန်းပွားများထားတဲ့စိတ်နှလုံး (စိတ်စွမ်းအင်သတ္တိ)
 တွေ အမြဲ အဝရိုနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်စုံ
 တရာကြံတွေးပြီး စိတ်မအေးဖူးမှ မကြောက်ရွံ့ ပူပန်ပါနဲ့၊
 ဘဝနောက်ရေး မြှော်ထားတဲ့ ပြီးစိတ်လေးပူပေးကြောင့်
 ကြတဲ့ စိတ် မပေါ့ပါနဲ့-လို့ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

ပြီးတော့လဲ မဟာနာမ် သင့်ရဲ့သေဆုံးခြင်းသည် ယုတ်နိမ့်တဲ့
 သေရခြင်းမျိုးမဟုတ်နိုင်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ သေရခြင်းမျိုးသာဖြစ်
 ပါလိမ့်မယ်၊ သင့်ရဲ့ကွယ်လွန်ရခြင်းသည် ယုတ်နိမ့် အောက်ဘန်း၊
 ကျဆုံးကွယ်လွန်ရခြင်းမျိုးမဖြစ်နိုင်၊ မြင့်မြတ် အောက်ဘန်းကျတဲ့
 ကွယ်လွန် ရခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်-လို့ မဟာနာမ်

ဥပါသကာအား ဘုရားက တရားနိဂုံးအဆုံးသတ် အနေအား
ဖြင့် ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ဒီနေ့ မြန်မာ့အသံမှတရားတော်ကို နာယူနေကြတဲ့ တရားနာ
ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်စင် သူတော်ကောင်းတို့လဲပဲ ဤ
မဟာနာမ်သုတ္တန် ဒေသနာတော်အတိုင်း လူ့ရွာ နတ်ရပ်
မြတ်ထက်မြတ်တဲ့ ဘဝများ၊ အဆင့်အတန်းများကို ရောက်စေ
နိုင်၊ စျီအန်အဘိညာဉ် မဂ်ဗိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတော်များကို ရစေ
နိုင်တဲ့ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ တရားများကို မိမိတို့
စိတ်နှလုံးထဲမှ စိမ့်ထုတ်မြဲနေအောင် ကြိုးစားပွားများကြပါ။
အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်တဲ့ အထက်ရပ် ဘုံဘဝများ၊ အဆင့်
အတန်းများကို သေချာပေါက် ရောက်စေနိုင်တဲ့ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊
သုတ၊ စာဂ၊ ပညာဆိုတဲ့ ဘဝပုံထိန်း စနစ်များကို မိမိတို့
စိတ်နှလုံးသားမှာ စွဲမြဲခိုင်ခံ့နေအောင် တပ်ဆင်ထားကြပါလို့
တိုက်တွန်းရင်း တရားငါးပါးစိမ့်ထုတ်ပွား လွှားရထက်နတ်ရွာ
တရားတော်ကို ဂါထာပါဌ်အနက် ရွတ်ဆိုဟောကြားပြီး နိဂုံး
ချုပ်ပါမယ်။

ယဿ စိတ္တံ ဒီဃရတ္တံ၊ သဒ္ဓါဒိ ပရိဘဝိတံ။

အပါပကံ မတံ တဿ၊ ဟေသတိ ဥဒ္ဓဂါမိကံ။

ယဿ၊ အကြင်တရားသိမြင်သူတော်စင်၏။ စိတ္တံ၊ ညစ်ကြေး
မတင် သန့်ရှင်းကြည်လင်သော စိတ်အစဉ်သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊
နေ့ညဆက်ပွား များပြားသော ကာလပတ်လုံး။ သဒ္ဓါဒိပရိ
ဘဝိတံ၊ သဒ္ဓါသီလပွားသုတနှင့် စာဂပညာ ဤငါးဖြာတို့
အခါခါထု မှမ်းအပ်သည်။ (ဟောတို့) ကိုသိုလ်ခြံရံသူ နဂိုဟန်
ဖြင့် အလျှံသစ်ဝေဖြစ်ပါပေ၏။ တဿ၊ သဒ္ဓါသီလ ပွားသုတ

နှင့် စာဂပညာ အစဉ်ပါ၍ ညင်သာအေးလူ ထိုစိတ်ကောင်း
ရှိသော သူ၏၊ မတံ၊ ဇာတသ မရဏ္ဍဟောတိ ပါဠိအရဇာတိ
က စလာလျှင် မရဏမှာ ဆုံးရသည့် တစ်ဘဝတာရှိထူးနိဂုံး
အနေ စုတေ သေလွန်ရခြင်းသည်။ အပါပကံ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ
ရောက်မည့်အရေး ကင်းလွတ်ဝေး၍ ကြည်အေး သာယာ
မြင့်မြတ်သော သေလွန်ရခြင်းသည်သာ။ (ဟုတ္တာ) ဖြစ်ရ၍၊
ဥဒ္ဓဂါဇိကံ၊ လူ့ရပ်နတ်ရွာ အထက်ထက်သော ဘုံဘဝသို့
သာ လားရောက်ရာရှိသည်။ ယေဿတိ၊ မြေကြီး လက်ခတ်
မလွဲမှတ်ဖို့ မြင့်မြတ်မှုန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်သာတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်-ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ကံဝိန္ဒာ
စာရ(နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်)

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်- မြို့လည်ကျောင်း၊ လားရှိုးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်- ၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လကွယ်
(၃-၉-၁၆)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ- မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

နှစ်သစ်မင်္ဂလာ ကျင့်ဖွယ်ရာ

တရားတော်

အို-သုတေသနကောင်းအပေါင်းတို့၊ ယနေ့ သည့်နှစ်သဘာဝီး ကုန်ပျက် နှစ်သစ်ဆက်သည့် နှစ်ဆန်းတစ်ချက် နှစ်သစ်မင်္ဂလာ အခါတော်နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အသောင်းပျက်၍ အသစ် ဆက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီ ရုပ်-နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်-ပျက်ပုံ သဘောကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် ရှုမှတ် နိုင်စေခြင်းငှာ အနိစ္စဘဝတသင်္ခါရာ စသော ဂါယာပါဠိအနုကံဖြင့် တရား စကြာရအောင် သဒ္ဓါပွားဖို့ နာကြားကြပါကုန်သော့။

အနိစ္စဘဝတသင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ နာ။

ဥပ္ပါဒဘူတ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပ္ပဿမော သုခေါ။

သင်္ခါရာ၊ အကြောင်း အကုန်တန်ပြုစီမံ၍ချစ်နာမိအကပ် ဖြစ်ဖြစ်သမျှ သင်္ခါရသည် အနိစ္စဘဝ၊ စင်စစ်ကေန် အမှန်မူချ မမြဲကြလေကုန်စွတကား။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ နာ၊ အဖြစ်သဘော ပျက်သဘောတို့ အတောမသတ် အကပ်ထပ်အထွေထွေလှည် ပတ်၍ နေကြကုန်၏။ ဥပ္ပါဒဘူတ အကြောင်း အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ နောက်ဆုံးရပ်သိမ်းပြီးချုပ်ငြိမ်း ကြရလေကုန်၏။ တေသံ (သင်္ခါရာနံ)၊ အဖြစ်အပျက်ဒဏ် အမြဲ ခံရသည့် ရုပ်နာမ် နှစ်ဝ သင်္ခါရတို့၏။ ဝုပ္ပဿမော၊ ကင်းရာ ကုန်ရာ ငြိမ်းအေးစွာသည့် နိဗ္ဗာနဓာတ် အမြှိုက်ရပ်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာလှပါစေ၏။ သုခေါ၊ ဖြစ်ပျက်မစပ်အငြိမ်း ဓာတ်ဖြင့် မပြတ်ပုံသေ ချမ်းသာပါစေစွတကား။

ဤဂါထာသည် မြန်စွာတရားသခင်ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံဘော်မှ
 အာစာချိန်မှာ သိကြားမင်းရွတ်ဆိုသော သံဝေဂ ဂါထာ
 ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ခါရတရား မှန်သမျှသည် မမြဲကြပါတကား၊
 ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောရှိကြပါတကား၊ ဖြစ်ပြီးပျက်ကြပါ
 တကား၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်
 သာလျှင် ချမ်းသာပေစွာတကား-ဟု ဆိုဆိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။
 သက်ရှိသက်မဲ့ မှန်သမျှ ဘယ်အရာ ဝတ္ထုအမှုအမြဲမရှိကြပါ။
 ရှိနာမ်ဟူသော သင်္ခါရတရားမျှ သည် ဥပါဒ် ၄-တင်-
 (ဖြစ်-သည်-ပျက်) ဟု ခဏခဏ ပြောင်းလဲလျက် ရှိကြပါသည်။
 အချိန်အခါဆိုသည့်ကာလ ပညတ်တူသည့်တစ်သမတ်တည်း
 မတည်ကြပါ။ ပြောင်းလဲလျက်ရှိကြပါသည်။

ယခုဆိုလျှင် နှစ်ဟောင်းအချိန်အခါတွေ ကုန်ပျောက်ပြီး
 နှစ်သစ် အချိန်အခါသို့ပင် ရောက်လေပါပြီ။ သင်္ကြန် ကျခံပြီး
 ပါပြီ၊ သင်္ကြန် ဆိုသည်မှာ သင်္ကန္တဟူသော ပါဠိကို ပါဠိပျက်
 မြန်မာ ဝေါဟာရအဖြစ်ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြောင်း
 ရွှေ့သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရပါသည်။ နှစ်ဟောင်း ၏ နောက်ဆုံး
 ဖြစ်သော မိန့်ရာသီမှနှစ်သစ်အစ မိဿ ရာသီသို့ ပြောင်းရွှေ့
 ခြင်းကိုပင် သင်္ကြန်ကျသည်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကျဉ်း
 ချုပ်အားဖြင့်-

“သင်္ကြန် ကျတယ်ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ-ဟုမေးလျှင်
 ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို ဆိုသည်ဟုပဲ ဖြေရပါမည်။ ဘာပြောင်း
 တာလဲ-ဟု တစ်ဖန်ထပ်၍မေးပြန်လျှင် နှစ်ဟောင်းမှနှစ်သစ်သို့
 အချိန်အခါ ပြောင်းရွှေ့ပါသည်-ဟု ဖြေရမည် ဖြစ်ပါသည်။
 ဤသို့နှစ်ခွဲ တရွှေ့ရွှေ့ ပြောင်းရွှေ့နေသောသင်္ကြန်ကို အစွဲ

ပြုပြီး မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်အသီးသီးမှလဲ ရုပ်တရား နာမ်တရားများ တရွေ့ရွေ့ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းရွှေ့နေသည့် သင်္ကြန်ပဲလို သဘောပေါက်ကြရပါမည်။

အပြင်လောကမှာ သင်္ကြန်ကျသလို အတွင်း ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေဖြစ်ပျက်ပြီး အဟောင်းပျက်၍ အသစ်ဆက်ကာ ပြောင်းရွှေ့လေသည့်ခန္ဓာကိုယ်သင်္ကြန်တွေခဏခဏ ကျနေကြပါတကားဟု သံဝေဂယူပြီး အနိစ္စသဘောကို ရှုမှတ်ကာ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုဖြစ်စေကြရပါမည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်စေကြမှသာ မိမိတို့ အတွက်သာသနာတော်နှင့်ကြုံတွေ့ရကျိုးနပ်ကြမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အနိစ္စသဘောကိုမစဉ်းစားမတူးတော့ဘဲမေ့မေ့လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့တန်တန် နေမိကြမည်ဆိုလျှင် - ပမတ္တသနာမ စတ္တာရော အပါယာ သကဂဟသဒိသာ - အပါယ်ဘုံသည် မေ့လျော့သူ၏ အိမ်နှင့်တူ၏။ ဟူသော ဒေသနာတော်အရ ဘဝပျက်ဘဝဆိုးဖြစ်သည့် အပါယ်လေးဘုံသို့ ဦးတည်၍ ခရီးလျှောက်နေရပါတကားဟု ကျောချမ်းသလောက်အောင် ကြောက်ရွံ့သင့်ကြပါသည်။

“အတိတ်ကို အခြေခံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို သုံးသပ်၊ အနာဂတ်ကို ရှုမျှော်-ဟူသောရွေးပညာရှိတို့ဆောင်ပုဒ် အရမိမိ၏ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် ကာလသုံးပါးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားပြီး စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။ စဉ်းစား၍လည်းကြည့်ကြပါ။ ဘယ်လိုစဉ်းစားကြည့်သင့်သလဲ ဆိုလျှင်- သင့်သည် ဒီဘဝမှာပင် အတိတ်က လောကဓားအတွက်ဘာတွေများဆောင်ရွက်ခဲ့သလဲ၊ လောကမှထွက်မြောက်ရေးအတွက်ကော ဘာတွေများဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်အားထုတ်ခဲ့သလဲ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် ကျေနပ်လောက်

အောင်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်အားထုတ်ခဲ့သလား။ အပြစ်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သည့်အကုသိုလ်အမှုတွေအဖြစ်များခဲ့သလား။ ယခု လက်
 ငင်းအချိန်ကာလမှာ ရောဘာတွေလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသလဲ။
 လောကရေး၊ ဓမ္မရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေတာ ဟုတ်ရဲ့လား။
 ကောင်းသော အကြံအစည်၊ ကောင်းသော အခြေအဆိုင်၊
 ကောင်းသော အပြုအမူများဖြင့် အချိန်ကို အသုံးပြုမိရဲ့လား။ သင်
 ရည်မှန်းသည့်အနာဂတ်ပန်းတိုင်ကဘာလဲ။ ဝ.ကယ်.ချမ်းသာ
 အစစ်ဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းတယ်ဆိုလျှင် သာသနာတော်
 နှင့် တွေ့ကြုံခိုက်ဖြစ်သည့် ယခုလို အချိန်အခါမှာ လသာတုန်း
 ပိုင်းငင်း၊ မိုးရွာတုန်း ရေခဲမည်မဟုတ်ပါလား။ မမေ့ဖို့ရန် သင်
 အမြဲသင်ပြပါ။ မေ့လျော့လျှင်တော့ ဒုက္ခ တွေ့ရလိမ့်မည်။ ဟု
 ကာလသုံးပါးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ကိုယ်ကိုယ်ကို သတိပေးကြရ
 ပါမည်။

အကုသိုလ် တရားများသည် သင့်ဘဝအတွက် ဆုတ်ယုတ်
 မှုများဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားများကသာ သင့်ဘဝအတွက် တိုး
 တက်ကြီးပွားမှုများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လောကီစီးပွား
 ရေးနှင့် သမီးရေးသားရေးတို့ဖြင့်သာ အချိန်မကုန်ဘဲ သေ
 ရမည့်အရေးကိုလည်း ထည့်၍ တွက်ပါ။ နေရေးထက် သေရေး
 က ပိုခက်ပါသည်။ ဘယ်အချိန်ကျမှ သေရမည်ဟု သေမင်းနှင့်
 အချိန်အခါမရှိပါ။ သေရမည့်အသက်အရွယ်၊ သေအောင်
 နှိပ်စက်မည့် ရောဂါဝေဒနာ သေရမည့်အချိန်အခါ၊ မြုပ်နှံ
 စင်္ကြံမည်သုဏ္ဍန်သင်္ချိုင်း၊ လားရောက်ရမည့် ဂုဏ်ဟူသော
 တရားငါးမျိုးကို ဘယ်သူမှ ကြိုတင်၍ မသိနိုင်ကြပါ။ လားရာ
 ဂုဏ်ကောင်းဖို့အတွက် ကိုယ်က ကြိုတင်ပြီး ကုသိုလ် ကောင်းမှု

တွေ့ကိုစုဆောင်းပြုလုပ်ထားကြရပါမည်။ ဒါန-သီလ-ဘာဝနာ
တို့ကို သတိမသစ်စေဘဲကုသိုလ် အသစ်သစ်ပြုနိုင်ကြ၍ ရှုမှတ်မှု
သဘောမှန်မှန်ဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်အောင်ကြိုးစားအားထုတ်
မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထက်ထက်သန်သန် ဆောင်ရွက်
သင့်ကြပေသည်။

ဆောင်ရွက်ကြပါဟုလည်း တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ သို့
အတွက် မည်သည့်ချက်၊ မည်သည့်လ၊ မည်သည့်နှစ်မှာ သေလိမ့်
မည်၊ မမေ့မလျော့ ကုသိုလ်ဓမ္မဟူသမျှတို့ကိုခဏကြော ပြုလုပ်
ဆောင်ရွက်ပါဟု တိတိကျကျ သတိပေး နှိုးဆော်နိုင်သူနှင့်
တွေ့ဖို့ အလွန်ခဲသင့်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက မြတ်စွာ
ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ် ကသင်္ဂိပေးနှိုးဆော်ကော်မူခဲ့သည့်
ဝတ္ထုသဘာဝများထဲမှ သဘာဝက တစ်ခုကို ထုတ်ပြပါမည်။
မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်
မှာသီတင်းသုံး နကော်မူစဉ်အခါကဖြစ်ပါသည်။ ဗာရာဏသီ
ပြည်သား မဟာခန့် ကုန်သည်ဘဏ်ဦးသည် ဆေးဆိုးပန်းရိုက်
အဝတ်အထည်တွေကို လှည်းအစီး ဝါးရာပေါ်အပြည့်ဘင်ပြီး
အထည်အဝတ်တွေရောင်းချရန် သာတ္ထိပြည်သို့ လာခဲ့ပါ
သည်။ မြစ်ဆိပ်သို့ ရောက်သည့်အခါ မနက်ဖြန်မှပင် မြစ်ကို
ကူးတော့မည်ဟု စဉ်းစားပြီး ထိုနေရာမှာပင် လှည်းမြှောက်
အနားယူကြပါသည်။ ညရောက်သောအခါ မိုးကြီး သည်းထန်
စွာရွာသွန်းသဖြင့် ခုနစ်ရက်လုံးလုံးမြစ်ရေတွေပြည့်နေသည်နှင့်
သာဝတ္ထိမြို့သို့သွားများ ခုနစ်ချက်လုံးလုံး၌ နက္ခတ်သဟင်ပို့

ဆင်နွှဲခန့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းတွေကြောင့် အရောင်းကိစ္စ မှန်သမျှ ရပ်ဆိုင်းနေကြရပါသည်။

အထည်အပတ်တွေ မရောင်းရသေးသည့် မဟာနေကုန်သည် မှာ အကြံတစ်ခုရလေပါသည်။ ငါသည်အဝေးမြို့ရွာကလာပြီး ရောင်းဝယ်မှု ပြုလုပ်နေရ၏။ လောကဓာတ်ဆယ် ငါ၏ အဝတ် အထည်တွေမရောင်းရသေးဘဲ ပြန်လိုက်သွားလိုက် လုပ်နေလျှင် အချိန်ကုန် လှပန်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ အရပ်မှပင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးနေပြီး အဝတ်အထည်တွေကို ရောင်းတော့မည် ဟု စဉ်းစားနေပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် မြို့တွင်း သို့ ဆွမ်းခံဝင်လာသည့်အခါ မဟာနေကုန်သည်၏စိတ်အကြံကို သိတော်မူသဖြင့် ပြုံးတော်မူ၏။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ပြုံးတော်မူသည်ကို ညီတော် အာနန္ဒာက မေးလျှောက်သော အခါ-

“ချစ်သောအာနန္ဒာ၊ မဟာနေကုန်သည် ဤ ချိမြင်ပါသည်။ သူသည် သူ၏အသက်အန္တရာယ်ကို မသိရှာလို့ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အထည်အပတ်တွေ ရောင်းနေမည် ဟု စဉ်းစားနေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို မဟာနေကုန် သည်သည် နောက်ခုနစ်ရက် ရောက်လျှင် ကွယ်လွန်လိမ့်မည်” ဟု ဖြေတော်မူသည်။

ထိုအခါ ညီတော်အာနန္ဒာက မြတ်စွာဘုရားထံ ခွင့် နှံ့၍ မဟာနေကုန်သည်ရှိရာသို့ သွားပြီး အကြောင်းအကျိုးစုံလင်စွာ ပြောကြားလိုက်လေသည်။ အရှင် အာနန္ဒာ ပြောကြားသော စကားတို့ကိုကြားသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အလွန်ထိတ်လန့်သော သံဝေဂဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအမှုရှိသော သံဃာတော်များကို

ပင့်ပြီး အလှူကြီး ပေးလှူပါသည်။ ခုံနစ်ရက်ပြည့်သောအခါ
မြတ်စွာဘုရားသခင်က-

‘ကုန်သည် ဒါယကာ၊ ပညာရှိသောသူများသည် ဤနေရာ
ဤနှာမှပင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးနေပြီး ဤလို စီးပွားရေးကိစ္စ
တွေကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နေမည် အကြံ မပြုသင့်ပေ။ မိမိ၏
အသက် အန္တရာယ် ကိုလည်း စဉ်းစား သင့်သေးသည်’ ဟု
မိန့်တော်မူပြီး-

ဣဒံ ဝဿံ ဝသိဿာမိ၊ ဣဒ ဟေမန္တဂီမိသု။

ဣတိ ဗာလော ဝိစိန္တေသိ၊ အန္တရာယံ န ဗုဇ္ဈတိ။

ဟူသော ဂါထာကို ဟောတော်မူပါသည်။

ဣဒ၊ သာဝတ္ထိမည် ဤသည်ပြည်၌။ ဝဿံ၊ နေ့ည၌မစွဲ
သဲသဲခြံမြံညှံ နဘံထစ်ချုန်း မိုးလေးလပတ်လုံး။ ဝသိဿာမိ၊
အကြောင်းမသင့် ရောင်းခွင့်မသောဖြစ်သည့်တာကြောင့် စောင့်
ကာမသွေ နေရပေတော့အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မသွေ စောင့်ကာ
နေလျက် အခြေတကျ မရောင်းရသေးသည် ရှိသော်။ ဣဒ၊
သာဝတ္ထိဘု ခေါ်မည့်ပညတ် ဤအရပ်၌။ ဟေမန္တဂီမိသု၊
ဆောင်းလေးလကုန်မြောက်၍ နွေလေးလ ရောက်ပါစေတော့။
ဝသိဿာမိ၊ မရောင်းရလျှင် ငါပြန် အမှန်ပင် ပျော်ပိုက်၍
နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး နေပေတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗာလော၊
ဖြစ်ရေးပျက်ရေးကို မတူးမကြည့် မသိစရိုက် လူအမှိုက်သည်။
အန္တရာယံ၊ ဇာတိပိုက်နက် ကျူးလွန်ချက်ကြောင့် မမျက်တွေ့ရ
မရဏစာရင်း သေရခြင်းကို။ န ဗုဇ္ဈတိ၊ အစဉ် သာသနာ
အမှန်အလျှင် မချည်းသူမို့ ပညာဉာဏ် အမြင့်ကင်းသဖြင့် ထင်
အောင်းမသိ နိုင်ပေစွတကား။

ဤဒေသနာတော် အဆုံးမှာ မဟာဓန ကုန်သည်သည်
သောဘ ပန် တည်သွားပါသည်။ မဟာဓန ကုန်သည်သည်
မြတ်စွာဘုရားကို အနည်းငယ်လိုက်ပို့ပြီး ပြန်လာသည့်အခါ
ခေါင်းကိုက်သလို ဖြစ်ပြီး အိပ်ရာထဲ လှဲအိပ်ရင်း ကွယ်လွန်၍
တုသိသာ နတ်ဗိမာန်၌ ဖြစ်ရလေသည်။

ဤဝတ္ထုသာဓကကို ထောက်ပြီး စီးပွားရေး ကြီးပွားရေး
လူမှုရေးစသည်တို့ဖြင့်သာ အချိန်မကုန်ကြစေဘဲ အပါယ်တံခါး
ပိတ်ရေးကိုပါ မျှော်တွေး၍ လေးလေး နက်နက် စဉ်းစား
ဆင်ခြင်ကြပြီး ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ် တရားတို့ကို
ကြိုးစားအားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကုသိုလ်
တရား ပွားများ အားထုတ်သင့်သည့် အားလျော်စွာ သင်္ကြန်
အခါကြီး ရက်ကြီးများမှာ မင်္ဂလာရှိရှိ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး
နောက် ယနေ့သည် နှစ်ဆန်း တစ်ရက်နေ့ဖြစ်၍ ဤနှစ်ဆန်း
တစ်ရက်ကစပြီး နှစ်သစ် အချိန်အခါမှာ မင်္ဂလာကျက်သရေ
တိုးတက်စေခြင်းငှာ ဘုန်းကြီးနှင့်တကွ သံဃာတော် ငါးပါး
တို့က မင်္ဂလာသုတ် ဒေသနာတော်ကို ရွတ်ဆိုတော်မူကြပါမည်။
ရိုသေစွာ နာယူကြပါကုန်လော့။

(မင်္ဂလာသုတ် ရွတ်ဆိုတော်မူကြရန်)။

ဤနှစ်သစ် မင်္ဂလာ အခါတော်နေ့မှစ၍ ကုသိုလ်တရား
ပွားများကာ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတို့ကို ရရှိကြကုန်လျက်
မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မြှောက်ပို့မှု၌ ဂုဏ်ရည်တိုးတက်

အဆက်ဆက် မည်ကားပြီး ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသား
ဆွေမျိုးများနှင့်အတူ ရောဂါကင်းရှင်း၍ ချမ်းသာခြင်းရရှိကြ
ပါစေဟု အသိသာပြုကာ ဤဂါထာဖြင့် နိဂုံးချုပ်ကြပါစို့။

ပဒက္ခိဏာနိ ကတုာန၊ လဘန္တေတ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဠာ၊ ဗုဒ္ဓသာသနော။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သဗ္ဗေဟံ၊ ဉာတိဘိ။

ပဒက္ခိဏာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်တန်းအကျိုး တိုးတက်
ကြောင်းနှင့်ကောင်းမှုကံတို့ကို။ ကတုာန၊ စိတ်ပါလက်ရပြုလုပ်
ကြ၍။ ပဒက္ခိဏေ အဆိုးမဖက် တန်ခိုးထက်၍ တိုးတက်ကောင်း
မြဲ ကုန်သေး။ အတ္ထေ၊ အဆင့်ဆင့်စည်ကား အကျိုးစီးပွား
တို့ကို။ လဘန္တေ၊ ဘဝအသိ မွေ့ပြည့်၍ ရရှိကြလေကုန်၏။ တေ
တုမေ၊ ကုသိုလ်စုဆောင်း သင့် သူတော်ကောင်း တို့သည်
အတ္ထလဒ္ဓါ၊ ပေးအပ်သော ကောင်းကျိုး ရှိကြကုန်သည်။ သုခိ
တာ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊
သုံးလူ ထွတ်ထား မြတ်ဘုရား၏ ထင်ရှားပြဖော် သာသနာ
တော်၌။ ဝိရုဠာ၊ တိုးတက် စည်ကား ကြီးပွားကြကုန်သည်။
ဟုတုာ၊ ဖြစ်ကြကုန်၍။ သဗ္ဗေဟံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဉာတိဘိ၊
ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသား ဆွေမျိုးများတို့နှင့်။ သဟ၊
အတူတကွ။ အရောဂါ၊ ကျန်းမာသန့်ရှင်း ရောဂါကင်းကြ
ကုန်သည်။ သုခိတာ၊ ငြိမ်းချမ်းအေးမြ ဘေးမခတ် တွေ့ဆ
ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ ဟောထ၊
ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဟောထ၊ စိတ်အစဉ်ကောင်းအဆင့်

ဆင့်လောင်း၍ ကောင်းသော သင်္ကြန် ကောင်းသော ကံဖြင့်
တင့်လျှံဝေဝေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ လာဘ
သမိ(နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့၊
တွဲဖက် အကျိုးတော်ဆောင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်-ရတနာဗိမာန်ကျောင်း၊ ဟင်္သာတမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်-၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော်
၄-ရက်(နှစ်ဆန်းတစ်ရက်)၊ (၁၇-၄-၈၇)

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ...မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

.... ၀ ....

ဓမ္မစကြာ ဒေသနာအကြောင်း

တရားတော်

မဟာကာရုဏိကော နာထော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောဓိ မုတ္တမံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

မဟာကာရုဏိကော၊ ဘဝမစံ ဒုက္ခထဲ၌ လဲကြ နစ်ကြ
ဝေနေယျကို ကယ်မလိုဘိ အားကြီးသော မဟာကာရုဏာရှိစောင့်
မူသော။ နာထော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားရာအစစ် အဖြစ်ကြီး
ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခန္ဓာ
ဝန်ထမ်း ရေညှန်လမ်း၌ ပင်ပန်းကြကုန် အလုံးစုံသောသတ္တဝါ
တို့၏။ ဟိတာယ၊ ဒုက္ခဝဋ်ကြီး ကျွတ်လွတ်အေး၍ ရန်ဘေး
လွင့်ပါး အကျိုးများစေခြင်းငှါ။ သဗ္ဗပါရမီ၊ ဒါန၊ သီလ၊
နိက္ခမက စ၍တုက်ရေ အလုံးစုံသော ပါရမီတော်တွေကို။ ပူရေ
တွာ၊ အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး ရှာကြံတူးလျက် မြတ်လေး
ကြည်ဖြူဖြည့်ကျင့်တော်မူ၍။ ပတ္တမံ၊ လူသုံးဦးတို့၏အမှူးဥက္ကဋ္ဌ
လွန်ထူးမြတ်သော။ သမ္မောဓိ၊ သဗ္ဗညုအစစ် ဘုရားအဖြစ်သို့။
ပတ္တော၊ ဝဋ်ခန်းကျော်မြောက် တစ်ဖက်ကမ်းပေါက်အောင်လှမ်း
ရောက်တော်မူလေပြီ။ ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန မှန်ကန်သော အား
ဖြင့်ပြောဆိုရသော ဤသစ္စာစကားကြောင့်။ တေ တုမှာကံ၊ စိတ်
ထားဖြူစင် သူတော်စင်ဖြစ်ကြကုန်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟောမိန့်ရှာ
သော ဓမ္မစကြာ ဒေသနာကို နာကြလို့ငြောင်း ရှင်လူအပေါင်း

ကိုအား။ သဗ္ဗဒါ၊ နေရောညဉ့်ပါ အခါမလင့်။ သောတ္ထံ၊ ကိုယ်
 ရာစိတ်ပါ ဘယာမခ အေးကြည်မြဲသည်။ ဟောတု၊ အမှန်
 သွေ ဖြစ်ကြပါစေသတည်း။

အဲ....ဒီကနေ့မှာ နေ့ဥတုကုန်ဆုံးရက်ဖြစ်သည့် ဝါဆိုလပြည့်
 နေ့သည်ကား ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်တို့အတွက် မေ့မရ
 ကောင်းသော နေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ခု၏ ဗုဒ္ဓဝါဒတော်ကို စတင်စိုက်ထူသော နေ့မြတ်နေ့ထူးကြီး
 ဖြစ်သည်ဟုဆိုလျှင် မမှားပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုရှုတ်ဆို ဟောပြု
 အပ်တဲ့ ဂါထာဖြင့် မဟာကရုဏာတော်ပိုင်ရှင် ဘုရားရှင်အား
 မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်လိုက်ရပါသည်။ ထို့ပြင် မဟာကရု
 ဏာတော် ရှိတော်မူပုံအကြောင်းကို ဆက်လက်၍ ရှင်းပြလိုပါ
 သေးတယ်။ မဟာကရုဏာတော်သခင် ဘုရားရှင်မှာ တစ်ပါး
 သူတို့နှင့်မတူ သူတစ်ပါးတို့ထက် အဆအရာ၊ အဆအထောင်၊
 အဆအသိန်း သန်းမက လွန်ကဲလှသော မဟာကရုဏာတော်
 ဖြင့် ကြင်နာသနားတော် မူလှသော လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားရာ
 အားထားရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆီးမရတား
 မရ တစ်ဟုန်တည်း ယိုစီးကျတဲ့မြစ်မဂင်္ဂါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးတို့
 ပမာအဝိဇ္ဇာတဏှာ မပြတ်သဖြင့် ဇာတိစသော ဘေးဒုက္ခတို့နှင့်
 ခတ္တဆိုနေရသော သတ္တဝါတို့အပေါ် မှာသနားကြင်နာတော်
 မူလှသည့်အတွက်ကြောင့် ဒီပင်္ကရာဇုဒ္ဓါခြေတော်ရင်း၌ ဗျာဒိတ်
 ခံတော်မူကတည်းကပင်....

ပထဝီယံ နိပန္နဿ၊ ဧဝံ မေ အာသိ စေတသော။
 ဣစ္ဆမာနော အဟံ အဇ္ဇ၊ ကိလေသေ ဈာပယေ မမ။

ကိံ မေ ဧကေန တိဇ္ဈေန၊ ပုရိသေန ထာမဒဿိနာ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတု၊ သန္တာရေဿ သဒေဝကံ။
ဟု ကြုံးဝါးတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ပထဝီယံ၊ ဒီပင်္ကရာ ထွက်ချာမြတ်ဖျား လျှောက်သွားဖို့ရာ
ငါ့တာမပြီး နှံ့အိုင်ကြီး၌။ နိပန္နဿ အသက်ပင် သေသေ
လျှောက်စေလိုစိတ် မှောက်ကာအိပ် စဉ်။ မေ၊ သုမေဗောဟု နာမ
တွင်ဘိ ငါရသေ့၏။ စေတသော၊ ကနုဏာဖိတ်လျှံ စိတ်အကြံ
သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူးလေပြီ။ အဟံ၊ ငါသည်။
ဣစ္ဆာမာနေ၊ တစ်ပါးမထောက် ကိုယ်တစ်ယောက်ကို လွတ်
မြောက်စိမ့်ငှာ အကယ်၍ များ အလိုရှိခဲ့ငြားအံ့။ အဇ္ဇ၊ ဒီပင်္ကရာ
စောမြတ်စွာ၏ ရွှေဗျာတံဆိပ် ခပ်နှိပ်နှံ့ခပ်ယနေ၌ပင်လျှင်။ မမ၊
ငါ၏။ ကံလေသေ၊ လျှံ ဝေဆူအိုက် မာန်မြူမိုက်တို့ကို။ ဈာပယေ
ဈာပယေယံ၊ လက်ပြောင်ညှီးညှီး မင်္ဂလောင်မီးဖြင့် အပြီးဆုပ်
ကိုင်ဖုတ်မြှိုက်နိုင်၏။ ထာမဒဿိနာ၊ သုံးထွေဘုံသား ဗိုလ်ခြွေ
များတို့၏ ကိုးစားခိုမှီးစွမ်းအားကိုမြင်ရပြီးသော။ ပုရိသေန၊ စွယ်
သွားပြောင်ပေါက် ထောက်ထားလောက်အောင် ယောက်ျား
ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါလျက်။ ဧကေနတိဇ္ဈေန၊ ဒုက္ခိတ
သား ဝေနေယျများကို ပစ်ထားမ-မ တစ်ကိုယ်တည်း ကူးသွား
ရသဖြင့် ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိချေတော့အံ့နည်း။

အဲဒီလို ဝေနေယျဒုက္ခိတတို့အပေါ် ကယ်တင်လိုစိတ်လျှံဖိတ်
ကျော်တက်နေပုံကို ကြည့်ညှိရပါတယ်။ ဤကဲ့သို့မဟာ ကရုဏာ
တော်သခင် ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင်ဆိုတာ မလွယ်
တဲ့အတွက် ဘုရားဖြစ်ရန် သုမေဗောအစ ဝေသန္တရာအဆင့် တိုင်

အောင် မြားမြောင်လှသော ဘဝတို့၌-ဒါနံ ၀ အာဒိံကတော
ဆိုသည့်အတိုင်း ဒါနစသည့် ပါရမီတော်တို့ကို မဆုတ်မနစ်
ဖြည့်ကျင့်တော် မူသည့်အတွက် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊
ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဝယ် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်
မူခဲ့ပါတယ်။ ထိုကဲ့သို့ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးချိန်မှ စ၍
နှစ်လတိုင်တိုင် ဗောဓိပင်ဝန်းကျင်၌သာ သီတင်းသုံးနေတော်
မူသည်။

နှစ်လမြောက်ဖြစ်သော ဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့၌ကား မိမိ
ဘုရားဖြစ်ရန် ဒုက္ကရစရိယာကျင့်စဉ်ကာလက ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်
အသွယ်သွယ်ကို ဆောင်ရွက် လုပ်ကျွေးကြသော ကောဏ္ဍည-
ဝပ္ပ-ဘဒ္ဒိယ-မဟာနာမ်-အသမ္ဘိ အမည်ရှိသောရဟန်းငါးပါး
တို့ကို တရားဟောရန်အတွက် မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွမြန်းတော်
မူလေသည်။ ဥရုဝေလတော နေရဉ္ဇရာ မြစ်ကမ်းအနီး မဟာ
ဗောဓိပင်မှ ပန်းမျိုးပေါင်း စုံလင်လှတဲ့ မိဂဒါဝုန်တောဟာ
တစ်ဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ ဝေးကွာလှပါတယ်။ ဘုရားရှင်သည်ယင်း
တစ်ဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ ခရီးကို တစ်နေ့တည်းဖြင့် ခြေလျှင်ကြွ
တော်မူတာဟာ ဆဒ္ဒန်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်သောကြောင့်
သာ ထိုခရီးကိုနေ့ချင်းပေါက်ကြွရောက်နိုင်ပါသည်။ ရှေးနောင်
တော် ဘုရားရှင်တို့သည် တရားဦးဟောတော်မူရန် ကောင်းကင်
ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူမြဲဖြစ်ပါသော်လည်း ငါတို့ ဘုရားရှင်မှာမူ
ဥပကအာဇီဝကကြီး၏ မဂ်ဖိုလ်ရခြင်းအကြောင်းကို မြင်တော်မူ
သဖြင့် ဥပကကြီးနှင့် တွေ့တော်မူရန်အတွက် ခြေလျှင်ကြွတော်မူ
ခြင်းဖြစ်သည်။ မဟာဗောဓိမှ သုံးဂါဝုတ်အကွာမှာ ဂယာတော
သို့ မရောက်မီ အကြား၌ ဥပကနှင့် တွေ့တော်မူသည်။

ဥပကသည် ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့သောအခါ “အိုရဟန်းကြီး၊ သင်၏ မျက်စိစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်လှပါပေသည်။ အရေ အဆင်းကလည်း သန့်ရှင်း စင်ကြယ် လှပါပေသည်။ သင်သည် မည်သူ့ကို ညွှန်မှန်းကာ ရဟန်းပြုခဲ့ပါသနည်း၊ သင့် ဆရာကား အဘယ်သူပါနည်း” ဟု သိလိုသမျှ မေးမြန်းစုံစမ်း လေသည်။

ဘုရားရှင်က ဤသို့ ပြန်လည်မိန့်ကြားတော် မူခဲ့သည်။

“အို-ဥပက၊ ငါသည် လောကသုံးပါးတွင် မည်သူမျှ မဆုံး ဖြတ်နိုင်သော တရားအလုံးစုံကိုပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိပြီးပြီ၊ ခပ်သိမ်း သော တရားတို့၌ ကိလေသာတည်းဟူသော လိမ်းကျံမှု မရှိ တော့၊ အလုံးစုံသော ဘုံသုံးပါးရှိ တရားတို့ကို စွန့်ပယ်ပြီး ဖြစ်ပြီး တဏှာ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အာရုံပြုသော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီး ငါ့ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတော်တို့ကို သိပြီးဖြစ်၍ မည်သူ့ကိုမျှ ဆရာဟု ညွှန်ပြရန် မလိုတော့ပါ၊ ငါ့မှဆရာမရှိ၊ လောက သုံးခွင် ဘုံအပြင်၌ ငါနှင့်တူသူလည်းမရှိ၊ ငါနှင့်တူဖက် ပိုင်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိတော့ပါ၊ ငါသည် အတုမရှိသော ဆရာ၊ ငါသည် တစ်ဦးတည်းသော ဥပယုခံတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသူဖြစ်သည်။ ငါသည် ကိလေသာဟူသမျှ ငြိမ်းအေးသူဖြစ်ပြီး၊ အမှိုက်အတိဖြစ်သော လောကကြီး၌ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူရန် ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားပါအံ့၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးသော တရားစည်တော်ကြီးကို တီးခတ် ပေတော့အံ့” ဟု ပြောဆို

မိန့်ကြားပြီးလျှင် လမ်းခွဲကာ မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွမြန်းတော်
မူပါသည်။

ဓမ္မစကြာတရားဟောရန် အချိန်မှာကား ကရကဋ်ရာသီ
ဝါဆိုလပုဏ္ဏမီ၏ လမင်းထွက်စ အခါသမယဝယ်' စျာန်ပျံ
အရှင် သူတော်စင်တို့ ဝေဟင်္ဂမာ အဇဋ္ဌာမှ ဆင်းရာသက်လတ်
သကတ်လွမ်း၍ လူသိပတန အမည်ရသော သားငယ်များစွာ
သတ္တဝါကို ချစ်ခင်ရင်းကြွေး ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော တောကြီး
ရင်္ဂမိဂဒါဝုန်ဟု ပန်းမျိုးအဖုံဖုံ သားမျိုးစုံယှက်သန်း တောမြိုင်
ရပ်စခမ်းမှ အင်္ဂါရှစ်ဖော် အသံတော်ဖြင့် တောမြိုင်ရပ်ကြီး
ခိုလှုံမှီးသည့် ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား-ဒေ မေ ဘိက္ခဝေ-အစပြော
သော ဓမ္မစကြာဒေသနာကို (ဝါ) တရားစကြာ ရတနာကို
စတင်ကာ လည်စေတော်မူပါသည်။ (ဝါ) နဘံ တိမ်စွယ်
ကောင်းတင်လယ်၌ အံ့ဖွယ်ထွေသွန် ရေတံခွန်သို့ ဟောဖော်
ညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူပါသည်။

တရားတော်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ သံသရာဝဋ်အတွင်းက ဇွတ်
အတင်း လွတ်မြောက်လိုသောသူသည် အစွန်းနှစ်ပါးလမ်းမှား
နှစ်သွယ်ကို အထူးပင် ရှောင်ရှားပစ်ပယ်ထားရမည်။

လမ်းမှားနှစ်သွယ်ဆိုသည်မှာ-

(၁) ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကို တပ်စွဲပြီး တဖန် တလဲလဲ
အားထုတ်မှုသည် ပထမလမ်းမှား အစွန်းတစ်ပါး
ဖြစ်သည်။ ဤလင်္ကျာလမ်းစဉ်မှာ ယုတ်ညံ့သော
ရွာသူရွာသားတို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်၍ အရိယာ
အရှင်မြတ်တို့၏ လမ်းစဉ်မဟုတ်ပေ။ လောကုတ္တရာ

အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော အကျင့်တရားလည်း
မဟုတ်ပေ။

- (၂) စားစတ်နေမှု တမင် ခေါင်းပါးအောင် ပြုလုပ်
ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းအောင် အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်
မှုသည် ဒုတိယလမ်းမှား အစွန်းတစ်ပါး ဖြစ်ပေ
သည်။ ဤလက်ဝဲ လမ်းစဉ်ကား ဆင်းရဲရံမျှသာ
ဖြစ်သည်။ သာသနာတော်ပ တိတ္ထိ^၁ တို့၏ အလေ့
အကျင့်သာဖြစ်၍ အရိယာ သူမြတ်တို့၏ ကျင့်စဉ်
မဟုတ်ပေ။ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်
သော အကျင့်တရား မဟုတ်ပါပေ။ ထို့ကြောင့်
ဤအစွန်းနှစ်ပါး အယုတ်တရားကို မမှီဝဲရာ။ လက်ဝဲ
လက်ျာ အစွန်းနှစ်ပါးကို ပယ်စွန့်ကြရ၏။

ပဇ္ဈိမပဋိပဒါခေါ်တွင် အလယ်လမ်း ကျင့်စဉ်သည်(၀၁)
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားသည် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို
သိနိုင်မြင်နိုင်ပါသည်။ ပညာမျက်စိကိုလည်းကောင်း၊ အဘိညာဏ်
ထင်ရှားဖြစ်စေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေ
ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်ကိုလည်း
ကောင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

ဘဝဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း
သည် ဆင်းရဲ၏။ မချစ်မနှစ်သက်သည့် အာရုံဝတ္ထု ပုဂ္ဂိုလ်စုနှင့်
ကြုံတွေ့ရခြင်း၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်သည့် အာရုံဝတ္ထု ပုဂ္ဂိုလ်စုနှင့်
ကွေ့ကွင်းနေရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ လိုတာမရခြင်း၊ မရ
နိုင်တာကို လိုချင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲအစစ်
ဖြစ်ပေ၏။ အချုပ်အားဖြင့် ငါတို့ စွဲလမ်းခံနေရသည့် ခန္ဓာ

ငါးပါးသည် ဆင်းရဲ၏ဟူ၍ အရိယာတို့ အမြင်မှန်သည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။

တဏှာသည် တပ်မက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ကာမစု၏ကိုလည်း ကောင်း၊ ဘဝကို လည်းကောင်း၊ တပ်မက်တတ်၏။ ဘဝဖြစ်ခြင်းကိုလည်း တပ်မက်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တဏှာသည် ဆင်းရဲဖို့ရန် အကြောင်းမှန်ဖြစ်၏-ဟု အရိယာတို့ သိမြင်အပ်သော သဘောတရားသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။

ထိုတဏှာသုံးပါး၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်း၊ ယင်း တဏှာကို စွန့်ခြင်း၊ လွှတ်လွှတ်စွန့်ခြင်း၊ တဏှာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် သာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် အမှန်ပြုခြင်း ဖြစ်၏-ဟု အရိယာတို့ သိအပ်သော သဘောတရားသည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်တည်းဟူသော မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့်မြတ်သည် သာလျှင် ဆင်းရဲ ချုပ်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း အမှန်ဖြစ်၏-ဟု အရိယာတို့ သိအပ်သော သဘောတရားသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။

ဤကဲ့သို့သော တရားဦးခမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို ဘုရားရှေ့နုတ် ကြာကုမုဒိမ္မ ဖွင့်ထုတ်မြှောက်ဖော်ဟောကြားတော်မူသည် ရှိသော်။ အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ပြည်အထိ နေထိုင်လျက် ရှိကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် ကြွေးကြော် ကြလေဟုန်၏။ စကြဝဠာ လောကဓာတ် သည်လည်း ယောင်ကျူးသကဲ့သို့ အထူးပင် လှုပ်လေ၏။ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အရောင်အလင်းကို လွန်သော ဘုရားရှင်၏ တရားညက် အလင်းရောင်သည် ဖြစ်ပေါ်ပေတော့၏။

ဓမ္မစကြာနိဂုံးဆုံးသောအခါ အရှင်ကောဏ္ဍညနှင့်တစ်ဆယ့် ရှစ်ကုဋေကုန်သော တရားနာ နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် သစ္စာလေးပါး ပိုင်းခြားသိမြင်ကြ၍ မဂ်ဖိုလ်တွင် တည်ကြလေ ကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ကြီးမြတ်လှသော ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကို ထူးမြတ်သောယခုလို ဝါဆိုလပြည့် အချိန်အခါဝယ် တည်ငြိမ်သောစိတ်ထားဖြင့် နာယူမှတ်သား နိုင်ကြပါစေ။ ဆက်လက်၍ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် သတိပေး လိုသည်မှာ နာရုံဖြင့် မရပ်နားဘဲ လက်တွေ့ အကျင့်တရား အနေဖြင့်-

(၁) အာရုံငါးပါး ခံစားမှု ကာမသုခလ္လ^၀ကာနုယောဂ၊

(၂) ရေငုပ်မီးလှုံခြင်းစသော အတ္တကိလမထာနုယောဂ- နှစ်ပါးကိုပယ်နိုင်အောင် ကြိုးစားပြီးလျှင် ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်ပါသည်။ ခန္ဓာငါးပါးကို နှစ်သက် တွယ်တာ နေတာ သမုဒယသစ္စာ မည်ပါသည်။ ခန္ဓာငါးပါးနှင့် လောဘ တို့၏ မဖြစ်ပေါ်တာသည် နိရောဓသစ္စာ မည်ပါသည်။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲသတိထားပြီးလျှင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ မှ မြင်အောင်ရှုမှသာ သမုဒယသစ္စာ လောဘ ပယ်ခွာနိုင်ပါ သည်- မဂ္ဂသစ္စာ ပွားများမှသာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓသစ္စာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ပြောရလျှင်- နိရောဓသစ္စာ ပေါ်လိုလျှင် မဂ္ဂသစ္စာပွားများပါ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ပွားများမှသာ လျှင် လောဘတဏှာကို ပယ်နိုင်ပါသည်။ သမုဒယသစ္စာပယ်ခွာ

လိုလျှင် ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးကို မြင်အောင် ပေါ်
အောင် အားထုတ်ရပါမည်။

ဤကဲ့သို့ အကျိုးတရားတွေ ရေတွက်၍ မကုန်နိုင်အောင်
ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားဦး ဒေသနာဖြစ်တဲ့
ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်မြတ်ကို ယခုလို ဝါဆိုလပြည့် အခါ
တော်ဝယ် ဘုန်းကြီးနှင့်တကွ အရှင်မြတ်ငါးပါးတို့က ကြည်ညို
ဆပွား၍ ဓမ္မစကြာပါဠိတော်များကို ဟောကြား ရွတ်ဆိုကြ
သောအခါ တည်ငြိမ်သောစိတ်ထားဖြင့်နာကြားနိုင်ကြပါစေ။

နိဂုံးချုပ်အနေအားဖြင့် တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ-

ယေစ ခေါ သမ္မဒက္ခတေ၊ ဓမ္မေ ဓမ္မာ နှံဝတ္တိနော။
တေ ဇနာ ပါရမေဿန္တိ၊ မစ္စုဇေယျံ သုဒုတ္တရံ။

ယေ စ ခေါ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အကြင်သူတော်ကောင်း
တို့သည်။ သမ္မဒက္ခတေ၊ လွန်စွာထူးမြတ် ကောင်းစွ ဟောကြား
တော်မူအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ လောကဓာတ်ကြီးပဲ တင်ဟီးအောင်
ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဓမ္မစကြာ တရားတော် မြတ်၌။
ဓမ္မာနှံဝတ္တိနော၊ တရားသိမ်းပိုက် မတိမ်းငိုက်ဘဲ စိုက်စိုက် လိုက်
နာ ကျင့်နိုင်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ မုချမသွေ ဖြစ်ကြပါစေ
ကုန်သတည်း။ တေဇနာ၊ နှလုံး ပျော့ပျောင်း ထို သူတော်
ကောင်းတို့သည်။ သုဒုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲကူးမြောက်နိုင်ခဲ့သော။
မစ္စုဇေယျံ၊ သေမင်းနိုင်ငံ ဘုံသုံးတန်ကို။ တရန္တာ၊ ကူးသွား
ကျော်လွှားကုန်လျက်။ ပါရံ၊ ထိုမှာဘက် ကမ်းစွန်း နိဗ္ဗာန်

ကျန်းသို့။ သေန္တိ၊ ရောက်ကြရလေကုန်လတ်၊ (၀၇) မလဲ့မသွေ
ရောက်ကြရကုန်မည်သာတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်-ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဉာဏဝံသ
(နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ် - ပြည် ဇော တိ ကာ ရုံ ကျောင်း၊
တိုက်ကြီးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် - ၁၃၄၈ - ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်
(၂၁-၃-၈၆)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

ကြို့က်ရာရွေးချယ် လမ်းနှစ်သွယ်

တရားတော်

အို-ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သား-ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့-ယနေ့ ဒကာ ဒကာမလို့၏
သောတ ပသာဒ တည်းဟူသော သီရိရွှေခွက်၌ ဘုန်းကြီးက
ကြို့က်ရာရွေးချယ် လမ်းနှစ်သွယ်ဆိုတဲ့ တရားတော် ခြင်္သေ့ဆီကို
လောင်းထည့်မည်ဖြစ်ပါ၍ ငါးသိုင်းများဟင်းဟုန်၊ တရားများ
နားထု ဆိုသလို မဖြစ်ကြစေဘဲ “သာဓကံ သုဏောမ မနသိ-
ကရောမ” ပါဠိ လာရှိသည်နှင့် လျော်ညီစွာ စိတ်ပါဝင်စားစွာ
ဖြင့် အာရုံပြု၍ နာယူကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

န ဟိ ဓမ္မော အဓိဓ္မောစ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။

အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂတိံ။

(ဝိသုဒ္ဓိနိပါတ်၊ အယေ ယရဇာတ်)

ဘော၊ တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်းဝင်ကြတဲ့ သူတော်စင်
အပေါင်းတို့။ ဓမ္မောစ၊ ဓမ္မမည်ငြား ကုသိုလ်တရားသည်လည်း
ကောင်း။ အဓမ္မောစ၊ အဓမ္မမည်ငြား အကုသိုလ်တရားသည်
လည်းကောင်း။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်
တရားတို့သည်။ သမဝိပါကိနော၊ တူမျှသော အကျိုးကိုပေးခြင်း
ရှိကုန်သည်။ နဟိဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အဓိဓ္မော၊ အဓမ္မ မည်
ငြား အကုသိုလ်တရားသည်။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ နေတိ၊ ဆောင်
တတ်၏။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်ငြား ကုသိုလ်တရားသည်။ သုဂတိံ၊
သုဂတိဘဝသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။

ဤဒေသနာတော်၏ အလင်းသွားကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်
တော့ ငရဲသို့ သွားတဲ့လမ်းနဲ့ သုဂတိသို့ သွားတဲ့လမ်းဟု
လမ်းနှစ်သွယ် ရှိနေပါတယ်။ ပုပ္ဖရု ရွှေသမ္ဗုဒ္ဓသတ္တဝါ အနန္တ
ဟူသမျှတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေရာခြင်း ဇာတိအရင်းခံသဖြင့် ဇာတိ
ပစ္စယာ ဇရာ မရဏံ-ဒေသနာတော် အတိုင်း လွဲဖယ်လို့ မရတဲ့
ဇရာ-အိုခြင်း၊ မရဏ-သေခြင်းဆိုတဲ့ ဘေးများကို မုချကိန်းသေ
တွေ့ကြုံကြရပါလိမ့်မယ်။ ဆံဖြူ၊ သွားကျိုးအမျိုးမျိုး ထိုင်း
မှိုင်းပြီး ခါးကိုင်းလေးလံ မဟန်နိုင်တဲ့ အရွယ်ရောက်တဲ့ အခါ
မှာ ဖြစ်စေ၊ သေရမည့်ဆဲဆဲ သေခါနီး မရဏာသန္ဓေရောက်တဲ့
အခါမှာဖြစ်စေ၊ ခလုတ်ထိမှ အမိတ-ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း
နောင်တကြီးစွာ ရတတ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာနောင်တကြီးစွာရတယ်ဆိုတာက အဓမ္မမည်ငြား
အကုသိုလ် ဒုစရိုက်မှုတွေ များပြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဆိုလိုပါ
တယ်။ ဓမ္မမည်ငြား ကုသိုလ် သုစရိုက်တရားတွေ အားထား
စရာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ရန် မရှိ
တော့ပါ။ နေခင်တကြီးစွာရပြီး ပူပန်ရတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ
အကြောင်းမပေါ်သေးတဲ့အခါမှာတော့ မထင်ရှား မသိသာ
သေးသဖြင့် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များက ယုံကြည်ချင်မှ ယုံကြည်
ပေလိမ့်မည်။ ကိန်းသေ တွေ့ကြုံရမည့် အဖြစ်မျိုး ရှောင်လွှဲလို့
မရတဲ့ အခါ မျိုးတွေမှာ သတိ သံဝေဂဉာဏ် ရကြစေရန်
ဆက်လက်ပြီး ဟောကြနာကြပါဦးစို့။

သတ္တဝါတို့ သန္တာန်မှာ ဒုတိယဘဝ အကျိုးပေးဖို့ရာ ကံ
တရားဟာ အစီအစဉ်အားဖြင့် လေးပါး ရှိပါတယ်။ ဒီအစီ

အစဉ်ကို ပါက ဒါနပရိယာယ(ပါက-အကျိုး၊ဒါန-ပေးခြင်း၊
ပရိယာယ-အလှည့်အကြိမ်)ဟု ခေါ်ပါတယ်။ယင်းလေးပါး
ဟူသည်ကား....

၁။ ဂရုကံ၊

၂။ အာသန္နကံ၊

၃။ အာစိဏ္ဏကံ၊

၄။ ကဋ္ဌတ္တာကံ-ဟု လေးမျိုး ရှိပါတယ်။

ဂရုကံဆိုတာ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့် ကြီးလေးသောကံ
ဖြစ်ပါတယ်။ကုသိုလ်အရာ၌ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးမားသော
ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၊ ပဉ္စမ
ဈာန်-ဟု ဆိုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကံ များနှင့် အကုသိုလ်အရာ၌
အပြစ်ကြီးမားသော အနန္တရိကံ များ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ များ
ဖြစ်ပါတယ်။ အနန္တရိယကံဆိုတာ အခြားမဲ့ ဒုတိယဘဝ၌
အကျိုးပေးလေ့ရှိသောကံ ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်း အနန္တရိယကံ
သည် မာတုဃာတကကံ၊ အမိကိုသတ်ကြောင်းစေတနာ၊ ပိတု
ဃာတကကံ၊ အဘကိုသတ်ကြောင်း စေတနာ၊ အမိအဘမှန်း
သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ သေစေလို၍ သတ်မိလျှင်
ကံကြီးထိုက်ပါတယ်။ မိဘတို့က တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျှင်(သို့မဟုတ်)
မိမိက တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျှင် အနန္တရိယကံ မထိုက် သော်လည်း
အနန္တရိယကံ လောက်နီးနီး အပြစ်ကြီးလှပါတယ်။ အခြားသူ
ကို သေစေလို၍ သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်ရာ မိဘကို မတော်တဆမှန်
၍ သေလျှင် မာတုဃာတကကံ၊ ပိတုဃာတကကံ ထိုက်ပါ
တယ်။ အရဟန္တဃာတက၊ ရဟန္တာကိုသတ်ကြောင်း စေတနာ၊
လောဟိတုပ္ပါဒကကံ၊ ဘုရားရှင်၌ သွေးကိုဖြစ်စေသော စေ

တနာ၊ သံသဘေဒကကံ၊ သံသာအချင်းချင်း သင်းခွဲကြောင်း
စေတနာ။ ဤအနန္တရိယကံ ငါးပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို ပြုမိ
လျှင် သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အဝီစိကျပ်ပါတယ်။ ဤကံ ငါးပါး
တွင် သံသဘေဒကကံသည် အပြ်အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဆိုတာ သူ့ဘော်သူမြတ်တို့ ဟောဖော်
ပညတ်အပ်သော တရားမှန်ကို မလိုက်နာဘဲ မှားယွင်းဖောက်
ပြန် မမှန်မကန်သိမြင်တတ်သော ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့
ခေါ်ပါတယ်။ ယင်းသည် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရဝိညာဏ်-
ဟူသော ခန္ဓာငါးပါးတွင် တစ်ပါးပါး၌ အတ္တဟုစွဲလမ်းတတ်
သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သီလက္ခန္ဓာ ဗြဟ္မဇာသသုတ် စသည်၌လာ
သော ခြောက်ဆယ် နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သာမညဖလသုတ်
၌လာသော နတ္ထိကစသော ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် အလွန်များပါတယ်။

ယင်းတို့တွင်-နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အင်္ဂရိယဒိဋ္ဌိ၊
သုံးမျိုးသည်သာလျှင်ပဓာနဖြစ်ပါတယ်။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိဆိုတာ
နောက်နောက်ဘဝ၌ အကျိုးမရှိဟု အကျိုးဝိပါက်ကို တားမြစ်
ပယ်တတ်သောအယူဖြစ်ပါတယ်။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူ
ဟာ သတ္တဝါသေလျှင် ပြီးတာပဲ ပြတ်တာပဲဆိုတဲ့ ဥစ္ဆေဒအယူ
လည်း ရှိပါတော့တယ်။ ပေးလှူကြောင်းဒါန စေတနာအကျိုး

ယစ်ပူဇော်ရကျိုးမရှိ၊ ယစ်ငယ်ပူဇော်ရကျိုးမရှိ၊ ကော်ခင်း
မှု မကော်ခင်းမှုတို့၌ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်မရှိ၊ ဟိုဘက်ဘဝ
မှာတည်သူ့အတွက် ဤဘက်ဘဝမရှိ၊ ဤဘက်ဘဝမှာတည်
သူ့အတွက် ဟိုဘက်ဘဝလည်း မရှိ၊ မိခင်၌ပြုရကျိုးနောင်အခါ
မရှိ၊ ဖခင်၌ပြုရကျိုး နောင်အခါမရှိ၊ ဥပပါတိကသတ္တဝါ နတ်
ဗြဟ္မာဆိုတာ မရှိ၊ အကြင်သူတို့သည် ဤလောက၌ နောက်

လောကသို့ကိုယ်တိုင်သိ၍ မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောပြောပြသနိုင်
ကုန်၏။ ညဉ့်ညတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၊ ကောင်းစွာကျင့်
ကုန်သော ထိုသမ္မာ ဗြဟ္မာဏတို့မရှိကုန်၊ ဤသို့လျှင်နောက်
ဆင့်၌ အကျိုးမရှိဟူသော အယူသည် နတ္ထိကဒိဋ္ဌိမည်ပါတယ်။
အကျိုးကိုပယ်လျှင် အကြောင်းရင်း စေတနာမှလည်း အ
ကျိုးပေးနိုင်စွမ်းသော သတ္တိမရှိရာ ရောက်သောကြောင့် အ
ကြောင်းကံကိုလည်း ပယ်ပြီးသားပင် ဖြစ်ပါတော့တယ်။

အဟေတုကဒိဋ္ဌိဆိုတာက အကြောင်းလည်းမရှိ၊ အကျိုး
လည်းမရှိဟု အကြောင်းအကျိုး နှင်မျိုးလုံးကို တိုက်ရိုက်ပယ်
သောအမှုဖြစ်ပါတယ်။ သတ္တဝါတို့ ညစ်နွမ်းပင်ပန်းဖို့ရာဖြစ်
စေတဲ့ ဇနကအကြောင်းလည်းမရှိ၊ ထောက်ပံ့တဲ့ဥပတ္တမ္ဘက
အကြောင်းလည်းမရှိကုန်ပဲ သတ္တဝါများ ဇင်ကြယ်ရတယ်လို့
မှားယွင်းစွာယူပါတယ်။ ဒီအယူ၌ အကြောင်းမရှိဟုဆိုသဖြင့်
ထိုအကြောင်းနှင့် ဆက်သွယ်၍ဖြစ်သော အကျိုးလည်းမရှိဟု
ဆိုရာရောက်သောကြောင့် အဟေတုကဒိဋ္ဌိက 'အကြောင်းအ
ကျိုးနှင်မျိုးလုံးကို ပယ်သည် မည်ပါတယ်။

အကိရိယဆိုတာက - ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပြုသော်
လည်း ပြုအပ်သည်မမည်၊ ပြုရာမမြောက်ဟု အကြောင်းကံ
ကိုတားမြစ်သောအယူဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် ပြုသူသည်လည်း
ကောင်း၊ သူတစ်ပါးကိုပြုခိုင်းသူသည်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်
ဖြတ်သူသည်လည်းကောင်း သူတစ်ပါးကို ဖြတ်ခိုင်းသူသည်
လည်းကောင်း မကောင်းမှုကို ပြုအပ်သည်မမည်၊ ပြုရာမရောက်
ဟုယူခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဤသို့ယူရာ၌ ကံကိုတားမြစ်လျှင်

ကံ၏အကျိုးလည်းနောင်အခါ မရှိနိုင်ဟု တားမြစ်ရာမှ နှစ်သောကြောင့် ကံကံ၏အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကိုပင် တားမြစ်ရာ ရောက်ပါတော့တယ်။ ဒိဋ္ဌိသုံးမျိုးလုံးပင် ကံကံ၏အကျိုးကို တားမြစ်ကြပါတယ်။ ဘုရားကိုယ်တိုင် ချွတ်လို့ မရလောက်အောင် အခိုင်အမာယူသော မက္ခလိဂေါသလ၊ ပုရာဏကဿ၊ ပ၊ အဇီတဆရာကြီးတို့ယူနည်းဆည်းနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (အလွန်အလွန်စွဲမြဲသော အမြင်မှား) ဖြစ်ပါတယ်။

ဒိဋ္ဌိနှင့်ပညာသည် ကျောချင်းကပ်၍ ပြေးသလို အလွန်စခန်းဝေးပါတယ်။ ပညာဘက်က သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိတို့ထောက်ခံချက်ဖြင့်တိုးတက်လေရာ အကြင်အခါ သူတစ်ပါးတို့နှောင့်ယှက်လို့ မရလောက်အောင် သစ္စာလေးပါးကိုသိ၏။ ရတနာသုံးပါးကိုယုံကြည်၏။ ထိုအခါ သမ္မတ္တနိယတစခန်းသို့ ဆိုက်၍ သောတာပန်ဖြစ်ကာ အပါယ်သို့ကျခွင့်မရှိတော့ပါချေ။ ထိုနည်းတူစွာပင် ဒိဋ္ဌိဘက်မှာလဲ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာဝီရိယ၊ မိစ္ဆာသမာဓိတို့၏ ထောက်ပံ့ကူညီချက်ဖြင့် တိုးတက်လေရာ အကြင်ခါဘုရားရှင်တို့ပင် ချေချွတ်၍ မရနိုင်လောက်အောင် မိစ္ဆာအယူ၌ ခိုင်မြဲ၏။ ထိုအခါ မိစ္ဆတ္တနိယတစခန်းသို့ရောက်၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရခွင့်မရှိ၊ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အဝီစိမ္မာတစ်ကမ္ဘာပတ်လုံးနေရပါတော့တယ်။ သံဃဘေဒကကံထက်ပင် ဤနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံက အပြစ်ကြီးလေးပါသတဲ့ အဝီစိမ္မာ တစ်ကမ္ဘာမပြည့်သေးလျှင် ကမ္ဘာပျက်သော်လည်း မပျက်သောကမ္ဘာသို့ ပြောင်း၍ ဖြစ်စေ၊ ကောင်းကင်မှာဖြစ်စေ ဆက်လက်၍ခံရပါသတဲ့။ အခုပြောတာက ဂရုကံ--ဆိုတဲ့ ကြီးလေးသောကံ ရဲ့အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။

အခု ဆက်လက်ပြီးတော့ အာသန္နကံအကြောင်း ပြောပါမယ်။ အချို့သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံများကို မသေမီ အတော်ဝေးသော ရှေးအဖို့က ပြုထားခဲ့ပြီးနောက် ထပ်ကာ ထပ်ကာ သတိမရဘဲ သေခါနီးမှ ကပ်ပြီးသတိရတတ်ပါတယ်။ ထိုကံမျိုးသည် အာသန္နကံ မည်ပါတယ်။ သေဖို့ရန်အချိန်နီးမှ တရားနာခြင်း၊ ပန်းဆီမီး ပူဇော်ခြင်းစတဲ့ ကုသိုလ် အလုပ်များ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သတ်ပုတ်ရိုက်နှက်ခြင်းစတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ်များအနေနဲ့ အာသန္နကံ မည်ကြောင်းကိုတော့ အထူးပြောဖွယ်ရာ မလိုတော့ပါ။

နောက်အာစိဏ္ဏကံ ဆိုတာက အကုသိုလ်အရာ၌ သူ့အသက် သတ်၍ သူ့ဥစ္စာခိုး၍ အမြဲ အသက်မွေးမှု၊ ကုသိုလ် အရာ၌ အမြဲဒါနပြုမှု၊ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှု၊ စာပေ ပို့ချမှု စီသည်ဖြင့် အမြဲမပြတ် လေ့ကျင့်အပ် တိုးပွားစေအပ်သော ကံမျိုးသည် အာစိဏ္ဏကံ မည်ပါတယ်။ အကုသိုလ် တစ်ခုခုကို ပြုပြီးတဲ့နောက် ခဏခဏ သတိရ၍ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ဟူသော ဝိပဿနာ ကုက္ကုစ္စနှင့် နှလုံးမသာမယာမှု ဒေါမနဿ တို့ ထပ်ကာထပ်ကာ တိုးပွားနေပြန်လျှင် ထိုသို့ တစ်ကြိမ် တစ်ခါ ပြုမိသော အကုသိုလ်သည်ပင် အာစိဏ္ဏကံ ဖြစ်ပြန်ပါတယ်။ ကုသိုလ် တစ်ခုခုကို အားရပါးရ ပြုလိုက်ပြီးနောက် ထိုကုသိုလ်ကို မကြာမကြာသတိရ၍ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာသောမနဿ ဖြစ်နေပါမူ ထိုတစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကုသိုလ်သည်ပင် အာစိဏ္ဏကံ မည်ပါတယ်။

အာသန္နကံ၊ အာစိဏ္ဏကံ နှစ်မျိုးတွင် အာသန္နကံထက် အာစိဏ္ဏကံ ကပိုအားကောင်းပါတယ်။ ပင်ကိုယ် သဘောအား

ဖြင့် အာသန္ဓကံထက် အာစိဏ္ဏကံအား ရှိသော်လည်းအခြား မဲ့ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးရာဝယ် မရဏာသန္ဓဇောဝီထိ နှင့်နီးကပ်နေသောအာသန္ဓကံကသာလျှင်သာလွန်၍အရေးပါ အရာရောက်ပါတယ်။ ပမ္မာအားဖြင့် မနေ့ညနေက ခြံတွင်းသို့ နွားများကို သွင်းထား၍ နံနက်အခါ ခြံတံခါးကိုဖွင့်လျှင်တံခါး အနီးရှိ နွားကြီးသည် နွားအိုကြီးပင် ဖြစ်စေကာမူ ရှေးဦးစွာ ထွက်ရသလိုထို အတူပင်အာသန္ဓကံသည်အာစိဏ္ဏကံလောက် အားမရှိစေကာမူ မရဏာသန္ဓဇောနှင့် နီးကပ်နေသည့်အတွက် ရှေးဦးစွာ ထွက်၍ အကျိုးပေးနိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ရှေးရှေးဘဝတို့၌ ပြုအပ်သော စေတနာနှင့် ယခုဘဝတွင် ဂရုက, အာသန္ဓ, အာစိဏ္ဏ အခြေ အခြေအနေသို့ မရောက်တတ်ဘဲ အမှတ်တမဲ့ သာမန် ပြုအပ် သော ကံများကိုကဋကတ္တာကံ လို့ခေါ်ပါတယ်။ အထက်ပါ ဖော်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒုတိယဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးဖို့ အလှည့်အကြိမ် အစဉ်အားဖြင့်ကံလေးမျိုး ရှိရာတွင်ယင်းကံ လေးမျိုးလုံးကို ပြုမိထားသူများအဖို့နောက်ဘဝဝယ် ဂရုကံ က ပဋိသန္ဓေကျိုးပေး၍ အကုသိုလ်ဘက်တွင် ကိန်းသေ အဝီစိ သို့ရောက်ပါမည်။ ကုသိုလ်ဘက်တွင် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ပါ မည်။ ဂရုကံလည်းမရှိ၊ လောကီစွဲနပ်လည်းမရ၊ အနန္တရိယကံ နိယတမိစ္ဆဒိဋ္ဌိကံလည်းမရှိကြသောယခုကာလ ပုဂ္ဂိုလ်များ၌ သေချိန်နီးမှ ပြုလုပ်သော အာသန္ဓကံက ယဋိသန္ဓေကျိုးကိုပေး မည် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်အဲဒီအာသန္ဓကံဟာအလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ မရဏာသန္ဓဇောတဲသေခါနီးအခါမရောက်မီ အသက်ဝိညာဉ်

ရှိစဉ်အခါက မကောင်းတဲ့အဓမ္မမှု ဒုစရိုက်မှုတွေပြုလုပ်မိခဲ့တာ များလာကြလျှင် သေခါနီးအခါမှာ နောင်တကြီးစွာ ရပြီး တော့ ပြင်းစွာ စိုးရိမ် ပုန်ရတတ်ပါကယ်။ ဒီလို သေခါနီး အခါမျိုးကတော့ ဘယ်သူမှ လွဲဖယ်လို့မရ ကိန်းသေတွေ့ရမှာ မှချ ဖြစ်ပါတယ်။ အကုသိုလ်က ကအကျိုးပေးတဲ့အခါမိုးဝေး တဲ့ နွေရာသီမှာ နေပူ အနွှံ့ဖိနပ် ပျောက်သလို ဒုက္ခကြီးရောက်ရ ပါလိမ့်မယ်။

အဓမ္မဒုစရိုက်မှုတွေ များခဲ့လို့ သေခါနီးအခါ ပုပန်ရတဲ့ သာဓကကို ဆက်လက်ပြီး ဟောကြနာကြပါဦးစို့။ ။ ရှေးအခါ ကသောဏအမည်ရှိတဲ့ မထေရ်မြတ်၏ ဖခင် ပုဏ္ဏားကြီးဟာ သားသမင်တွေကို သတ်ဖြတ်တဲ့ ဒုစရိုက်မှု အကုသိုလ်စုတွေကို တစ်သက်လုံးပြုလုပ်ခဲ့တာဖြစ်တော့ သား မထေရ်မြတ်ကစောင့် ရှောက်လိုသောအားဖြင့် ကျောင်းကို ခေါ်ပြီးတော့ သင်္ကန်း ဝတ်ပေးထားပါတယ်။ တစ်နေ့သောအခါ ဖခင် ရဟန်းကြီး သည် သေရာ ညောင်စောင်း၌ လျောင်းစက်၍ မရဏသန္ဓ် အခါနီးလာတော့ကာ ခွေးတို့သည် မိမိအားလာ၍ ကိုက်တော့ မည့်ဟန် ချီတော့မည့်ဟန်ဖြင့် မကောင်းတဲ့ ငရဲနိမိတ်တွေ ထင် လာတော့ ချင်သား သောဏ ငါ့ကိုကယ်ပါ၊ စောင့်ရှောက်ပါ၊ ငါ့အား ခွေးတို့သည် ကိုက်တော့မည့်ဟု အပူတပြင်း လွန်လွန် မင်းမင်း ပြောကလည်သဖြင့် ချုံးချင်ကြွေး ပူဆွေးခြင်း ဖြစ်ရ ပါသတဲ့။ နောက်ဆုံးစုံတော့ကာနီး မရဏ သန္ဓ်အခါ ဆိုတာက ဘယ်သူမှလွဲဖယ်လို့မရဘူး မဟုတ်လား၊ ကိန်းသေ ရောက်ကြ ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုရောက်တဲ့အခါမှာ အဓမ္မမှုအကုသိုလ်ဒုစရိုက် များခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကိုယ့်အတွက်နဲ့ ကိုယ် စူးနှုတ်လို့

မရနိုင်ဘူးဆိုတာလို ကိုယ်ပြုခဲ့တဲ့အဓိမ္မကံက နှိပ်စက်လာတော့ ကယ်ပါယူပါတစာစာနှင့် ဗျာပါသောက ဒုက္ခမအေး ပူဆွေး ရတဲ့အဖြစ်နဲ့သာ တွေ့ကြုံရပါတယ်။

အဲဒါလို ဖခင်ရဟန်းကြီး၏ အသံကို ကြားရတော့ သား သောဏမထေရ်မြတ်က ငါ့ရဲ့ ဖခင်ကြီးတော့ မကောင်းတဲ့ ငရဲ နိမိတ်တွေ ထင်လေပြီ။ ငါလိုသားတစ်ယောက်၏ရှေ့ မှောက်မှာ ကတိ တိမ်းပါပြီး ချွတ်ချော် မသွားရအောင် ကယ်ဆယ်မှု ဖြစ်တော့မယ်-ဟု စဉ်းစားပြီး ညောင်စောင်းနှင့်တကွ ဖခင် ရဟန်းကြီးကို စေတီတော်ရင်ပြင် အရောက် ရွှေ ယူပြီး သကာလ သာမဏေများအား ပန်း၊ ဆီမီး အစရှိတဲ့ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုများ ကို ယူစေ၍ ပူဇော်လှူဒါန်းစေပြီးလျှင်....

‘ဖခင်ရဟန်းကြီး၊ သင်၏ မျက်မှောက်မှာရှိတဲ့စေတီ တော်ကိုပဲ ဟာဒီ ပန်း၊ ဆီမီးအစရှိတဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုတွေ နဲ့ မြတ်စွာဘုရားအား ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်း ပူဇော်ပါ။ ဖူးမြော် ကန်တော့ပါ။ သင်ဖခင်အတွက် စီမံထားပါ တယ်’

လို့ ကလျာဏမိတ္တဖြစ်တဲ့ သားရဟန်းက တိုက်တွန်းပေးလိုက် ပါတယ်။ သားရဟန်းတော်က တိုက်တွန်းတဲ့အတိုင်း ဖခင် ရဟန်းကြီးသည် ကောင်းသောလုံးသွင်း ယောနိသော မနသိ ကာရဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား အာရုံ ပြုလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင် နှက်မကောင်းတဲ့နိရယ ငရဲနိမိတ်တွေပျောက်ပြီး ကောင်းသော သူတို့လားရာဌာန သုဂတိဘုံဘဝသို့ ရောက်ကြောင်း နိမိတ် ကောင်းတွေထင်လာပြီးတော့ အဲဒီရဟန်းကြီး ဘဝကူး ကောင်း သွားတယ်-လို့ကျမ်းဂန်များမှာ အထင်အရှားရှိပါတယ်။

သီဟိုဠ်ကျွန်း မဓုရင်္ဂဏ ရွာ၌ တံခါးစောင့် ယောက်ျား တစ်ယောက်သည် အနှစ်ငါးဆယ် ကာလပတ်လုံး ပါဏာတိ ပါတကံ ဖြင့်သာ အသက်မွေးမှုအားထုတ်ခြင်းပြုပြီး၊ မကောင်းမှု ကိုသာ ပြုလုပ်နေခဲ့ရာ သေခါနီး ကာလရောက်လာလေသော်ဂိရိ ဝိဟာရ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော စူဠပိဏ္ဍပါတိကမထေရ် မြတ်က-ဒီဒကာသည် ငါမြင်လျက် ငါသိလျက် ငါ့မျက်မှောက် ဖြစ်လျက် မပျက်စီးစေလင့်-ဟု ကရုဏာစိတ်ဓာတ် လှုံ့ဆော် အပ်ပါသောကြောင့် ဒကာ၏ အနီးအပါးသို့ ကြွသွားတော်မူ ပြီးလျှင် ဒကာ-သီလဆောက်တည်ပါဟု တိုက်တွန်း လတ်သော် ဒကာကလည်း- ပေးသနားတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထား ၍မထေရ်က သီလပေးသနားတော်မူရာ သရဏဂုံ မျှလောက်ကို သာယူနိုင်ပြီးလျှင် သီလကို ပီပြင်စွာ မဆိုနိုင်မရွတ်နိုင်ဖြစ်နေပါ သတဲ့။

အဲ့ဒီအခါကာလမှာ မထေရ်မြတ်ကလဲ သရဏဂုံ မျှဆောက် တည်နိုင်လျှင်လည်း အကျိုးရှိနိုင်ပါပြီဟုလုံးပြု၍ပြန်ကြွတော် မူရာ မကြာမြင့်မီ ထိုတံခါးစောင့် ယောက်ျားခမျာ စုတေ ပျက်ကြွ သေလွန်လေလျှင် သေခါနီးကာလ အားထုတ်အပ် သော သရဏဂုံ ကုသိုလ်ကြောင့် သုဂတိချမ်းသာ နတ်နန်းသို့ ပြောင်းကြွစံမြန်းရကြောင်းကို ကျမ်းဂန်၌ ညွှန်ပြတော်မူထား ပါတယ်။ သေခါနီးကာလ မရဏာသန္ဓေအခါမှာ ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်တဲ့ အာသန္ဓေကံ ဟာဘယ် လောက်အရေးကြီးသလဲ ဆိုတာ ဘဝတစ်ပါးသို့ အကူးအပြောင်းကိုယင်းကံက ဖန်တီး ပေးလိုက်တာ ဖြစ်ပေတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့ မုဆိုးကြီးဝတ္ထုနဲ့ တံခါးစောင့် ဝတ္ထုတို့ကို ထောက်ထားလျှင် ကလျာဏ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများ ရှိကြပါက ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက် ဘဝမှလဲ စား၊ ဝတ်၊ နေရေး ပြေလည်နိုင်ပါတယ်။ သံသရာနောင်ရေးအတွက်မှလဲ သုဂတိ ဘဝအဆက်ဆက်၌ အထက်အထက်ကိုသာ တက်လှမ်းပြီး နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာအထိ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိကြောင်း သိနိုင်ပါတယ်။ အခု တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ-ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်း တို့မှာ ကလျာဏမိတ္တလို့ ခေါ်ရမဲ့သားရဟန္တာ၊ တူရဟန္တာများ ရှိကြပါရဲ့လား၊ ရှိခဲ့သော် ဒကာ-ဒကာမတို့ကော သားရဟန္တာ တူရဟန္တာကြလားတဲ့အခါ သိကြမှာလား၊ ဦးဆောက်သွေး ကြောပြတ်တဲ့ရောဂါလေ ဖြတ်ရောဂါစသည်ဖြင့် သတိမရနိုင်တဲ့ ဝေဒနာများ ဖြစ်နေပါလျှင် ဘယ်ကံကို အားကိုးရမှာတုန်း ဒကာ-ဒကာမတို့ သန္တာန်မှာ အားကိုးလောက်တဲ့ကံများ ပြု၍ပြီး ကြပါပြီလား။

အဓမ္မလမ်းနဲ့ ဓမ္မလမ်းရယ်လို့ လမ်းနှစ်သွယ်ရှိရာတွင် ဘယ်လမ်းကို ရွေးပြီးပါပြီလဲ၊ မည်သည့်လမ်းကိုမှ မရွေးဘဲခြေ စုံရပ်နေ၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ တစ်လမ်းလမ်းသို့ မြန်းရမည်မှာ ဝေဒနာ အမှန်ဖြစ်ပါတော့တယ်၊ ကိန်းသေရောက်ကြရ၊ တွေ့ကြုံ ကြရမယ်၊ မရဏသန္ဓေအခါဆိုတာ ဘယ်သူမှလွန်ဆန်လို့ မရ ပါဘူး။ အဲဒီ မရဏသန္ဓေအခါမျိုး သေခါနီး ကာလမှာ အား ထုတ်အပ်ပြုလုပ်အပ်တဲ့ အာသန္ဓေကံ အရေး အခွင့်ကြုံလာရင် အကုသိုလ်မှ ပြုလာကြတဲ့ သူတွေကတော့ အားကိုးစရာမရှိ တော့သဖြင့် ပူလို့ ကြရတော့တယ်။ အားကိုးစရာကုသိုလ် စေတနာတွေရှိကြရင်တော့ ပူပန်ဖို့မလိုတော့ပါဘူး။

ထို့ကြောင့် မရဏသန္ဓေအခါမရောက်မီ နောင်တပူဆွေး
ငိုကြွေးရမဲ့အကုသိုလ်မှုတွေကို ကြဉ်ဖယ်၍ တကယ်အားထားရ
မပူပန်ရမယ်။ ကုသိုလ်အလုပ်တွေကိုသာ ကြိုးစားလို့ လဉာဏာ
ဟဖြင့် အားထုတ်ပြုလုပ်ကြစေလိုပါတယ်။

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။

သုခဏော သုမုဟုဒတ္တာစ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မာစာရိသု။

ဟူ၍ တိကအင်္ဂုတ္တရ မင်္ဂလဝဂ် ပုဗ္ဗကုသုတ်လာသည်နှင့် အညီ
ယခုလို တရားဓမ္မကို ကြည်သာ ရှင်ပြ ကြားနာပြီးတဲ့အချိန်မှ
စ၍။ တုမှာကံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့အား။
သုနက္ခတ္တံ၊ ကောင်းသောနက္ခတ် ဖြစ်ကြပါစေ။ သုမင်္ဂလံ၊
ကောင်းသောမင်္ဂလာဖြစ်ကြပါစေ။ သုပ္ပဘာတံ၊ ကောင်းသော
မိုးသောက်ခြင်းလဲဖြစ်ကြပါစေ။ သုဟုဋ္ဌိတံ၊ သာယာသန့်ရှင်း
ကောင်းသောအိပ်ယာမှတစ်ဆင့်လဲဖြစ်ကြပါစေ။ သုခဏောစ
ကောင်းသော ခဏလဲ ဖြစ်ကြပါစေ။ သုမုဟုဒတ္တာစ၊
ကောင်းသော မုဟုတ်လည်းဖြစ်ကြပါစေ။ ဗြဟ္မာစာရိသု၊ မြတ်
သောအကျင့်ကိုကျင့်သော သူတော်ကောင်းတို့၌။ သုယိဋ္ဌံ၊
ကောင်းစွာပူဇော်ခြင်းလည်းဖြစ်ကြပါစေ။

သကျာနံ၊ သာကီဝင်မင်းသားတို့၏။ နန္ဒီ ခုနော၊ အားရနှစ်
သက်ခြင်းကို တိုးပွားစေတတ်သောမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိ
ယာဇောဒီပင်၏။ မူလအနီးတစ်ခွင်အပရာဇိတပလ္လင်၌ ဇယန္တော
ယထာ၊ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်မြင်တော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ
ဤအတူသာလျှင် တုမှာကံ၊ တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်းဝင်ကြ
တဲ့ သူတော်စင်အပေါင်းတို့အား။ ဇယော၊ ဘေးရန်ခပင်း
အောင်မြင်ခြင်းသည်။ ဟောတုဖြစ်ပါစေသည်။ ဇယမင်္ဂ

လေ၊အောင်ရာ အောင်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာ
အပေါင်းတို့ကို၊ ဇယဿ၊ခရီးရောက်အောင် ပြီးမြောက်လျှင်
လျှင် အောင်မြင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသော ဆရာတော် .... ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
ဩသဓာဘိဝံသ (နိုင်ငံတော်သံသံမဟာနာယက
အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ် .... ပုဏ္ဏာ ရာ မ စျေး ကျောင်း၊
ညောင်တုန်းမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် .... ၁၃၄၇-ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆို
လပြည့်နေ့။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ .... မြန်မာ့အသံမှအသံလွှင့်ဟော
ကြားသည်။

အနန္တလက္ခဏသုတ္တန်

တရားစော

သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူ၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုနှစ် ဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့ ညနေချမ်းဝယ် အရှေ့ လပြည့်ဝန်းကြီးတစ်ခြမ်း ပေါ်ထွက်လာချိန် အနောက်၌ နေတစ်ခြမ်းဝင်ချိန် အခါတွင် သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ ဖြစ်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ အတူ သီတင်းသုံးခဲ့ဖူးသည့် အလုပ်အကျွေး ပြုခဲ့ကြသူ ပဉ္စဝဂ္ဂငါးဦးတို့အား- ဧဋ္ဌိ မေ ဘိက္ခုဝေ အန္တောစရိယော ဓမ္မစကြာတရားဦးကို စတင် ဟောကြားတော်မူသည်။ ဓမ္မစကြာတရားတော်၏အဆုံး၌ အရှင်ကောဏ္ဍညသည် ဉာဏ်အလင်းပေါက်၍ သောတာပန်အဖြစ်သို့ရောက်လေသည်။ ထိုသို့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးနောက် ဟေိဘိက္ခု ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မိဂဒါဝုန်တော၌ပင် ဝါကပ်တော်မူလျက် ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှစ၍ မြို့ရွာအတွင်းသို့ ဆွမ်းခံမျှကြွတော်မမူဘဲ ပဉ္စဝဂ္ဂရဟန်းတို့၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော အညစ်အကြေးအနှောင့်အယှက်တို့ကို သုတ်သင် တားဆီးရန်အလို့ငှာ နေ့ညမပြတ် အမြဲစောင့်ကြပ်လျက် တရားဟောခြင်း အဆုံးအမ သြဝါဒ ပေးခြင်းဖြင့် ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာပင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်။ ပဉ္စ

ဝဂ္ဂိ ငါးဦးတို့အနက် နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကို အဆုံးအမ
 သြဝါဒ ပေးတော်မူစဉ် သုံးပါးသော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်း
 အတွက် လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းသုံးပါးတို့ ဆောင်ယူ
 ခဲ့သော ဆွမ်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် တကွ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦး
 ဤခြောက်ပါးတို့သည် မျှတကြကုန်၏။ သုံးပါးသောရဟန်း
 တို့ကိုသာ ဆုံးမသြဝါဒ ပေးတော်မူစဉ် နှစ်ပါးသောရဟန်းတို့
 သည် ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ထိုနှစ်ပါးသော
 ရဟန်းတို့ ဆောင်ယူလာခဲ့သော ဆွမ်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားနှင့်
 တကွ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦး အားလုံး ဤခြောက်ပါးတို့သည် မျှတ
 ကြကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးတို့ကို စောင့်
 ရှောက်တော်မူ၍ အဆုံးအမ သြဝါဒ ပေးတော်မူရာ ဝါဆို
 လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဝပ္ပမထေရ်သည် သောတာ
 ပန်ဖြစ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် နှစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဘဒ္ဒိယ
 မထေရ်သည် သောတာပန် ဖြစ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်
 သုံးရက်နေ့၌ အရှင် မဟာနာမ မထေရ်သည် သောတာပန်
 ဖြစ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် လေးရက်နေ့၌ အရှင်အဿဒိ
 မထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်သည်။ ဤသို့အစဉ်အတိုင်း သော
 တာပတ္တိဖိုလ်၌တည်ကြ၍ ဧဟိ ဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ကို အသီးသီး
 ခံယူကြလေသည်။

ဝါဆိုလပြည့်ကျော်ငါးရက်နေ့၌ မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား
 သည် ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးတို့အား အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောကြား
 တော်မူသည်။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောကြား ပြီးသည့်
 အဆုံး၌ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကြ၍
 ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးတို့သည် ဂေါတမဗုဒ္ဓ

ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ ရှေးဦးစွာ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြသူ များ ဖြစ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့သည် လူသား ငါးဦးတို့ ရှေးဦးစွာ ရဟန္တာဖြစ်သောနေ့ ဖြစ်သဖြင့် ရဟန္တာ နေ့ဟု ဥဒါန်းဖော်ကုန်း တွင်လေသည်။

အနတ္တ=န+အတ္တ၊ န=မဟုတ်၊ အတ္တ=ငါ့အလိုသို့လိုက်ပါခြင်း၊ အစိုးတရ မိမိဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ခြင်း။ အနတ္တ=မိမိအလိုသို့ မလိုက်ပါခြင်း၊ အစိုးတရ မိမိဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်ခြင်း။ ထိုအတ္တဟူသော သဘောကို အမာခံဖွေရှာ စိစစ်လိုက်သောအခါ အချို့က ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အတ္တဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းကြသည်။ အချို့က စိတ်ကို အတ္တဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းကြသည်။ အချို့က သဘာဝဓမ္မကို အတ္တဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းကြသည်။ အချို့က ဤရုပ်ဤနာမ်မှ အခြား တစ်ပါးသော မပျက်မစီး အမြဲတည်သော အနှစ်သာရ အမာခံ သဘောတရားတစ်ခုကို ကြံဆ၍ အတ္တဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် အနတ္တဟုဆိုလျှင် အထက်ဖော်ပြပါ စွဲလမ်းချက် အားလုံးကို ငြင်းဆိုပြီး ဖြစ်တော့သည်။ တစ်နည်းလည်း အနတ္တသဒ္ဒါသည်-

- (၁) အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း၊ မိမိ ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်ခြင်း အနက်၊
- (၂) ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိခြင်းအနက်၊
- (၃) ပြုစီမံတတ် ဖန်တီးတတ်သောသဘောမှ ဆိတ်သည်းခြင်း အနက်၊
- (၄) တိတ္တိတို့ကမပျက်မစီး အမြဲတည်သည်ဟု ခွဲယူသော အတ္တကို ပယ်ခြင်း အနက်-ဘူ၍ အတ္တအဓိပ္ပာယ် လေးမျိုးပြ၏။

ထိုလေးမျိုးတို့တွင်-

(၁) ဖြစ်ဆဲ ဥပါဒ် ခဏ၌ ရှိသော ရုပ်သည် တည်ဆဲ ဌီခဏသို့မရောက်ပါစေလင့်၊ အိုသောရုပ်သည် မပြို မကွဲ မပျက်စီးပါစေလင့် ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိတို့ တောင့်တတိုင်း မဖြစ်ခြင်း အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့် အနတ္တ မည်၏။

(၂) ရုပ် ဝေဒနာ သညာ စသော တရားတို့သည် မိမိတို့ သဘောအတိုင်းသာ ဖြစ်ပျက်နေကြသည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ မည်သို့ရှိစေဟု အမိန့်ပေးနိုင်သည့် ပိုင်စိုးသူ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မရှိခြင်း အနက်ကြောင့် အနတ္တ မည်၏။

(၃) ရုပ် ဝေဒနာ သညာ စသည်တို့သည် ပြုလုပ်တတ် ခံစားတတ် ပြုပြင် စီရင်ဘတ်သော သဘောမှ ဆိတ်သည်းခြင်းအနက် သဘောကြောင့် အနတ္တ မည်၏။

(၄) သာသနာပ တိတ္ထိ^၁တို့သည် မပျက်မစီး အမြဲ တည် သော အမာခံ အနှစ်သာရကို အတ္တဟု ကြံဆ စွဲလမ်းကြကုန်၏။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ စသည်တို့ သည် ထိုအမာခံ အတ္တသဘော မရှိခြင်းကြောင့် အနတ္တမည်၏။

ဤအနက်လေးချက်တို့တွင် အလိုသို့မလိုက်ခြင်းအနက်၊ ပိုင် ဆိုင်သူမရှိခြင်းအနက် ဤအနက်နှစ်ပါးကို အနတ္တလက္ခဏသုတ် တော်၌- “န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ၊ ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသိတိ။

‘ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့မဖြစ်
ပါစေလင့်’ဟု မိမိဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ရန် ရုပ်၌ တောင့်တ၍ မရ
စကောင်း-စသော စကားရပ်ဖြင့် ဖော်ပြ ဟောကြားတော်
မူသည်။ ပြုစီမံမှု ဖန်တီးမှု သဘောမှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းအနက်၊
မပျက်မစီး အမြဲတည်သည့် သဘောရှိသည်ဟု တိတ္ထိတို့စွဲလမ်း
ယူဆသော အတ္တကို ပယ်ခြင်းအနက် ဤ အနက် နှစ်ပါးကို-
ယသ္မာစ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တံ၊ တသ္မာ ရူပံ
အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

‘ရဟန်းတို့၊ ဤရုပ်သည် အနတ္တဖြစ်သောကြောင့် နာကျင်
ခြင်း ဖြစ်ရ၏’ စသော စကားဖြင့် ဖော်ပြ ဟောကြားတော်
မူသည်။

ဤအနတ္တ ဓာတ်သဘောသည် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်
မူသော သာသနာ အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ပွင့်တော်
မမူသော သာသနာပအခါ၌သော် လည်းကောင်း မိမိသဘာဝ
အတိုင်း တည်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဖော်ထုတ် ဟောကြားမည့်သူမရှိ
လျှင် သတ္တဝါတို့ မသိနိုင်ကြချေ။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ပွင့်တော်
မူလာသောအခါမှသာ ထိုအနတ္တဓာတ် အနတ္တ သဘောကို
ဟောကြားထုတ်ဖော်သဖြင့် လူ့နတ်မြဟွံာတို့ သိရှိ နားလည်
ကြရလေသည်။ သတ္တဝါတို့သည် မမြဲခြင်း အနိစ္စ သဘော၊
ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခသဘောကို သိလွယ် မြင်လွယ်ကြသော်လည်း
အနတ္တသဘောကိုမူကား သိမြင်ရန်ခက်ခဲလှသည်။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပရိပဏ္ဍသ ပါဠိတော်
ဆဆက္ကံသုတ္တန်စသည်၌ထင်ရှားပေါ်လွင်သော အနိစ္စ လက္ခဏာ
ဖြင့် ခက်ခဲသော အနတ္တလက္ခဏာကို ထင်ရှားအောင် ဟောပြော

တော်မူသည်။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် အရဟန္တသုတ်စသည်၌ ထင်လွယ်
ပြင်လွယ်သာအနိစ္စလက္ခဏာတို့ဖြင့် ခက်ခဲသိမ်မွေ့သောအနတ္တ
လက္ခဏာကို ထင်ရှားအောင် ဟောပြောတော်မူ၏။ ဤ အနတ္တ
လက္ခဏာသုတ် ရှေ့ပိုင်း၌ ဒုက္ခ လက္ခဏာဖြင့် အနတ္တသဘောကို
ထင်ရှားအောင် ဟောတော်မူ၏။ ဤသုတ် တေ ပရိဝဋ္ဌံ ဓမ္မ
ဒေသနာစခန်း၌ အနိစ္စလက္ခဏာ , ဒုက္ခလက္ခဏာ နှစ်ရပ်ဖြင့်
အနတ္တလက္ခဏာကို ထင်ရှားအောင် ဟောပြောတော်မူသည်။

အနတ္တ လက္ခဏ သုတ်တော်ကို အခန်းအားဖြင့် ဝေဖန်
ပိုင်းခြားရလျှင်....

- (က) ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနတ္တဖြစ်ပုံ၊
- (ခ) ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်ပုံ၊
- (ဂ) ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့် ရှုမြင်ပုံ၊
- (ဃ) ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပုံ၊
- (င) ပဉ္စပဂ္ဂီ ရဟန်းတို့ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြပုံ-ဟူ၍ အပိုင်း ကြီး
ငါးပိုင်းဖြစ်သည်။

(က) ရှုပုံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တ-မှ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ
အဟောသီတိ-တိုင်အောင်သော ကောင်းဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏
အလိုသို့မလိုက်ခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိခြင်း၊ ပြုလုပ်ခံစားတတ်ဖန်
တီးတတ်သောသဘောမှဆိတ်သုဉ်းခြင်း၊ တိတ္ထိတို့ ယူဆစွဲလမ်း
သော အဋ္ဌ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်
အနတ္တ ဖြစ်ပုံကို ပြောတော်မူသည်။

အာဗာဓာယ သံဝတ္ထတိ” ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် နာကျင်မှု ဆင်းရဲဒုက္ခ လက္ခဏာကို အခြေခံထား၍ ခန္ဓာငါးပါး၏ အနတ္တဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူသည်။

(ခ) တံ ကိံ မညထ-မှ နော ဟေတံ ဘန္တေ - တိုင်အောင်သောစကားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စဖြစ်ပုံကို တစ်ကျော့တစ်ပြန်၊ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို တစ်ကျော့တစ်ပြန်၊ အနတ္တဖြစ်ပုံကို တစ်ကျော့တစ်ပြန်အားဖြင့် သုံးကျော့ သုံးပြန် တိုင်အောင် အမေးအဖြေပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအပိုင်းသည် တေ ပရိဝဇ္ဇ ဓမ္မဒေသနာမည်၏။

(တေ=သုံးကြိမ် + ပရိဝဇ္ဇ=ပြန်၍ + ဓမ္မဒေသနာ=တရားဟောခြင်း)။

(ဂ) တဿာ တိဟ-မှ သမ္မပ္ပညာယ ဒဠဗ္ဗံ - တိုင်အောင်သောစကားဖြင့် အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် အတိုင်းအပြင် အကြမ်းအနု အယုတ်အမြတ် အဝေးအနီးဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏အလိုသို့မလိုက်ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းမြတ်သော ဝိပဿနာ ပညာသညာဖြင့် သိမြင်စုံကို ဟောတော်မူ၏။

(ဃ) ဧဝံ ပဿံ-မှ ပဇာနာတိ-တိုင်အောင်သော စကားဖြင့် မဂ်သို့ဆိုက်ရောက်စေနိုင်သည့် အထွတ် အထိပ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် (ဝုဠာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ)ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့်တက်၍ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွားပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူပါသည်။

(င) ဣဒ မဝေါစ- မှ ဝိမုစ္စံ သူတိ- တိုင်အောင်သော

မန် ၉ စကားဖြင့် အနတ္တလက္ခဏာသုတ်တော်ကို နာကြားရသောပဉ္စဝဂ္ဂီ

ရဟန်းတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြောင်းသို့ နိဂုံး
ချုပ်ပြဆို ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်
မူကြပုံကိုအတုယူ၍ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကိုရလိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
ကလျာဏနွယ်ဝင် သူတော်စင် အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုး
ကောင်းသမီးတို့သည် အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကြီးကို နေ့ည
မပြတ် ရှိသေစွာ ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြ၍ ခန္ဓာငါးပါး၌ အနတ္တ
လက္ခဏာ ထင်မြင်လျက် အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင် ကြိုးစား
အားထုတ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။ ယခုဘုန်းကြီး အပါအဝင်
သံဃာငါးပါးတို့က အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကိုရှုတ်ဆိုဟော
ကြားကြပါမည်။ ရှိသေစွာ နာကြားကြပါကုန်လော့။

(နမော တဿ.....အနတ္တလက္ခဏသုတ်)။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ မြန်မာနိုင်ငံတော်သား
များနှင့် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားသတ္တဝါအများတို့သည်ကိုယ်စိတ်
နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်- ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဉာဏာ
ဘိဝံသ(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)။ (နိုင်ငံတော် သံဃာ
မဟာနာယကအဖွဲ့၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ် - ဝါးတန်းစာချကျောင်း မိုးကောင်း
တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် - ၁၃၄၇-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်
၅-ရက်။ (၆-၈-၈၅)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

ဒေဝဒုတသုတ္တန်

တရားတော်

စောဒိတာ ဒေဝဒုဟေတိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။

တေ ဒီဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟိနကာယူပဂါ နရာ။

ယေမာဏဝါ၊ ရှေးက ကောင်းမှု ကောင်းကျိုးပြု၍ လူ့ရွာ
ဖြစ်သူ အကြင်လူတို့သည်။ ဒေဝဒု တဟိ၊ အိုနာသေတွေ့ချိန်
မစေ့မီ မမေ့စေရေး အသိပေးဟန် သေမင်းတမန် တို့သည်။
စောဒိတာ၊ အိုနာသေရေး မရောက်သေးမီ အနွေးလက်ငင်း
အပြစ်ကင်းသည့် ပြုခြင်း ပြောခြင်း ကြံခြင်းဟုဆို ကုသိုလ်
သမိုက် သုစရိုက်ကို ပြုလိုက်ကြလေဟု အထွေထွေပြု အခြေကျ
အောင် နေ့ညမရွေး အသိပေးနေကြရပါကုန်လျက်။ ပမဇ္ဇန္တိ၊
ပြုရကောင်းပင် သိမဝင်နှင့် သိပင်သိလည်းပြုမူရဲဘဲ ရှောင်လွှဲ
ပေါ့ဆ မေ့လျော့နေကြကုန်၏။ တေနရာ၊ ကုသိုလ်ပြုခွင့် ကြုံရ
လင့်လည်း လေးဖင့်ပေါ့ပေါ့ မေ့လျော့နေသူထိုထိုလူတို့သည်။
ဟိနကာယူပဂါ၊ သေသည်မှ နောက် ယှက်ညှိသော ဘဝသို့
ရောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တံ၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ တွက်မရ
အောင် ရှည်စာစုရုံးနေညဉ့်ကာလပတ်လုံး။ သောစန္တိ၊ ချမ်းသာ
ကင်းလွဲ လွန်ဆင်းရဲလျက် အမြဲဆူပြေး ပူဆွေးကြရလေကုန်၏။

သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၂၅၃၁၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ်
၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ မြန်မာ့အသံမှ မြန်မာ
နိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံတော်သူ-နိုင်ငံတော်သားအားလုံး နာယူ
မှတ်သား သတိသံဝေဂတရားဖြစ်ပွားကြပြီးပြီစွမ်းနိုင်လောက်

သည့် ဆိုင်ရာကုသိုလ်ကိစ္စများကို လေးလေးစားစား မြတ်မြတ် နိုးနိုး ပြုလုပ် ပွားများ နိုင်ကြစေရန် ရည်သန်ကာ ဒေဝဒူတ သုတ္တန် တရားတော်ကို ဟောပြောပါမည်။ ဒေဝဒူတသုတ္တန် တရားတော်သည် ဂေါတမ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ ကိုယ်တော်တိုင် ဟောပြော အပ်သော တရားဖြစ်သည့်ပြင် ဂေါတမသဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား အလှူငှာပွင့်ပြီးတော်မူကြသော ဂင်္ဂါဝါလု သံစုမက ပွင့်တော်မူကြပြီးကုန်သော ဘုရားရှင် အားလုံးကလည်း ထုတ်ဖော် ဟောပြောအပ်သော တရားဖြစ်ပါသည်။

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားအားလုံးသည် ဘာကြောင့် ဤ ဒေဝဒူတသုတ္တန် တရားတော်ကို မလွတ်တမ်း ဟောကြားတော် မူခဲ့ကြပါသလဲဆိုသော် ဤဒေဝဒူတသုတ္တန် တရားတော်ကို လေးလေးနက်နက် နာယူမိကြသောပုဂ္ဂိုလ်များသည်မိမိတို့သန္တာန်မှာ သံဝေဂဉာဏ်ပေါ်သော ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သော အခြင်းအရာဖြစ်သော ဩတ္တပ္ပနှင့်တကွ အသိဉာဏ်မဟာကုသိုလ်တရားများ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားကြသဖြင့် မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တရားတွေကို ကင်းနိုင်သည်ထက် ကင်းနိုင်အောင် ရှောင်ကြဉ်ကြပြီး ကောင်းမှု သုစရိုက်တရားတွေကို ပြည့်စုံစေသည်ထက် ပြည့်စုံအောင် လေးစားရုံသေစွာ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက် သွားကြမည် ဖြစ်သည့်အတွက် မသေမီအချိန်မှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံစွာ နေထိုင်နိုင်ကြ ပါလိမ့်မည်။ သံဝေဂဉာဏ်တွေ အလွန် အလွန်ဖြစ်၍ တရားကို တကယ် တကယ် အားထုတ်ကြပါလျှင် ပါရမီအားလျော်စွာ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရသည်အထိ ကောင်းကျိုးတွေနှင့် ပြည့်စုံသွားနိုင်ကြပါသည်။

ဖြစ်နေဆဲဘဝမှ ကွယ်လွန်သည့်အခါမှာလည်း လူကောင်း
 နတ်ကောင်းအဖြစ်ကို ရနိုင်ကြပါသည်။ ထိုထိုမိမိ သံဝေဂဉာဏ်
 ဖြစ်ပွားမိခဲ့ဖူးသည့်အတွက် ဖြစ်ရာ လူနတ် သုဂတိ ဘဝတွေမှာ
 တစ်ဘဝထက်တစ်ဘဝ မကောင်းမှုတွေကို ဝေးဝေးရှောင်ကြဉ်
 မှုတွေကို မြင့်သည်ထက်မြင့်အောင် ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြပြီး မဂ်ဖိုလ်
 တရားတွေနှင့် ပြည့်စုံကာ ဆင်းရဲအားလုံး ငြိမ်းသွားနိုင်ကြပါ
 သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲအားလုံး ငြိမ်းသွားသည်အထိ ကျေးဇူး
 ပြုပေးနိုင်သည့် အတွက် ဘုရားရှင်တိုင်း၊ ဘုရားရှင်တိုင်း ဤ
 ဒေဝဒူတသုတ္တန်တရားတော်ကို မလွတ်တမ်း ဟောကြားတော်
 မူခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ကလေးငယ်၊

(၂) အိုသူ၊ (၃) နာသူ၊

(၄) မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြစ်သော ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊
 တစ်နည်း-မင်းပြစ် မင်းဒဏ် အတိုင်း စီရင်နေသူ
 (အာဏာသား)၊

(၅) သေသူ-ဟူသော ဤငါးမျိုးကို ဒေဝဒူတဟု ခေါ်
 ပါသည်။

ဤငါးမျိုးထဲက ပထမ ကလေးငယ်ဆိုသော ဒေဝဒူတက
 ကိုယ်တိုင်ဖွင့်ဟ မပြောပေမဲ့ သဘောအားဖြင့် ဤကဲ့သို့ ပြော
 နေပါသည်။

“အမေတို့ အဖေတို့၊ ဘကြီးတို့၊ ဘထွေးတို့၊ အစ်ကိုတို့၊ အစ်မ
 တို့၊ ကျုပ်ကို ကြည့်ကြစမ်းပါ။ သင်တို့လိုပင် ကျုပ်မှာလဲ
 လက်တွေ့ ခြေတွေရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ကျင်ကြီးကျင်ငယ်
 တွေထဲမှာ လူးလှ မှီနေရပါတယ်။ ကိုယ် သဘောအတိုင်းထပြီး

ရေမချိုးနိုင်ပါ။ ကျုပ်ကိုယ်ဟာ အညစ်အကြေးတွေ ပေပြီး ညစ်ပတ်နေပါတယ်။ ကျုပ်ကို ရေချိုးပေးကြပါလို့လဲ မပြော ဆိုနိုင်ပါ။ ကျုပ်ဟာ ရုပ်နာမ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း ဇာတိ သဘောမှ မလွတ်မြောက်သည့်အတွက် ဒီလိုဖြစ်နေရပါတယ်။ ကျုပ်သာမဟုတ် သင်တို့လဲ ဇာတိမှ မလွတ်မြောက်ကြပါ။ ကျုပ်ထံ ဇာတိရောက်လာခဲ့သလို သင်တို့ထံလဲ နောက်တစ်ဖန် ဇာတိရောက်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီဇာတိအသစ် မရောက်လာမီ ကောင်းတဲ့ အပြုအပြော အကြံအစည်တွေကို ပြုလုပ် ပြောဆို ကြံစည်ကြပါ။

အို သူ့ဆိုသော ဒုတိယ ဒေဝဒူတက ဤသို့ ပြောပါသည်-
 “ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့တူ ငါ့မြေးတို့ ငါ့ကိုကြည့်ကြစမ်း ပါ။ ငါ့လဲ သင်တို့လို ပျိုနုခဲ့တယ်၊ ခြေသလုံးအား ပေါင်အား လက်မောင်းအားတွေနဲ့ ပြည့်စုံခဲ့တယ်၊ လျင်မြန် ဖြတ်လတ် ပေါ့ပါးခဲ့တယ်၊ ယခု ငါ့မှာ အဲဒီအားတွေ လျင်မြန်ဖျတ်လတ် ပေါ့ပါးမှုတွေ မရှိတော့ဘူး။ လက်တွေ ခြေတွေ ရှိနေပေမဲ့ သွက်သွက်လက်လက် မသွားနိုင် မလုပ်နိုင် မကိုင်နိုင်တော့ဘူး။ ခန္ဓာကိုယ် ရင့်ရော်အိုမင်းမှု ဇရာမှ မလွတ်မြောက်သည့်အတွက် ဒီလိုဖြစ်နေရတယ်။ ငါသာမဟုတ် သင်တို့လဲ ဇရာမှ မလွတ် မြောက်ကြဘူး။ ငါ့ထံ ဇရာရောက်လာသလို သင်တို့ထံလဲ ဇရာ ရောက်လာလိမ့်မည်။ ဒါကြောင့် ရင့်ရော် အိုမင်းမှု ဇရာ မရောက်လာမီ ကောင်းတဲ့ အပြု အပြော အကြံအစည်တွေကို ပြုလုပ် ပြောဆို ကြံစည်ကြပါ။”

နာသူ့ဆိုသော တတိယ ဒေဝဒူတက ဤကဲ့သို့ ပြောပြနေ ပါသည်။

လေလှိုင်းသံတရားတော်များ

“ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့တူ ငါ့မြေး သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေတို့၊ ငါ့ကို ကြည့်ကြစမ်းပါ။ ငါလဲ သင်တို့လို အနာရောဂါ ကင်းခဲ့ဖူးတယ်။ ကျန်းမာ သန်စွမ်းခဲ့ဖူးတယ်။ အခုတော့ နာကျင်မှု ဗျာဓိရဲ့ နှိပ်စက်မှုကိုခံနေရတယ်။ ကိုယ် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ ထဲမှာလူးလှ ဖို့နေရတယ်။ ထလဲ မထနိုင်ဘူး၊ ငါ့မှာ လက်တွေ ခြေတွေရှိနေပေမယ့်မထောက်နိုင်မသယ်နိုင်တော့ဘူး၊ နာကျင်မှု ဗျာဓိသဘောမှ မလွတ်မြောက်သည့်အတွက် ဒီလိုခံစားနေရတာ၊ ငါသာမဟုတ် သင်တို့လဲ ဗျာဓိသဘောမှ မလွတ်မြောက်ကြဘူး၊ ငါ့ထံ ဗျာဓိရောက်လာသလို သင်တို့ထံလဲ ဗျာဓိရောက်လာလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဗျာဓိရောက်မလာမီ ကောင်းတဲ့အပြုအပြော အကြံအစည်တွေကို ပြုလုပ်ပြောဆို ကြံစည်ပါ”။

ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုဆိုသော စတုတ္ထဒေဝဒူတက ဤကဲ့သို့ ပြောပြနေပါသည်။

“ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုဆိုတဲ့ဒုက္ခ ငါတို့ ဖြစ်လာပြီဆိုရင် သစ်ပင်မှာ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲမှာ မြေပြင်ပေါ်မှာ ဖြစ်ကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ သင်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်လာကြတာ၊ ဒါကြောင့် သင်တို့ကိုယ်မှာ ငါတို့ လာမဖြစ်ကြရလေအောင်ကောင်းတဲ့ အပြုအပြော အကြံ အစည်တွေကို ပြုလုပ်ပြောဆို ကြံစည်ကြပါ”။

“တစ်နည်းပြောရသော် ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုမျိုး၏အကောင်အထည်ဖော် ပြုပေးကြသော အာဏာသားတွေကို စတုတ္ထဒေဝဒူတ”ဟု ခေါ်သည်။ ဤဒေဝဒူတက ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုမျိုးစုံကိုငါတို့ပြုလုပ်တာ သစ်ပင်မှာ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲမှာ မြေပြင်မှာ ပြုလုပ်ကြတာ မဟုတ်ဖူး၊ သင်တို့လို သတ္တဝါတွေ

အပေါ်မှာ ပြုလုပ်ကြတာ၊ ဒါ့ကြောင့် သင်တို့အပေါ်မှာငါတို့
က ညဉ့်ပင်းနှိပ်စက်မှု မပြုရလေအောင် ကောင်းသော အပြု
အပြော အကြံအစည်တွေကို ပြုလုပ်ပြောဆို ကြံစည်ကြပါ”
ဟု ပြောနေပါသည်။

သေနေသူဆိုသော ပဉ္စမမြောက်ဒေဝဒုတကသူ့ကို မြင်တွေ့
နေသော လူတွေကို ဤကဲ့သို့ ပြောပြနေပါသည်။

သားတို့၊ သမီးတို့၊ မြေးတို့၊ ဘကြီးတို့၊ ဘထွေးတို့၊ အမေ
တို့၊ အဖေတို့၊ မိတ်ဆွေတို့၊ သူငယ်ချင်းတို့၊ အစ်ကိုတို့၊ အစ်မတို့၊
ညီတို့၊ နှမတို့၊ ညီမတို့၊ ပက်လက်ကျင်းထားသော ငါ့ကိုကြည့်ကြ
စမ်းပါ၊ ကျုပ်ကို ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ သုသာန်မှာ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ဖို့
မီးရှို့၊ သင်္ဂြိုဟ်ဖို့၊ ဂူသင်းသင်္ဂြိုဟ်ဖို့ ထမ်းလာတဲ့ ဆွဲလာတဲ့ ကားနဲ့
တင်လာတဲ့ ငါ့ကိုကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ကျုပ်ကို ကြည့်ကြစမ်းပါ၊
သေခြင်းသဘောမှ မလွတ်မြောက်သည့်အတွက် ဒီလို ဖြစ်ရပါ
တယ်။ ငါသာမဟုတ် သင်တို့လဲ သေခြင်းသဘောမှ မလွတ်
မြောက်ကြဘူး၊ ငါ့ထံ သေခြင်းသဘောရောက်လာသလို သင်
တို့ထံလဲ ရောက်လာပါလိမ့်မယ်၊ သေခြင်းသဘောမရောက်လာ
မီ ကောင်းတဲ့ အပြု အပြောအဆို အကြံအစည်တွေကို ပြုလုပ်
ပြောဆို ကြံစည်ကြပါ”။

ဒေဝဒုတငါးမျိုးက ဤကဲ့သို့ အသီးသီးပြောပြ အသိပေး
နေကြပါသည်။

နတ်များသည် မိမိတို့အလိုသို့ လိုက်ပါစေခြင်းအားဖြင့် လူ
တွေကို လွှမ်းမိုးနိုင်သလို သေခြင်းသဘောမည်သော သေမင်း
သည်လည်း အသက်ရှင်နေသူ ဟူသမျှ တစ်နေ့နေ့မှာ လက်ရှိ

ဘဝမှ ရှေ့ လျော့ပျက်စီးမှုဆိုသည့် မိမိအလိုသို့လိုက်ပါစေခြင်း အားဖြင့် နတ်နှင့်တူနေပါသည်။

ဤကဲ့သို့နတ်နှင့်တူသည့်အတွက် သေမင်းကို ဒေဝ-နတ်ဟု ခေါ်ရသည်။ ဤသေမင်းနတ်က စေလွှတ်ထားသော တမန်များ ဖြစ်၍ ပြောခဲ့သော ကလေးငယ်စသည့် ငါးမျိုးကို ဒေဝဒူတ သေမင်းတမန်ဟု ခေါ်ပါသည်။

နတ်အဝတ်တန်ဆာ အစုံအလင် ဝတ်ဆင်ထားသော နတ် သား၊ သို့မဟုတ် နတ်သမီးတစ်ယောက်ယောက်က ကောင်းကင် မှာ လာရောက်ရပ်တည်ပြီး၊ သင်-ဘယ်ရက်ဘယ်နေ့မှာသေလိမ့် မည်ဟု ပြောခဲ့လျှင် အမှန်ပင် ပြောသည့်အတိုင်း သေမှာဖြစ်၍ ပြောအပ်သော စကားကို ယုံကြည်သိုက်သလို ပြောပြခဲ့သော ကလေးစသည့် ငါးမျိုးတို့၏ အသီးသီး ပြောပြချက်သည် ပြောသည့်အတိုင်း အမှန်ဖြစ်လာမည် ဖြစ်သည့်အတွက် နတ် များ၏ ပြောစကားနှင့်အ တူနေပါသည်။ ဤကဲ့သို့ နတ်နှင့် တူ သော တမန်များဖြစ်သည့် အတွက်လည်း ကလေးငယ် စသော ငါးမျိုးကို ဒေဝဒူတ-နတ်တမန်ဟု ခေါ်သည်။ ဒေဝဒူတကို သေမင်းတမန် နတ်တမန်ဟု မှတ်ထားကြရမည်။

ကြီးလေးသော မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့သူများ၊ ကြီးလေးသောမကောင်းမှုမျိုး မဟုတ်သော်လည်း မကောင်းမှု မျိုးစုံကို ပြုလုပ်ခဲ့သူများနှင့် မကောင်းမှု တစ်မျိုးတည်းကိုပင် ခဏခဏ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပြုလုပ်ခဲ့သူများသည် ကွယ် လွန်ပြီးနောက် ဆင်းရဲမျိုးစုံခံရာ ငရဲခန်းအတွင်း တိုက်ရိုက် ရောက်သွားရပါသည်။ မကြီးလေးသော အကုသိုလ်အမှုကို အနည်းအကျဉ်း တစ်ခါတစ်ရံ ပြုခဲ့ဖူးသူများမှာမူ ကွယ်လွန်

ပြီးနောက် ငရဲခန်းအတွင်း တိုက်ရိုက်မရောက်သေးဘဲ ယမမင်း ထံ အစပ်ခံပြီးမှ ရောက်သင့်လျှင် ရောက်ကြရမည်။ ငရဲမှ လွတ်သင့်လျှင် လွတ်ကြရမည်။

ယမမင်းက ရောက်လာသော ငရဲသူ-ငရဲသား များအား ပြောခဲ့သော သေမင်းတမန်နတ်တမန် ငါးမျိုးကို အစဉ်အတိုင်း မေးမြန်းပြောဆိုပြီး၊ သူတို့ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစား အမှတ်ရစေပါသည်။ ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ရှိ၍ ထိုကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ပြန်လည် အမှတ်ရသော ငရဲသူ-ငရဲသားသည် ငရဲဘဝမှ ကွယ်လွန်ပြီး လူ့ပြည်နတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားရလေသည်။ တချို့ ငရဲသူ-ငရဲသားမှာမူ သူတို့ ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ယမမင်းကိုယ်တိုင်က သာဓုခေါ်ရ၍ ငရဲသူ-ငရဲသားအနေဖြင့် ပြန်လည်အမှတ်မရဖြစ်နေလျှင် ယမမင်းကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော် ပြောပြသဖြင့် ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို အမှတ်ရပြီး ငရဲဘဝမှ လွတ်မြောက်သွားပါသည်။ ဤသဘောကြောင့် ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုပြီးတိုင်း ယမမင်းအား အမျှစေသောထူးစံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာရှိနေပါသည်။ ယမမင်းဟူသည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်စာရင်းမှာပါသောဝေမာနိကဗြိတ္တာမင်း ဖြစ်ပေသည်။ ငရဲဘဝမှလွတ်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ လွတ်ပါစေ-ဟူသော စေတနာကောင်းဖြင့် ငရဲပြည်မှာ သူ့အလိုအလျောက် လာရောက်အမှုထမ်းနေပါသည်။ ပြောခဲ့သည့်သေမင်းတမန်နတ်တမန်များကို ပြန်လည်စဉ်းစာ ဘောက်မေ့စေခြင်းဖြင့် ငရဲသူ-ငရဲသားတို့၏ ကောင်းမှုကံ ကို မှတ်သားတတ်လို့ ယမမင်းဟု ခေါ်ပြီး အဝီစိငရဲ၏ တံခါးလေးပေါက်မှာ တစ်ယောက်စီ ရုံးထိုင်နေကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တစ်စိတ်မျှကို ကြည်ညိုနိုင်ရန် နှင့် သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်ပွားနိုင်ကြစေရန် သာဝတ္ထိ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ ဟောကြားသော ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် ဒေဝဒုတသုတ္တန်တရား အကျဉ်းချုပ်ကို ဟောပြောပါသည်။

“ရဟန်းတို့-တံခါးပေါက်အသီးသီးကို ဖွင့်လှစ်ထားသော မျက်နှာချင်းဆိုင် အိမ်နှစ်လုံးရှိရာ မျက်စိ အမြင်ကောင်းသူ တစ်ယောက်သည် အိမ်တစ်အိမ်မှနေ၍ အခြားအိမ်တစ်အိမ်ကို ကြည့်ရှုနေစဉ် ကြည့်ရှုအပ်သောအိမ်သို့ ဝင်ထွက် သွားလာသူ တို့ကို မြင်ရလေသကဲ့သို့ ငါဘုရားသည် သေနေဆဲသတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲ သတ္တဝါတို့က ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် မြင်သိ တော်မူသည်။ ကောင်းမှုကံ၊ မကောင်းမှုကံ အားလျော်စွာ လားရောက်ကြ (ဘဝအသစ်ဖြစ်ကြ) သော သတ္တဝါတို့တွင် ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော သုစရိုက် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ အရိယာသုမြတ်တို့ကို စုပ်စွဲ မကဲ့ရဲ့ ခြင်း၊ မှန်ကန်သောအယူနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ မှန်ကန်သော အယူ နှင့် ယှဉ်သော ကောင်းမှုကံတို့ကို ဆောက်တည် ပြုလုပ်ခြင်းတို့ ကြောင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသတ္တဝါတို့ကား လူ့ပြည် ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤသတ္တဝါတို့ကား ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော သုစရိုက်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ အရိယာ သုမြတ်တို့ကို စုပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ဖြစ်တင်ခြင်း၊ မှားယွင်းသောအယူနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ မှား ယွင်းသောအယူနှင့်ယှဉ်သော မကောင်းမှုကံတို့ကိုဆောက်တည် ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကြောင့် ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသတ္တဝါ တို့ကား တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသတ္တဝါတို့ကား

ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းမှုပြုသူတို့ လားရောက်ရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲပြည်၌ ဖြစ်ကုန်ကြ၏”ဟု ငါဘုရား သိမြင်တော်မူသည်။

ရဟန်းတို့—ငရဲပြည်၌ ဖြစ်လာသူကို ငရဲထန်း တို့သည် လက်နှစ်ဖက်တို့၌ ဖမ်းကိုင်ကြပြီးလျှင်—“အရှင်ယမမင်း၊ ဤသူသည် မိခင်၏အကျိုးစီးပွား၊ ဖခင်၏အကျိုးစီးပွားကို မပြုမလုပ်ခဲ့ပါ။ အမိအဖအပေါ်၌ မတော်မလျော် ပြုမှု ပြောဆိုခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းတော်တို့၏ အစီးအပွား၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း ပြုလုပ်ခဲ့သူ မဟုတ်ပါ။ ဆွေမျိုးအတွင်း အသက်ကြီးသူ၊ လေးစားထိုက်သူတို့၌ ရိုသေဆည်းကပ်မှုကိုလည်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ အရှင်ယမမင်း ဤသူအား အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူပါ”ဟု ပြောဆို၍ ယမမင်းအား ပြကြလေကုန်၏။

ရဟန်းတို့—ယမမင်းသည် မိမိထံရောက်လာသော ထိုသူကို ငါးမျိုးကုန်သော ဒေဝဒူတ သေမင်းတမန် နတ်တမန်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း တွေ့မြင်ခဲ့ရသလော—ဟု မေးမြန်း စိစစ်လေ၏။ ထိုသို့ မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ ယမမင်းသံ အစစ်ခံနေသော ငရဲသူ ငရဲသားက အရှင် ကျွန်ုပ်သည် ငါးမျိုးကုန်သော ဒေဝဒူတ သေမင်းတမန် နတ်တမန်တို့ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသော်လည်း ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုလုပ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေခဲ့မိပါသည်—ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ရဟန်းတို့—ယမမင်းသည် ထိုငရဲသူ ငရဲသားအား “သင်သည် မေ့လျော့နေမှုအလေ့အကျင့်ကြောင့် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ပြင်း

ကောင်းမှု မပြုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သင်၏ မေ့လျော့မှုက သင့်ကို မကောင်း ပြုလိမ့်မည်။

သင်၏ မကောင်းမှုကံသည် အမိအဘ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ညီမမောင် သားချင်းဆွေမျိုး မိတ်ဆွေ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ ပြုလုပ်ပေးသော ကံမဟုတ်။ သင်ပြုလုပ်သော ကံသာဖြစ်သည်။ သင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ထိုမကောင်းမှုကံ၏ မကောင်းကျိုးကို သင် သာ တွေ့ကြုံ ခံစား ရလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆို၍ စကားမပြော ဆိတ်ဆိတ် နေလေ၏။

ရဟန်းတို့- ထိုငရဲသူငရဲသားကို ငရဲထိန်းတို့သည် အလွန် ပူလောင်သော သံမြေပြင်ပေါ်၌ လေးဘက်လေးတန် ကား၍ အိပ်စေပြီးလျှင်လက်ဖဝါးနှစ်ဘက်၊ ခြေဖဝါးနှစ်ဘက်၊ ရင်ဝ၊ ဤငါးနေရာတို့၌ ငါးချောင်းကုန်သော သံချို့တို့ကို သံမြေပြင် တွင်းသို့စူးဝင်သည်တိုင်အောင်ရိုက်သွင်းခြင်းအားဖြင့် ငါးမျိုး သော ဖွဲ့ချုပ်မှုခေါ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ပြုကြလေကုန်၏။

ထိုငရဲသူ ငရဲသားသည် ထက်မြက် ကြမ်းတမ်း ပူလောင် စပ်ခါးလှသော ဆင်းရဲဝေဒနာကို တွေ့ကြုံ ခံစား ရလေ၏။ ထိုငရဲသူငရဲသားသည် မကောင်းမှုကံ မကုန်သေးသမျှ သေ မသွားမူ၍ သုံးဂါဝုတ်မျှကြီးသော ကိုယ်မှအသားတို့ကို အိမ် ကြီးကြီး အမိုး တစ်ဖက်ခန့်ရှိသော ဓားမကြီး တို့ဖြင့် ခုတ် ခွာချခံရခြင်းစသော ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတို့ကိုဆက်ကာဆက်ကာ တွေ့ကြုံ၍ ခံစားရလေ၏။ ပြုခဲ့သော မကောင်းမှုကံ ကုန်မှသာ ငရဲဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရလေ၏။

ရဟန်းတို့- ရွေးကဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်ကား ယမမင်းအား ဤသို့ သောအကြံအစည်သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူးလေ၏။ “အချင်းတို့-

လူ့လောက၌ ယုတ်မာသောင်းပြောင်း မကောင်းမှု ကံတို့ကို ပြုခဲ့သူတို့သည် ဤသို့ဤပုံ အမျိုးအမျိုးအဖုံဖုံ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု မျိုးစုံတို့ကို တွေ့ကြုံခံစားကြရလေကုန်၏။ ငါသည် လူ့အဖြစ်ကိုရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ လူ့အဖြစ်ကိုရရာအခါ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ဖူးမြော် ပူဇော်ရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တရားဟောတော်မူ၍ ငါသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို သိမြင်ရပါမူ ကောင်းလေစွ။

“ရဟန်းတို့-ယမမင်း၏ ထိုသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်ကို ငါဘုရား အခြားသော သမဏ ဗြာဟ္မဏခေါ် သူတော်သူမြတ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ တစ်ဆင့်သိ၍ ဟောပြုသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ငါးဘုရားကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင် ထင်ရှားတွေ့ရသည်ကိုသာ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်”

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် မေ့မေ့လျော့လျော့နေသူတို့ တွေ့ကြုံရမည့် ငရဲဆင်းရဲကို ထုတ်ဖော်ဟောပြောတော်မူပြီး၊ မမေ့မလျော့နေသူတို့အဖို့ ဝိပင်္ဂါနာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ် အကြွင်း မရှိသော အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် ဝင်စံ ကြံရသည်အထိ တွေ့ကြုံရမည့် အကျိုးပြု ဂါထာတို့ကို ဟောပြောတော်မူကာ ဒေဝဒူတ သူတ္တန် ဒေသနာတော်ကို အဆုံးသတ်တော် မူခဲ့လေသည်။

ယေစ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ၊ သန္တော သပ္ပုရိသာ ဣဒံ။

စောဒိတာ န ပမဇ္ဇန္တိ၊ အရိယဓမ္မေ ကုဒါစနံ။

ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ဇာတိမရဏသမ္ဘိဝေ။

အနုပါဒါ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ။

တေ ခေမပ္ပတ္တာ သုခိနော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ။

သဗ္ဗဝေရဘယာတိတာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစူဂံ။

ဣဓ၊ ကုသိုလ်ပြုခွင့် အသင့်ကြုံရာ သာသနာနှင့် ဆုံလာတွေ
ရာ ဤလူ့ရွာ၌။ သန္တော၊ တရားရေးဘက် စိတ်အားထက်
သဖြင့် ငြိမ်သက်ကြကုန်သော။ ယေစ သပ္ပံရိသာ၊ ကိုယ်နှုတ်
စိတ်ထား၍သုံးပါး၌တရားမစောင်း အကြင်သူတော်ကောင်း
တို့မှာမူ။ ဒေဝဒုတေဟိ၊ သေမင်းတမန် နတ်တမန်ဟု ဆိုရန်
ရွေးချယ် ကလေးငယ်နှင့် အရွယ်အိုလာ ရောဂါ နှိပ်စက်
ပြစ်ချက်ခံယူသေသူ တည့်လှောက် ဤငါးယောက်တို့သည်။
စောဒိတာ၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်ရဦးမည် ရုပ်ရည်ပျက်ယွင်း အိုမင်း
ရမည် အလီလီအလာလာနာရမည်စင်စစ်ကိုယ့်အပြစ်ဒဏ်ကိုယ်
ခံရမည်အတည်မကျ ဤဘဝကိုစွန့်ချမသွေ သေရလိမ့်မည် ကြံ
စည်ဆင်ခြင် ကြိုတင်ကောင်းမှု စုဆောင်းပြုကြလေဟု သေချာ
ညွှန်းဖော် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယ-
ဓမ္မေ၊ အရင်းခံတရား သုစရိုက်များနှင့် လေးပါး သတိပဋ္ဌာန်
အစဖန်သည့် ကိုးတန်လောကုတ် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ရနိုင်
ကြောင်းမမှား အရိယာတို့ဟောကြားမြတ်တရား၌။ ကုဒါစနံ၊
နားလည်ချိန်မှ စ၍ဖန်ဖန် ရာသက်ပန်။ န ပမဇ္ဇန္တိ၊ ကြိုးစား
မယုတ် အားထုတ်လေ့ လေ့ မမေ့ မလျော့ကြလေကုန်။

တေ၊ ဓမ္မလမ်းကြောင်းမတိမ်းမစောင်းထိုသူတော်ကောင်းတို့
သည်။ ဇာတိမရဏသမ္ဘိဝေ၊ တစ်ဖန်တစ်ရပ်ဘဝအသစ်ဖြစ်ရ
ခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်းတို့၏ မယွင်းစင်စစ်
အသြောင်းရင်းဖြစ်သော။ ဥပါဒါနော၊ လိုချင်နှစ်သက် တပ်မက်
သာယာလျက်စွဲလမ်းတတ်သော ကာမုပါဒါနံ၊ မဟုတ်ရာ မမှန်

ရာကိုအဟုတ်အမှန်ဟုအယူမှားလျက် စွဲလမ်းတတ်သော ဒိဋ္ဌ၊
ပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်၌။ ဘယံ၊ စွဲလမ်းမှု
အကြောင်းခံ၍ ကောင်းမကောင်းတံကိုပြုလုပ်စီမံထိုက်ကြောင့်
ကောင်းမကောင်း ဘဝ၌ ရုပ်နာမ် အသစ်ဖြစ်၍ အိုနာ သေ
အသစ်ပြန်ဖြစ်သွယ်သွယ် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ အစစ်
အမှန်အသိဉာဏ်ဖြင့် ဖန်ဖန်မြင်လျက် အစဉ်မပျက် ဆက်လက်
သုတ်သုတ် အားထုတ် ကြကုန် သောကြောင့်။ အနုပါဒါ၊
သာယာထင်လွှဲ အစွဲနှစ်ဖြာ ကင်းကွာမှုကြောင့် တစ်စုတစ်ခန်း
တင်းငန်းမိ စွဲလမ်းခြင်းမရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇာတိမရဏာ-
သခံယေ၊ ဘဝသစ်တစ်ဖန် ဖြစ်ရခြင်း အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေ
ရခြင်းတို့၏ ကုန်ရာအမှန် မြတ်နိုးဗျာန်၌။ ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ရောက် ပေါက်မြောက်သေချာ သိနေကြပါသဖြင့် ကိလေသာ
ကွင်းကျွတ် ကင်းလွတ်ကြလေကုန်၏။

တေသပ္ပုရိသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက် ပေါက်မြောက်ပြီးသူ
အပေါင်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ
မျက်မှောက်ကာလ ယခုဘဝမှာပင်ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း
အငြိမ်းကြီး ငြိမ်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ခေမပတ္တာ၊ ဘေးကင်းရာ
မှန်သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ဝင်စံကြရကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သုခိနော၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လွန်စွာချမ်းသာကြကုန်၍။ သဗ္ဗ
ဝေရ ဘယတိတာ၊ ဘေးရန်ဟူသမျှ မြူမခသွန်-လွန်ကြကုန်၍။
သဗ္ဗဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှကို။ ဥပစ္စဂုံ၊ လွန်ကြ ကုန်လေပြီ။
သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စဂုံ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်စာတ်ဖြင့် ဒုက္ခဇာတ်
သိမ်းငြိမ်းကြလေကုန်ပြီ။

မြတ်စွာဘုရား၏မမေ့ထိုက်သောအဆုံးအမ ဂါထာတော်
စကားဖြင့် တရားသိမ်းပါတော့မည်။

ပမာဒံ ဘယတော ဒိသ္မာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော။

ဘာဝေထဌ္ဋီကံ မဂ္ဂံ၊ သော ဗုဒ္ဓါနုဿသနီ။

ပမာဒံ၊ ကောင်းရာမလေ့ မကောင်းမှုေ့ ပျော်မေ့လျော့
ခေါ်ငြား ဣရိယာပုထ်လေးပါး၌ တရားမရှိ သတိလွတ်ကင်း
နေထိုင်ခြင်းကို။ ဘယတော၊ အပါယ်ဆင်းရဲ မလွဲ ရောက်
ကြောင်း ကောင်းရာဘဝ ဖြစ်ပြန်ကလျှိုး မလှ ရုပ်ဆင်း
ဆင်းရဲခြင်းနှင့်ထမင်းစားဖွယ် သောက်ဖွယ်ညှိုးနွမ်း ပင်ပန်း
ကြောင်း ဖြစ်၍ မကောင်းချက်အသွယ်သွယ်ကြောက်မက်ဖွယ်
ဟု။ ဒိသ္မာစ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်သိမြင်ကြကုန်၍လည်းကောင်း။
အပ္ပမာဒံ၊ မကောင်းရာမေ့ ကောင်းရာမေ့ ပျော်မမေ့မလျော့
ခေါ်ငြား ဣရိယာပုထ်လေးပါး၌ တရားလက်ရှိ သတိမကင်း
နေထိုင်ခြင်းကို။ ခေမတော၊ ဘေးကင်းရာမှန် နိဗ္ဗာန် ရောက်
ကြောင်း ကြီးပွားကြောင်းဟု။ ဒိသ္မာစ၊ ပစ္စက္ခဉာဏ် အမြင်
မှန်ဖြင့် ကောက်ထင်ထင် သိမြင်ကြကုန်၍ လည်းကောင်း။
အဌ္ဋီကံ အမြင်မှန် သမ္မာဒိဌ္ဋိ စရှိအင်္ဂါ ရှစ်ဖြာပီသ သီလ
သမာဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ်ဟူသော။ မဂ္ဂံ၊ သာ
ဝက ပစ္စေကဗောဓိ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ရသီစေကြောင်း အမှန်
လမ်းကောင်းကို။ ဘာဝေထ၊ စိတ်တွင်ထင်ရှား ဖြစ်စေသော
အားဖြင့် ပွားများကြကုန်ရာ၏။ ဘာဝေထ၊ မနုဿတ္တဘာဝ
ဒုလ္လဘနှင့် ကြုံရသာသနာ ခေတ်ချိန်ခါဝယ် ဖြစ်လာရကျိုး
F10 ကြုံရကျိုးတို့ အဖြစ်တိုးရန်ဆင်ခြင်ဉာဏ်ထားလွန်လေးစားကာ

ဖြစ်ပွားကြစေကုန်လော့။ သော၊ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ အချုပ်ပြကာ
 နှုတ်ဟမြက်ထား ဤစကားသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဂင်္ဂါတိုင်းစုံ သဲထူ
 မက ပွင့်ကြများဖြင့် ဘုရားရှင်တို့၏။ အနုသာသနီ၊ ဖြစ်နိုင်စရာ
 ကိလေသာနှင့် ခန္ဓာဟူက မြူမျှမလာ ဗလာလုံးဝ အဆိုးကျ
 အောင် အသုံးချသွားရမည့် အဆိုးအမစကား ဖြစ်ပါပေ
 သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်-ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိမလာ
 ဘိဝံသ (နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်)

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်-ပုခန်းကျောင်းတိုက်၊ ရွှေဘိုမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် - ၁၃၄၉ - ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်
 လပြည့်နေ့

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ... မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
 ကြားသည်။

နောင်တဆယ်ပါး တရားစေတီ

ယနေ့ဟောကြားမယ့်တရားတော်ကား နောင်တဆယ်ပါး တရားတော်ဖြစ်ပါတယ်။ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား သည် သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်း သုံးတော်မူစဉ် ပဿေဒီ ကောသလမင်းကြီးကို ဆုံးမတော်မူ ခြင်းငှါ ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကောသလ မင်းကြီးဟာမင်းစည်စိမ်ချမ်းသာတို့၌ယစ်မှူးလျက် ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကိုမှီလျက် တရားစီရင်ရေး လုပ်ငန်းတို့၌ လစ်ဟင်း လျက် ရှိပါတယ်။ ဘုရားရှင်အား ဆည်းကပ်မှုတို့၌ မေ့လျော့ လျက် နေပါတယ်။

ကောသလမင်းကြီးဟာ တစ်နေ့တော့ ဘုရားရှင်ကို သတိ ရလာပြီး၊ ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ကာ ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးလျက် ထိုင်နေပါတယ်။ ဘုရားရှင်က ကောသလမင်းကြီးကို ကြာမြင့်စွာမတွေ့ရပါလားလို့ မေးတော်မူတဲ့အခါကောသလ မင်းကြီးက-ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဗံရာ ဝါသော ဗဟုကိစ္စောဆိုသည့်အတိုင်း ကိစ္စတွေ များလှသည့် အတွက် ဘုရားရှင်အားဆည်းကပ်စားဖို့ရာ အခွင့်မရ၍မလာ ရောက်နိုင်ခြင်းပါ ဘုရား-လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

ဘုရားရှင်က-“ကောသလမင်းကြီး - သြဝါဒပေး ဆုံးမ တော်မူတတ်သောသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်အမြဲသီတင်းသုံးတော်မူရာ ~~ကျောင်းတော်မှာ~~ ရှိပါလျက် ဆင်မင်းကြီးရဲ့ မေ့လျော့မှုဟာ

မသင့်လျော်ပါလို့ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။ ဆက်လက် မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ -ကောသလမင်းကြီး၊ မင်းဆိုသည်မှာ....

၁။ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ် စီမံသည့် မင်းမှ ကိစ္စတို့၌ မမေ့မလျော့ရပါ။

၂။ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ မိဘသဖွယ်ဖြစ်သော မင်းဆိုသည်မှာ အဂတိတရား လိုက်စားမှုကိုလည်း ပယ်ရပါမည်။

၃။ ရာဇဓမ္မဆယ်ပါး(မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး)ကိုလည်း မပျက်စီးစေရပါ။

၄။ မင်းလုပ်သူက တရားစောင့်မှသာ တိုင်းသူပြည်သားများကလည်း တရား စောင့်ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

၅။ ငါဘုရား၏အဆုံးအမကို ခံယူလျက် တရားတော်နှင့် လျော်စွာ သင်မင်းကြီးတိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်နိုင်ခြင်းမှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါ။

၆။ ရှေးကပညာရှိများဟောဆုံးမနိုင်သူဆရာမရှိဘဲလျက်လည်းမိမိသဘောအတိုင်းဖြင့် သုစရိုက် တရား သုံးပါးမှာ တည်ကာများစွာသောလူ အပေါင်းတို့အား တရားဟောလျက် နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေခဲ့ဖူးပြီလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

ကောသလမင်းကြီး တောင်းပန်မှုကြောင့် အတိတ် ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်လည်၍ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ....

ရှေးတုန်းက ဗာရာဏသီပြည်မှာ ဗြဟ္မဒတ် မင်း အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေစဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏မိဖုရားခေါင်ကြီး ဝမ်းကြွာတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့ပုံ

တယ်။ မွေးဖွားလာတော့ ဇနသန္ဓမင်းသားလို့ အမည်ပေးကြ
ပါတယ်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်မှာ ပညာစုံသင်
ကြားပြီးပြန်လာသည့်အခါ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ မင်းအဖြစ်သို့တင်
မြှောက်ခံရပါတယ်။ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည့်အခါ မြို့တံခါး
လေးပေါက်၊ မြို့လယ် တံခါးပေါက်၊ မင်းတံခါးပေါက် စုစု
ပေါင်း တံခါးခြောက်ပေါက်တို့၌ အလှူဇရပ် ခြောက်လုံးတို့၌
ဆောက်စေပြီး၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ခြောက်သိန်းအကုန်အကျခံ၍
ပေးလှူစေခဲ့ပါတယ်။ အချုပ်ခန်း မှန်သမျှတို့ကိုလဲ ပယ်ဖျက်ခဲ့
ပါတယ်။ တရားသဖြင့် စီးပွားရှာဖွေ စေခဲ့ပါတယ်။ သင်္ဂဟ
တရားလေးပါးဖြင့် တိုင်းသူ ပြည်သားတွေကို ချီးမြှောက်ပြီး
ပဉ္စသီလနှင့် ရှစ်ပါးသီလတို့ကိုသံ စောင့်ထိန်းစေလျက် တရား
သဖြင့် မင်းလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အချိန်ရသည့်အခါ တိုင်းသူ ပြည်
သားတို့ကို စည်းဝေးစေလျက်....

၁။ အလှူပေးကြပါ။

၂။ သီလဆောက်တည်ကြပါ။

၃။ ဘာဝနာဘဲ ပွားများအားထုတ်ကြပါ။

၄။ တရားသဖြင့် အလုပ်တွေလုပ်ကြပါ။

၅။ ဝိသမလောဘ မဖြစ်စေဘဲ ရိုးရိုးသားသား ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ကြပါ။

၆။ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ ပညာသင်ကြားကြပါ။

၇။ စီးပွားဥစ္စာကို ကြိုးစားရှာဖွေကြပါ။

၈။ မတရား သက်သေခံခြင်း၊ ခြံထိုးခြင်း၊ အလုပ်တွေကို
မလုပ်ကြပါနဲ့။

၉။ ကြမ်းတမ်းသောစကားတွေ မပြောကြပါနဲ့။

၁၀။ မိအိုဖအိုများကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကြပါ။

၁၁။ ကြီးသူများကို ရိုသေ လေးစားကြပါ-

လို့ တရားဟောလျက် သုစရိုက်တွေမှာ တည်စေပါတယ်။

တစ်ဆယ့်ငါးရက် ဥပုသ်နေ့မှာ မိမိကိုယ်တိုင် ဥပုသ်ဆောက် တည်လျက် တိုင်းသူ ပြည်သားအား လွန်စွာ စီးပွားချမ်းသာ တိုးတက်စေခြင်းငှာ မမေ့ မလျော့ ခြင်း အကျိုးငှာ တရား ဟောဦးမှပဲဟု ကြံစည်တော်မူပြီး၊ တစ်မြို့လုံး စည်တီးနှိုးဆော် စေပါတယ်။ မင်းယင်ပြင်ကိုလည်း တန်ဆာဆင်စေပါတယ်။ တန်ဆာဆင်ထားသည့် မဏ္ဍပ်၏ အလယ်ပလ္လင်မှာထိုင်လျက်- “တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့၊ သင်တို့ရဲ့သန္တာန်မှာဖြစ်ပေါ် ခဲ့တဲ့ ပူပန်မှုတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပူပန်ငြိမ်းအေးကြောင်းတရား တို့ကို လည်းကောင်း ဟောကြားပါမယ်၊ နားစိုက်လျက် ရိုသေ စွာနာယူကြပါ” လို့ ပြောကြားလျက် တရား ဟောပါတယ်။ ဇနသန္ဓမင်းကြီးဟောကြားတဲ့ တရားကတော့ တရားခေါင်းစဉ် မှာပါတဲ့အတိုင်း နောင်တဆယ်ပါး တရားတော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတရားဆယ်ပါးကို ညွှန်ကြား ထားတဲ့အတိုင်း လိုယ်နာ ကျင့် သုံးပါလျှင် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့်အခါ ပူပန်မှုနောင်တ တွေမဖြစ်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းကြမည်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မပြုပါက အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့်အခါ နောင်တ ပူပန်မှုတွေကြုံရမည် ဖြစ်ပါတယ်။ နောင်တဆယ်ပါး တရားတော်ကို လွယ်လွယ်ကူကူ မှတ်သားနိုင်အောင် မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည် ဆရာတော် ကြီးက....

ဤလူ့ လောက၊ လူ့ ဘဝ၌-သကျရုပ်၊ မိန့်သံဂါထာ ကျမ်း
လာအတိုင်း....

- (၁) ငယ်ခါကလျှင်၊ မသင်ပညာ၊
- (၂) ဥစ္စာမစု၊
- (၃) သူ့ကိုချစ်ဖျက်၊
- (၄) သူ့သက်သတ်စား၊
- (၅) သူ့မယားနှိုက်၊ ပြစ်မှားတုံ့ဘိ၊
- (၆) ပစ္စည်းရှိလျက်၊ စိုးစိမလှ၊
- (၇) မွေးမြူမိဘ၊ မပြုရနှင့်၊
- (၈) ဆုံးမ-မနာ၊
- (၉) ပညာရှိထံ၊ နည်းခံမမှတ်၊
- (၁၀) အမြတ်မကျင့်၊

ဤဆယ်ဆင့်ကား၊ ကြီးရင့်ဇရာ၊

အိုသောခါလျှင်၊ ပူဆာနောင်တ၊

ရတတ်စွတည့်-လို့ စာကမ္မည်း တင်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

မဃဒေဝလင်္ကာအတိုင်း နောင်တဆယ်ပါးတို့ကို ဆက်လက်
ပြီး တစ်ခုစီ မကျဉ်းမကျယ် တင်ပြပါမယ်။

၁။ ငယ်ခါကလျှင်၊ ပညာမသင်-ဟူသော လင်္ကာအရ
ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အတတ်ပညာများကို ကြိုးစား သင်ယူကြရ
မည် ဖြစ်ပါတယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ်က ပညာမသင်ယူဘဲ လေလွင့်နေခဲ့
ပါလျှင် အသက်ကကြီးပညာကလဲ ဘာမျှမတတ်တော့ ဆင်းရဲ
ချို့တဲ့စွာ အသက်မွေးရပါလိမ့်မယ်။ အသက်က ကြီးလာတော့
ပညာလဲ ဆက်လက် သင်ကြားနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ဆက်
လက် သင်ကြား ချင်ပေမယ့် အသက် ကြီးတော့ စိတ်သွားတိုင်း
ကိုယ်ပါတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ဦးကျည်ပေ့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက
တော့ ရှိတော့ရှိတယ် ရှာ ခံတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။ ငယ်ရွယ်စဉ်

က အပေါင်းအသင်းများဘဲ ပညာကို ကြိုးစားပြီး မသင်ယူခဲ့လျှင် အသက်ကြီးတဲ့အခါကျတော့မှ- ငါ ပညာမသင်မိခဲ့တာ မှားလေစွ-ဟု နောင်တရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အသက်ကြီးတဲ့အခါ ချမ်းချမ်းသာသာနေနိုင်အောင် ငယ်ရွယ်စဉ်က ပညာကို ကြိုးစား သင်ယူကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

သကျရှုပ် ပုရေသန္တံ၊ မယာ သိပ္ပံ န သိက္ခိတံ။

ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိ အသိပ္ပဿ၊ ဣတိ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ။

ပုရေသန္တံ၊ ရှေးငယ်စဉ်အခါ၌။ မယာ၊ ငါသည်- သကျရှုပ်၊ အလုံးစုံသော ဆင်စီး မြင်းစီး အစရှိသော။ သိပ္ပံ၊ အတတ် ပညာဟူသမျှကို။ နသိက္ခိတံ၊ မသင်ယူမိခဲ့လေ။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်ပညာမရှိသောသူအား။ ဝုတ္တိ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ်ရခြင်းအမှုသည်။ ကိစ္ဆာ၊ ငြို့ငြင် ဆင်းရဲလှပါပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောင် အိုမင်းလာသောအခါ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်ရတတ်ပါပေ၏။

၂။ ဥစ္စု-မစု-ဟူသော လင်္ကာအရ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေ စုဆောင်းသင့်တဲ့အချိန် လုပ်နိုင် ကိုင်နိုင် ငယ်ရွယ်စဉ်တုန်းက လုံ့လစိုက်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေစုဆောင်းမှုမရှိခဲ့လျှင် အသက်ကြီးတဲ့အခါ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိတော့ စိုးရိမ် ပူပန်ရတတ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတွေက စည်းစိမ် ချမ်းသာများကို ခံစား စံစားနေရတာကို မြင်ရတော့မှ ကိုယ့်အဖြစ်ကိုကြည့်၍ “ငါ ငယ်ရွယ်စဉ်တုန်းက ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေစုဆောင်းမှု မပြုခဲ့မိတာ မှားလေစွ” ဟု နောင်တကြီးစွာ ရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အသက်ကြီးတဲ့အခါ ချမ်းချမ်းသာသာ အသက်ရှည်ရှည် နေနိုင်အောင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေစုဆောင်းသင့်တဲ့ ငယ်ရွယ်စဉ် အချိန်မှာ

ပစ္စည်းများကို တရားသဖြင့် ရှာဖွေစုဆောင်းကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

အလဒ္ဒါ ဝိတ္တံ တပုတိ၊ ပုဗ္ဗေ အသမုဒါနိတံ။

န ပုဗ္ဗေ ဓန မေသိဿံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပုတိ။

လဒ္ဒါ၊ ရသင့်ရထိုက်သော။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ အလဒ္ဒါ၊ မရသည်ရှိသော်။ တပုတိ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ရတတ်ပါပေ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဖြာဖြာကို။ အသမုဒါနိတံ၊ မရှာဖွေ မဆည်းပူးမိခဲ့လေ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ န မေသိဿံ၊ ငါမရှာမိခဲ့လေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောင် အိုမင်းသော အခါ၌။ အနုဘပုတိ၊ စိုးရိမ် ပူပန်ရတတ်ပါပေ၏။

၃။ သူ့ကိုချစ်ဖျက်—ဟူသောလင်္ကာအရ ချစ်ကျမ်းဝင်နေကြသူ သူငယ်ချင်း စသူတို့ကို အချင်းချင်းကွဲပြားသွားအောင်—

(၁) ခြေထိုးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊

(၂) ကုန်းတိုက်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊

(၃) မတရားသက်သေခံတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊

(၄) ပိုင်ရှင် ပဟုတ်သည်ကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်ပါတယ်—လို့ ပြောတဲ့လုပ်ငန်းတွေကို ငယ်ရွယ်စဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့မိလျှင် သေရာညောင်စောင်း လျောင်းရတဲ့အခါကျတော့ “ငါပြုလုပ်ခဲ့တာတွေမှားလေစွ” ဟု နောင်တရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်ချစ်ခင်သူများကို ကွဲပြားသွားအောင် ခြေထိုး ကုန်းတိုက်မှု စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ကြဘဲ ရှောင်ကြဉ်ကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

ကုဋ္ဌဝေဒီ ပုရေ အာသိ၊ ပိသုဏော ပိဋ္ဌိမံသိကော။

စဏ္ဍောစ ဖရသောစာပိ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပုတိ။

ပုရေ၊ ရှေးငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌။ ကုဋ္ဌဝေဒီ၊ စဉ်းလဲစဉ်းစား ပြုမိသည်(၀၂) မတရား သက်သေခံမိသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ ပါ၏။ ပိဋ္ဌိမံသိကော၊ လက်ဆောင် တံစိုးယူ၍ ပိုင်ရှင်မဟုတ် သူကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင်ပြုလျက် သူတစ်ပါး ကျောက်ကုန်း သားကို စားခြင်းနှင့်တူသော။ ပိသုဏော၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက် သော စကားကို ဆိုမိသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါပေ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ စဏ္ဍောစ၊ ကြမ်းတမ်းသည်လည်းကောင်း။ ဖရသော စာပိ၊ ကြမ်းကြုတ်သည် လည်းကောင်း။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါ ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ သေရာညောင်စောင်း လျောင်း ရာ နောက်ကာလ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ နောင်တပူပန် ရှိတတ်ပါ ပေ၏။

၄။ သူ့သက်သတ်စား—ဟူသော လင်္ကာအရ ငယ်ရွယ်စဉ် အခါက သနားစိတ်ကင်းမဲ့လျက် သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်မိ ခဲ့လျှင် (သို့မဟုတ်) သတ်ပြီးချက်ပြုတ်စားသောက်ခဲ့မိလျှင် သေ ရာညောင်စောင်း လျောင်းရတဲ့အခါကျတော့မှ ငါငယ်ငယ် တုန်းက သတ်မိခဲ့တာတွေ၊ သတ်ပြီးစားသောက်ခဲ့တာတွေ မှား လေစွ-ဟု နောင်တကြီးစွာရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူတစ် ပါး အသက်ကို သတ်ခြင်း အမှု၊ သတ်ပြီး စားသောက်မှုတွေကို ရှောင်ကြဉ်ကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

ပါဏာတိပါတီ ပုရေ အာသိ၊ လုဒ္ဒေါစာပိ အနာရိယော။

ဘူတာနံ နာပစာယိဿံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

အဟံ၊ ငါသည်။ ပုရေ၊ ရှေးငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌။ ပါဏာတိ ပါတိ၊ သူ့ အသက်သတ်ခြင်းကို ပြုခဲ့မိသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ ပါပေ၏။ လုဒ္ဒေါစ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့

ပါ၏။ အနာရိယော၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်သည်။ အာသိ၊
ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ ဘူတာနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ နာပစာယိဿံ၊ သည်းခံ
ခြင်း အကျိုးစီးပွား လိုလားခြင်းဟူသော မေတ္တာဖြင့် သနား
ခြင်းကိုမပြုမိခဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက်အခါကာလ၌။
အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်ရတတ်ပါပေ၏။

၅။ သူ့မယား၌ ပြစ်မှားတုံ့ဘို့—ဟူသော လင်္ကာအရာ
လွတ်လွတ်လပ်လပ် အမျိုးသမီးတွေ အများအပြား ရှိပါလျက်
သူတစ်ပါး၏ ကြင်ယာသက်ထား ဇနီးမယားကိုမှ လွန်ကြူး
ပြစ်မှားသူတို့သည်၊ မယားတစ်ယောက် လင်တစ်ယောက်ထက်
မဖောက်ဘယ်မျှ သန္တောသဟု—ဆိုတဲ့ အိမ်ထောင်ရေး စည်း
ကမ်းကို ဖောက်ဖျက်သူတွေသာဖြစ်ပါ၏။ လူမှုရေးဒုက္ခဆိုးကျိုး
တွေသာဖြစ်ပါ၏။ သေရာညောင်စောင်း လျောင်းရတဲ့ အခါ
ကျမှ ငါပြုမိခဲ့တာ မှားလေစွာ နောင်တကြီးစွာ ရတတ်ပါ
တယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြန်မာ့ အိမ်ထောင်ရေး စည်းကမ်းကို ထိန်း
သိမ်းသောအားဖြင့် သူတစ်ပါး၏ ဇနီးမယားတို့၌ ပြစ်မှားမှု
တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

ဗဟူသု ဝတ သန္တိသု၊ အနာပါဒါသု ဣတ္ထိ^၀သု။

ပရဒါရံ အသေဝိဿံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

အနာပါဒါသု၊ သူတစ်ပါးတို့သည် မသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်
သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဣတ္ထိ^၀သု၊ မိန်းမတို့သည်။
သန္တိသု၊ ရှိပါကုန်လျက်။ ပရဒါရံ၊ သူ့မယားကို။ အသေဝိဿံ
ဝတ၊ မှီဝဲမိချေ၏ တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက်
ကာလ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်ရတတ်ပါပေ၏။

၆။ ပစ္စည်းရှိလျက် စိုးစိမလှ—ဟူသော လင်္ကာအရ မိမိမှာ လူစရာ ပေးစရာ စားစရာ ဝတ်စရာ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ များစွာ ရှိပါလျက် မဲ့မည့်အရေး ကြံတွေးမလှ—ဟူသော သဘောမျိုး ပေါက်ကာ လှလှိုက်ပေးလိုက်ပါက မဲ့သွားလေမလား၊ ဆင်းရဲ သွားလေမလားဟု အတွေးရောက်လျက် စိုးစဉ်းမျှ မလှမိခဲ့သ ဟာ သေရာညောင်စောင်း လျောင်းရတဲ့ အခါကျတော့မှ မိမိ အားကိုးစရာ ဘာတစ်ခုမျှမမြင်တော့ ငါမလှခဲ့မိတာ မှားလေ စွ-ဟု နောင်တကြီးစွာ ရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မိမိရဲ့ အားကိုးစရာ အားထားစရာရအောင် လူဒါန်းကြပါလို့ ပြော ကြားလိုပါတယ်။

ဗဟုမ္ဘိ ဝတ သန္တိမ္ဘိ၊ အန္တပါနေ ဥပဋ္ဌိတေ။

န ပုဗ္ဗေ အဒဒံ ဒါနံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

ဥပဋ္ဌိတေ၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော။ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာသော။ အန္တပါနေ ထမင်းအဖျော်သည်။ သန္တိမ္ဘိ၊ ရှိပါလျက်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ဒါနံ၊ အလှူဒါနကို။ နအဒဒံ ဝတ၊ မလှူခဲ့မိလေစွတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောင် အိုမင်း သောအခါ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်နောင်တ ရတတ်ပါပေ၏။

၇။ မွေးမြူ မိဘ၊ မပြုရနှင့်-ဟူသော လင်္ကာအရ အိုမင်း ရင့်ရော် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော မိဘ နှစ်ပါးကို မိမိက ဥစ္စာအင်အား ကိုယ်စွမ်းအင်အားနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး နိုင်စွမ်းရှိပါလျက် မလုပ်ကျွေး မပြုစုမိခဲ့လျှင်—

ခွေးနှင့်တမျှ၊ ထိုဗလတို့၊
မိဘနှစ်ပါး၊ ကြီးမားဂုဏ်အင်၊
ကျေးဇူးရှင်ကို၊ ပြုပြင်မရှု၊
မပြုမမေး၊ မလုပ်ကျွေးဘူး....

ဟူသောဆုံးမချက်အရ ခွေးလောက်မှိုက်သူဟု ဆိုခံရမည့် အပြင် မိမိကိုယ်တိုင် မိဘအရွယ်ရောက်တော့ကိုယ့်သားသမီး တွေကကလငါတတ်နောက်ပိုးတက်ပြီးမပြုစု မလုပ်ကျွေးတော့ မှ ငါမိဘနှစ်ပါးကို မပြုစုမလုပ်ကျွေးခဲ့မိတာ မှားလေစွ—ဟု နောင်တကြီးစွာရတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ခွေးလောက်မှိုက်သူ မဖြစ်ကြရအောင် မိဘနှစ်ပါးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကြပါလို့ပြော ကြားလိုပါတယ်။

မာတရံ ပိတရံစာပိ၊ ဇိဏ္ဏကံ ဂတယောဗ္ဗနံ။
ပဟုသန္တော န ပေါသိဿ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

ဇိဏ္ဏကံ၊ အိုမင်းသည်ဖြစ်၍။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ ကြီးသော အရွယ်သို့ရောက်သော။ မာတရံပိ၊ အမိကိုလည်းကောင်း။ ပိတရံပိ၊ အဘကိုလည်းကောင်း။ ပဟု၊ ဥစ္စာအား ကိုယ်စွမ်း အားဖြင့်စွမ်းနိုင်သည်။ သန္တော ဖြစ်ပါလျက်။ န ပေါသိဿ၊ ငါမပြုစု မလုပ်ကျွေးမိခဲ့လေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက် အခါ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်နောင်တရတတ်ပါပေ၏။

ဂ။ ဆုံးမ မနာ-ဟူသော လက်ခံအရ မိမိဆုံးမနိုင်တဲ့ မိဘ နှစ်ပါး၊ ဆရာ-ဆရာမများ၊ အစ်ကိုများ၊ ရပ်ကွက်အတွင်းရှိ

လူကြီးသူမများက မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကိုလိုလား၍ ကြောင်း
ကျိုးဖော်ပြလျက်ဆုံးမသွန်သင်မှု မနာယူပါက အသက်အရွယ်
ကြီးရင့်လာသည့်အခါ (သို့မဟုတ်) မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်လာ
တဲ့အခါကျတော့မှ - 'ငါ့ဟိုးတုန်းက ဆုံးမသွန်သင်မှုမနာယူ
မလိုက်နာခဲ့မိတာမှားလေစွဲ ဟု နောင်တကြီးစွာရတတ်ပါတယ်
ဒါ့ကြောင့်အကျိုးစီးပွား လိုလားသူမှန်သမျှတို့၏ဆုံးမသွန်သင်
မှုကိုနာယူကြပါ၊ လိုက်နာကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

အာစရိယ မနုသတ္တာရံ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရံ။

ပိတရံ အတိမညိဿံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

အာစရိယံ၊ လက်ဦးဆရာဖြစ်သော။ အနုသတ္တာရံ၊ အဖန်
တလဲလဲ ဆုံးမတတ်သော။ သဗ္ဗကာမရသာဟရံ၊ အလုံးစုံသော
ဝတ္ထုကာမ အရသာကိုဆောင်၍ မွေးကျွေးပေသော၊ ပိတရံ၊
ဖခင်ကို။ အတိမညိဿံ၊ မထေမဲ့မြင် ငါပြုခဲ့မိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်ရတတ်ပါပေ၏။

၉။ ပညာရှိထံ နည်းခံမမှတ်ဟူသော လင်္ကာအရ အသိ
ပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များထံ တန်ရာတန်ဖိုးပေး၍ နည်း
ပညာခံယူဖို့ရာ ဆောင်ရွက်သင့်ပါလျက် နည်းခံသင့်ပါလျက်
အသက်အရွယ် ကြီးလာတဲ့အခါကျတော့မှ ငါ့ဟိုးတုန်းက
နည်းပညာတွေမခံယူခဲ့မိတာ မှားလေစွဲ ဟု နောင်တကြီးစွာ
ရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်
တွေထံ နည်းပညာခံယူကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

သမဏေ ဗြာဟ္မဏေစာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
န ပုဗ္ဗေ ပယိရူပါယိဿံ၊ ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

သီလဝန္တေ၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းကုန်သော။ ဗဟုဿုတေ
များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော။ သမဏေစာပိ၊ ရဟန်း
တို့သို့လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏေစာပိ၊ မကောင်းမှုကို အပ
ပြုပြီးသောသူတို့သို့ လည်းကောင်း။ အဟံ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေးအခါကာလ၌။ န ပယိရူပါယိဿံ၊ ပစ္စည်းလှူလျက်မဆည်း
ကပ်ခဲ့မိပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ အနုတပ္ပတိ၊
စိုးရိမ်နောင်တရတတ်ပါပေ၏။

၁၀။ အမြတ်မကျင့်ဟူသောလင်္ကာအရ စားဝတ်နေရေး
နှင့်ပတ်သက်လာလျှင် လော်လီဖေါက်ပြားမှုမရှိအောင်-

- ၁။ ကာယကံမြောက် လွန်ကျူးမှုမရှိပဲ ရှောင်ကြဉ်ရ
သောမြတ်သောအကျင့်၊
- ၂။ ဝစီကံမြောက် လွန်ကျူးမှုမပြုဘဲရှောင်ကြဉ်ရသော
မြတ်သောအကျင့်၊
- ၃။ မနောကံမြောက် လွန်ကျူးမှုမပြုဘဲ ရှောင်ကြဉ်
ရသော မြတ်သောအကျင့်၊

ဟူသောအကျင့်တို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်က မကျင့်သုံးခဲ့ပါလျှင်
အိုမင်းကြီးရင့်တဲ့အခါ ကျတော့မှ မှားလေစွ ဟုနောင်တ
ကြီးစွာရတတ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြတ်သောအကျင့်တရား
တို့ကိုကျင့်သုံးကျပါလို့ပြောကြားလိုပါတယ်။

သာဓု ဟောတိ တပေါ စိန္တော၊
 သန္တောစ ပရိရူပါသိတော။
 နစ ပုဗ္ဗေ တပေါ စိန္တော၊
 ဣတိ ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။

သန္တော၊ ငြိမ်သက်သော။ ပရိရူပါသိတော၊ ဆည်းကပ်
 အပ်သော။ တပေါခြိုးခြံသော။ စိန္တော၊ အလေ့ အကျင့်သည်။
 သာဓု၊ ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဦး
 ကလျှင်။ မယာငါသည်။ တပေါ၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို
 နအာစိန္တော၊ မကျင့်မိခဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္ဆာနောက်ကာလ
 ၌၊ အနုတပ္ပတိ၊ စိုးရိမ်နောင်တရတတ်ပါပေ၏။

ယခုတင်ပြခဲ့တဲ့ နောင်တဆယ်ပါးတရားတော်ကို ဇနသန္ဓ
 မင်းကြီးက ဆယ် ငါးရက်တစ်ကြိမ် တိုင်းသူပြည်သားတွေကို
 ဟောကြားဆုံးမခဲ့ပါတယ်။ တိုင်းသူပြည်သားတွေကလည်း
 ဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးမှုကြောင့် ကွယ်လွန်သည့်
 အခါ နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြပါတယ်။

ဘုရားရှင်က ဇနသန္ဓမင်းကြီး ဟောကြားခဲ့တဲ့ နောင်တ
 ဆယ်ပါးတရားတော်ကိုဆောင်ယူပြီး ‘ကောသလမင်းကြီးရှေး
 ကပညာရှိများဟာ ဆုံးမသူမရှိပေမယ့် ပင်ကိုယ်သဘောအတိုင်း
 တရားဟောလျက် နတ်ပြည်လမ်းခရီး၌ တည်စေနိုင်ကုန်ပြီ’ ဟု
 ခွံဒသကနိပါတ် ဇနသန္ဓဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပြီး
 အဲဒီတုန်းက မင်းရဲ့ပရိသတ်တွေဟာ ယခုအခါ ငါဘုရားရဲ့
 ပရိသတ်တွေဖြစ်လာပြီး ဇနသန္ဓမင်းကြီးကား ယခုအခါ ငါ
 ဘုရားပင်တည်း-ဟု ဇာတ်တော်ကိုပေါင်းတော်မူပါတယ်....။

ယခုဟောကြားတင်ပြခဲ့တဲ့ နောင်တဆယ်ပါး တရားတော်ကို နာယူကြကုန်သော တရားနာပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့၊ မိမိတို့သန္တာန်မှာ နောင်တဆယ်ပါးဖြင့် ကြုံတွေ့ပြီး စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေ မဖြစ်ကြရလေအောင် သတိပညာဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ် နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဝဏ္ဏသိရိ
(နိုင်ငံတော် သံဃ မဟာနာယကအဖွဲ့၊ တုံ့ဘက်
အကျိုးတော်ဆောင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်- မင်းကျောင်းပထမပြန်စာသင်တိုက်၊
သံလျင်မြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် - ၁၃၅၀-ပြည့်နှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့
(၂၇-၇-၈၈)

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

ဘုရားဟောသော နတ်ပုဇော်နည်း

တရားတော်

ဒကာ-ဒကာမ အပေါင်းတို့—ယနေ့သည် ၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့် ဓမ္မစကြာ အခါတော်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလို့ နေ့ထူးနေ့မြတ်နှင့် ကိုက်ညီသော ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို မနက်ပိုင်းက ညောင်ရွှေဆရာတော် ဟောကြားသွားပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ဘုန်းကြီးကတော့ ယနေ့အခြေအနေ၊ ယခုခေတ် အချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီသော တရားတော်ကို ဟောကြားပါမည်။ အာရုံစိုက်ကြပါကုန်—

ဂိဟိန မုပကရောန္တာနံ၊ နိစ္စံ အာမိသဒါနတော။

ကရောထ ဓမ္မဒါနေန၊ စောသံ ပစ္စုပကာရကံ။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေးလာမည့်ရေးကို မျှော်တွေးကြည့်ထား အိုချစ်သားတို့။ ယေဂိဟိနော၊ အိမ်၌နေသူ အကြင်လူ ဒကာ-ဒကာမတို့သည်။ နိစ္စံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ အာမိသဒါနတော၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဝါးကောင်းကို နှစ်ထောင်းဖြည့်တင်း ပေးလှူခြင်း အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနံ၊ သာသနာ့တာဝန် လမ်းနှစ်တန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း ဆောင်ကာတမ်းသည့် ရဟန်းတော်တို့အား။ ဥပကရောန္တိ၊ တို့သာသနာတို့ဆရာဟု စိတ်မှားရှေးရှု အားကိုးမှုဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ နေကြပေကုန်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို မျှော်တွေး ကြည့်ထား အိုချစ်သားတို့။ နိစ္စံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။

အာမိသဒါနတော၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဝါး
 ကောင်းကို နှစ်ထောင်းဖြည့်ဘင်း ပေးလှူခြင်း အားဖြင့်။
 ဘိက္ခုနီ၊ သာသနာ့တာဝန် လမ်းနှစ်တန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း
 ဆောင်ကာထမ်းသည့် ရဟန်းတော်တို့အား။ ဥပကရောန္တာနံ၊
 တို့သာသနာ တို့ဆရာဟု စိတ်မှာရှေးရှု အားကိုးမှုဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြု၍ နေကြပေကုန်သော။ တေသံ ဂိဟီနံ၊ အိမ်၌နေသူ ထိုဒကာ
 ဒကာမတို့အား။ တုမေ၊ သာသနာ့တာဝန် လမ်းနှစ်တန်ကို
 အားသွန်ကြိုးပမ်း ဆောင်ကာထမ်းသည့် ရဟန်းဖြစ်နေကြကုန်
 သော သင်ချစ်သားတို့က။ ဓမ္မဒါနေန၊ တရားတော်ကို ပေးလှူ
 ခြင်းအားဖြင့် (ဝါ) တရားဟောပေးခြင်း၊ တရားသင်ပေးခြင်း၊
 တရားပြပေးခြင်းအားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန်ကာရကံ၊ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်
 ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အမှုကို။
 ကရောထ၊ ဒကာ-ဒကာမ လမ်းမှန်ကျအောင် မူချမှန်စွာ ပြု
 လုပ်လိုက်ကြပါကုန်လော့။

ရှင်းပြပါဦးမည်။ ဘုန်းကြီးတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရား
 သခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် ဘုရားဖြစ်တော် မူပြီးနောက်၊
 ပထမဦးဆုံးဝါအဖြစ် မိဂဒါဝုန် ရဂုံသာမော ဘေးမဲ့တော
 အတွင်းမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား တရားဟောပြ ဆုံးမတော်မူပြီး
 နောက်၊ သီတင်းဝါလကျွတ်သော် တပည့်သာဝက ရဟန္တာ
 အရှင်မြတ် အပါးခြောက်ဆယ်ကို ရရှိတော်မူပါသည်။ ဤ
 တပည့် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များကို တစ်နေရာ၌ စုဝေးစေတော်
 မူပြီး—

“ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်၌
 ရှိနေကြသော လူဒကာ-ဒကာမတို့သည် သာသနာ့ဝန်ထမ်း

ရဟန်းတော်များအတွက် ဆွမ်း သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းအစုစုကို ပေးလှူသောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုနေကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကျေးဇူးပြုနေကြသော သာသနာ့ကျေးဇူးရှင် လူဒကာ-ဒကာမ များအား သင်တို့က တရားဟောပေးသောအားဖြင့် ကျေးဇူး ဆပ်ကြချေ”ဟု မိန့်တော်မူပြီး၊ ကျေးဇူးဆပ်တရား ဟော ကြားရန် စေလွှတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး မိန့်ကြားတော်မူ သော စကားအစဉ်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ပြီး ယခုခေတ် ရဟန်းတော်များကလည်း အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ကျေးဇူးဆပ် တရား ဟောကြားပေးနေကြရပါသည်။

ဒကာ-ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့-သာသနာ့ ကျေးဇူးရှင် ဒကာ-ဒကာမများ အားလုံးအတွက် သာသနာ့ ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေများ၏ ကိုယ်စား ဘုန်းကြီးက ယခု ကျေးဇူးဆပ်တရားကို ဟောကြား ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုန်းကြီးဟောမည့် တရားကို “ဘုရားဟောတော်မူသော နတ် ပူဇော်နည်း”ဟု နာမည်ပေးထားပါသည်။ ယခုခေတ် ယခု အချိန် အခါမှာ ဒကာ-ဒကာမများစွာတို့သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရတနာ သုံးပါးအပြင် နတ်များကိုပါ ပူဇော်ပသနေကြ ပါသည်။ နတ်များကို ပူဇော်ပသသောအခါ နည်းမှန်လမ်းကျ ပူဇော်ခွင့်ရအောင် ဘုရားဟောတော်မူသော နတ်ပူဇော်နည်း တရားကို ဘုန်းကြီးက ဟောကြားပေးရန် စီစဉ်ထားပါသည်။ ဤစီစဉ်ထားသော တရားကို ဟောကြားနာယူပြီးတော့ကုသိုလ် တရား တိုးပွားအောင် ကြိုးစားကြပါစို့။

ဗုံဒွမြတ်စွာရွှေလက်ထက်တော်အချိန် အခါတုန်းက မဂဓ
တိုင်းရှင်ဘုရင် အဇာတသတ်မှာ အလွန် အားကိုးရသော
အမတ်ကြီးနှစ်ယောက်ရှိပါသည်။ အမတ်ကြီး တစ်ယောက်၏
နာမည်ကို သုနေိဟု ခေါ်ပြီး၊ အခြားအမတ်ကြီး တစ်ယောက်
၏ အမည်ကိုမူ ဝဿကာရဟု ခေါ်ပါသည်။ ကုန်းချော
ကုန်းတိုက်အလုပ်မှာ အလွန်တရာကျွမ်းကျင်သော နာမည်ကြီး
ဝဿကာရပင် ဖြစ်ပါသည်။ အမတ်ကြီးသုနေိနှင့် ဝဿကာရ
တို့နှစ်ဦးသည်ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် ဝေသာလီပြည်နယ် နယ်စပ်
နယ်ခြားမှာရှိနေသောပါဠိလိဂါမခေါ်သခွတ်ပင်ကျေးရွာမှာ
မြို့သစ်တစ်မြို့တည်ထောင်ဖန်ဆင်းနေကြပါသည်။ ဝေသာလီ
ပြည်ကဝဇ္ဇီမင်းများ၏အခွန်အတုတ်ကောက်ယူမှု အန္တရာယ်ကို
ကာကွယ်တားဆီးလိုသည့်အတွက် နယ်ခြားမှာ မြို့သွားတည်
ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ့်ဘက်က လက်ဦးအောင် နေရာယူတား
လိုက်သော သဘော ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ဝဿကာရ အမတ်ကြီးနှစ်ယောက် သခွတ်ပင်
ကျေးရွာမှာမြို့သစ်တစ်မြို့တည်ဆောက်နေချိန်မှာမြတ်စွာဘုရား
ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် နောက်လိုက်နောက်ပါ တပည့်
သံဃာတော်ပေါင်းတစ်ထောင်နှင့်ရာဇဂြိုဟ်ဆယ်နှင့်အတူသခွတ်
ပင်ကျေးရွာသို့ ဒွေသစာရီ ကြွချီတော်မူလာပါသည်။

သခွတ်ပင်ကျေးရွာက ဒကာ-ဒကာမတို့က ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာဆီးကြိုကန်တော့ကြပြီး ကျေးရွာ တည်းခိုရိပ်သာမှာ
နေရာတွေ အပြည့်ခင်းခြင်း၊ သောက်ရေသုံးရေများ တည်ထား
ခြင်း၊ မီးတွေထိန်ညှီးနေအောင် ညှိထွန်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြ
ပါသည်။ အခမ်းအနားပြင်ဆင်ပြီးနောက်မြတ်စွာဘုရား အမှူး

ပြုသော သံဃာတော်များကို ကျေးရွာ တည်းခိုရိပ်သာသို့ ပင့်ဆောင်ကာ နေရာအလှူ ပေးလှူကြပါသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်ပိုင်းမှာ သုဓနိနှင့် ဝဿကာရတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော်များ သခွတ်ပင် ကျေးရွာသို့ ကြွတော်မူလာကြောင်း ကျေးရွာတည်းခိုရိပ်သာမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူကြောင်း ကြားသိရသောအခါ မြတ်စွာဘုရား ထံမှောက် အရောက်သွားကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားအား ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ စကား၊ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ဖွယ်ရာ စကားများ လျှောက်ထားကြပြီးနောက် သင့်တော်သောနေရာမှာ ရပ်နေရင်းကပင် မြတ်စွာဘုရားကို “ရှင်တော်ဂေါတမ-ရှင်တော်ဂေါတမသည်အကျွန်ုပ်တို့လှူဒါန်းမည့်ယနေ့အတွက် နံနက်စာဆွမ်းကို နောက်လိုက် နောက်ပါ သံဃာများနှင့်အတူလက်ခံတော်မူပါ” ဟုလျှောက်ထားကြသောအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူပြီး လက်ခံတော် မူလိုက်ပါသည်။ သုဓနိအမတ်ကြီးနှင့် ဝဿကာရအမတ်ကြီး နှစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားလက်ခံတော်မူကြောင်း သိရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပြန်သွားကြပါသည်။

ဤနေရာမှာ သတိပြုစရာတစ်ခု ရှိနေပါသည်။ အမတ်ကြီး နှစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးကြသည်။ အရိုအသေပြုကြသည်ဟု ပါဠိတော်မှတ်တမ်းမှာ မရှိပါ။ သူတို့ နှစ်ယောက်သည် ပုဏ္ဏား၊ မျိုးများ ဖြစ်ကြသည် အားလျော်စွာ ဗြာဟ္မဏဝါဒကို လက်ခံယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြသည့် အတွက် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေမပေးဘဲ နေကြဟန် လက္ခဏာရှိ

ပါသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့၏ အရှင်သခင် ဘုရင်အဇာတ သတ်၏ ကျေးဇူးရှင် ဆရာသမား မြတ်စွာဘုရားဖြစ်နေလို့သာ ယခုကဲ့သို့ကြုံကြုံပေါ်လျက်တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခြင်း၊ ဧည့်ခံကျွေး မွေးခြင်းမပြုသော် ငါတို့အပေါ်မှာ ရှင်ဘုရင် မျက်နှာတော် ငြိစရာရှိသည်ဆိုသော အမြင်မျိုးနှင့် ယခုကဲ့သို့ လာရောက် ပင့်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆစရာ ရှိပါသည်။

သုခနိအမတ်ကြီးနှင့် ဝဿကာရ အမတ်ကြီး နှစ်ယောက် တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှောက်မှ မိမိတို့ နေရာဌာနသို့ ပြန်ရောက်လာချိန်မှာ မှန်မြတ်ဖွယ်ရာသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် အဖြာဖြာတို့ကို စီစဉ်စေပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံတော် မှောက်သို့ အခါတော်ကြားအောင်အထောက်တော်လွှတ်လိုက် ကြပါသည်။

“ရှင်တော်ဂေါတမ-ဆွမ်းပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေ ကြွတော်မူရန် အချိန်တန်ပါပြီ” ဟုလျှောက်ထားရန်လွှတ်လိုက် ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခါတော်ကြားလျှောက်မည့် အဆောင် တော်ဒကာလာရောက်လျှောက်ထားသည့်အခါ ရွှေဘုန်းတော် သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် သင်းပိုင် ကိုယ် ဝဘ် သင်္ကန်းတို့ကို ပြင်ဆင်ဝတ်ရုံတော်မူပြီးနောက်သပိတ်နှင့်ဒုကုဋ် သင်္ကန်းတော်ကို ယူဆောင်တော်မူလျက် သုခနိနှင့် ဝဿကာရ အမတ်ကြီးနှစ်ယောက်ရှိရာအရပ်သို့ သံဃာတော်များ နှင့်အတူ ကြွသွားတော်မူပါသည်။ ရောက်သောအခါခင်းလှူထားသော နေရာပေါ်မှာ နောက်လိုက်နောက်ပါ သံဃာတော်များနှင့် အတူ ထိုင်နေတော်မူပါသည်။

ဤအချိန်မှာ သုဓနိနှင့် ဝဿကာရအမတ်ကြီးနှစ်ယောက် တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသောရဟန်းတော်အပေါင်းကို မှန်မြတ်လှသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပြုစု လုပ်ကျွေးကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်သံဃာတော်များဆွမ်း ဘုဉ်းပေးပြီးချိန်မှာ သုဓနိနှင့် ဝဿကာရတို့သည် သင့်တော် သောနေရာမှာ ထိုင်နေကြပါသည်။

သုဓနိအမတ်ကြီးနှင့် ဝဿကာရအမတ်ကြီးတို့အားဘုရား ရှင် ကိုယ်တော် မြတ်က-နတ်ပူဇော်နည်း တရားကို ဤကဲ့သို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပ္ပေတိ၊ ဝါသံ ပဏ္ဍိတဇာတိယော။
 သီလဝန္ဓေတ္ထ ဘောဇေတွာ၊ သညတေ ဗြဟ္မစာရယော။
 ယာတတ္ထဒေဝတာအာသု၊ တာသံဒက္ခိဏ မာဒိသေ။
 တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ၊ မာနိတာ မာနယန္တိ နံ။
 တတော နံ အနုကမ္ပန္တိ၊ မာတာပုတ္တံ ဝ ဩရသံ။
 ဒေဝတာ နုကမ္ပိတော ပေါသော၊ သဒါဘဒြာနိ ပဿတိ။

ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ တွေးခေါ်မြော်မြင် ပညာရှင်သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်မြို့ရွာ ဒေသ ရပ်ကွက်ဌာန၌။ ဝါသံကပ္ပေတိ၊ နေထိုင်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်နေထိုင်ရာ မြို့ရွာဒေသ ရပ်ကွက် ဌာန၌။ သီလဝန္ဓေ၊ သီလတရား ထင်ရှားရှိကုန်သော။ သညတေ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်စည်းကုန် ထသော။ ဗြဟ္မစာရယော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဘောဇေတွာ၊ စားသောက်ဖွယ်ရာ အဖြာဖြာတို့ကို သေချာစွာ ကျွေးမွေးပြီးလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပညာ

ရှင်ပုဂ္ဂိုလ် နေထိုင်ရာ မြို့ရွာ ဒေသ ရပ်ကွက်ဌာန၌။ ယာဒေဝတာ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ အာသံ၊ ရှိကုန်ရာ၏။ တာသံ၊ ထိုရှိကုန်သော နတ်တို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊ မိမိပြုလုပ်ထားသော အလှူ၏ အဖို့ကို။ အာဒိသေ၊ ရည်ညွှန်းပြီးကာ အမျှ ပေးဝေရာ၏။ ပူဇိတာ၊ အမျှပေးဝေသော အားဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ခံကြရကုန်သော။ တာဒေဝတာ၊ ထိုနတ်တို့က။ နံ၊ အမျှပေးဝေသော အားဖြင့် ပူဇော်ပသသော ထိုပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပူဇယန္တိ၊ တုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏။

မာနိတာ၊ အမျှပေးဝေသောအားဖြင့် မြတ်နိုးခြင်းခံကြရကုန်သော။ တာဒေဝတာ၊ ထိုနတ်တို့က။ နံ၊ အမျှပေးဝေသော အားဖြင့် မြတ်နိုးမှုပြုသော ထိုပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်လို့။ မာနယန္တိ၊ တုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ အမျှပေးဝေသော အားဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ အမျှပေးဝေသောအားဖြင့် မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုအမျှပေးဝေသော ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာတာ၊ မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်သည်။ ဩရသံ၊ မိမိရင်၌ ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ သားရင်းကို။ အနုကမ္မတိဣဝ၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့။ ဒေဝတာ၊ အစဉ် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းခံရသောနတ်တို့က။ အနုကမ္မန္တိ၊ အစဉ်တစ်လျှောက် စောင့်ရှောက်ကြလေကုန်၏။ ဒေဝတာနုကမ္မတော၊ နတ်တို့သည်စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ပေါသော၊ ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါမပြတ်တရစပ်။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သောအာရုံတို့ကို။ ပဿတိ၊ တွေ့မြင်ရလေ၏။ ဤနတ်ပူဇော်နည်းနှင့် နတ်ပူဇော်ခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးတရားများကို ဟောကြားပြီး အနုမောဒနာ ပြုပေးတော်မူပါသည်။

ဒကာ-ဒကာမ အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၊ လူ၊ နတ်၊
ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာသခင် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက အလွန်တရာကောင်းမွန်မြင့်မြတ်အထက်
တန်းကျသော နတ်ပူဇော်ပသနည်းကို ဟောပြု၍ ဆုံးမတော်
မူခဲ့ပါသည်။

ရှင်းပါဦးမည်-ပညာရှင်- တစ်ယောက်သည် မိမိနေထိုင်ရာ
မြို့ရွာဒေသ ရပ်ကွက် ဌာနမှာ ရှိနေကြသော ကိုယ်ကျင့်သီလ
တရားထင်ရှား ရှိနေခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သော သီလဝန္တဂုဏ်၊
ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာနှင့် မိမိ၏ စိတ်ကို သေချာစွာ
စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သော ဗြဟ္မစာရီ
ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတို့ကို စား
သောက်ဖွယ်ရာ အဖြာဖြာ ကျွေးမွေးပြုစုပြီး ရှေးဦးစွာ ကုသိုလ်
တရားကို ရယူထားလိုက်ကြပါ။

ကုသိုလ်တရားကို ရယူထားပြီးနောက် မိမိရရှိသော ကုသိုလ်
အဖို့ကို မိမိနေထိုင်ရာ မြို့ရွာဒေသမှာ ရှိနေကြသည့် နတ်မြတ်
နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေသောအားဖြင့်
မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသလိုက်ပါ။ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှ
ပေးဝေသောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသခြင်းခံကြ
ရသည့် နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့က အမျှပေးဝေ
ပြီး ပူဇော်ပသသည့် ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို တုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြ
ပါလိမ့်မည်၊ တုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြပါလိမ့်မည်။

ဆက်လက်၍ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က တုံ့
ပြန်၍ ပူဇော်ပုံ၊ တုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးပုံကို ဟောကြားတော်မူပြန်
ပါသည်။

“မေးသမိခင်ကျေးဇူးရှင်ကမိမိကိုယ်တိုင် ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေး
မေးမြူထားသော သားအရင်းကို အစဉ်စောင့်ရှောက် ချီး
မြှောက်သကဲ့သို့ မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသခြင်းခံကြရသော
နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့က သူတို့အား အမျှပေး
ဝေသောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ပသသည့် ပညာရှင်
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြန်၍ အစဉ်စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ကြပါလိမ့်
မည်။ နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့က ပြန်လည်၍
အစဉ်စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းခံရသော ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်
သည် အမြဲမပြတ် ကောင်းမြတ်သော အာရုံတို့ကို တွေ့ကြုံရရှိ
ခံစားရပါလိမ့်မည်”။

ယခု ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမ
တော်မူသော နတ်ပူဇော်နည်းသည် မိမိဆိုင်ရာ နတ်မြတ် နတ်
ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့ကို ဓာတ်ရက်စာ၊ တစ်နှစ်စာ၊ တစ်ဘဝ
စာမျှသာမက ဘဝများစွာ သံသရာမှာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ
အဖြာဖြာတို့ကို ရရှိခံစားနိုင်အောင် ကုသိုလ်ကောင်းမှု အစုံစုံ
ကိုအမျှပေးဝေသော ပူဇော်ပသနည်းဖြစ်၍ အင်မတန်ကောင်း
မှုန် မြင့်မြတ် အထက်တန်းကျသော ပူဇော်ပသနည်း ဖြစ်ပါ
သည်။ ပူဇော်ပသကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာလည်း ချမ်းသာသုခကို
ရရှိစေနိုင်သည့် ကုသိုလ်တရားများကို ပွားကြရပါသည်။ ပူဇော်
ပသခြင်းခံကြရသော နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့
မှာလည်း ချမ်းသာသုခကို ရရှိစေနိုင်သော ကုသိုလ်တရားများ
တိုးပွားကြရပါသည်။ အင်မတန်ကောင်းမှုန်သော ပူဇော်ပသ
နည်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုခေတ် ပူဇော်ပသနေကြသည့် နတ်ပူဇော်နည်းများက
တော့ ထေရဝါဒ ပိဋကစာပေအရ အမှားဖြစ်နေကြပါသည်။
ကံတရားကို ကိုးစားယုံကြည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် တွက်
ဆကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

ယခုခေတ် နတ်ပူဇော်ပသနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အများစုသည်
အခြေမရှိသော ငါးစသည့် သတ္တဝါများကို သတ်ဖြတ်ပူဇော်
ပသနေကြသည်။ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသောကြက်စသည့်သတ္တဝါ
များကို သတ်ဖြတ်ပူဇော် ပသနေကြသည်။ အခြေလေးချောင်း
ရှိသော ဝက်စသည့် သတ္တဝါများကို သတ်ဖြတ်ပြီး ပူဇော်ပသ
မှု ပြုလုပ်နေကြသည်။ ဤပူဇော်နည်းသည် မပူဇော်မီ ရှေးအဖို့
က စတင်ပြီး ပူဇော်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေပါ
သည်။ အကုသိုလ်နှင့် ရင်းနှီးပြီးမှ ပူဇော်ပသကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်
များအနေဖြင့် ဤပူဇော်ပသမှုကြောင့် မကြီးပွား ဖတိုးတက်
နိုင်ပါ။ အကျိုးဆုတ်ယုတ်မှုသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍
ဤနည်းဖြင့် ပူဇော်ပသပြီးမှ ကြီးပွားတိုးတက်မှု ဖြစ်ပါသည်
ဆိုလျှင်လည်း ထန်းသီးကြွေခိုက် ကျီးနင်းခိုက် ကြုံကြိုက်သကဲ့
သို့ တိုက်ဆိုင်မှုသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းက
တော့ အတိတ်ကုသိုလ်ကံကြောင့်သာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးဝေ ပူဇော်
ပသမှုကို ခံယူရသည့် နတ်များ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားနှင့်
စားသောက်ဖွယ်ရာသားငါးများနှင့်ပူဇော်ပသမှုကိုခံယူရသည့်
နတ်များ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင်
တိုင်းတာမရအောင် ကွာခြားလှပါသည်။ ကုသိုလ်အဖို့ကို ရရှိ
သည့် နတ်များက ဘဝပေါင်းအသင်္ချေအနန္တမှာ ကောင်းကျိုး

တရားတွေကို ခံစားခွင့် ရနိုင်ကြပါသည်။ စားသောက်ဖွယ်ရာ များကိုသာရရှိနိုင်သောနတ်များကားအချိန်အနည်းငယ်မျှသာ ခံစားခွင့် ရနိုင်ကြပါသည်။ ထို့ထက်ဆိုးရွားသောပူဇော်ပသ နည်းတစ်ခု ရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ-အရက်သေစာနှင့်ပူဇော် ပသ သောနည်း ဖြစ်ပါသည်။ အရက်သေစာနှင့်ပူဇော် ပသသည့် အတွက် ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ထွက်လာသလဲဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ပူဇော် ပသသောနတ်များသည်အရက်သေစာကို သောက်စား မှောက် မှားပြီး ငါးပါးသီလ ပျက်စီးကာ အပါယ်ရွာကို သေသေ ချာချာ ကြပါလေတော့-ဟု အပါယ်လေးဝသို့ တွန်းချလိုက် သည့် အဓိပ္ပာယ် ရောက်နေပါသည်။

ကဲ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။ ဖေပြဲခွဲသလို အဓိပ္ပာယ်ရောက် သည့် ပူဇော်ပသနည်းမျိုးကို ဘယ်နတ် ဘယ်ဗြဟ္မာ့ ဘယ် သတ္တဝါတွေက အပူဇော်အပသခံချင်ကြပါ့မလဲ၊ ထို့ကြောင့် ပူဇော်ပသသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရော အပူဇော် အပသခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ် ပါ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားပြီး အကျိုးများသည့် ကုသိုလ် ကောင်းမှုပြုလုပ်ပြီး အမျှပေးဝေသော ပူဇော်နည်းကိုသာ အသုံးပြုသင့်ကြပါသည်။ အသုံးပြုကြပါဟု တိုက်တွန်းလိုပါ သည်။

ပူဇော်ပသသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ရောအပူဇော်အပသခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ် ပါ အကုသိုလ်မကောင်းမှုများ တိုးပွား၍ အပါယ်လေးပါး လားရောက်ရသည့်အထိ မှားယွင်းနေသော ပူဇော် ပသနည်း မျိုးကို အသုံးမပြုဘဲ ရှောင်လွှဲသင့်ကြပါသည်။ ရှောင်လွှဲကြပါ။ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဘုန်းကြီး ယောလို့တဲ့-ဘုရားဟောသော

နတ်ပူဇော်နည်း တရားတော် ပြည့်စုံသွားပါပြီ၊ ထို့ကြောင့်
တရားကို နိဂုံး အဆုံးသတ်ကြပါစို့။

ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ တွေးခေါ်မြော်မြင်ပညာရှင် သဘော
ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင် မြို့ ရွာ ဒေသ
ရပ်ကွက်ဌာန၌။ ဝါသံကပ္ပေတိ၊ နေထိုင်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပညာရှင်
ပုဂ္ဂိုလ် နေထိုင်ရာ မြို့ရွာဒေသရပ်ကွက်ဌာန၌။ သီလ ဝန္တေ၊
သီလတရားထင်ရှားရှိကုန်ထသော။ သညတေ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး
ကို စောင့်စည်းကုန်ထသော။ ဗြဟ္မစာရယော၊ မြတ်သောအကျင့်
ကိုကျင့်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဘောဇေတွာ၊ စားသောက်ဖွယ်
ရာအဖြာဖြာတို့ကိုသေချာစွာကျွေးမွေးပြီးလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပညာ
ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်နေထိုင်ရာ မြို့ရွာ ဒေသရပ်ကွက်ဌာန၌။ ယာဒေဝတာ၊
အကြင်နတ်တို့သည်။ အာသု၊ ရှိကုန်ရာ၏။ တာသံဒေဝတာနံ၊
ထိုရှိကုန်သောနတ်တို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊ မိမိပြုလုပ်ထားသော အလှူ
အဖို့ကို။ အာဓိသေ၊ ရည်ညွှန်းပြီးကာ အမျှပေးရာ၏။ (ဝါ)
အာဒိသေ၊ ရည်ညွှန်းပြီးကာအမျှပေးဝေသောအားဖြင့်မြတ်နိုး
ကော်ရော် ပူဇော်ပသရာသတည်း။ ။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်.... ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တကေသရ
(နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရာ .... အောင်မင်္ဂလာ ကျောင်းတိုက်၊
သရက်မြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်.... ၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၊
(နေ့လယ်ပိုင်း)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ.... မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

စိတ်တစ်လုံး အသုံးချပုံ

တရားစာ

ယနေ့ ၁၃၄၇-ခုနှစ်၊ တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်
ငါးရက်၊ တနင်းလာနေ့မှာမြန်မာ့အသံမှတစ်ဆင့်တရားဟော
ကြားခွင့်ရပါသည်။ ဟောကြားမည့် တရားကတော့ - စိတ် တစ်
လုံး အသုံးချပုံတရား ဟောကြားဖို့စဉ်းစားတတ်ပါတယ်။ ဘယ်
လိုလဲဆိုတော့ ဤကမ္ဘာလောကကြီးမှာ စိတ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေ
နေထိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုအသီးသီးမှာနေထိုင်ကြတဲ့သတ္တဝါ
အချင်းချင်းဟာ မေတ္တာ ကရုဏာ အခြေခံကာ စိတ်ရင်း စိတ်
မှန်နဲ့ မဆက်ဆံကြဘဲ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန် မာနတွေနဲ့သာ
ဆက်ဆံနေကြတာတွေ နောက်ဆုံးသံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့
မကင်းတဲ့ အိမ်ထောင်စုအတွင်း မိသားစု အချင်းချင်းများ
တောင် စိတ်သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်ကြလို့ အငြင်းပွား
ကြ၊ အချင်းများကြ၊ အိမ်မှဆင်းသွားကြ၊ တရားတွေကြတာ
တွေဖြစ်နေတော့ တစ်ယောက် တစ်ယောက် အလစ်မပေးဘဲ
အခွင့်အရေးရဖို့သာ အကွက်ရှာနေကြတာတွေကို ကြားသိနေရ
ပါတယ်။

အဲဒါတွေကြောင့် ဘုရားရှင်ဘုရားဖြစ်ခါစမှာတရားဟော
ဖို့ ဆင်ခြင်စဉ်တုန်းကဒါလောက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊
မာန်၊ မာန စတဲ့ စိတ်ယုတ်စိတ်ဆိုးတွေ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်သောင်း
ကျန်းနေတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့
ရထားတဲ့ ငါဘုရားရှဲ့တရားမှန်တွေကို ကေနံထိုးသွင်းသိဖို့လွယ်

ကုမယ်မဟုတ်တော့ပါဘူးလို့ အကြံဖြစ်တော့ မေတ္တာ ကရုဏာ ရှင်ဗြဟ္မာကြီးက- အချင်းတို့- လောကကြီးတော့ ပျက်စီးတော့ မှာပါပဲ-လို့ ဆိုပြီး လျှောက်ထားပုံက- “သတ္တဝါတွေထဲမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာန နည်းပါးကြသတဲ့၊ လောဘ ဒေါသ စသည်မှကင်းကွာအောင်ပယ်ခွာထားကြတဲ့ သူတွေ၊ တရားမှန်ကို သိလွယ်ကြမည့်သူတွေ၊ ယုံကြည်ထိုက်တာကိုသာ ယုံကြည်တတ်တဲ့ သဒ္ဓါမှန်ရှိသူများက ကိလေသာတွေကိုပယ်ပြီး ဖြစ်တော်မူတဲ့ ပယ်နည်း ကျွမ်းကျင် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်လို့၊ ပယ်နည်းလမ်းညွှန်ကို နာလိုသူတွေ ရှိနေကြသေးလို့ လမ်းညွှန် ပေးဖို့ရန် တောင်းပန်ရပါသည် မြတ်စွာဘုရား”လို့ လျှောက် ထားပါတယ်။

ရှိပေမှာပေါ့၊ စိတ်ကလည်း ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်၊ မည်း နက်ယုတ်ညံ့တဲ့စိတ်လို့ရှိနေတော့ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကလည်း ဖြူစင် မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၊ မည်းနက်ယုတ်ညံ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ရယ်လို့ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီလူဟာ လူကောင်းပါ၊ ဒီလူဟာ လူကောင်းမဟုတ်ဘူး၊ ကြည့်ပေါင်းစတာတွေဖြစ်လာပါတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် မည်းညစ်ယုတ်ညံ့တဲ့စိတ်ကိုလည်း ဖြူစင်မြင့်မြတ် လာအောင်မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ကိုလည်း ထို့ထက် မြင့်မြတ်အောင် ဖြစ်ပေါ်တဲ့စိတ်တစ်လုံးကို အသုံးချဆုံးမဖို့အချိန် ရောက်နေ ပြီဖြစ်လို့မို့ “လိုရာတောင့်တ၊ ကျင့်တိုင်းရ၊ ဘဝပဒေသာမည်” ဆိုတဲ့ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းဘဝပဒေသာ ရနေကြတဲ့အခါ လိုရာ တောင့်တပြီး အခွင့်ကောင်းကို လွန်မြောက် မသွားစေအဲ လမ်းညွှန်အတိုင်းကျင့်ကြံလို့ ဆုံးမလို့ ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်

ဖြစ်လာရင်ဖြူစင်မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ စိတ်ကောင်းရှိတဲ့ လူကောင်းသူကောင်း ဖြစ်လာမှာပါပဲ။

မြတ်စွာဘုရားကလည်း “စိတ္တဝေါဒါနာ ဘိက္ခုဝေ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ” ဟု ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ ပါဠိတော်ကို မြန်မာ ပြန်ရင် စိတ်ဖြူစင်ပါက သတ္တဝါတွေ ဖြူစင်ကြပေ၏-ဟူ၍ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမသာသနာနဲ့တွေ့တဲ့အခါ မိမိ မိမိတို့နဲ့ဖြူစင်ကောင်း မြတ်မှုကို အားကိုးပြုဖို့ပါပဲ။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ စိတ်ဆိုတာ ပါပသို့ ရမတိ မနော-တဲ့၊ ဒါကိုမြန်မာပြန်မည်ဆိုရင်—

စိတ်၏ပင်ကို အလိုဆိုတာ၊ မကောင်းမှု၌ ပျော်မျိုးသာ။

စိတ်၏အကြိုက် လိုက်သူဆိုတာ၊ အပါယ်လျှိုး၊ လွတ်ရိုး မဟုတ်ပါ—

လို့ ဆိုထားတော့ လူ့ အလိုက ကြောက်စရာကြီးပဲ။ သူ့ဟာ သူ့ အလိုအတိုင်း တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် မက တစ်သံသရာလုံးပါ ချီပြီး ကလီကမာ ပလီပလာတွေ အများကြီးနေခဲ့တာမို့ ဖမ်းဖို့ပြုပြင်ဖို့ရာ မလွယ်ကူအောင် သူ ခြယ်လှယ်ချင် သလိုခြယ် လှယ်နေတာခံခဲ့ကြရတယ်မဟုတ်လား၊ အတိတ်ကလဲခြယ်လှယ် ခဲ့ပြီးပြီ၊ ယခုလဲခြယ်လှယ်ဆဲ၊ နောင်ကိုလဲခြယ်လှယ်အုံးမှာမဆုံး ပါဘူး။ သူက ဒီလိုခြယ်လှယ်ချင်တိုင်း ခြယ်လှတ်နေတော့ကာ ဘယ်သူတွေ ဘာဖြစ်နေကြသလဲ။

ဖြစ်လို့မဆုံး။ အိုလို့မဆုံး၊ နာလို့မဆုံး၊ သေလို့လဲမဆုံး၊ ကွဲလို့ လဲမဲ့လို့မဆုံး၊ လဲမဆုံးဆုံးကြသေးရဲ့လား၊ ကမ္ဘာမဆုံးမိုးမဆုံးဆို တာလိုတစ်သံသရာလုံး ဒုက္ခတုံးကြီးတွေ ဖြစ်နေခဲ့ကြတာယနေ့ အထိပဲဆိုပါတော့။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးက သူချော့သမျှပျော့နေရ

တယ်၊ အစစအရာရာဆိုတာလိုသူလိုရာသူ အကြိုက်ကိုပဲအလိုက်
ကြီးလိုက်နေရလို့ ခက်နေပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါရဲ့အလိုက
တော့ ငါ၏ပင်ကိုအလိုဆိုတာ သုခကောင်းကျိုးကြိုက်ရိုးမမှ
တာဆိုတဲ့အတိုင်းအလိုအမျိုးမျိုး လိုက်နေရလို့ တစ်ခါတစ်ခါ
တော့လဲ တာဝတိံ ဘုံများတွင် သိကြားမင်းဖြစ်လို့သူ ထက်ကဲ
မဟုတ်လား၊ တစ်ခါတစ်ခါကျတော့လဲ အောက်ငရဲမှာ သေ
နာနာဆိုမဟုတ်လား။ တစ်ဖန် တစ်ခါကျတော့လဲ ဗြဟ္မာဖြစ်လို့
ပြောင်ပြောင်ဝင်း၊ ဝက်စားကျင်းမှာ တရုပ်ရုပ်လို့ ဗရုတ်သုတ်ခ
တွေ ဖြစ်နေကြရတယ် မဟုတ်လား။

ဒီလို ဖြစ်ကြရတာဟာ လက်သည်ရွှာလိုက်တော့ ဘယ်သူ
ကြောင့်ပါလဲ၊ သူ့ကြော ပဲ မဟုတ်ကြဘူးလား၊ အမှန်အား
ဖြင့်လဲ ဒီစိတ်တစ်လုံးကို နိုင်အောင်ပိုင်အောင် အသုံးမချနိုင်
ကြလို့ပေါ့၊ အသုံးချနိုင်ဖို့အတွက်လဲ ခက်နေကြတယ်မဟုတ်
လား၊ ရှုံးနေကြတယ်မဟုတ်လား၊ လန့်နေကြတယ်မဟုတ်လား၊
စိတ်ဆိုတာအတော်လျင်မြန်တာ၊ ဖမ်းလို့ ရတာမဟုတ်ဘူး၊ သူ
သွားချင်ရာသွားနေတာ၊ ခုဘဝတွင်မှ မဟုတ်ဘဲ ဟိုကမ္ဘာလ
ဆန်းသံသရာ လဆန်းကတည်းက သူဆွဲရာ ပါနေကြရတယ်မ
ဟုတ်လား၊ ဒီတော့ကာသ ကိုတယ်မှာနှိမ်လို့ ရမလဲ၊ အဲဒီလို
အတုံးတုန့် အရှုံးပေးနေခဲ့ကြရတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို
အရှုံး ပေးနေခဲ့ကြသူတွေကြောင့်လဲ ကိုယ်ရွှေစိတ်က သိပ်ပြီး
ဟန့်ကြီးပန်ကြီး လုပ်နေတာထင်ပါရဲ့၊ ကဲ-သူ့ အစွမ်းသိကြရ
အောင် ဒုရက်မိ ကေစာရံ-အစရှိတဲ့ ပါဠိတော်၊ ဒုန္နိ ဂ္ဂဟဿလဟု
နော-အစရှိတဲ့ ပါဠိတော်များအရ ဖွဲ့ဆိုထားတဲ့ လင်္ကာကလေး
က ဒီလိုတဲ့—

ကိုယ်ထည်ပုံစံ၊ အထင်ခံဖြင့်၊ သဏ္ဌာန် စံပြ၊ မဇ္ဈေရဘဲ၊
ဟဒယလိုဏ်နန်း၊ ဂူစခန်းဝယ်၊ စံမြန်း နေကာ၊ ကိန်း၍သာ
လျှင်၊ ဝေးရာရပ်ခြား၊ အာရုံအားဖြင့်၊ ပြေးလွှားဖျော်ကာ၊
ဖော်မပါဘဲ၊ လော်မာညစ်ပတ်၊ စိတ်ပရမတ်ကို၊ နှိပ်ကွပ်ဆုံးမ၊
ခက်ခဲလှ၍၊ သူကျလိုရာ၊ ကျရောက်ကာလျှင်၊ မြန်စွာခဏ၊
ပြောင်းလွဲကြ၏။ ဤမျှဆိုးသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို၊ စောင့်ဖမ်း
ထိန်းကာ၊ ရှုမှတ်ပါ။ လိမ္မာ လှပ၊ ယဉ်ကျေး ရ၍၊ သုခ
ချမ်းသာ၊ ပို့ဆောင်ရာသည်၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ လမ်းညွှန်တည်း။

ဒီလင်္ကာထဲမှာပါသလို စိတ်ဆိုတဲ့ သဘောထား၏ အစွမ်း
သတ္တိများကိုလဲ ထင်ရှားစွာ မှတ်ထားကြပါ၊ သိထားကြပါ၊
ပြီးတော့ကား ဘယ်လေ့ ကပ်ပင် သွမ်းသွမ်း၊ အဖမ်းတတ်ရင်
အသွမ်းဓာတ်တွေကြေပျောက်ကန်နီဗွာနီရောက် ချမ်းသာမယ်
ဆိုတာ အကူး ယုံကြည်စွာဖြင့် သေချာကျန ဖမ်းကြစမ်းပါ၊
အဖမ်းမတတ်ရင် မြင်ကောင်းတော့ လောဘ ကိလေသာ၊ မြင်
မကောင်းတော့ ဒေါသကိလေသာတွေ၊ မြင်ကောင်းမကောင်း
တော့ မောဟကိလေသာတွေ ဝင်လာနိုင်တယ်။ အာရုံချောက်
ပါး တံခါးခြေ ကပ်ပေါက်က ဝင်လာသမျှတွေကို သတိတမန်
ဉာဏ်မြေကတုတ် အစွမ်းထုတ်ပြီးတော့ မျက်စိတံခါးကပဲဝင်
လာမလား၊ ဝင်လာရင် မြင်သိစိတ်ဖြစ်လာရင် စက္ခုဒွါရ-မြင်
ခဏ၊ မြင်ကမြင်တယ် မှတ်ရတယ်။ သောတဒွါရ-ကြားခဏ၊
ကြားက ကြားတယ် မှတ်ရတယ်။ ဃာနဒွါရ-နံခဏ၊ နံက
နံတယ် မှတ်ရတယ်။ ဇိဝ္ဗဒွါရ-စားခဏ၊ စားက စားတယ်
မှတ်ရတယ်။ ကာယဒွါရ-ထိခဏ၊ ထိက ထိတယ်မှတ်ရတယ်။
မနောဒွါရ-သိခဏ၊ သိက သိတယ် မှတ်ရတယ်-ဆိုတဲ့ဆောင်

ပုဒ်အတိုင်း မမေ့သတိ၊ သိတဲ့ပညာနဲ့ ရှုမှတ်လိုက်ပေါ့၊ ဒီလို ရှုမှတ်ပစ်လိုက်ရင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေဟာ တစ်ခါ လည်းမဝင်လာနိုင်တော့ဘူးမဟုတ်လား၊ အာရုံတိုင်းမှာစွဲကိန်း လာတဲ့ ကိလေသာတွေ မှန်သမျှကို အာရမ္မဏာနုသယ ကိလေ သာလို့ ခေါ်တယ်။

ဒီတော့ကော ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်းသော အာရုံတွေကို မှတ်၊ သိမှတ်၊ သိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟာ ဘယ်ကလာပြီး ကိလေသာ ရှိသလို့တော့ ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက် နိုင်ပါတော့မလဲ၊ အမြဲတစေ ကိုယ်ကသာ အနိုင်ရနေမှာပေါ့၊ ဒီတော့ မြင်သမျှ၊ ကြားသမျှ၊ နံသမျှ၊ စားသမျှ၊ ထိသမျှ၊ သိသမျှ အာရုံတရားတွေအပေါ်မှာ မြင်ရင်မြင်တယ်၊ ကြားရင်ကြားတယ်၊ နံရင်နံတယ်၊ စားရင် စားတယ်၊ ထိရင်ထိတယ်၊ သိရင် သိတယ်၊ အဲဒီလိုသာ အမြဲတစေ ရှုမှတ်နေခြင်းဖြင့် ဆိုးသွမ်းချင်တိုင်း၊ ဆိုးသွမ်းလှတဲ့ နွားငယ် ကြော့ကြမ်း စိတ်သရမ်းကို စောင့်ဖမ်းမှသာ ဖမ်းလို့ ရနိုင်ကြမှာ ပါပဲ။ ဒီတော့ကော ရလာတဲ့ဒုလ္လဘ အခါမှာ ကြိုးစားလို့ သာ ဖမ်းကြပါတော့။ ဖမ်းရမည့်စိတ်က နွားငယ်ကလေးနဲ့ တူတယ် ဆိုတော့ နွားငယ်ကလေးဖမ်းပုံကိုလဲ နမူနာယူရမယ်ပေါ့၊ ဘယ် လိုတုန်းဆိုတော့ ဘုရားရှင်တို့ဂုဏ်ပြုခံထားရတဲ့ ဘုရားပွင့်ရာဌာန မဇ္ဈိမဒေသသားတောင်သူလယ်သမားဦးကြီးများကို အစထား ကာ များစွာသောကမ္ဘာတောင်သူလယ်သမား ဦးကြီးများတို့ ဟာ မိမိတို့၏ ဝမ်းဈေးနဲ့ အများအဖို့ တာဝန်ကျေရေးအတွက် နွားနဲ့ဖက်ကာကျန်းမာရေးကို တောင်ငုံကွက်မှု မထားနိုင်ဘဲ အားခဲပြီးလုပ်ကိုင်နေကြရပါတယ်။ ၎င်းတို့၏ နွားမများဟာ နွားတို့၏ဓမ္မတာအတိုင်း နားကလေးများပေါက်ဖွားလာကြပါ

တယ်၊ ပေါက်ဖွားပြီးပြီဆိုရင်ပဲ သွားချင်ရာသွား၊ စားချင်ရာစား
 လားလားမှ အငြိမ်မနေ ဣန္ဒြေမရ ဖြစ်နေတော့ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်
 နဲ့လုပ်ငန်းခွင်မှာ တွင်တွင်လှလှ အသုံးမကျအောင် ဖြစ်နေတော့
 နှိပ်ကွက်ဆုံးမရန် ဖမ်းသော်လည်း သူကလျင်မြန်လှတဲ့အတွက်
 ဖမ်းလို့မရ၊ ကိုင်လို့မရ၊ လိုက်လို့မမီ ဖြစ်နေတော့ လူတို့အကြံ
 အစည်အားလျော်စွာ ကြိုးစားအသုံးပြုရပါတယ်။

ဘယ်လိုစပြီး အသုံးပြုရပါသလဲဆိုတော့ နွားကလေးများ
 နို့ဆာလာပြီဆိုရင် မိခင်နွားမကြီးနား ကပ်ပြီး နို့ကို ဟပ်ကာ
 ဦးခေါင်းကလေးနဲ့ ဆောင့်ဆောင့်ပေးလိုက်တော့မှ နွားမကြီး
 က နို့ချပေးပါတယ်။ အဲဒီလို နို့ကိုမက်မောနေတဲ့အချိန်ဦးစွာ
 ပထမလည်ပင်းမှာ မလျော့မတင်း လည်ပင်းကြိုးကလေး ချည်
 လိုက်ရပါတယ်။ ချည်ပြီးရင် နွားငယ်ကလေးကို ဖမ်းဖို့လွယ်ကူ
 သွားပါပြီ။ လွယ်ကူတာထက် လွယ်ကူအောင် လည်ပင်းကြိုးမှ
 တစ်ဆင့် မရှည်မတို သုံးလွန်းတင် ကြိုးကလေးတစ်ချောင်း
 အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖမ်းဖို့ဆက်သွယ်ကာ သွားချင်ရာ
 သွားဆိုပြီး လွှတ်ထားပေမယ့် ကြိုးတန်းလန်းကို မြင်သမျှ
 သရမ်းချင်တိုင်း သရမ်း နဲ့ မရတော့ဘူးဆိုတာ ရိပ်စားမိနေမှာ
 ပေါ့။ ဒီတော့ နို့ညှစ်ချင်တဲ့အခါ လုပ်ငန်းခွင် မရှုပ်စေလိုတဲ့
 အခါများမှာ ကြိုးကိုဆွဲကာချည်တိုင်မှာ ဝှင်းလည်အောင်ချည်
 နှောင်ထားလိုက်ပါတ။ နွားငယ်တို့ရဲ့ဘူးခံ ရှမ်းကန်လှည့်ပတ်
 ပါသော်လည်း ကြိုးခိုင်ခိုင်နဲ့ မြဲအောင် ချည်ထားမှုကြောင့်
 ငြိမ်ဝပ်ကာ နေရပါတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ နဖားကြိုး၊ ထမ်းပိုး
 ကြိုး၊ လက်ကိုင်ကြိုးစတဲ့ ကြိုးအမျိုးမျိုးနဲ့ ချည်နှောင် ထိမ်
 ထိမ်းထားရတာ မဆောင့်နိုင်ရှာဘဲ ယဉ်ကျေးလှပ လိုဘိုင်းရ

သွားကာ နွားပိုင်ရှင်လယ်သမားရဲ့ ချမ်းသာမှုကို ပို့ဆောင်ရာ
ဘိသကဲ့သို့ ဝေးရာပြေးသွားလို့ ဘေးများတတ်သော မိမိ၏
စိတ်တစ်လုံးကိုလည်း သတိတည်းဟူသော ကြိုးနဲ့ ခန္ဓာငါးပါး
တည်းဟူသော ချည်တိုင်မှာ မယိုင်မလဲအောင် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲချည်
ထားပါလေ-ဟု မှာကြားတဲ့ ဒေသနာတရားက—

ယထာ ထမ္မေ နိဗ္ဗန္ဓေယျ၊ ဝတ္ထံ ဒမံ နရော ဣဓ။

ဗန္ဓေယျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာရမ္မဏေ ဒဠံ။

ဣဓ၊ ဘဝဇာတ်ခုံ ဤလူ့ဘုံ၌။ နရော၊ ကိစ္စအောင်မြင်
လုပ်ငန်းတွင်ဖို့ ပြုပြင်လိုလား နွားကျောင်းသားသည်။ ဝါ—
အလုပ်စီးပွား အကျိုးများဖို့ လိုလားပြုပြင် နွားပိုင်ရှင်သည်။
ဝတ္ထံ၊ စားချင်ရာစား၊ သွားချင်ရာသွား၍ လားလားမှအငြိမ်
မနေ ဣန္ဒြေမရ အသုံးမကျသော နွားငယ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊
အဟုတ်တန်းပင်လုပ်ငန်းခွင်မှာတွင်တွင်လှလှ အသုံးကျအောင်
ဆုံးမလိုသည်ဖြစ်၍။ ထမ္မေ သင့်တင့်လျော်စွာ တစ်နေရာဝယ်
သေချာမယွင်းစိုက်ထားခြင်းဖြင့်ခံ့တင်းမြဲခိုင်နွားချည်တိုင်၌။
နိဗ္ဗန္ဓေယျ ယထာ၊ အရပ်နီးဝေး ထွက်မပြေးဘဲ ယဉ်ကျေးလှပ
လိုတိုင်းရ၍ သုခဖွိုးတင့် ညှိုးမလွင့်သောင် ကြိုးဖြင့်နှောင်ကာ
ချည်ထားရာ သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ဤသို့ရူရာ ဥပမာအတူ။
ဘိက္ခု သံသရာဘေး ရန်တဝေးကိုဉာဏ်တွေးဆင်ခြင် ယောဂီ
ရှင်သည်။ သကံ စိတ္တံ၊ ကမ္ဘာကမ္ဘာ အသေချေ ဣန္ဒြေမရှိ ယနေ့
ထိအောင် မိမိဆိုင်ရာ စိတ်ယုတ်မာကို။ သတိယာ၊ သုံးလွန်းတင်
ကြိုးပုံမညှိုးဘဲ ပြည့်ဖွိုးခိုင်မာ အရာရာကို ကောင်းစွာသိမှတ်
သတိဓာတ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ချည်တိုင်အလား ပုံမခြားဘဲ
ထင်ရှားပေါ်လာ မှတ်စရာခန္ဓာငါးပါး အာရုံတရား၌။ ဒဠံ၊

မယှိုင်မလဲ ခိုင်မြဲအောင်။ ဗန္ဓေယျ၊ နည်းလမ်းလှလှ စည်းကမ်း ကျအောင်လုံ့ လမြဲစွာ ဖွဲ့ချည်ထားရာသတည်း။ ဝါ-ကြမ်းသမျှ ရမ်းသမျှ အစွမ်းလှလှဖြင့် ဖမ်းကြရာသတည်း။

အဲဒီလို ဒေသနာက ဥပမာနဲ့တကွ စိတ်တစ်လုံး အသုံးချပုံ ဆုံးမကြောင်းစကား ညွှန်ကြားတော်မူပါတယ်။ ညွှန်ကြား ချက်ကို နာယူရတဲ့အတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေက စိတ်အမျိုး အစား အများထဲမှ မိမိပိုင်သတဲ့ စိတ်အမူအရာမျှကို အသုံးကျ အောင် မဆုံးမကြဘူးဆိုရင်-စိတ်ကိုမမှတ် အရှုံးဓာတ်၊ မပြတ် ရောက်နေတာ-ဆိုတဲ့ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းအရှုံးဘဝနဲ့သာဇင်ဆိုင် ကြရအုံးမှာမလွဲပါဘူး။ ဒီလိုသာ အရှုံးပေးနေမယ်ဆိုရင်မအေး ရတဲ့ အချိန်တွေသာ များနေမှာပေါ့၊ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ မြင်သိစိတ်စသည်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေတုန်း မြင်ဆဲခဏမှာ မြင်ရုံမျှ သာ၊ ကြားဆဲခဏမှာ ကြားရုံမျှသာ၊ နံဆဲခဏမှာ နံရုံမျှသာ၊ စားဆဲခဏမှာ စားရုံမျှသာ၊ တွေ့ထိဆဲခဏမှာ တွေ့ထိရုံမျှသာ၊ ကြံဆဲခဏမှာ ကြံရုံမျှသာ၊ ရပ်တန့်ခြင်းမရှိပါဘဲ နှစ်သက်စရာ ချစ်ဝရာခင်မင်စရာကောင်းတာပဲ၊ စိတ်ပေါက်စရာ၊ စိတ်ကောက် စရာ၊ စိတ်ဆိုးစရာ၊ မုန်းစရာကောင်းတာပဲ-ဟု နှစ်သက်တဲ့စိတ်၊ ချစ်တဲ့စိတ်၊ ဆိုးတဲ့စိတ်၊ စိတ်ညစ်တဲ့စိတ်၊ ညှဉ်းဆဲချင်တဲ့စိတ်၊ ဤ သို့စသောအားဖြင့် ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ယှဉ်တွဲ လာတတ်တဲ့အကုသိုလ်စိတ်အမူအရာများကိုပိုင်းခြားခွဲဝေကာ မမေ့တဲ့သတိ၊ သိတဲ့ပညာ၊ မပါဘူးဆိုရင် အနေလဲ မချမ်းသာ၊ အသေလဲမချမ်းသာ ဖြစ်မှာဆိုတဲ့ ဆုံးမစကားကလေးက-

ကိုယ်မှတခြား၊ သူတပါး၏။ စိတ်အားဖြစ်ပုံ၊ မသိတုံ လည်း၊ လုံးစုံအန္တရာယ်၊ ရောက်လိမ့်မယ်ဟု၊ ကြောက်

ဖွယ်တစီ၊ စိတ်မရှိဘူး၊ မိမိစိတ်သား၊ ဖြစ်ပုံများကို၊
 ပိုင်းခြားခွဲဝေ၊ မသိချေသော်၊ အနေမချမ်း၊ လေ
 မချမ်းသည်၊ ဩဇာ-အရှည်ပန်းတဲ့ အဝိဇ္ဇာပါတကား—
 ဆိုတဲ့ ဆိုးမစာအရ နေရေး၊ သေရေး မကောင်းတဲ့အပြင် အရှည်
 မအေးစရာတွေက ဖြစ်လာတဲ့ ဘဝသံသရာမှာ လင်နဲ့မယား
 သမီးသားနဲ့ စီးပွားဥစ္စာ များစွာအာရုံ ကာမဂုဏ်များဟာ
 ဘုံဆိုငုံပါ၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ပိုင်မှတ်ထင်ပြီး လိုချင်နှစ်သက်
 တပ်မက် ချစ်ခင်ကြကာ ရာသက်ပန်မက ဘဝခြားနေတာ
 တောင်မှ မခွာရက်နိုင်ကြတော့ ပြိတ္တာစသည်တွေ ဖြစ်ကြရပါ
 တယ်။ မှတ်လွယ်အောင် ဆောင်ပုဒ်လေးက—

“သိဆဲခဏ၊ လောဘတဏှာ၊ ဖြစ်သူမှာ၊ ပြိတ္တာဖြစ်ရမည်”
 လို့ ဆိုပါတယ်။

တစ်ဖန် အလိုအတိုင်းမဖြစ်ပြန်ဘော့ ဒေါသမာန်မာနတွေ
 ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မြင်လိုက်ဘယ်ဆို
 မကြည်လင်တဲ့ မျက်နှာထားကြီးနဲ့ တဘက်သားကို သရော်
 မော်ကားလုပ်ကာ ခွေးနဲ့ရှူတိုက်လို့ ခွေးကိုက်မှာကြောက်ပြီး
 သစ်ပင်ပေါ်တက်ပြေးနေတုန်းငါ့အလုပ်ဝင်ရုပ်တာသင်ရဟန်း
 ပဲ၊ သင့်ဆရာ ဘုရားဆိုတာက ငါ့အလုပ်မျိုးကို ရှုတ်ချပပြာ
 နေတာပဲ၊ ပြိုင်ဖက်ရှားတဲ့ ငါလိုလူမျိုးများ စီးပွားမဲ့အောင်
 လုပ်လို့ ဘယ်ရမလဲ၊ လွတ်နိုင်ရိုးလားဆိုပြီး၊ အောက်ကနေ
 အဆိပ်လူးတဲ့ မြားနဲ့ လှမ်းလှမ်းထိုးလို့ လက်မအား၊ ခြေမအား
 ကိုးရိုးကားရားဖြစ်ပြီး လျှောကျလာတဲ့ ကိုယ်ရုံသင်္ကန်းက
 မဆိုးပေါ်အုပ်သွားတော့ ဝူးဝါးဝူးဝါးနဲ့ လဲကျသွားတုန်း
 ဗြဲနဲ့ခနဲဆို သူ့ခွေးတွေက ရဟန်းထင်မှတ်ပြီး ဝိုင်းကိုက်

လိုက်ကြတော့ အရိုးသာ ကျန်တော့တယ်။ မပြစ်မှားအပ်သော ရဟန်းတို့၊ ပြစ်မှားလို့ ငရဲသွားရရှာတဲ့ လောကမုဆိုးလို့ ဒေါသ မာန်မာနတွေဖြစ်နေပါက “ဒေသစိတ်သာ ဖြစ်သူမှာ၊ မှန်စွာ ငဲ့ရောက်ရမည်။ မာနဓာတ်ဆိုး၊ စိတ်မှာပျိုး၊ အမျိုးယုတ် ပါသည်” လို့ ဆိုပါတယ်။

မှတ်ထားကြပေါ့၊ ဒါ့ပြင်ဤလောကကြီးမှာ အစစအရာရာ ကိုယ် ထက်သာပြန်တော့ ခဲ မနာလိုဝိတ်တွေ ဖြစ်လာတတ်ပါ တယ်။ ကိုယ့်ရှိတာများကျသော့လဲ သူတစ်ပါးလက်ရောက်ရှိ သွားမှာစိုးတဲ့ အလိုဆိုး နှမြောဝန်တို့ စိတ်တွေ ဖြစ်တတ်ပါ တယ်။ ဒါ့ကြောင့် “ဣဿာစိတ်ပုပ်၊ စိတ်မှာရှုပ်၊ အရှုပ်ဆိုးရ မည်။ မစ္ဆေရသော၊ ဖြစ်သူမှာ၊ မဲ့ပြာကျတတ်သည်” ဤသို့စတဲ့ အရှည်ပန်းစေနိုင်တဲ့စိတ်များ ကိုယ့်သန္တာန် မဖြစ်ပွားရအောင် အချိန်ယူကာ ပယ်ရှားသုတ်သင်စေလိုတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဟောကြားမှုခဲ့ပါသည်။ ဟောကြားပုံက—

အတ္တာနုဉ္ဇေ ပိယံ ဇညာ၊ ရက္ခေယျံ နံ သုရက္ခိတံ။

တိဏ္ဏ မညတရံ ယာမံ၊ ပဋိဇဂ္ဂေယျ ပဏ္ဏိဘော။

ယောပုဂ္ဂလော၊ အမျိုးအနွယ် အရွယ်အဆင်း ဘယ်သင်း ဘယ်သူမှတ်ယူမဆို အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို ကိုယ် ပြင်တခြား သူတစ်ပါးအား မှတ်သားမဆို ကိုယ် ကိုယ်ကို ပင်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်၏ ဟူ၍။ ပိယံ၊ အဘွားမပျက် ဘေးမသက် အောင် လေးနက်မေတ္တာ ချစ်စရာ ဟူ၍။ ဂေဇညာ၊ အကယ်၍ များ အသိအမှတ် ပြုခဲ့ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အမှန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ဖြင့် ကေနိစိတ်ဘွင် အမှတ်သင်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အတ္တ သမံ၊ ဝေမံ၊ နတ္ထိ စာအရှိဖြင့် အသိအမှတ် ပြုလတ်မသွင်း

နှလုံးသွင်းခဲ့သည်ရှိသော်။ နံ အတ္ထာနံ၊ ထိုအတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော
မိမိကိုယ်ကို။ သုရက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာမဖောက် စောင့်ရှောက်
အပ်သည်မည်အောင်။ သုရက္ခိတံ၊ ကျမ်းဂန်အလျောက်လမ်း
မှန်ရောက်အောင် စောင့်ရှောက်တတ်သူ ငါပဲဟူ၍ မှတ်ယူနှိုင်း
ထောက် ဆိုရလောက်အောင်။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။
ရက္ခေယျ၊ အေးအေးမြမြ ဘေးမခအောင် တွေးဆကောင်းစွာ
စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိ
သော။ သောပုဂ္ဂလော၊ အမျိုးအနွယ် အရွယ်အဆင်း ဘယ်သင်း
ဘယ်သူ မှတ်ယူမဆို ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိဏ္ဍံ၊ အစအလယ်အဆုံး
အားဖြင့် သုံးပါးသော အရွယ်တို့တွင်။ အညကရံ၊ အချိန်ပညက်
အရွယ်ဇာတ်ဖြင့် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော။ ယာမံ၊
အလုပ်အခွင့်အဆင်သင့်၍ ပြုကျင့်နိုင်ဖွယ် ချိန်အရွယ်၌။ အတ္ထာ
နံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဋိဇက္ခေယျ၊ ကိုယ်ပင်ကိုယ်သာ ခေတ်ကမ္ဘာ
ဝယ် ချစ်စရာအမှန်ပဲရယ်လို့ ဉာဏ်စွဲကာ အမှတ်ကိုးကြဘော့
အမြတ်တနိုး သုတ်သင်ကြရာသတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဘဒ္ဒန္တ ကုသလသာမိ(နိုင်ငံ
တော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာ နေရပ်....မဟာဝဏ္ဏုကံ ကျောင်းတိုက်၊
မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် .... ၁၃၄၇-ခုနှစ်၊ တော် သီလင်း
လပြည့်ကျော် ၁၅ရက်။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟော
ကြားသည်။

.... ဝ ....

စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာ

တရားတော်

တရား နာယူကြသည့် ကလျာဏနွယ်ဝင် သူတော် စင်အပေါင်းတို့၊ ယနေ့ ၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ တော်သလင်း လပြည့် ဥပုသ်သီတင်းနေ့မှာ စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာအကြောင်းတရားတော်ကို ဟောကြားပါမယ်။ ဘာကြောင့် ဒီတရားကို ဟောရပါသလဲဆိုရင် လောကမှာရှိရှိသမျှပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ချမ်းသာကို လိုချင်သူတွေချည်းသာ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဆင်းရဲကို လိုချင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပါဘူး။ မည်သူမဆို ချမ်းသာကိုအလိုရှိပုံ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားက....

ချမ်းသာ သုခ၊ တစ်ခုမျှ၌၊ လောက အထု၊ အကုန်စု၍၊ ပုပ္ဖုရု၊ မြင်သမျှလည်း၊ သုခဖို့ချည်း၊ လုံ့လသည်း၏—

ဟု ပဋိစ္စသမ္ဘိပ္ပါဒ် ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာမှာ ဖော်ပြတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒီတော့ ချမ်းသာကိုရဖို့ ဘာလုပ်ရမလဲ-ဆိုတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာကို ကိုးကွယ်မှ ချမ်းသာကို ရမယ်။ ဒါ-အဖြေပါပဲ။ အဲဒီလို တစ်လောကလုံးက အလိုရှိနေတဲ့ ချမ်းသာကိုရစေရန် အလိုငှါ ကိုးကွယ်တတ်ဖို့ အတွက် စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာ တရားတော်ကို ဟောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

လူတွေဟာ ဘေးရန်ကိုကြောက်ခြင်း၊ သားရဲတနာ့ကို ရလိုခြင်း၊ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရလိုခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့်

ကိုးကွယ်ရာအမျိုးမျိုးကိုရှာနေကြပုံကို မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာသီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သံပုန်ကြီး
အနီးမှာ နေထိုင်သော အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးကို အကြောင်းပြု၍
ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးဆိုတာ ပသေ
နဒီကောသလမင်းကြီးရဲ့ ခမည်းတော်ဖြစ်သော မဟာကောသ
လမင်းကြီးရဲ့ ပုရောဟိတ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ မဟာကောသလ
မင်းကြီး နတ်ရွာစံတဲ့အခါမှာ ဆက်လက်အုပ်စိုးတဲ့ ပသေနဒီ
ကောသလမင်းလက်ထက်မှာလွဲပုရောဟိတ်ရာထူးကို ဆက်လက်
ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ပသေနဒီကောသလမင်းအနေဖြင့်လည်း ခမည်း
တော်ရဲ့ပုရောဟိတ်ပဲဆိုပြီး ရှိသေစွာဖြင့် ရာထူးမပျက်ဆက်လက်
ခန့်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မိမိထံ ခစားရန်လာတဲ့အခါလည်း
ခရီးဦးကြိုဆိုပါတယ်။ တန်းတူနေရာမှာလည်း ထိုင်ခိုင်းပါ
တယ်။ ဘုရင်က ဒီလောက်လေးစားလာတော့ အဂ္ဂိဒတ္တ ပုရော
ဟိတ်ကြီးက အားနာလာပါတယ်။ ဘုရင်ဆိုတာ ရွယ်ဘူပုရော
ဟိတ်နှင့်ဆက်ဆံရတာပိုပြီးစည်းစိမ်ရှိမယ်ရွယ်ဘူပုရောဟိတ်နှင့်
လွတ်လတ်စွာဆက်ဆံနိုင်ပါစေ ဟူသော စိတ်ရင်းကောင်းဖြင့်
နေရာဖယ်ပေးတဲ့ သဘောဖြင့် ရသေ့ ရဟန်းပြုရန် ခွင့်ပန်ပြီး
ရသေ့ ဝတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးကိုအမှီပြုပြီး
နောက်လိုက် ယောက်ျားပေါင်း တစ်သောင်းလည်း ရသေ့
ရဟန်း ပြုကြပါတယ်။

အဲဒီရသေ့များဟာအင်္ဂတိုင်း၊ မဂဒတိုင်း၊ ကုရုတိုင်း ဤ
တိုင်းသုံးခု တို့၏ အကြားမှာ နေကြပါတယ်။ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့
ကြီးက တပည့်တွေကို ဒီလိုဆုံးမပါတယ်။

“ကာမဝိတက် စသည်ကို ကြံစည်မိတဲ့ရသေ့ ဟာဖြစ်ထဲက သဲတစ်ထုပ် တစ်ထုပ်ထမ်းပြီးသည်နေရာမှာ ပုံရမယ်” ဟုဆုံးမ ထားပါတယ်။ တပည့်တွေကလဲ ကာမဝိတက် စသည်ဖြစ်တဲ့ အခါ ဆရာဆုံးမတဲ့အတိုင်းလိုက်နာပြီးသဲတစ်ထုပ် တစ်ထုပ် ထမ်းလာ၍ ပုံကြပါတယ်။ ကြာတော့ သဲပုံဟာ အလွန် ကြီး မားတဲ့ သဲပုံကြီး ဖြစ်လာပါတယ်။

အဲဒီသဲပုံကြီးကို အဟိဆတ္တ နဂါးမင်း အုပ်စိုးနေပါတယ်။ အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ကုရုတိုင်းတို့မှာ နေကြတဲ့ လူတွေဟာ လစဉ်လစဉ် ဒီ ရသေ့ များထံလာပြီး လှူဒါန်းပူဇော်ကြပါ တယ်။ အဲဒီ လူအပေါင်းကို အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးက....

“တပည့်တို့-တောင်ကို ကိုးကွယ်ကြ၊ တောကို ကိုး ကွယ်ကြ၊ အရာမဉ္ဇယျာဉ်ကို ကိုးကွယ်ကြ၊ သစ်ပင်ကို ကိုးကွယ်ကြ၊ အဲဒီတောင်တောဉ္ဇယျာဉ် သစ်ပင်များကို ကိုးကွယ်လျှင် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြလိမ့်မယ်”

ဟု ဟောကြားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားသည်သာဝတ္ထိပြည်ဇေတဝန်ကျောင်းတော် မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တစ်ခုသောနံနက်စောစော အချိန်မှာကျွတ်ထိုက်သူများကို ကြည့်တော်မူတဲ့အခါ တပည့် ရသေ့ တစ်သောင်းနှင့်တကွ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးကို မြင်တော် မူ၍ ထိုရသေ့ များကို ဆုံးမရန်အတွက် အရှင်မောဂ္ဂလန်ကို လွှတ်တော်မူလိုက်ပါတယ်။ အရှင်မောဂ္ဂလန် ကြွသွား၍ အင်္ဂုလိုက်အပြုလိုက်ရှိပါက ဆုံးမရန် ခက်ခဲ့မည်-ဟု ကြံစည် တော်မူပြီး အစုကွဲစေခြင်းငှါ မိမိ၏တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ရေ လုံးရေပေါက်ကြီးသောမိုးကြီးကိုရွာသွန်းစေတော်မူပါတယ်။

ရသေ့များသည် မိုးရွာသဖြင့် စုရုံးနေရာမှ ထကြကာ မိမိ
မိမိ၏ သခံမ်းကျောင်းသို့ အသီးသီးဝင်ကြပါတယ်။

အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးထံကိုသွား၍
“တစ်ညတည်းခိုဖို့နေရာပေးပါ” ဟု တောင်းပါတယ်။ ရသေ့
ကြီးက “ရသေ့တစ်ဦးလျှင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းစီသာ ရှိ၍
အားလပ်သောနေရာမရှိကြောင်း” ပြတ်တောင်းစွာပြောကြား
ပါတယ်။ ထပ်မံ၍ နေရာညွှန်ကြားရန်ပြောသော်လည်း နေရာ
မရှိဟုပင်ပြောပါတယ်။ ထိုအခါ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က “သဲပုံ
ကြီးမှာ ဘယ်သူနေသလဲ” ဟု မေးပါတယ်။ “နဂါးကြီး
တစ်ကောင် နေပါတယ်” ဟု အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးက ဖြေပါ
တယ်။ “သဲပုံကြီးမှာတည်းခိုပါရစေ” ဟု အရှင်မောဂ္ဂလာန်က
ခွင့်တောင်းပြန်ပါတယ်။ “နေပါဟုငါမပေးဝံ့၊ နဂါးမင်း၏
အမှုကားကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှ၏” ဟုမိမိအပေါ် တာ
ဝန်မရှိရန်အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးကပြောပြန်ပါတယ်။ “ရှိပါစေ၊
ဆင်ကသာ ငါ့အား သဲပုံကြီးနေရာမှာတည်းခိုခွင့်ပေးပါ” ဟု
အရှင်မောဂ္ဂလာန်က ပြောပြန်ပါတယ်။ “ဒီလိုဆိုရင် သင့်
သဘောဖြင့်ပင် နေသင့်မနေသင့်စဉ်းစားသိရှိပါ” ဟုအဂ္ဂိဒတ္တ
ရသေ့ကြီးက ပြန်ပြောပါတယ်။

အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်သဲပုံကြီးသို့ကြွသွားလေသော်အဟိ
ဆတ္တနဂါးမင်းကမြင်၍ ဤရဟန်းကို အခိုးလွှတ်၍ သတ်မည်
ဟု ကြံစည်လျက် အဟိဆတ္တ နဂါးမင်းက အခိုး တထောင်း
ထောင်း လွှတ်ပါတယ်။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကလည်းပြိုင်ဆိုင်၍
အခိုးလွှတ်ပါတယ်။ တလူလူထွက်သောအခိုးများဟာ ဗြဟ္မာ
ပြည်တိုင်အောင်ပျံ့နှံ့သွားပါတယ်။ အခိုးနှစ်မျိုးလုံးကပင်

အရှင် မောဂ္ဂလ္လ္လာန်ကို မနှိပ်မက်ဘဲ အဟိဆတ္တနဂါးမင်းကိုသာ နှိပ်စက်ပါတယ်။

အဟိဆတ္တနဂါးမင်းသည်အခိုးအဟုန်မခံနိုင်သဖြင့် ဒေါသ အမျက်ပြင်းစွာထွက်ကာအလျှံတပြောင်ပြောင်လွှတ်ပါတော့ တယ်။ အရှင် မောဂ္ဂလ္လ္လာန်ကလည်း တေဇောကသိဏဈာန်ကို ဝင်စား၍နဂါးမင်းနှင့်အပြိုင်အလျှံလွှတ်ပါတယ်။ မီးအလျှံ များဟာ ဗြဟ္မာ့ပြည်ထိအောင် ပျံ့နှံ့၍တက်ပါတယ်။

မီးအလျှံ နှစ်မျိုးလုံးဟာ အရှင် မောဂ္ဂလ္လ္လာန်ကို မနှိပ်စက် ပါဘူး။ အဟိဆတ္တ နဂါးမင်းကိုသာ နှိပ်စက်ပါတယ်။ နဂါး မင်းတစ်ကိုယ်လုံး မီးဟုန်းဟုန်းတောက်သလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးနှင့်တပည့်များက “နဂါးမင်းသည်ရဟန်း ကိုမီးဟုန်းဟုန်းတောက်စေလေပြီ၊ ရဟန်းသည် ငါတို့စကားကို နားမထောင်သည့်အတွက် ပျက် စီး ရပြီ” ဟု ထင်မြင်နေကြပါ တယ်။

အရှင် မောဂ္ဂလ္လ္လာန်သည် နဂါးမင်းကို ဆုံးမ၍ မာန် မာန ကင်းအောင် ပြုတော်မူပြီး၊ သဲပုံကြီးပေါ်၌ ထိုင်နေတော်မူပါ တယ်။ နဂါးမင်းသည် သဲပုံကြီးကို မိမိ၏အခွေတို့ဖြင့် ဝန်းရံ ပတ်ပြီး စုလစ်မွန်းချွန်အထွတ်တပ်သည့် ဇရပ်တိုက်ခန်းအဝန်း ပမာဏရှိသော ဂါးပျဉ်းကြီးကိုဖန်ဆင်း၍ အရှင်မောဂ္ဂလ္လ္လာန် ကိုယ်တော် အထက်၌ ရှိသေစွာဆောင်းမိုး၍ ထားပါတယ်။ ရသေ့ များက ရဟန်း သေမသေ စုံစမ်းရန်သွားကြသောအခါ အကြောင်းစုံကိုသိကြ၍ အံ့သြကြရလျက် ဝန်းရံ၍တည်နေကြ ပါတယ်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကြွလာသည်ကို မြင်၍ အရှင်
မောဂ္ဂလ္လာန်သည် နေရာမှထကာ ရိုသေစွာ ရှိခိုးနေပါတယ်။
ရသေ့များက ယခုကြွလာသော ရဟန်းကြီးက သင့်ထက်မြတ်
သလောဟု အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကို မေးမြန်းကြပါတယ်။ အရှင်
မောဂ္ဂလ္လာန်ကဤရဟန်းမြတ်ကား ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသော ငါ၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တယ်ဟုဖြေ
ကြားတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သံဃုံကြီး၌နေတော်မူလျက်အဂ္ဂိဒတ္တ
ရသေ့ကြီးကို တရားနာခံအဖြစ် ခေါ်တော်မူပြီး “အဂ္ဂိဒတ္တ-
သင့်တပည့်များအား လည်းကောင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမ
များအား လည်းကောင်း ဆုံးမသည့်အခါ အဘယ်ကဲ့သို့ဆုံးမ
ပါသလဲ” ဟုမေးတော်မူပါတယ်။ အဂ္ဂိဒတ္တရသေ့ကြီးကတပည့်
များနှင့် ဒါယကာ ဒါယိကာများအား “တောင်တောဥယျာဉ်
သစ်ပင်တို့ကို ကိုးကွယ်ရမည်၊ ၎င်းတို့ကို ကိုးကွယ်ပါက ဆင်းရဲ
ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်နိုင်သည်” ဟု ဆုံးမကြောင်း အမှန်အတိုင်း
လျှောက်ထားပါတယ်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက- “အဂ္ဂိဒတ္တ- ထို တော တောင်
ဥယျာဉ်သစ်ပင်တို့ကို ကိုးကွယ်ရာ၏ဟူ၍ ဆည်းကပ်သောသူ
သည်ဆင်းရဲဒုက္ခမှလွတ်မြောက်နိုင်၊ အမှန် စင်စစ်သော်ကား-
မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊
သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်
သော်သာလျှင် ခပ်သိမ်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်
၏” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဗဟိုဝေ သရဏံ ယန္တိ-စသော တရား
ဒေသနာ ငါးဂါထာကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

(၁) ဗဟုံ ဝေ သရဏံ ယန္တိ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိစ။

အာရာမရက္ခိစေတျာနိ၊ မနုဿာ ဘယတဇ္ဇိတာ။

(အဂ္ဂိဒတ္ထ၊ အဂ္ဂိဒတ္ထ ဘုနာမတွင်လေ အိုရသေ။)။ ဘယတဇ္ဇိတာ၊ ထိုထိုဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ ပဗ္ဗတာနိစ၊ ဣသိဂိလိတောင်၊ ဝေပုလ္လတောင်၊ ဝေဘာရစသော တောင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝနာနိစ၊ မဟာဝုန်တော်၊ ဂေါသိဂီအင်ကြင်းတော စသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ အာရာမရက္ခိစေတျာနိ၊ ဝေဠု ဝန်ဥယျာဉ်၊ ဇီဝကသရက်ဥယျာဉ်အစရှိသော အရာမဥယျာဉ်များ၊ ဥဒေနနတ်ကွန်းသစ်ပင်၊ ဂေါတမ နတ်ကွန်းသစ်ပင်စသော သစ်ပင်များကို လည်းကောင်း။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ယန္တိ၊ ဘေးကင်းကာရန်ကွာ၍ကြံရာရာပြီးပြတ်ဖို့ ဆည်းကပ်ကြလေကုန်သတည်း။

(၂) နေတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ နေတံ ဘရဏ မုတ္တမံ။

နေတံ သရဏ မာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

အဂ္ဂိဒတ္ထ၊ ဤတောင်တောဥယျာဉ် သစ်ပင်တို့ကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဘေးကင်းသော ကိုးကွယ်ခြင်းမဟုတ် မြတ်သော ကိုးကွယ်ခြင်းမဟုတ် ဤတောင်တော ဥယျာဉ် သစ်ပင်တို့ကို ကိုးကွယ်ခြင်းကို အစွဲပြု၍ ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲဒုက္ခမှ မလွတ်မြောက်နိုင်။

(၃) ယော စ ဗုဒ္ဓေ ဓမ္မေ၊ သံဃဉ္စ သရဏံ ဂတော။

စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ တမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။

(၄) ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကံမံ။

အရိယဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခပဿမဂါမိနံ။

အဂ္ဂိဒတ္တ၊ အရိယာဂိုဏ်းဝင် လူ ရှင်ရဟန်းသည်ဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ သံဃာကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ လောကုတ္တရာသရဏဂုံ စိတ္တပ္ပုဒ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၏။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဟူသောသစ္စာလေးပါးကိုမပောက်မပြန်လောကုတ္တရာ မဂ်ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ထင်ထင် သိမြင်နိုင်၏။

(၅) တေ ခေါ် သရဏံ ခေမံ ၊ တေ သရဏ မုတ္တမံ ။
တေ သရဏ မာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

အရိယာနွယ်ဇာတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ သုံးရပ်မှန်စွာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဘေးကင်းသောကိုးကွယ်ခြင်းမည်၏။ မြတ်သော ကိုးကွယ်ခြင်းမည်၏။ ယင်းသို့ကိုးကွယ်ခြင်းကို အစွဲပြု၍ ခပ်သိမ်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏။ ဤတရားဒေသနာ ငါးဂါထာကို ကြားနာရသော ရသေ့တို့ဟူ၍ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လေးပါးတို့နှင့်အရဟူ ဣဗ္ဗိလ်သို့ရောက်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကိုတောင်းခံကြပါတယ်။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားက သင်္ကန်းတော်အတွင်းမှ ရွှေလက်တော်ကို ဆန့်တန်း၍-ထေ ဘိက္ခဝေါ-ရဟန်းတို့ လာကြလော၊ စရထဗြဟ္မစရိယံ ၊ သုံးပါးသိက္ခာသာသနာတည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်လော့-ဟူ၍ ဧဟိဘိက္ခူ ခေါ်တော်မူသဖြင့် ဧဟိဘိက္ခူ ရဟန်းများ ဖြစ်သွားကြပါတယ်။

သည်ဒေသနာတော်မှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ သုံးပါး ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘယ်အခါမှ သရဏဂုံ

မပျက်နိုင်တော့သည့် အရိယာ၏ ကိုးကွယ်ခြင်းကို အမှမ်းတင်ပြီး မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အရိယာဖြစ်သူသာ ချမ်းသာစစ်ကို ရနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ချမ်းသာစစ်ကိုရနိုင်သော အရိယာဖြစ်ရေးကို ရှေးရှုပြီး ဟောတော်မူခဲ့တာဖြစ်လေတော့ အရိယာအဖြစ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်နိုင်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် အရိယာမဖြစ်ကတည်းကစစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာမျက်ခြေမပြတ် မခံသင့်ဘူးဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။ အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာနိုင်ပါတယ်။

အချို့ကတော့ ရတနာသုံးပါးကို မျက်ခြေမပြတ်သလိုဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ ပဉ္စကအဂ္ဂတ္တိရ်မှာတိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း တရားငါးပါးဟောရာမှာ နတ်များကို ပူဇော်ပသခြင်းလည်း ပါပါတယ်။ ပူဇော် ပသနိုင်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း နတ်ရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုကို ရယူချင်တဲ့ဆန္ဒ အားကြီးပြီး ပူဇော်ပသရုံမျှမကဘဲ ကိုးကွယ်သည့်အဆင့်သို့ မရောက်သင့်ဘဲရောက်နေတတ်ကြပါတယ်။ စင်စစ်အားဖြင့်တော့ ဘာမဆိုကံ ကိုယ့်ပြီး ပုံထားသူများကဲ့သို့နတ်ကိုယုံကြည်ပြီးပုံမှုမျိုးမဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ရတနာသုံးပါးအပေါ်၌ အာရုံပြုလွန်းလေကောင်းလေဖြစ်သော်လည်း နတ်များအပေါ်၌ အလွန်အကျွံ ပုံ၍ ယုံခြင်းမျိုးကား မလိုလားအပ်ပါဘူး။ အချို့ ဆိုရင်ဘုရားကို ဆွမ်းတော်တင်ဖို့ သတိမရဘဲ နတ်ပွဲကိုတော့ ငှက်ပျောသီး မနွမ်းစေရအောင် တရိုတစေ တယုတယ ပြုစုပသကြတယ်။ ဘုရားထက် ပို၍ ရိုသေလေးစားသော ပူဇော်မှုမျိုး ဖြစ်သဖြင့် မိမိ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာ မပီသမှုကို ဖော်ပြရာ ရောက်ပါတယ်။ အဲဒါမျိုးကို ရှောင်ရှားရန် သတိပြုဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မဟာဇနကဇာတ်မှာသဘောပျက်တဲ့အခါ သဘောသား
ခုနစ်ရာတို့က ငိုယိုကြပါတယ်။ နတ်တွေကို ကိုးကွယ်ရှိခိုးကြ
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နတ်တွေက မကယ်ပါဘူး။ သဘောသား

ခုနစ်ရာဟာ သမုဒ္ဒရာအလယ်မှာ ငါးလိပ် မကန်းတို့၏ အစာ
ဖြစ်သွားကြပါတယ်။ ဇနက မင်းသားကတော့ နတ်တွေကို
ရှိမခိုးပါဘူး။ သဘောပျက်၍ နစ်မွန်းသိတဲ့အခါ ထောပတ်
သစ်ကို သကြားနှင့်နယ်၍ ဝစွာစားပြီး ခိုင်ခံ့သောပုဆိုးနှစ်
ထည်ကိုရေမဝင် စေခြင်းငှာ ဆီဆုတ်ကာဝတ်၍သဘောရွက်
တိုင်ထက်သို့တက်ကာ မိတ္ထီလာပြည်ရှိရာဆီသို့ မှန်းပြီးခုန်လိုက်
ပါတယ်။ ငါးလိပ်တို့ စားရာကိုလွန်၍ တပ်ဥသဘလောက်ဝေး
သောအရပ်သို့ ကျရောက်ပါတယ်။ သမုဒ္ဒရာမှာ ခုနစ်ရက်တိုင်
တိုင် ကူးခတ်ပါတယ်။ လပြည့်ဝန်းကိုမြင်၍ ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်
ကြောင်းသိရှိပြီး ဥပုသ်စောင့်ပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ-မိဘကို
ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးခြင်း၊ သူတပါးတို့အားချစ်ခင်သနားခြင်း၊
အလှူပေးခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်းစသည့် ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
သော သူတို့ကို မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ နစ်မွန်း၍ မသေစေလင့်-ဟု
စတုလောကပါလနတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့ကမဏိမေခလာ
နတ်သမီးအား ထိုနစ်မွန်းသောသူတို့ကို ကယ်တင်ရန်အလို့ငှာ
သမုဒ္ဒရာ၌အစောင့်ထားကြပါတယ်။ ယင်း နတ်သမီးကခုနစ်
ရက်အတွင်းမှာနတ်စည်းစိမ်ခံစားခြင်းဖြင့် မေ့လျော့၍မကြည့်
မိပါ။ ခုနစ်ရက်မြောက်သော အခါ ကြည့်ရှုလိုက်ရာ ဘုရား
အလောင်းကိုမြင်၍ စကားအပြန်အလှန် မေးမြန်းပြောဆိုပြီး
နောက် မဏိမေခလာ နတ်သမီးက ဘုရားအလောင်းကိုပွေ့ချီ

ကာ မိတ္တိလာပြည်သို့ ဆောင်ပြီး သရက်ဥယျာဉ်ရှိ မင်္ဂလာ
ကျောက်ဖျာထက်မှာ သိပ်ထားခဲ့ပါတယ်။

သူတော်ကောင်းများကို နတ်ကကယ်ဆယ်ကြောင်း၊ နတ်ကို
ရှိခိုးသူများကို (သူတော်ကောင်း မဟုတ်လျှင်) နတ်ကမကယ်
ဆယ်ကြောင်း၊ သိစေခြင်းငှာ ဒီဇနကမင်းသား ဇာတ်လမ်း
တစ်ပိုင်းတစ်စကိုထည့်၍ ဟောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုတရား
နာကြသော သူတော်စင်များသည် စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာ
ဖြစ်သော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကိုဘယ်တော့မှ မပျက်သော
လောကုတ္တရာ သရဏဂုံဖြင့် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နိုင်သည်အထိ
ဒါန သီလ ဘာဝနာတရားများကို ကြိုးစားဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြ
ပါစေ-ဟု အာသီသ ပြုကာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ဆည်း
ကပ်လျှင် ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မြတ်စွာ
ဘုရားဟောကြားတော် မူအပ်သော ဒေသနာဂါထာ ပါဠိ
အနက်ကို ရှုတ်ဆို၍ တရားတော်ကို နိဂုံးချုပ်ပါမည်။

ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏ မုတ္တမံ။

ဧတံ သရဏ မာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္ဆတိ။

(အဂ္ဂိဒတ္ထ၊ အဂ္ဂိဒတ္တနာမတွင်လေ အိုရသေ)။ ခေါ၊ စင်စစ်
ဧတံ၊ အရိယာနွယ်ဇာတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ သုံးရပ်မှန်စွာ ဘုရား
တရား၊ သံဃာကို သဒ္ဓါဖြိုးကြွယ် ဤသို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်
ခြင်းသည်။ ခေမံ၊ ဘေးကင်းသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ် ဆည်း
ကပ်ခြင်းမည်ပေ၏။ ဧတံ၊ အရိယာနွယ်ဇာတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏
သုံးရပ်မှန်စွာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ကို သဒ္ဓါဖြိုးကြွယ် ဤသို့
ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ခြင်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သရဏံ
ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းမည်ပါပေ၏။ ဧတံသရဏံ၊ အရိယာ

နွယ်ဇာတ်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ သုံးရပ်မှန်စွာတရား၊ တရား၊ သံဃာကို သဒ္ဓါဖြိုးကြွယ် ဤသို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ အစွဲပြု၍။ သဗ္ဗ ဒုက္ခာ၊ ခပ်သိမ်းဇသာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက် နိုင်ပါပေ၏။ ငမုစ္စတိ၊ စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်ရာကို ဖြိုးကြွယ်သဒ္ဓါ အကြီးအမြတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ကာ မချွတ်မယွင်းမြဲသည်မို့ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ်ရမည်သာ ဖြစ်ပါလေသတည်း။

- ၁။ ဗောဓ်ကြီးသောဆရာတော်-ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တတိက္ခသာရ (နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်)
- ၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ်-မြစည်းခုံစာသင်တိုက်၊ တောင်ငူမြို့။
- ၃။ ဟောကြားဆည့်ရက် - ၁၃၄၈ - ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်နေ့၊ (၁၈-၉-၈၉)။
- ၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ဟောကြားသည်။

စက်လေးပါးစုံ လှည့်လည်ပုံ

တရားတော်

ယနေ့ ဘုန်းကြီးဟောမည့် တရားတော်က စက်လေးပါးစုံ လှည့်လည်ပုံ တရားတော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတရားတော်မှာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် စတုတ္ထနိပါတ်တော်လာ စက္ကသုတ္တန် တရားတော်ဖြစ်ပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့ ဒီတရားတော်ကို တည်ငြိမ်သော စိတ်ထားဖြင့် နာကြားကြစေချင်ပါတယ်။

ဓမ္မမေဃေန ဝဿန္တေ၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တု အနာသဝါ။

ယေတ္ထ ပစ္စိမကာ သတ္တာ၊ သောတာမန္တာ ဘဝန္တုတေ။

ဘဝန္တော သပ္ပရိသာ၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အို-သူတော်ကောင်းတို့။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားနာကြား လှူဗိုလ်အများတို့တွင်၊ ယေသတ္တာ၊ တရားတော်ကို နာကြားလိုကြတဲ့ အကြင်သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တရားတော်ကိုနာကြာ လိုကြတဲ့ ထို သူတော်ကောင်းတို့သည် ဓမ္မမေဃေန၊ တရားတော်တည်းဟူသော မိုးဖြင့်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာ-မြီးသွန်းချသည်ရှိသော်။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါလေးဖြာ ကင်းကွာကုန်ပြီးရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ကြီးစို့သည်။ ဟောန္တု၊ တရားနာရင်း ဉာဏ်မြင်လင်း၍ မကြာမီချ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားနာကြား လှူဗိုလ်အများတို့တွင်။ ယေသတ္တာ တရားတော်ကို နာကြားလိုကြတဲ့ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်။ ပစ္စိမကာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် အယုတ်ဆုံးအညံ့

ဆုံးဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တရားတော်ကို နာကြားလို့ကြ
တဲ့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်။ သောတာပန်၊ စူဠာ မဟာ
သောတာပန်အပြီးပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့သည်။ ဟောန္တ၊ တရားနားရင်း
ဉာဏ်မြင်လင်းသဖြင့်မကြမရ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဤကဲ့သို့ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းများဖြစ်ကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးများတို့သည် တရားတော်ကို နာကြားကြတဲ့ တရားနာ
ပရိသတ်တို့အပေါ် အာရုံပြုလျက် တောင့်တခြင်း အာသိသကို
ထားတော်မူခဲ့ကြပါတယ်။

တရားနာ ပရိသတ် အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့- အလွန်
တရာ ရခဲ့လှတဲ့လူအဖြစ်ကို ရကြပြီး ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်နှင့်
လည်း ကြုံရဆုံရဖြစ်နေကြပါတယ်။ ရခဲ့လှစွာသော လူအဖြစ်ကို
ကောင်းစွာလှလှ နေကြတဲ့အခါမှာလောကီယခုဘဝ ချမ်း
သာရေးအတွက် စက်လေးပါးပေါ် အချက်ကျကျတည်ရှိကြ
ကာ အပြစ်ကင်းအောင် ပစ္စည်းရှာနိုင်ကြပြီးလျှင် ခန္ဓာဝန်ကို
ဆောင်ရွက်နိုင်ကြလျက် တစ်ဘက်ကလည်း သံသရာဝဋ်ဆင်း
ရဲမှ တကယ်အချက်ကျကျ ထွက်မြောက်နိုင်ကြရန်စိတ်ရည်သန်
ပြီး ဘုရားဟောဖော်စက်လေးပါးစုံ လှည့်လည်ပုံတရားတော်
ကို ကောင်းမြတ်သောသတိတရားဖြင့်နာကြားနိုင်ကြပါစေလို့
တောင့်တမှု အာသိသပြုပါတယ်။ ထိုအာသိသ အားလျော်စွာ-

ဘုရား ဟောဖော် တရားတော် အပေါင်းတို့တွင်ယနေ့
ဟောကြားမည့် စက္ကသုတ္တန်တရားတော်ကို နာကြားကြဖို့
ကျင့်ကြံနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။ စက္ကသုတ္တန် တရားတော်အရ ဘဝခရီး
သည်တွေမှာ စက်လေးပါးနှင့် တွေ့ကြုံပြည့်စုံနေတဲ့ အခါမျိုး
ကြုံကြိုက်ပါက လျှမ်းလျှမ်းတောက် လောကီစည်းတွေ တိုး

ပွားပြီး အကျိုးများနိုင်ပါတယ်။ အချို့သူတို့မှာ စက်လေးပါး နှင့်ပင် တွေ့ကြုံနေကြရသော်လည်း ယင်းစက်လေးပါး တရား တော်မြတ်ကို အားမကိုး သတိမပြုဘဲ မျက်ကွယ်ပြုကာ ပျက် ပြားတဲ့အတွက်ကြောင့် ရရှိပြီး စည်းစိမ်ချမ်းသာမှု ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားသွားနိုင်ပါတယ်။

စက်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့အတွက်ကြောင့် ကြီးပွား တိုး တက်တဲ့ သူတို့မှာ ဇောတိက ဇဉ်းလ စသော သူဌေးကြီးများနှင့် လေးကျွန်းပိုင်စိုး စကြာမင်းမျိုးကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ဖြစ်ကြ ပါတယ်။ ယင်းစက်လေးပါးကို အလေးမထား ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝနေတဲ့ မဟာဓန သူဌေးကြီးများမှာ ဘဝ၏ ယုတ်ညံ့မှုအဖြစ်သို့ မရ မလှ ရောက်သွားရပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် စက်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် ထိန်းသိမ်းနေထိုင်တတ်ဖို့ စက်လေးပါး မချွတ် ယှဉ်းစေဖို့သတိပြု မှတ်သားကျင့်ဆောင်ထားကြရမည်ဟု ဆိုလို ပါတယ်။

တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့လောကီ ဘက်မှာသာမကဘဲ လောကုတ္တရာဘက်မှာလဲ ယင်းစက်လေး ပါးနှင့် ပြည့်စုံပါမှ ဒီသာသနာပွင့်လင်းပြီး ခေတ်ကောင်းကြီး နှင့် ကြုံကြိုက်နေတဲ့အခိုက်မှာ အနည်းဆုံး တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ် လောက်ရအောင်အားထုတ်သင့်လှပါတယ်။ မိမိတို့ဘာပုထုဇဉ် ဘဝနဲ့ သေသွားလျှင် ဘယ်ဘု ဘယ်ဘဝဘယ်၌ နရောက်မည် ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ပေဘူး။ ပုထုဇဉ်ဘဝဘာ သစ်ပင် ပေါ်မှ ဝါရော်နေတဲ့ သစ်ရွက်ကလေးလိုပါပဲ။ လေအသင့် ကြွေ ခိုက်မှာ ကျချင်ရာသို့ ကျသွားနိုင်ပါတယ်။

ဒီတော့ သာသနာတော်ကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်တုန်း အသံတရား
လဲ ခြည့်ဝတုန်း စက်လေးပါးနဲ့လဲ ကြုံကြိုက်တုန်း အချိန်အခါ
မှာ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ချောက်ကြီးအတွင်းသို့ မကျရောက်
ကြရလေအောင် ကြိုးစားဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် သံသရာ
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန် လိုလားစေောင်းတနေတဲ့ သူများ
သည် စက်လေးပါးနှင့်ကြုံခိုက်မှာ တင်မင်တင်ဖိုလ်အသိ ရောက်
အောင် ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့ကို ကွဲကွဲပြားပြား ခြားနားပြီး ထင်ထင်
ရှားရှား အသိပွားအောင် အားထုတ်သင့်ကြပါတယ်။

တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့—ဒီနေရာ
မှာ စက်ဆိုတာ ဘယ်သဘောရှိသလဲ၊ စက်လေးပါးဆိုတာ
ဘာလဲ၊ စက်လေးပါးရဲ့ ကာလပိုင်းခြားပုံက ဘယ်လိုလဲ၊ စက်
လေးပါး၏ အကြောင်းအကျိုးလည်ပတ်ပုံက မည်သို့လဲဆိုတာ
ကို ရှေးဦးစွာ သိမှတ်ထားဖို့ရန် လည်းကောင်း၊ ထိုသို့သိမှတ်
ထားပြီးလျှင် ဖိမိတို့အတွက် ပထမဆုံးဘဝ၏ အဖော်မှုန်
အဖော်စစ်အဖြစ် အလေးအနက် ခံယူထားဖို့ရန်လည်းကောင်း
သိရှိထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

စက်ဟူသော ဝေါဟာရ စကားလုံးကို ပညာရှင်တို့က
အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ စက်ဆိုတဲ့
သဘောသည် လည်ပတ်တတ်တဲ့ သဘောရှိကြောင်းကို-စက္ကာရီ
သမ္ပတ္တိစက္ကာရီ ဝတ္တန္တိ သဋ္ဌိယန္တိ ယေဝါတိ အတ္ထော-ဟု အဋ္ဌ
က ထာဆရာမြတ်က ဖွင့်ပြတော်မူထားပါတယ်။

ယင်းစက်လေးပါးကို ဘုရားရှင်က ဤသို့ ဟောတော်မူ
ထားပါတယ်။

- ၁။ ပတိရူပ ဒေသဝါသစက် = သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေထိုင်ရခြင်း။
- ၂။ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက် = ကောင်းမြတ်မှန်ကန် သူတော်မှန်များနှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်း။
- ၃။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစက် = မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်း။
- ၄။ ပုဗ္ဗေစကတပုညတာစက် = ရှေးယခင်ကပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမြတ်သော(ကုသိုလ်)မှုရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါတယ်။
ဤကဲ့သို့ စက်လေးပါးရှိကြောင်းကို ဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

ယင်းစက်လေးပါးကို ကာလနှင့်ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပါလျှင် ပုဗ္ဗေစကတပုညတာစက်ဆိုတာဟာ အတိတ်ကာလမှတ်ပါ။ ပတိရူပ ဒေသဝါသစက်၊ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက်၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစက် ဤစက်သုံးပါးကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟု ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားပါတယ်။ ထပ်၍ ထင်ရှားအောင် ရှင်းပြရလျှင် လွန်ခဲ့သော အတိတ်ကာလက ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အမှုအလုပ်သဘောတူဟာ (ဝါ)ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကောင်းမှုကံ တွေဟာ အတိတ်ကာလ အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သောကောင်းမှုကုသိုလ်များဖြစ်ပါတယ်။ ပုဗ္ဗေစကတပုညတာစက်ဟု ဆိုလိုပါတယ်။ ယင်းပုဗ္ဗေစကတပုညတာစက်သည် အတိတ်ကာလစက် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပြုခဲ့သော ကံတွေကြောင့် ယခုလက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ပတိရူပ ဒေသဝါသစက်-သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်ဒေသ၌ နေထိုင်ရခြင်း၊ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက်-ကောင်းမြတ် မှန်ကန်သူတော်မှန်များနှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်း၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစက်-

မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်း ဟူသော စက်သုံးပါးသည်ပစ္စုပ္ပန်ကာလစက်ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ ပြုလုပ်သော စက်လေးပါးသည် ပင် အနာဂတ်ဘဝအတွက် ပုဗ္ဗေကတပုညတာစက်အဖြစ်ဖြင့် ဆက်၍ လည်ပတ်ပြန်ပါတယ်။

ယင်းစက်လေးပါးကို အတိုကောက် မှတ်သားရန်မှာ.... ပု-ပ-သ-အ-ဟု မှတ်သားနိုင်ပါတယ်။ ပု-အရ ပုဗ္ဗေကတပုည တာစက်ဟု ဆိုလိုပါတယ်။ ပ-အရ ပတိရူပဒေသဝါသစက်၊ သ-အရ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက်၊ အ-အရ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစက် ဟု အသီးသီး ဆိုလိုပါတယ်။

စက်လေးပါးနှင့် စပ်၍ ကျက်မှတ်ရန်မှာ....

ပု—ပ—သ— ၁။ စက်လေးဝါကိုယ်က လှည့်နိုင်ရန်။
လှည့်နိုင်ပါမှ၊ လူ့ဘဝ၊ ရောက်ရကျိုး ရှိပြန်—
လို့ ကျက်မှတ်ထားကြဖို့ လိုပါတယ်။

စက်လေးပါး၏ လည်ပတ်ပုံ သဘောကို ဤသို့ သိရှိနိုင်ပါ တယ်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် အတိတ်ကာလက ပြုခဲ့ သော ကောင်းမှုစက်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌—

၁။ ရှေးကပြုခဲ့သော ကောင်းမှုရှိရ၏။

၂။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်ဒေသ၌နေထိုင်ရ၏။

၃။ ကောင်းမြတ်မှုန်ကန် သူတော်မှုန်များနှင့် ပေါင်းဖော် ရ၏။

၄။ မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အတိတ်စက်ကြောင့် အသစ်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်စက်သုံးပါးကို မိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။ ဤသို့လျှင် စက်လေးပါးတို့သည် အဆက်မပြတ် လည်ပတ်၍နေသည်ကို တွေ့နိုင်ကြပါတယ်။

ဤသို့ စက်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထစ်နေ့ ထက်တစ်နေ့ တစ်လထက်တစ်လ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တစ်ဘဝထက် တစ်ဘဝ၊ ချမ်းအေးသာယာသောဘဝ၊ ကောင်းမွန်သော ဘဝသို့သာ ဖော်ပြပါ စက်လေးပါးတို့က အချင်းချင်း အထောက်အကူအပံ့ ပြုကြကုန်သောကြောင့် ရောက်ရှိခံစားနိုင်ကြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

စက်လေးပါးသည် အဆက်မပြတ်လည်ပတ်နေသော်လည်း မိမိတို့ အားထုတ်မှုအားလျော်စွာ အရှိန်အဟုန် အင်အား အသေးအကြီးကို အမှီပြု၍ နတ်ပြည်၌လည်း အနိမ့်စားအလတ်စား အမြတ်စား အား ဖြင့် နတ်ဘုံခြောက်ဘုံ ဟူ၍ ခွဲခြားတည်ရှိပြန်ပါတယ်။ ဗြဟ္မာဘုံ၌လည်း စုံနီအင်အား အသေးအကြီးအားဖြင့် ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်ဟူ၍ ခွဲခြား တည်ရှိပြန်ပါတယ်။ ထို့အတူ လူ့ဘုံတစ်ဘုံတည်း၌ပင်—

- ၁။ စက်လေးပါးချို့ တဲ့နေသူ၊
- ၂။ လူဟူ၍ခေါ်ရုံမျှ အခေါ်ခံရသူ၊
- ၃။ လူ့အဆင့်အတန်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူ၊
- ၄။ ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်သူ—

ဟူ၍ အမျိုးမျိုးတွေရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါ စက်လေးပါးပြည့်စုံမှုမပြည့်စုံမှု အင်အားအလိုက် အကျိုးပေးကြောင်း သိရှိနိုင်ကြပါတယ်။

ယခုပစ္စုပ္ပန် တစ်ဘဝတည်း၌ပင် စက်လေးပါး ဖြစ်ပုံကို တရားနာပရိသတ်အပေါင်းတို့ ကြားနာသိမှတ်စေရန် ဟောပါဦးမည်။ ဥပမာ-အကြင် သမထဝိပဿနာကို စီးဖြန်းအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်-

၁။ ပုဗ္ဗေကတပုညတာစက်-ဟူသော ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုကံကြောင့် ယခု ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌ သမထဝိပဿနာ စီးဖြန်းရာ၌ ဖြစ်သော ပတိရူပ ဒေသဝါသစက် အရပ်သို့ ရောက်ရှိပါတယ်။

၂။ ပတိရူပ ဒေသဝါသစက်-ဟူသော သမထဝိပဿနာ စီးဖြန်းရာ၌ ရောက်ရှိသောကြောင့် သူတော်ကောင်းကို အမှီရခြင်းတည်းဟူသော သပ္ပုရိသုပ နိဿယစက်နှင့် တွေ့ကြုံဆုံကြ ဆက်ဆံကြရပါတယ်။

၃။ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက်-ဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် တွေ့ကြုံ ဆုံကြ ဆက်ဆံကြရသောကြောင့် မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သော အတ္တသမ္မာ ပဏိဓိစက်ကို ရရှိခံစားကြရပါတယ်။

၄။ အတ္တသမ္မာ ပဏိဓိစက်-ဟူသော မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သောကြောင့် ယခုဘဝ မိမိပြုအပ်သော ဘာဝနာကုသိုလ် ပါရမီသည် ပုဗ္ဗေကတပုညတာစက်ဖြစ်လာပြန်ပါတယ်။ ဤသို့အားဖြင့် စက်လေးပါးသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင် လည်ပတ်၍ နေပါတယ်။

ယခုပြုလုပ်သော ကတပုညတာစက်သည် အနာဂတ်ဘဝ အတွက် အထောက်အကူအပံ့ပြုသော စက်ဖြစ်၍ အနာဂတ်ဘဝမှ ထောက်ရှုကြည့်ပြန်လျှင် ထို ကတပုညတာ စက်သည်

ပုဗ္ဗေဝ ကတပုညတာစက်အဖြစ်ဖြစ်လာ၍တယ်။ စက်လေးပါး
ရှိသည့်အနက် ပုဗ္ဗေဝ ကတပုညတာ စက်သည် ကျန် ပတိရူပ
ဒေသဝါသစက်၊ သပ္ပုရိသုပနိဿယစက်၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ
စက် သုံးပါးကိုဖြစ်စေကြောင်း၊ အဋ္ဌကထာဆရာက ဖော်ပြ
ထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း
တို့သည် ဤစက်လေးပါးနှင့်ပတ်သက်၍ အတိတ်စက်မှပစ္စုပ္ပန်
စက်၊ ပစ္စုပ္ပန်စက်မှ အနာဂတ်စက်သို့ အရှိန်ကောင်းစွာဖြင့်
လည်ပတ်နေပါလျှင် နောက်ဆုံး၌နိဗ္ဗာန်ရောက်ပြည်သို့ ရောက်ကြ
ရမည် ဖြစ်ပါတယ်။

ဤစက်လေးပါး တရားတော်နှင့်စပ်၍ မတိရူပဒေသဝါသ
၌နေရခြင်းစက်တစ်ပါးကြောင့် ပြည့်စုံရပုံသာဓကမှာ-မြတ်စွာ
ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၏ မြောက်တံခါးအနီးရှိ၌ ဆွမ်းခံ
ပြီးနောက် ပြန်ကြွတော်မူလာခဲ့ရာ တံငါသည် တစ်ဦးနှင့်တွေ့၍
အမည်ကို မေးသောအခါ တံငါသည်က အရိယာ-အမည်ရှိ
ကြောင်း၊ အရိယာဟု ခေါ်ကြောင်း လျှောက်သားသေ၏။ ထို
အခါ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲ မသတ်ဖြတ် သနားကြင်နာ
တတ်သောသူကိုသာ အရိယာခေါ်ကြောင်းကို ဓမ္မပဒဒေသနာ
၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်က -

န တေန အရိယော ဟောတိ၊ ယေန ပါဏာနိဟိံသတိ။
အဟိံသာ သဗ္ဗပါဏာနံ၊ အရိယောတိ ပဝုစ္စတိ။
ဟု ဟောတော်မူပါတယ်။ ဥပါသက၊ ဒါယကာ။ ယေန၊
အကြင်ကြောင့်။ ပါဏာနိ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဟိံသတိ၊ ညှဉ်းဆဲ
၏။ တေန၊ ထိုသို့ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်။ အရိယော၊ အရိယာ

မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဗ္ဗပါဏာနံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို။ အဟိံ သာ မညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်။ အရိယော တိ၊ အရိယာမည်၏ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏-ဟု ဟောကြား တော်မူသည်၏ အဆုံး၌ တံငါသည်သည် သောတာပန်တည် ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် စက်လေးပါး တရားတော်ဟာ အကျိုးများလှ ကြောင်း သိရှိနိုင်ပြီးလျှင် ဤစက်လေးပါးတရားကို မမေ့ မလျော့ နှလုံးသွင်းပြီးပြည့်စုံအောင် စောင့်ထိန်းဖို့ လိုပါတယ်။ ဤကဲ့သို့ စောင့်ထိန်းပြီးလျှင် တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိတို့ဘဝကို နှလုံးသွင်း သိရှိထားရ မှာက- ပုထုဇဉ်ဘဝဆိုတာ မြဲသော လားရာဂတိ မရှိသေး ကြောင်းကို အဘိဓမ္မာပိဋက ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌-

ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန၊ ကာမရူပဂတိံ ဂတာ။

ဘဝဂ္ဂန္တံ ပိ သမ္ပတ္တာ၊ ပုန အာယန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ ။

ဟု လာရှိပါတယ်။ ပုညတေဇေန၊ ကောင်းမှုရှိန်စော် အာနု ဘော်သည်။ ဥက္ခိတ္တာ၊ အခွင့်သင့်စဉ် မြင့်တင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ် ၍။ ကာမရူပဂတိံ၊ ဘုံဆောင်ကြွင်း ဗိမာန်နန်းတို့ တင့်ဆန်း နတ်ဘုံ မြဟွာဘုံသို့။ ဂတာ၊ ထိန်တဝင်းဝင် အရှိန်ပြင်းလျက် ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ကြ ပုထုဇဉ်မှန်သမျှတို့သည်။ ဘဝဂ္ဂန္တံ ။ ဘုံ ပေါင်းတမ္ဘတ်တုဘက်လွတ်သည့် အထွတ်တက်ခြုံ ဘဝဂ်ဘုံသို့။ သမ္ပတ္တာပိ၊ ကမ္ဘာမြောက်မြား အောက်မသွားဖို့ထောက်ထား ပလေ ရောက်သွားကြစေကာမူ။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုက္ခအဖုံဖုံ အမျိုး ပေါင်းစုံသည့် တလုံလဲလဲ အပါယ်ထဲသို့။ ပုနအာယန္တိ၊ ကောင်း

မှုန့်ဖျင်း အဟုန်ကင်းကာ ဒုရင်းတစ်ဖန် ရောက်ကြရပြန်
လေသတည်း။

ထိုဒေသနာတော်အရပုတုဇဉ်ဘဝသည် နတ်ဗြဟ္မာပင်ဖြစ်
ကြသော်လည်း ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၏လားရောက်ရာဂတိမမြဲသေး
ကြောင်းကို အာရုံပြုပြီး ပုတုဇဉ်ဘဝက လွတ်မြောက်အောင်
တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် မေ့မေ့
လျော့လျော့ မနေကြပဲ အပါယ်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း
တရားများကို အရေးတကြီး ရှာမှီးဖို့လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်
မိမိတို့ဘဝအတွက် အားကိုးရာအစစ်ရှာထားကြဖို့ အကြောင်း
ကို မေ့ဒေသနာတော်၌....

ယောစ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတောဥဒယဗ္ဗိယံ။

အကြင်သူသည် ရုပ်နာမ်တို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မရှုမမြင်ဘဲ
အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည်နေရသူထက် ရုပ်နာမ်တို့၏
အဖြစ်အပျက်ကို မပြတ်ရှုမြင်သောသူ၏ တစ်ရက်မျှ အသက်
ရှည်ခြင်းကမြတ်၏ဟု ဟောတော်မူထားပါတယ်။ ဒါကြောင့်
တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် သတိ
ပဉ္စာန်တရားတော်လာအာနာပါနဿတိ စသော သတိပဋ္ဌာန်
တရားကို ပွားများအားထုတ်သင့်ကြပါတယ်။ သို့သော် သတိ
မရှိပါကမပွားသင့်ကြောင်းကို နာဟံ ဘိက္ခဝေမုဋ္ဌသတိဿ
အသမ္ပဇာနဿ အာနာပါနဿတိ ဝဒါမိဟု ဥပရိပဏ္ဍိသ
ဒေသနာတော်၌ ဟောတော်မူထားသည့်အတွက် သတိတရား
ရှိဖို့လိုပါတယ်။ ထိုသတိတရားကို အရအမီ လက်ကိုင်ထားပြီး

အာနာပါနဿတိကို ပွားများ အားထုတ်နိုင်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အာနာပါနဿတိကိုပွားများအားထုတ်သည် ရှိသော်သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးနှင့်လဲ ပြည့်စုံခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနှင့်လဲ ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်ပုံကို အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေတိ-ပ-ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေတိ ဟု ဟောထားပါတယ်။

ထို့ကြောင့် တရားနာပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့သည် ပုထုဇဉ်ဘဝမှ အရိယာ သူတော်စင်ဘဝ ဖြစ်အောင် အာနာပါနဿတိပွားများအားထုတ်ရန်သင့်ပါတယ်။ လောကီဝိပဿနာကုသိုလ်အဆင့်ကို အခြေခံပြီး လောကုတ္တရာကုသိုလ်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေနိုင်သော စက်မျိုးကို လည်အောင် လှည့်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရန် ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုအခါ စက်လေးပါး တရားတော်ကို နာကြားရပြီးဖြစ်၍ မိမိအကျိုးနှင့် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးအကျိုးအတွက် ကောင်းမွန်စွာ စက်လည်နိုင်ပါက ပစ္စုပ္ပန်စက် ကောင်းခြင်းကြောင့် အနာဂတ်စက်ကောင်းရခြင်းကို အောက်ပါ ဓမ္မပဒလာ ဒေသနာဖြင့် တရားတော်ကို နိဂုံးချုပ်ပါမည်။

ဣဓိ မောဒတိ ပေစ္စ မောဒတိ၊

ကတပုညော ဥဘယတ္ထ မောဒတိ။

သော မောဒတိ သောပမောဒတိ၊

ဒိဿွာ ကမ္မဝိသုဒ္ဓိံ မတ္တနော။

ကတပုညော၊ ဆည်းပူး အားထုတ် ပြုလုပ်အပ်သော ကောင်းမှုရှိသော သူသည်။ ဣဓ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။

မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ ပေစွ၊ တမလွန်လောက နောက်
 ဘဝ၌။မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ဥဘယတ္ထ၊ ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်
 နှစ်တန်သောဘဝတို့၌။မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရ၏။အတ္တံနော၊
 မိမိ၏။ ကမ္မဝိသုဒ္ဓိံ၊ အကုသိုလ် မရောမယှက် သက်သက်
 စင်ကြယ်သောကုသိုလ်ကံကို(ဝါ)ကုသိုလ်ကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို
 ခို့သွား၊ မြင်၍။ သော၊ ထိုသူသည်။ မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်
 ရ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ပမောဒတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား
 ဝမ်းမြောက်ရလေတော့သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော်....ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တညာဏ
 ဝံသ(နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်)

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ် ....ဇောတိကာရုံကျောင်းတိုက်။
 တိုက်ကြီးမြို့။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက်....၁၃၅၁-ခုနှစ်၊ ၀၁ ခေါင်လကွယ်၊
 (၃၀-၈-၈၉)

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ....မြန်မာ့အသံမှ အ သံ လွှင့် ဟာ
 ကြားသည်။

ဇရာသုတ္တန် တရားတော်

ဘုန်းကြီးမြန်မာ့အသံကနေပြီးသံယုတ်ပါဠိတော်မှာလာတဲ့
“ဇရာသုတ္တန် တရားတော်”ကို ဟောပါမယ် သူတော်ကောင်း
အပေါင်းတို့။

မြတ်စွာဘုရားသခင်ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာသီတင်းသုံး
နေတော်မူစဉ်တချိန်သောညဉ့်ကာလမှာနတ်သားတစ်ယောက်
ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်ရောက်လာပြီး....

ကိံသုယာဝ ဇရာ သာဓုံ၊ ကိံသုသာဓုံ ပတိဋ္ဌိတံ။

ကိံသုဉ္ဇရာနိ ရတနံ၊ ကိံသုခောရေဟိ ဒူဟရံ။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား....

(၁) အဘယ်တရားသည် အိုသည့်အခါ တိုင်အောင်
ကောင်းပါသနည်း။

(၂) အဘယ်တရားသည်စွဲမြဲစွာတည်နေလျှင်ကောင်းပါ
သနည်း။

(၃) အဘယ်တရားသည်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ရတ်နာမည်ပါ
သနည်း။

(၄) အဘယ်တရားကို ခိုးသူတွေ မခိုးယူနိုင်ပါသနည်း
လို့ပုစ္ဆာလေးချက် သဘောနက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိမြင်
လင်းအောင် ဖြေရှင်းတော်မူပါမည့်အကြောင်းကို ဘုရားရှင်
အား ရှိသေစွာ လျှောက်ထား တောင်းပန်လာပါသည်။

အဲဒီနတ်သား၏ အမေးစကား လျှောက်သံကို ကြားတော်
မူတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က—

‘သီလံ ယာဝ ဇရာ သာဓု၊ သဒ္ဓါ သာဓု ပတိဋ္ဌိတာ။
ပညာ နရာနံ ရတနံ၊ ပုညံ စောဓေဟိ ဒုဟရံ။’

အို- ဒါယကာနတ်သား....

- (၁) ဆံဖြူ သွားကြွေ သားရေယိုယွင်း အိုမင်းသည့်တိုင်၊
ကောင်းတဲ့တရားက သီလတရားဖြစ်ပါတယ်။
- (၂) မိမိသန္တာန်မှာ စွဲမြဲစွာ တည်နေ လျှင် ကောင်းတဲ့
တရားက သဒ္ဓါတရားဖြစ်ပါတယ်။
- (၃) လူတို့၏နှစ်သက်ဖွယ်ရာရတနာတရားက ပညာတရား
ဖြစ်ပါတယ်။
- (၄) ခိုးသူတွေမခိုးယူနိုင်တာက ဒါနစတဲ့ကုသိုလ်ကောင်း
မှုတရား ဖြစ်ပါတယ်လို့ သိလိုရေးနှင့် မေးလျှောက်
လာတဲ့ နတ်သားအား မေတ္တာရွှေ့ထား ကရုဏာ
တရားဖြင့် ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ယခုလိုမြတ်စွာဘုရားဖြေကြားတော်မူသွားတဲ့အချက်လေး
ချက်ကို ဆက်လက်ပြီး အနည်းငယ် အကျယ်အားဖြင့် ရှင်းပြ
ပါဦးမယ်။ သီလဆိုသော စကားသည် သီရိ-သဒ္ဓါနှင့် သီလ-
သဒ္ဓါတို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော စကားဖြစ်ပါတယ်။ ထို သီရိ
သဒ္ဓါနှင့် သီသသဒ္ဓါတို့သည် ဦးခေါင်းဟူသောအနက်ကို ဟော
ပါတယ်။ သတ္တဝါတို့မှာ ဦးခေါင်းပြတ်၍ ဦးခေါင်းမရှိပါလျှင်
ခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံး ဖျက်စီးပြီးအသုံးမဝင် အခွံကြီးခွံရ

သလို ကုသိုလ်ကောင်းမှုသီလပျက်စီးပြီး သီလကျင့်ဝတ်မရှိခဲ့ပါလျှင် အလုံးစုံပျက်စီးပြီး အချည်းနှီးဖြစ်၍ အကျိုးခံစားဖို့မရရှိနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သီလတရားသည် ကုသိုလ်တရားဟူသမျှတို့ရဲ့ ဦးခေါင်းသဖွယ် ဖြစ်ပါပေတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် လူ့ဘောင်လောက ဟူသမျှ၌ အစွဲ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို သီတလလို့ ခေါ်ဆိုရပါတယ်။ ဝဏ္ဏံလောပနည်းဖြင့် တ-ကိုချေထားသဖြင့် သီလလို့ဆိုရပါတယ်။ သတ္တဝါတို့ရဲ့သန္တာန်မှာစန္ဒကူးစသော လောကမှာရှိကြသော ဆေးဝါးအများအပြားတို့ဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်တဲ့ နေ့ညဉ့်မစဲ အမြဲပူလေခင်နေတဲ့ ကိလေသာ အပူဟူသမျှတို့ကို သီလတရားက ငြိမ်းအေးသွားအောင် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။ ဂင်္ဂါရေစသည်တို့ဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေကိုလဲ သီလတည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင် ဖြူစင်စေပါတယ်။ ယခုပြဆိုခဲ့တဲ့ သီလတရားများသည် ရှေ့၊ ငွေ့၊ ပုလဲ၊ လည်ရဲ့၊ နားတောင်း အစရှိကုန်သော များစွာကုန်သောလူတို့၏ တန်ဆာအပေါင်းတို့နှင့် မဆက်ဆံသော သူတော်ကောင်းတို့၏ တန်ဆာအလူးလဲဖြစ်ပါတယ်။ သီလတရားသည် ဆောက်တည်ခြင်း လက္ခဏာရှိသောကြောင့် မည်သူမဆို ဆောက်တည်နိုင်ကြတယ်။ ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါတယ်။ လူများလဲ လူ့ ကျင့်ဝတ်ဖြစ်တဲ့ ၅-ပါး၊ ၈-ပါး၊ ၁၀-ပါး စသော သီလများရှိကြပါတယ်။ ရှင်သာမဏေများလဲ ရှင်သာမဏေတို့ အလျောက် ၁၀-ပါး သီလနှင့် လိင်၊ ဒဏ်၊ သေခံယ၊ စုံဒွသန္ဓေကဝတ်လို့ခေါ်တဲ့ သီလများရှိကြပါတယ်။ ရဟန်းတော်များမှာလဲ ရဟန်းတော်တို့

အလျောက် အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၂၇-သွယ် အကျယ်အားဖြင့် ကုဋေ ကိုးထောင်တစ်ရာ့ ရှစ်ဆယ် ငါးသန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်ဆိုတဲ့ သီလတော်များ ရှိကြပါတယ်။

သီလတရား အရွယ်သုံးပါး တင့်တယ်ပုံ

လူ့ဘောင်လောကမှာရှိကြတဲ့ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ လည်ခွဲ နားတောင်းအပေါင်းတို့နှင့် အမြူ၊ အနီ အစရှိသော ဝတ်စား တန်ဆာမျိုးစုံများသည် လူငယ်၊ လူလတ်၊ လူကြီးရယ်လို့ အရွယ် အားဖြင့် သုံးမျိုးသုံးစား ရှိကြသည်တွင် မိမိတို့ အရွယ်အား လျော်စွာ ဝတ်စားဆင်ယင်ပါမှ လှပတင့်တယ်နိုင်ကြပါတယ်။ ကြည့်ရှုလို့ ကောင်းကြပါတယ်။ ခလေးသူငယ်တို့၏ ဝတ်စား တန်ဆာများကို လူရွယ် လူလတ်တွေ သက်ကြီး ရွယ် အို တွေ ဝတ်ဆင်ထားပါက မတင့်တယ်-မလှမပ ကြည့်ရှုလို့ မကောင်း ပါဘူး။

၅-ပါး၊ ၈-ပါး၊ ၁၀-ပါး စသော ဆူတော်ကောင်းတို့၏ တန်ဆာအထူးဖြစ်သောသီလကတော့ မတင့်တယ်သောအရွယ် ကြည့်လို့မကောင်းသောအရွယ်ရယ်လို့မရှိပါဘူး။ ခလေးအရွယ် လူမမယ်များ စောင့်ထိန်းလဲ တင့်တယ်လှပါတယ်။ အလယ် အလတ်တန်းတွေ စောင့်ထိန်းရင်လဲ တင့်တယ်ပါတယ်။ လူအို သူအိုကြီးတွေ စောင့်ထိန်းရင်လဲ တင့်တယ်လှပါတယ်။ ဘယ် အရွယ်မဆို အရွယ်သုံးမျိုးသုံးစားလုံးမှာ ယနေ့ ဖွားကံစ ခလေးမှစ၍ ဆံဖြူ သွားကြေ သားရေ ယိုယွင်း အိုမင်းသည့် တိုင်အောင် ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မကျိုးမပေါက် မပျောက် ကြားရအောင် ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ထားပါက တင့်တယ် လှပနိုင်ကြပါတယ်။ အဟော့ ဝတာယံ သီလဝါ-ဟု သိမြင်

သော လူအပေါင်းတို့က ရိုသေလေးစားပြီး ကောင်းချီးပေးမှု အံ့ဩမှုပြုကြပါတယ်။ သူတို့သမက နတ်ဘွဲ့ကလဲ ထို အဘူ ရိုသေလေးစား ကောင်းချီးဩဘာ ပြုကြပါတယ်။

ရှင်သာမဏေများမှာလဲ ရှင်သာမဏေတို့ စောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်သီလသိက္ခာများကို လုံခြုံစွာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ကြည်ညိုလောက်အောင် နေထိုင်သွားပါက လူ့နတ် အများ၏ လေးစားကြည်ညိုခြင်းကို ခံရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ရဟန်းတော်များမှာလဲ ရဟန်းတော်တို့၏ သိက္ခာသီလများ သည် အပရိယန္တ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိအောင် ဘယ်လောက် ပင် များပြားကြသော်လဲ -

- (၁) အာပတ်ခုနစ်ပုံကို ဖြူစင်အောင် သုတ်သင်မှုဆိုတဲ့ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ။
- (၂) အာရုံ ၆-ပါးတို့၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿစသည် မဖြစ် ပွားအောင် စောင့်ထိန်းမှုဆိုတဲ့ အိန္ဒြိယသံဝရသီလ။
- (၃) ကုလဒူသက အနေသနတို့ကို ရှောင်ရှား၍ ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကို မှီဝဲသုံးဆောင်မှု ဆိုတဲ့ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိ သီလ။
- (၄) ဆိုခဲ့ပြီးသည့် မိစ္ဆာဇီဝတို့မှရှောင်ကြဉ်၍ ရရှိသော ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ သုံး ဆောင်မှုဆိုတဲ့ ပစ္စယသန္တိ သီတသီလ -

တည်းဟူသော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလခေါ်တဲ့ ဘုရားပညတ်တဲ့ သီလ ၄-ပါးစင်ကြယ်ထားပါက လူ့နတ်အများ၏ လေးစား ကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းကို ခံယူနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သီလရန်၊ လွန်မွေးမြန်

လူ့ဘောင်လောကမှာ ရှိကြတဲ့ စမ္မာယ၊ ကြက်ရုံး၊ ဂမ္ဘီ၊
ခတ္တာ၊ နှင်းဆီ၊ ဒေါန၊ သေက်က၊ မာလာစသော ပန်းတို့၏ရနံ့
နှင့် ယခုမျက်မှောက်ခေတ် သိပ္ပံနည်းအရ ဖော်စပ်ထားသော
ရေမွှေး-ပေါင်ဒါစသော ရနံ့တို့သည် လေညာမှ လေအောက်
မပြောပလောက် အနည်းငယ်သာ လျှင် မွေးမြန်နိုင်ပါတယ်။
လေအောက်မှလေညာသို့ဆန်ဘက်၍ မွေးမြန်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်
ပါဘူး။ လူ့ပြည်ဘဝလုံးကိုလဲ မွေးရနံ့ မပေးနိုင်ပါဘူး။ နတ်
ပြည် ဗြဟ္မာပြည် ဆိုတာကိုတော့ ဘယ်မှာ မွေးမြန်နိုင်ပါတော့
မလဲ။ ဘယ်နည်းနှင့်မှ မမွေးမြန်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။

ရဟန်းရှင် လူ မည်သူမဆို သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဂုဏ်
ရနံ့ကတော့ လေညာ လေအောက် ထုတ်ချင်းပေါက်၍ ထက်
အောက်မကျန် မွေးမြန်နိုင်ပါတယ်။ လူ့ဘုံမက နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ
ဘုံတိုင်အောင်လည်း ကောင်းသတင်းနှင့် ကျော်စောသံတွေ
ဟာ ထုထုရနံ့ ပြန်တလှိုင်းလှိုင်း တကြိုင်အိုင်မွေးကြူနိုင်ပါ
တယ်။

သီလရှိမှ လိုတိုင်းရ

‘ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခုဝေ သီလဝဘော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ’
ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကနိပါတ်၊ ဒါနုပပတ္တိသုတ် လာသည်နှင့်
အညီ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည် နှစ်သက်အပ် ချီးမွမ်း
အပ်သော ရဟန်း ရှင် လူ မည်သူမဆို ကိုယ်ကျင့် သီလနှင့်ပြည့်
စုံ၍ သီလရှိသူဖြစ်ပါလျှင် လောကီဘက်ဆိုင်ရာ ပညာသည့်အရာ
မဆို မိမိတို့အလိုရှိတိုင်းရနိုင်ပါတယ်။ တောင့်တတိုင်းလဲ ပြည့်စုံ
နိုင်ပါတယ်။ ထင်တိုင်းလဲ ပေါက်နိုင်ပါတယ်။ ကြံစည်တိုင်းလဲ

အောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။ စရိယာပိဋက အဋ္ဌကထာမှာလဲစိန္တာ
ဇဏိ ဣန္ဒာဿယ ပတ္တမြားရတနာကြီးနှင့်တူတယ်။ ကပ္ပရုက္ခာ
ဒိဿ ပဒေသာပင်ကြီးနှင့်လဲ တူတယ်။ အလိုရှိတာကို ပေးစွမ်း
နိုင်ပါတယ်လို့ ထောက်ခံထားပါတယ်။

လောကုတ္တရာဘက်ကြတော့လဲ သီလာနုဿတိအနေဖြင့် မိမိ
တို့၏သီလကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်လိုက်ပါက စိတ်နှလုံး ရှင်ပြုံးဝမ်း
သာမှု ပါမောဇ္ဇ၊ နှစ်သက်မှုပီတိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးငြိမ်းအေးမှု
ပဿဒ္ဓိ၊ ချမ်းသာမှုသုခ၊ ဇာည်ကြည်မှု သမာဓိတရားတွေရပြီး
ယထာဘူတဉာဏ် ဝေါတုံ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်နိုင်သော
ဝိပဿနာဉာဏ်မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်များကို ရရှိလျက် နိဗ္ဗာန်ကို
လည်း မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါတယ်။

သဒ္ဓါတရား၏ ကောင်းမြတ်ပုံ

သီလတရား၏ ကောင်းမြတ်ပုံကို ပြောပြီးတဲ့ အခါ သဒ္ဓါ
တရား၏ ကောင်းမြတ်ပုံကို ပြောပြပါဦးမယ်-သူတော်ကောင်း
အပေါင်းတို့၊ သဒ္ဓါ တရားသည် သရုပ်အားဖြင့် လေးမျိုးရှိ
ပါတယ်။

(၁) အာဂမသဒ္ဓါ = ဘုရား အလောင်းတော်တို့ ဆူပန်
သည်မှစပြီး၊ ဒါန သီလစသည် အစဉ်လိုက် ပါလာ
သော သဒ္ဓါမျိုး။

(၂) အဓိဂမသဒ္ဓါ = အရိယာ သာဝကတို့၏ မဂ်ဉာဏ်-
ဖိုဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ရသော သဒ္ဓါမျိုး။

(၃) သြကပ္ပနသဒ္ဓါ။ ရတနာသုံးပါးနှင့် ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးတို့ကို သိမြင်ကြရသောကြောင့် မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါမျိုး။

(၄) ပသာဒသဒ္ဓါ = ကြည်ညိုအပ် ကြည်ညိုသင့် ကြည်ညို ထိုက်သော ဘုရားအစရှိသော ရတနာ သုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်တော် တန်ခိုးတော်တို့ကို သိရ၊ မြင်ရ၊ ကြားရတဲ့ အခါ ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါမျိုးရယ်-လို့ လေးမျိုးလေး စားရှိပါတယ်။

ထိုလေးပါးတို့တွင် ဒီနေရာမှာ သြကပ္ပနသဒ္ဓါမျိုးကို ဆိုလို ပါတယ်။ ဒီသြကပ္ပန အစလသဒ္ဓါ တရားမျိုးကလေး မိမိ သန္တာန်မှာ စွဲမြဲစွာတည်ရှိနေပါလျှင် လူ့ဘုံ လူ့ဘဝမှ အရှုံး မရှိတော့ဘဲ လူဖြစ်ရကျိုး နပ်သောကြောင့် ကောင်းဆိုတဲ့ အမည်ကို ရနိုင်ကြပါတယ်။

သဒ္ဓါတရားသည် မြတ်သောဥစ္စာ

ကိ 'သုခ ဝိတ္တ' ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ-ဤလောက၌ ယောကျ်ား မိန်းမဟူသမျှ၏ မြတ်သောဥစ္စာကား အဘယ်ပါနည်းလို့ အာ ဠကဘိလူးက မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားတဲ့ အခါ မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓါ ဝိတ္တ” ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ”အာဠက နာမမည်ထူး ဒါယကာဘိလူး၊ဤလောက၌ ယောကျ်ား-မိန်းမ ဟူသမျှ၏ မြတ်သောဥစ္စာကား၊ လောကီ လောကုတ္တရာ သဒ္ဓါ တရားနှစ်ပါးပင်တည်းဟု ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ လိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ရွှေ၊ ငွေ အစရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာများသည် မိမိတို့အလိုရှိရာ အသုံးအဆောင် အရပ်ရပ်ကို သုံးဆောင်ရခြင်း

ကိုအကြောင်းပြု၍ ရရှိဖြစ်ပွားရသဖြင့် ကိုယ်၏ချမ်းသာမှု ကာ
ယံက သုခ၊ စိတ်၏ချမ်းသာမှု စေတသိကသုခ နှစ်ပါးကို ပြီး
မြောက်အောင် ရွက်ဆောင်သလို၊ မှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း၊
စသော ဆင်းရဲဘေးကို တားမြစ်နိုင်သလို၊ ဆင်းရဲ မဲ့တေခြင်း
ဘေးကိုလဲ ငြိမ်းစေနိုင်သလို၊ ပု ဗဲ-ပတ္တမြားအစရှိသော အဖိုး
တန်ရတနာများကိုလဲ ရရှိနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သလို၊ သိမြင်
သူ လူအပေါင်းတို့၏ ကောင်း၏-ကောင်း၏ဟု ချီးမွမ်းခြင်းကို
ရွက်ဆောင်နိုင်သလို ဤနည်းတူ လောကီ-လောကုတ္တရာ သဒ္ဓါ
တရားနှစ်ပါးကလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လောကီအကျိုး ဝိပါက်
ချမ်းသာ၊ လောကုတ္တရာအကျိုး ဝိပါက်ချမ်းသာ နှစ်ပါးတို့ကို
ရွက်ဆောင်နိုင်ပါတယ်။ ထိုယုံကြည်ချက် သဒ္ဓါတရားကို အမှီ
ပြုပြီး အကျင့်မှန် လမ်းမှန်ကို ကျင့်ကြံနိုင်ကြသော သူတို့အဖို့
ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဆင်းရဲ၊ အိုရခြင်းဆင်းရဲ၊ နာရခြင်းဆင်းရဲ
အစရှိသော သံသရာ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့ကိုလဲ ပယ်ရှား
တားမြစ်နိုင်သောကြောင့် မြတ်သောဥစ္စာလို့ ဆိုရပါတယ်။

သဒ္ဓါတရားရှိမှ ဩဇာလေးပါးမှ ကူးမြောက်နိုင်ပုံ

ကထံသု တရတိ ဩဇာ၊ အဘယ်တရားသည် ဩဇာလေးခန်း
ရေပြင်ကြမ်းကို ဆုံးခန်းတိုင်ရောက် ကူးမြောက်နိုင်ပါသနည်းလို့
အာဠဝက ဘီလူးက သာယာကြည်နူးစွာ မြတ်စွာဘုရားအား
မေးလျှောက်တဲ့ အခါ မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓါယ တရတိ
ဩဇာ” အာဠဝက နာမမည်ထူး ဒါယကာဘီလူး သဒ္ဓါတရား
ဖြင့် ဩဇာလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို ဆုံးခန်းတိုင်ရောက် ကူး
မြောက်နိုင်တယ်လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဤကဲ့သို့ အာဇာနည်က ဘိလူးအား သဒ္ဓါတရားဖြင့် ဩဇာ
လေးပါးမှ ကူးမြောက်နိုင်ကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဖြေ
ကြားတော်မူချက်ကို ဆက်လက်ပြီး အနည်းငယ် ရှင်းပြလိုပါ
တယ်။ ယောက်ျား၊ မိန်းမဟူသမျှတို့၏ သန္တာန်၌ တည်ရှိနေ
သော သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသော သဒ္ဓါ^၁ ဖြစ်သည်။

- (၁) သူတော်ကောင်းတို့ကို ပေါင်းသင်းမှီဝဲ ဆည်းကပ်
ခြင်း-သပ္ပုရိသ သံသေဝ၊
- (၂) သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားစကားကို နာကြား
ခြင်း-သဒ္ဓမ္မဿဝန၊
- (၃) အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း-ယောနိသော မန
သိကာရ၊
- (၄) လောကုတ္တရာ တရား ကိုးပါးအား လျော်သော
သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
စီးဖြန်းပွားများအားထုတ်ခြင်း-ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ-
တည်းဟူသော သောတာပတ္တိ^၂ မဂ်ကို ရကြောင်းဖြစ်သော
သောတာပတ္တိ^၃ ယက်တရားလေးပါး၏ အခြေခံမူလအကြောင်း
ရင်းတရား ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုတရားလေးပါးကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပွားများအားထုတ်
ပါမှ သောတာပန် အရိယာဖြစ်ပြီး ဩဇာလေးပါးကို ကူး
မြောက်နိုင်ပါတယ်။ သဒ္ဓါတရားကြောင့် အရိယာဖြစ်၍ ဩဇာ
လေးပါးမှ ကူးမြောက်ပြီးသောသူသည် ဘဝသံသရာ သမုဒ္ဓရာ
ကိုလဲ ကူးမြောက်နိုင်ပါတယ်။ ဝဋ်ဆင်းရဲကိုလဲ လွန်မြောက်နိုင်

ပါတယ်။ ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်ပြီး အသိတန်ခိုးဗျာနုဓာတ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါတယ်။ ဤကဲ့သို့ သပ္ပာယ်သံသေဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အကျိုးထူးတရားများကို ရရှိနိုင်ခြင်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိမှု သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှသာလျှင် ရရှိနိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ သန္တာန်မှာ စွဲမြဲစွာတည်နေလျှင် ကောင်းတဲ့တရားဟာ သဒ္ဓါတရားဖြစ်တယ်လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ပညာသည် လူတို့အတွက် ရတနာမည်ပုံ

သဒ္ဓါတရား၏ ကောင်းမြတ်ပုံကို ရှင်းပြပြီးဖြစ်၍ ပညာတရား၏ ရတနာမည်ပုံကိုလဲ ပြောပြပါဦးမယ်။ လူ့ဘုံလူ့ဘဝ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာကြလျှင် အသက်မွေးမှု အခြေပြုဖြစ်တဲ့ တစ်တန်း၊ နှစ်တန်းမှစ၍ သင်ကြားရတဲ့ပညာတွေ၊ မိမိတို့ ရိုးရာဘာသာအလိုက် တတ်မြောက်ရတဲ့ ပညာတွေ၊ တောင်သူ လယ်သမားများမှာလဲ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးပုံစံတဲ့ပညာတွေ၊ ကုန်သည် ပွဲစားများမှာလဲ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားပုံစံသော ပညာတွေ၊ အမှုထမ်း အရာထမ်းများမှာလဲ အဆင့်အတန်းအလိုက် တတ်ကျွမ်းထိုက်တဲ့ ပညာတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားလှပါတယ်။ ဒါကြောင့် တောသူတောင်သား ဆင်းရဲသားမှအစ တိုင်းပြုပြည်ပြု သာသနာပြုနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအထိ မိမိမိမိတို့၏ ဆိုင်ရာ လောကီပညာများကို ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတတ်မြောက်ပါမှစားဝတ်နေရေး ရှာမှီးရသော ကိစ္စတွေကို ကျော်လွှားကာ ချမ်းသာကြရလေသောကြောင့် လူတို့၏ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ရတနာမည်ပါတယ်။

ထိုမှတစ်ဆင့် တက်၍ လောကုတ္တရာဘက်ဆိုင်ရာ ပညာများ
 ကို လေ့လာလိုက်စား၍ ရှုမှတ်ပွားများပါလျှင် မိမိ၏ ခန္ဓာ
 ကိုယ်၌ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သဒ္ဓါရတို့၏ မမြဲခြင်းသဘော၊ ဆင်းရဲခြင်း
 သဘောတို့ကို မိမိ၏ စိတ်ထဲဉာဏ်ထဲ စွဲမှု သတိပြုမိပါက လယ်
 ပြင်မှာ ဆင်သွားသလို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမရှိ ရုပ်နာမ်သာရှိ၏ဟု
 သိသောဉာဏ်၊ ဖြစ်ပျက်ကို သိသောဉာဏ် အစရှိသော ဉာဏ်
 ပညာတို့ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ယခုရော နောင်ပါ
 ဘေးရန်ကွာ၍ ချမ်းသာရာရလေသောကြောင့် နှစ်သက်ဖွယ်
 ရာ ရတနာဟု ဆိုအပ်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ရန်သူမျိုး ၅-ပါး
 မခိုးယူ မနှောင့်ယှက်နိုင်ပုံ

ပညာတရား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ရတနာမည်ပုံကို ပြောပြပြီး
 ၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တရားစုများကို ခိုးသူတွေ မခိုးယူနိုင်
 ကြောင်းကိုလွှဲ ပြောပြပါဦးမယ်။

မိမိတို့မှာရှိကြသော ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာများသည် ရန်သူ
 မျိုးငါးပါးနှင့် ဆက်ဆံနေသောကြောင့် အများဆိုင်ပစ္စည်း
 များသာ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ကိုယ်ဆိုဝီ အစစ်မဟုတ်ကြ
 ပါဘူး၊ စေတီ-ပုထိုး အစရှိသော ဒါနပြုရာခုနစ်ဖြာ၌ လူဒါနိုး
 ပေးကမ်း စွန့်ကြဲမှုစသော ကုသိုလ်ထုပ်ကို မြှုပ်နှံထားမှသာ
 လျှင် ကိုယ်ပိုင်-ကိုယ်ဆိုင်များဖြစ်၍ ခိုးသူများမခိုးနိုင်တော့ပါ
 ဘူး၊ လူသွားရာ အရိပ်ပါသလို အလူရှင်နောက်သို့ လိုက်ပါလာ
 သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသုခ ပြည့်စုံရ၍ ကောင်း
 ဆိုတဲ့ အမည်ကို ရပါတယ်- သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

ယခု ဟောကြားခဲ့သော ဇရာသုတ္တန်တရားတော်ကို ရှိသေ
စွာ နားယူကြကုန်သော သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည်
သီလကို ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေ၊ သဒ္ဓါတရား တည်ရှိအောင်
ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ၊ အသိအလိမ္မာ ဥာဏ်ပညာများ ကြီး
မားနိုင်ကြပါစေ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု နေ့၊ည ပြုနိုင်ကြပါစေ-
ဟု တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ ဒီတရားလေးပါးကို မိမိ-မိမိသန္တံ ဘန်
၌ အစဉ် ကိန်းအောင်းဆောင်ရွက်ပြီး သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း
သို့ အပြီးတိုင် ရောက်ရှိအောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါ
စေကုန်သတည်း။

၁။ ဟောကြားသောဆရာတော် - ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ပညိန္ဒ
(စွန့်လည်း) (နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက
အဖွဲ့ဝင်)။

၂။ သီတင်းသုံးရာနေရပ် - ဂဏပါဓမာက္ခေယကျောင်း၊ တမူးမြို့၊
စင်ကိုင်းတိုင်း။

၃။ ဟောကြားသည့်ရက် - ၁၃၅၁-ခုနှစ်၊ တော်သမင်း
လကွယ်၊ (၂၉-၉-၇၉)။

၄။ ဟောကြားသည့်နေရာ - မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ဟော
ကြားသည်။

ဤလောကတွင် . . .

၁။ အပြစ်ကင်းစင်၍ ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေတတ်သော
ကုသိုလ်တရားများနှင့်

၂။ အပြစ်နှင့်တကွ မကောင်းကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေတတ်သော
အကုသိုလ်တရားများဟူ၍ တရားနှစ်ပါးရှိပါသည်။

ထိုတရားနှစ်ပါးတို့တွင် ကုသိုလ်ဖြစ်သောတရားများကို ဓမ္မကံတရား
များဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သောတရားများကို အဓမ္မ
ကံတရားများဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ပညတ်သမုတ်အပ်၏။

ယင်းသို့ဖြစ်၍ မန်လည်ဆရာတော်ကြီးက
မဃဒေဝလင်္ကာ တစ်နေရာတွင်

ဓမ္မာဓမ္မ၊ ကံနှစ်ဝတွင်
အဓမ္မစစ်၊ ထိုကံညစ်ဖြင့်
နှစ်၏ပါယ်ရွာ၊ ဓမ္မမှာကား
နတ်ရွာဂတိ၊ ဆောင်တတ်ဘိ၏။

ဟူ၍ ရေးဖွဲ့တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဤစာအုပ်တွင် အဓမ္မကံတရားများကို ရှောင်ရှား
တတ်၍ ဓမ္မကံတရားများကို ပွားများတတ်ကြစေရန် နိုင်ငံတော်
သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီးများက ခေတ်နှင့်
အညီ ဟောကြားတော်မူထားကြပါသည်။

စီစဉ်သူ
အရှင်ကုသလဗုဒ္ဓိ (ကောင်းကြွယ်)